

25.09.2024

Kokousaika 25.09.2024 18:00 - 22:19

Kokouspaikka Kaupunginvaltuuston istuntosali, Aleksanterinkatu 20

Läsnä

Jäsenet

Vanhanen, Reetta
Bogomoloff, Harry

kaupunginvaltuuston puheenjohtaja
kaupunginvaltuuston 1. varapuheenjohtaja

Jalovaara, Ville

kaupunginvaltuuston 2. varapuheenjohtaja

Arhinmäki, Paavo
Sazonov, Daniel

apulaispormestari
apulaispormestari

Ahde, Hilikka
Ahmed, Mahad
Alametsä, Alviina
Alanko-Kahiluoto, Outi

Arajärvi, Pentti
Asko-Seljavaara, Sirpa
Borgarsdottir Sandelin, Silja

Ebeling, Mika
Grotenfelt, Nora
Haglund, Mia
Hakola, Juha

Halla-aho, Jussi

Harakka, Timo

saapui 18:04, poissa: 183 - 185 §

Harjanne, Atte

Harkimo, Harry

Harkimo, Joel

Heinäluoma, Eveliina

Hiltunen, Titta

Holopainen, Mari

saapui 18:09, poissa: 183 - 188 §,
osa 189 §

Huff, Shawn

Hyttinen, Nuutti

Jungner, Mikael

Kaleva, Atte

Kauppila, Elina

poistui 21:39, poissa: osa 196 §,
197 - 198 §

Kivekäs, Otso

Kolbe, Laura

Kopra, Pia

25.09.2024

Korpinen, Laura	
Malin, Petra	
Meri, Otto	
Mutttilainen, Sami	
Månsson, Björn	
Nevanlinna, Tuomas	
Niskanen, Dani	
Packalén, Tom	
Pajunen, Jenni	
Pakarinen, Pia	
Pasanen, Amanda	
Peltokorpi, Terhi	
Raatikainen, Mika	
Rantala, Marcus	
Rautava, Risto	
Sarkomaa, Sari	poistui 18:50, poissa: 190 - 198 §
Sauri, Pekka	
Saxberg, Mirita	
Soininvaara, Osmo	
Taipale, Ilkka	saapui 18:04, poissa: 183 - 185 §
Tuomioja, Erkki	
Vepsä, Sinikka	
Vesikansa, Sanna	
Vierunen, Maarit	
Yanar, Ozan	
Ahsanullah, Tarik	varajäsen
Apter, Ted	varajäsen
Austero, Nita	varajäsen
Dufva, Veli-Pekka	varajäsen saapui 18:53, poissa: 183 - 190 §, osa 191 §
Hagman, Sandra	varajäsen
Helal, Fardoos	varajäsen
Hjelt, Jenni	varajäsen
Kaajakari, Antti	varajäsen saapui 21:39, poissa: 183 - 195 §, osa 196 §
Kettunen, Marko	varajäsen
Klemetti, Tapio	varajäsen
Kolehmainen, Laura	varajäsen
Koski, Marika	varajäsen saapui 18:20, poissa: 183 - 188 §, osa 189 §
Laaksonen, Heimo	varajäsen
Löfman, Pekka	varajäsen

25.09.2024

Majok, Ajak	varajäsen saapui 18:54, poissa: 183 - 190 §, osa 191 §
Miettinen, Nina	varajäsen
Niiranen, Matti	varajäsen
Oskala, Hannu	varajäsen
Pasterstein, Dennis	varajäsen
Paunio, Mikko	varajäsen
Penttinen, Katri	varajäsen
Pulkkinen, Suvi	varajäsen
Silvennoinen, Oula	varajäsen
Sohrabi, Seida	varajäsen
Strandén, Juhani	varajäsen
Tamrakar, Byoma	varajäsen
Thomas, Coel	varajäsen poistui 18:09, poissa: osa 189 §, 190 - 198 §
Tuominen, Aino	varajäsen
Tuomi-Nikula, Tuomas	varajäsen
Valkama, Meri	varajäsen saapui 20:56, poissa: 183 - 194 §, osa 195 §
Varjokari, Laura	varajäsen
Vuorjoki, Anna	varajäsen poistui 20:56, poissa: osa 195 §, 196 - 198 §

Nuorisoneuvoston edustajat

Rautaoja, Emma	nuorisoneuvoston jäsen
Wadud, Ehan	nuorisoneuvoston jäsen

Muut

Ujula, Jukka-Pekka	kansliapäällikkö
Järvenkallas, Satu	kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Manninen, Rikhard	vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Kivelä, Liisa	viestintäjohtaja
Remes, Kirsi	hallintojohtaja
Saxholm, Tuula	rahoitusjohtaja poissa: 190 §
Peltonen, Antti	hallintomenettelypäällikkö
Hyttinen, Hannu	johtava kaupunginsihteer
Nyfors, Maria	kaupunginsihteer

25.09.2024

Rämö, Suvi	kaupunginsihteeri
Vallittu, Anja	kaupunginsihteeri
Kentala, Julianna	erityisavustaja
Majaniemi, Minna	erityisavustaja
Nuutila, Eemil	erityisavustaja
Rask, Heini	erityisavustaja
Salminen, Teresa	erityisavustaja
Gunnelius, Tua	vs. ylikielenkääntäjä
Vainiomäki, Kim	kielenkääntäjä
Krogell-Magni, Pi	viestintäpäällikkö
Jauhiainen, Riikka	viestintäasiantuntija
Turtola, Ilona	viestintäasiantuntija
Ainola, Pilvi	hallintoasiantuntija
Laakkonen, Sari	oikeuspalveluassistentti
Pakarinen, Rosa	hallintosuunnittelija
Selkiahö, Sanna	hallintosuunnittelija

Puheenjohtaja

Reetta Vanhanen	kaupunginvaltuuston puheenjohtaja 183 - 193 §, osa 194 §, osa 196 §, 197 - 198 §
Ville Jalovaara	kaupunginvaltuuston 2. varapuheen- johtaja osa 194 §, 195 §, osa 196 §

Pöytäkirjanpitäjä

Antti Peltonen	hallintomenettelypäällikkö 183 - 191 §, osa 194 §, 195 §, osa 196 §, 197 - 198 §
Hannu Hyttinen	johtava kaupunginsihteeri 192 - 193 §, osa 194 §, osa 196 §

25.09.2024

Tid 25.09.2024 18:00 - 22:19

Plats Stadsfullmäktiges sessionssal, Alexandersgatan 20

Närvarande

Ledamöter

Vanhanen, Reetta	stadsfullmäktiges ordförande
Bogomoloff, Harry	stadsfullmäktiges I vice ordförande
Jalovaara, Ville	stadsfullmäktiges II vice ordförande
Arhinmäki, Paavo	biträdande borgmästare
Sazonov, Daniel	biträdande borgmästare
Ahde, Hilikka	
Ahmed, Mahad	
Alametsä, Alviina	
Alanko-Kahiluoto, Outi	
Arajärvi, Pentti	
Asko-Seljavaara, Sirpa	
Borgarsdottir Sandelin, Silja	
Ebeling, Mika	
Grotenfelt, Nora	
Haglund, Mia	
Hakola, Juha	
Halla-aho, Jussi	
Harakka, Timo	anlände 18:04, frånvarande: 183 - 185 §
Harjanne, Atte	
Harkimo, Harry	
Harkimo, Joel	
Heinäluoma, Eveliina	
Hiltunen, Titta	
Holopainen, Mari	anlände 18:09, frånvarande: 183 - 188 §, delvis 189 §
Huff, Shawn	
Hyttinen, Nuutti	
Jungner, Mikael	
Kaleva, Atte	
Kauppi, Elina	avlägsnade sig 21:39, frånvarande: delvis 196 §, 197 - 198 §
Kivekäs, Otso	
Kolbe, Laura	
Kopra, Pia	
Korpinen, Laura	

25.09.2024

Malin, Petra	
Meri, Otto	
Mutttilainen, Sami	
Månsson, Björn	
Nevanlinna, Tuomas	
Niskanen, Dani	
Packalén, Tom	
Pajunen, Jenni	
Pakarinen, Pia	
Pasanen, Amanda	
Peltokorpi, Terhi	
Raatikainen, Mika	
Rantala, Marcus	
Rautava, Risto	
Sarkomaa, Sari	avlägsnade sig 18:52, frånvarande: 192 - 198 §
Sauri, Pekka	
Saxberg, Mirita	
Soininvaara, Osmo	
Taipale, Ilkka	anlände 18:04, frånvarande: 183 - 185 §
Tuomioja, Erkki	
Vepsä, Sinikka	
Vesikansa, Sanna	
Vierunen, Maarit	
Yanar, Ozan	
Ahsanullah, Tarik	ersättare
Apter, Ted	ersättare
Austero, Nita	ersättare
Dufva, Veli-Pekka	ersättare
	anlände 18:53, frånvarande: 183 - 190 §, delvis 191 §
Hagman, Sandra	ersättare
Helal, Fardoos	ersättare
Hjelt, Jenni	ersättare
Kaajakari, Antti	ersättare
	anlände 21:39, frånvarande: 183 - 195 §, delvis 196 §
Kettunen, Marko	ersättare
Klemetti, Tapio	ersättare
Kolehmainen, Laura	ersättare
Koski, Marika	ersättare
	anlände 18:20, frånvarande: 183 - 188 §, delvis 189 §
Laaksonen, Heimo	ersättare

25.09.2024

Löfman, Pekka Majok, Ajak	ersättare ersättare anlände 18:54, frånvarande: 183 - 190 §, delvis 191 §
Miettinen, Nina Niiranen, Matti Oskala, Hannu Pasterstein, Dennis Paunio, Mikko Penttinen, Katri Pulkkinen, Suvi Silvennoinen, Oula Sohrabi, Seida Strandén, Juhani Tamrakar, Byoma Thomas, Coel	ersättare ersättare ersättare ersättare ersättare ersättare ersättare ersättare ersättare ersättare ersättare ersättare avlägsnade sig 18:09, frånvarande: delvis 189 §, 190 - 198 §
Tuominen, Aino Tuomi-Nikula, Tuomas Valkama, Meri	ersättare ersättare ersättare anlände 20:56, frånvarande: 183 - 194 §, delvis 195 §
Varjokari, Laura Vuorjoki, Anna	ersättare ersättare avlägsnade sig 20:56, frånvarande: delvis 195 §, 196 - 198 §

Ungdomsrådets företrädare

Rautaoja Emma Wadud, Ehan	ledamot i ungdomsrådet ledamot i ungdomsrådet
------------------------------	--

Övriga

Ujula, Jukka-Pekka Järvenkallas, Satu	kanslichef sektorchef i fostrans- och utbild- ningssektorn
Manninen, Rikhard Kivelä, Liisa Remes, Kirsi Saxholm, Tuula	tf sektorchef i stadsmiljösektorn kommunikationsdirektör förvaltningsdirektör finansdirektör frånvarande: 190 §
Peltonen, Antti Hyttinen, Hannu Nyfors, Maria	chef för förvaltningsförfarande ledande stadssekreterare stadssekreterare

25.09.2024

	Rämö, Suvi	stadssekreterare
	Vallittu, Anja	stadssekreterare
	Kentala, Julianna	specialmedarbetare
	Majaniemi, Minna	specialmedarbetare
	Nuutila, Eemil	specialmedarbetare
	Rask, Heini	specialmedarbetare
	Salminen, Teresa	specialmedarbetare
	Gunnelius, Tua	tf övertranslator
	Vainiomäki, Kim	translator
	Krogell-Magni, Pi	kommunikationschef
	Jauhiainen, Riikka	kommunikationsspecialist
	Turtola, Ilona	kommunikationsspecialist
	Ainola, Pilvi	förvaltningsexpert
	Laakkonen, Sari	rättstjänstassistent
	Pakarinen, Rosa	förvaltningsplanerare
	Selkiahö, Sanna	förvaltningsplanerare
Ordförande		
	Reetta Vanhanen	stadsfullmäktiges ordförande 183 - 193 §, delvis 194 §, delvis 196 §, 197 - 198 §
	Ville Jalovaara	stadsfullmäktiges II vice ordförande delvis 194 §, 195 §, delvis 196 §
Protokollförelare		
	Antti Peltonen	chef för förvaltningsförelare 183 - 191 §, delvis 194 §, 195 §, delvis 196 §, 197 - 198 §
	Hannu Hyttinen	ledande stadssekreterare 192 - 193 §, delvis 194 §, delvis 196 §

25.09.2024

§	Asia	
183	Asia/1	Nimenhuuto, laillisuus ja päätösvaltaisuus Namnupprop, laglighet och beslutsförhet
184	Asia/2	Pöytäkirjan tarkastajien valinta Val av protokolljusterare
185	Asia/3	Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaoston varajäsenen valinta Val av ersättare i stadsmiljönämndens miljö- och tillståndssektion
186	Asia/4	Kasvatus- ja koulutuslautakunnan ruotsinkielisen jaoston varajäsenen valinta Val av ersättare i fostrans- och utbildningsnämndens svenska sektion
187	Asia/5	Käräjäoikeuden lautamiehen valinta Val av nämndeman vid tingsrätten
188	Asia/6	Käräjäoikeuden lautamiehen valinta Val av nämndeman vid tingsrätten
189	Asia/7	Kumpulanmäen asemakaava ja asemakaavan muutos (nro 12744, sis. liikennesuunnitelman) Detaljplan och detaljplaneändring nr 12744 för Gumtäktsbacken (om- fattar trafikplan)
190	Asia/8	Valtion tukemaan asuntotuotantoon vuokrattujen tonttien maanvuok- rasopimusten muuttamisen periaatteet peruskorjaustilanteessa Principer för ändring av arrendeavtal för tomter utarrenderade för bos- tadsproduktion med statligt stöd vid ombyggnad
191	Asia/9	Pohjoismaisen yhtenäiskoulun perusparannuksen ja laajennuksen hankesuunnitelma Projektplan för ombyggnad och utbyggnad av Nordiska skolan
192	Asia/10	Koskelan ala-asteen ja päiväkoti Herttuan perusparannuksen ja laa- jennuksen hankesuunnitelma Projektplan för ombyggnad och tillbyggnad av Koskelan ala-aste och daghemmet Herttua
193	Asia/11	Vihreän valtuustoryhmän ryhmäaloite keskustan elävöittämiseksi lap- sille, nuorille ja perheille Gruppmotion av Gröna fullmäktigegruppen om att pigga upp stadens centrum för barn, unga och familjer
194	Asia/12	Valtuutettu Oula Silvennoisen aloite paremmasta virkakielestä ja kun- tademokratiasta

25.09.2024

		Ledamoten Oula Silvennoinens motion om bättre myndighetspråk och kommundemokrati
195	Asia/13	Valtuutettu Mirita Saxbergin aloite painotetun opetuksen luokkien lisäämiseksi lähikouluihin Ledamoten Mirita Saxbergs motion om fler klasser för intensifierad undervisning i närskolorna
196	Asia/14	Valtuutettu Sandra Hagmanin ja valtuutettu Seida Sohrabin aloitteet lasten kännyköiden käytöstä ja ruutuajasta Ledamöterna Sandra Hagmans och Seida Sohrabis motioner om barns mobilanvändning och skärmtid
197	Asia/15	Valtuutettu Nora Grotenfeltin aloite varhaiskasvatuksen vuosityöaika-pilotiksi Ledamoten Nora Grotenfelts motion om ett försök med årsarbetstid inom småbarnspedagogiken
198	Asia/16	Kokouksen kuluessa jätetyt aloitteet Motioner inlämnade vid sammanträdet

§ 183

Nimenuuto, laillisuus ja päätösvaltaisuus

Päätös

Kaupunginvaltuusto totesi kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Nimenuuto ja estyneet

Puheenjohtaja totesi, että esteilmoituksen jättäneiden tilalle on kutsuttu seuraavat varavaltuutetut:

- Juhana Vartiainen, tilalle Matti Niiranen
- Wille Rydman, tilalle Laura Varjokari
- Matias Pajula, tilalle Katri Penttinen
- Maaret Castrén, tilalle Pekka Löfman
- Arja Karhuvaara, tilalle Heimo Laaksonen
- Seija Muurinen, tilalle Seida Sohrabi
- Mia Nygård-Peltola, tilalle Dennis Pasterstein
- Sini Korpinen, tilalle Tapio Klemetti
- Nina Suomalainen, tilalle Ted Apter
- Elina Valtonen, tilalle Tarik Ahsanullah
- Anni Sinnemäki, tilalle Oula Silvennoinen
- Fatim Diarra, tilalle Suvi Pulkkinen
- Emma Kari, tilalle Tuomas Tuomi-Nikula
- Tuomas Rantanen, tilalle Nina Miettinen
- Minna Lindgren, tilalle Hannu Oskala
- Johanna Nuorteva, tilalle Aino Tuominen
- Thomas Wallgren, tilalle Nita Austero
- Nasima Razmyar, tilalle Jenni Hjelt
- Tuula Haatainen, tilalle Fardoos Helal
- Elisa Gebhard, tilalle Marika Koski
- Veronika Honkasalo, tilalle Ajak Majok
- Mai Kivelä, tilalle Laura Kolehmainen
- Suldaan Said Ahmed, tilalle Anna Vuorjoki
- Minja Koskela, tilalle Sandra Hagman
- Mari Rantanen, tilalle Mikko Paunio
- Teija Makkonen, tilalle Marko Kettunen
- Pirkko Ruohonen-Lerner, tilalle Juhani Strandén
- Eva Biaudet, tilalle Byoma Tamrakar
- Mari Holopainen, tilalle Coel Thomas

Nimenuudosta olivat poissa seuraavat valtuutetut:

25.09.2024

Asia/1

- Timo Harakka
- Marika Koski
- Ajak Majok
- Ilkka Taipale

Laillisuus ja päätösvaltaisuus

Puheenjohtaja totesi, että kaupunginvaltuuston kokous on kutsuttu koolle kuntalaissa ja hallintosäännössä edellytetyssä järjestyksessä. Toimitetun nimenhuudon mukaan vähintään kaksi kolmasosaa valtuutetuista on läsnä. Edellä olevan perusteella puheenjohtaja totesi, että kokous on laillisesti koolle kutsuttu ja päätösvaltainen.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto toteaa esteen ilmoittaneet valtuutetut ja heidän tilalleen tulevat varavaltuutetut, toimittaa nimenhuudon sekä toteaa kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

25.09.2024

Asia/2

§ 184

Pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätös

Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin valtuutetut Pentti Arajärvi ja Laura Korpinen sekä varalle valtuutetut Jenni Pajunen ja Joel Harkimo.

Käsittely

Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin yksimielisesti puheenjohtajan ehdotuksesta valtuutetut Pentti Arajärvi ja Laura Korpinen sekä varalle valtuutetut Jenni Pajunen ja Joel Harkimo.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto valitsee pöytäkirjantarkastajiksi kaksi valtuutettua ja varatarkastajiksi kaksi valtuutettua.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

25.09.2024

Asia/3

§ 185

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaoston varajäsenen valinta

HEL 2024-010500 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginvaltuusto

- totesi, että kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaoston varajäsenen Arvind Ramachandranin luottamustoimi on päättynyt vaalikelpoisuuden menettämisen vuoksi ja
- valitsi Sami Määtän kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaoston varajäseneksi kaupunginvaltuuston jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkasti pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Pilvi Ainola, hallintoasiantuntija, puhelin: 09 310 38460
pilvi.ainola(a)hel.fi

Liitteet

1 Eroilmoitus 5.8.2024

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Otteet

Ote

Päätöksessä mainitut

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginvaltuusto valitsi Arvind Ramachandranin (Vas.) 13.3.2024 § 57 varajäseneksi kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupa-

25.09.2024

jaostoon kaupunginvaltuuston toimikaudeksi. Hän on 5.8.2024 ilmoittanut vaalikelpoisuuden menettamisestä.

Kuntalain (410/2015) 74 §:n mukaan henkilö, joka on asianomaisen lautakunnan tehtävälueella toimivan, kunnan määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa ei ole vaalikelpoinen.

Kuntalain (410/2015) 78 §:n mukaan, jos luottamushenkilö menettää vaalikelpoisuutensa, hänet valinnut toimielin toteaa luottamustoimen päättyneeksi. Päätös pannaan täytäntöön heti.

Kesken toimikautta avoimeksi tulleeseen luottamustoimeen valitaan toimikauden jäljellä olevaksi ajaksi uusi luottamushenkilö. Valittavan henkilön tulee olla vaalikelpoinen lautakuntaan kuntalain 74 §:n mukaisesti.

Kuntalain 70 §:n mukaan luottamustoimeen voidaan valita vain henkilö, joka on suostunut ottamaan toimen vastaan. Luottamushenkilön on valtuuston pyynnöstä esitettävä selvitys seikoista, joilla voi olla merkitystä hänen vaalikelpoisuutensa arvioinnissa.

Hallintosäännön 2 luvun 10 § mukaan kaupunginvaltuusto valitsee toimikaudekseen kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaoston jäsenet ja varajäsenet.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Pilvi Ainola, hallintoasiantuntija, puhelin: 09 310 38460
pilvi.ainola(a)hel.fi

Liitteet

1 Eroilmoitus 5.8.2024

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Otteet

Ote
Päätöksessä mainitut

Otteen liitteet
Esitysteksti
Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto
Taloushallintopalveluliikelaitos

25.09.2024

Asia/3

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 16.09.2024 § 554

HEL 2024-010500 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto

- toteaa, että kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaoston varajäsenen Arvind Ramachandranin luottamustoimi on päättynyt vaalikelpoisuuden menettämisen vuoksi ja
- valitsee Sami Määtän kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaoston varajäseneksi kaupunginvaltuuston jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Käsittely

16.09.2024 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti Paavo Arhinmäen ehdotuksesta valita Sami Määtän varajäseneksi kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaostoon Outi Pauligin henkilökohtaiseksi varajäseneksi.

09.09.2024 Pöydälle

Esittelijä

hallintojohtaja
Kirsi Remes

Lisätiedot

Pilvi Ainola, hallintoasiantuntija, puhelin: 09 310 38460
pilvi.ainola(a)hel.fi

25.09.2024

Asia/4

§ 186

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan ruotsinkielisen jaoston varajäsenen valinta

HEL 2024-011235 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginvaltuusto

- myönsi Morris Liemolalle eron kasvatus- ja koulutuslautakunnan ruotsinkielisen jaoston varajäsenen luottamustoimesta ja
- valitsi Dan Cederlöfin varajäseneksi (Anna Högströmin henkilökohtainen varajäsen) kasvatus- ja koulutuslautakunnan ruotsinkieliseen jaostoon kaupunginvaltuuston toimikaudeksi.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkasti pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Sanna Lawrence, hallintoasiantuntija, puhelin: 09 310 27640
sanna.lawrence(a)hel.fi

Liitteet

1 Eroilmoitus 23.8.2024

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Otteet

Ote

Päätöksessä mainitut

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginvaltuusto valitsi Morris Liemolan (RKP) 2.8.2021 § 239 varajäseneksi kasvatus- ja koulutuslautakunnan ruotsinkieliseen jaostoon kaupunginvaltuuston toimikaudeksi. Morris Liemola on 23.8.2024 pyy-

tänyt eroa kasvatus- ja koulutuslautakunnan ruotsinkielisen jaoston varajäsenen luottamustoimesta kotikuntansa vaihtumisen vuoksi.

Kuntalain 70 §:n 3 momentin mukaan luottamustoimesta voi erota pätevästä syystä. Eron myöntämisestä päättää luottamushenkilön valinnut toimielin.

Kesken toimikautta avoimeksi tulleeseen luottamustoimeen valitaan toimikauden jäljellä olevaksi ajaksi uusi luottamushenkilö. Valittavan henkilön tulee olla vaalikelpoinen lautakuntaan kuntalain 74 §:n mukaisesti.

Kuntalain 70 §:n mukaan luottamustoimeen voidaan valita vain henkilö, joka on suostunut ottamaan toimen vastaan. Luottamushenkilön on valtuuston pyynnöstä esitettävä selvitys seikoista, joilla voi olla merkitystä hänen vaalikelpoisuutensa arvioinnissa.

Hallintosäännön 2 luvun 8 §:n kaupunginvaltuusto valitsee toimikaudeseen kasvatus- ja koulutuslautakunnan ruotsinkielisen jaoston jäsenet ja varajäsenet siten, että jaoston jäsenet ja varajäsenet ovat ruotsinkielisestä kieliryhmästä.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Sanna Lawrence, hallintoasiantuntija, puhelin: 09 310 27640
sanna.lawrence(a)hel.fi

Liitteet

1 Eroilmoitus 23.8.2024

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Otteet

Ote
Päätöksessä mainitut

Otteen liitteet
Esitysteksti
Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Taloushallintopalveluliikelaitos
Ruotsinkielinen jaosto

Päätöshistoria

25.09.2024

Asia/4

Kaupunginhallitus 09.09.2024 § 529

HEL 2024-011235 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto

- myöntää Morris Liemolalle eron kasvatus- ja koulutuslautakunnan ruotsinkielisen jaoston varajäsenen luottamustoimesta ja
- valitsee Dan Cederlöfin varajäseneksi (Anna Högströmin henkilökohtainen varajäsen) kasvatus- ja koulutuslautakunnan ruotsinkieliseen jaostoon kaupunginvaltuuston toimikaudeksi.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

hallintojohtaja
Kirsi Remes

Lisätiedot

Sanna Lawrence, hallintoasiantuntija, puhelin: 09 310 27640
sanna.lawrence(a)hel.fi

25.09.2024

Asia/5

§ 187

Käräjäoikeuden lautamiehen valinta

HEL 2024-011350 T 00 01 06

Päätös

Kaupunginvaltuusto valitsi Matleena Moision käräjäoikeuden lautamieheksi kaupunginvaltuuston toimikaudeksi.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkasti pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Sanna Lawrence, hallintoasiantuntija, puhelin: 09 310 27640
sanna.lawrence(a)hel.fi

Liitteet

1 Päätös 22.8.2024

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Otteet

Ote

Päätöksessä mainitut

Helsingin käräjäoikeus

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, valtuusto

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginvaltuusto valitsi 5.4.2023 § 81 Miina Huotarin (Vihr.) käräjäoikeuden lautamieheksi.

Helsingin käräjäoikeus on 22.8.2024 antamallaan päätöksellä myöntänyt Miina Huotarille eron lautamiehen tehtävästä.

Kesken toimikautta avoimeksi tulleeseen luottamustoimeen valitaan toimikauden jäljellä olevaksi ajaksi uusi luottamushenkilö.

25.09.2024

Asia/5

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Sanna Lawrence, hallintoasiantuntija, puhelin: 09 310 27640
sanna.lawrence(a)hel.fi

Liitteet

1 Päätös 22.8.2024

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Otteet

Ote

Päätöksessä mainitut

Helsingin käräjäoikeus

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, valtuusto

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 16.09.2024 § 555

HEL 2024-011350 T 00 01 06

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto valitsee Matleena Moision käräjäoikeuden lautamieheksi kaupunginvaltuuston toimikaudeksi.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

hallintojohtaja
Kirsi Remes

Lisätiedot

Sanna Lawrence, hallintoasiantuntija, puhelin: 09 310 27640
sanna.lawrence(a)hel.fi

25.09.2024

Asia/6

§ 188

Käräjäoikeuden lautamiehen valinta

HEL 2024-011583 T 00 01 06

Päätös

Kaupunginvaltuusto valitsi Mari Mudien käräjäoikeuden lautamieheksi kaupunginvaltuuston toimikaudeksi.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkasti pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Sanna Lawrence, hallintoasiantuntija, puhelin: 09 310 27640
sanna.lawrence(a)hel.fi

Liitteet

1 Päätös 6.8.2024

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Otteet

Ote

Päätöksessä mainitut

Helsingin käräjäoikeus

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, valtuusto

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginvaltuusto valitsi 8.9.2021 § 267 Kirsi Helinin (Vihr.) käräjäoikeuden lautamieheksi.

Helsingin käräjäoikeus on 6.8.2024 antamallaan päätöksellä myöntänyt Kirsi Helinille eron lautamiehen tehtävästä.

Kesken toimikautta avoimeksi tulleeseen luottamustoimeen valitaan toimikauden jäljellä olevaksi ajaksi uusi luottamushenkilö.

25.09.2024

Asia/6

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Sanna Lawrence, hallintoasiantuntija, puhelin: 09 310 27640
sanna.lawrence(a)hel.fi

Liitteet

1 Päätös 6.8.2024

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Otteet

Ote

Päätöksessä mainitut

Helsingin kärjäoikeus

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, valtuusto

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 16.09.2024 § 556

HEL 2024-011583 T 00 01 06

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto valitsee Mari Mudien kärjäoikeuden lautamieheksi kaupunginvaltuuston toimikaudeksi.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

hallintojohtaja
Kirsi Remes

Lisätiedot

Sanna Lawrence, hallintoasiantuntija, puhelin: 09 310 27640
sanna.lawrence(a)hel.fi

25.09.2024

Asia/7

§ 189

Kumpulanmäen asemakaava ja asemakaavan muutos (nro 12744, sis. liikennesuunnitelman)

HEL 2019-001535 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 24. kaupunginosan (Kumpula) osaa korttelia 24981 koskevan asemakaavan ja 24. kaupunginosan (Kumpula) korttelin 24973 tonttien 5 ja 6 sekä puisto- ja katualueiden asemakaavan muutoksen (muodostuvat uudet korttelit 24979–24985) 7.12.2021 päivätyn ja 4.10.2022 muutetun piirustuksen nro 12744 mukaisena ja asemakaavaselostuksesta ilmenevin perustein.

Samalla kaupunginvaltuusto hyväksyi seuraavat kaksi toivomuspontta:

- 1 Kaupunginvaltuusto edellyttää selvitetävän mahdollisuutta varmistaa sujuva kävely-yhteys kampusalueelta Kustaa Vaasan tien bussipysäkille koko rakentamisvaiheen ajan. (Atte Harjanne)
- 2 Kaupunginvaltuusto edellyttää selvitetävän mahdollisuutta säilyttää mahdollisimman moni arvopuu, osana kestävää rakennustapaa. (Laura Kolbe)

Käsittely

Palautusehdotus

Valtuutettu Elina Kauppila ehdotti valtuutettu Sami Muttilaisen kannattamana, että asia palautetaan kaupunginhallitukselle uudelleen valmisteluun niin, että rakentaminen suunnitellaan kokonaisuudessaan jo rakennetulle tai päällystetylle alueelle ja vaahterametsä ja viheralueet säästetään ja lisäksi vaahterametsä suojellaan.

1 äänestys

Asian käsittelyn jatko JAA, palautus EI

JAA-ehdotus: Asian käsittelyä jatketaan

EI-ehdotus: Valtuutettu Elina Kauppilan palautusehdotus

Jaa-äännet: 66

Hilkka Ahde, Mahad Ahmed, Tarik Ahsanullah, Ted Apter, Pentti Arjari, Paavo Arhinmäki, Sirpa Asko-Seljavaara, Nita Austero, Harry Bo-

gomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Mika Ebeling, Nora Grotenfelt, Mia Haglund, Juha Hakola, Timo Harakka, Atte Harjanne, Eveliina Heinäluoma, Fardoos Helal, Titta Hiltunen, Jenni Hjelt, Shawn Huff, Ville Jalovaara, Atte Kaleva, Otso Kivekäs, Tapio Klemetti, Laura Kolbe, Marika Koski, Heimo Laaksonen, Pekka Löfman, Petra Malin, Otto Meri, Nina Miettinen, Tuomas Nevanlinna, Matti Niiranen, Dani Niskanen, Hannu Oskala, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Amanda Pasanen, Dennis Pasterstein, Terhi Peltokorpi, Katri Penttinen, Suvi Pulkkinen, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Risto Rautava, Sari Sarkomaa, Pekka Sauri, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Oula Silvennoinen, Seida Soh-rabi, Osmo Soininvaara, Juhani Strandén, Ilkka Taipale, Byoma Tam-rakar, Aino Tuominen, Tuomas Tuomi-Nikula, Erkki Tuomioja, Reetta Vanhanen, Laura Varjokari, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Maarit Vierunen, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Ei-äännet: 15

Alviina Alametsä, Outi Alanko-Kahiluoto, Sandra Hagman, Jussi Halla-aho, Harry Harkimo, Joel Harkimo, Mari Holopainen, Nuutti Hyttinen, Mikael Jungner, Elina Kauppila, Pia Kopra, Laura Korpinen, Sami Muttilainen, Tom Packalén, Mikko Paunio

Tyhjä: 2

Marko Kettunen, Björn Månsson

Poissa: 2

Veronika Honkasalo, Laura Kolehmainen

Kaupunginvaltuusto jatkoi asian käsittelyä.

Toivomusponnet

Valtuutettu Atte Harjanne ehdotti valtuutettu Otso Kivekkään kannattamana hyväksyttäväksi seuraavan toivomusponnen:

Kaupunginvaltuusto edellyttää selvitetävän mahdollisuutta varmistaa sujuva kävely-yhteys kampusalueelta Kustaa Vaasan tien bussipysäkille koko rakentamisvaiheen ajan.

Valtuutettu Laura Kolbe ehdotti valtuutettu Atte Kalevan kannattamana hyväksyttäväksi seuraavan toivomusponnen:

Kaupunginvaltuusto edellyttää selvitetävän mahdollisuutta säilyttää mahdollisimman moni arvopuu, osana kestävää rakennustapaa.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi yksimielisesti kaupunginhallituksen ehdotuksen.

Äänestysjärjestys

Toivomusponsien hyväksymisestä äänestettiin erikseen.

Äänestykset

2 äänestys

Valtuutettu Atte Harjanteen ehdottama toivomusponsi JAA, vastustus EI

JAA-ehdotus: Valtuutettu Atte Harjanteen ehdottama toivomusponsi
EI-ehdotus: Vastustaa

Jaa-äännet: 82

Hilkka Ahde, Mahad Ahmed, Tarik Ahsanullah, Alviina Alametsä, Outi Alanko-Kahiluoto, Ted Apter, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Sirpa Asko-Seljavaara, Nita Austero, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Mika Ebeling, Nora Grotenfelt, Mia Haglund, Sandra Haggman, Juha Hakola, Jussi Halla-aho, Timo Harakka, Atte Harjanne, Harry Harkimo, Joel Harkimo, Eveliina Heinäluoma, Fardoos Helal, Titta Hiltunen, Jenni Hjelt, Mari Holopainen, Shawn Huff, Nuutti Hyttinen, Ville Jalovaara, Mikael Jungner, Atte Kaleva, Elina Kauppila, Marko Kettunen, Otso Kivekäs, Tapio Klemetti, Laura Kolbe, Laura Kolehmainen, Pia Kopra, Laura Korpinen, Marika Koski, Heimo Laaksonen, Pekka Löfman, Petra Malin, Nina Miettinen, Sami Muttilainen, Björn Månsson, Tuomas Nevanlinna, Matti Niiranen, Dani Niskanen, Hannu Oskala, Tom Packalén, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Amanda Pasanen, Dennis Pasterstein, Mikko Paunio, Terhi Peltokorpi, Katri Penttinen, Suvi Pulkkinen, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Risto Rautava, Sari Sarkomaa, Pekka Sauri, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Oula Silvennoinen, Seida Sohrabi, Osmo Soininvaara, Ilkka Taipale, Byoma Tamrakar, Aino Tuominen, Tuomas Tuomi-Nikula, Erkki Tuomioja, Reetta Vanhanen, Laura Varjokari, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Maarit Vierunen, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Ei-äännet: 1
Otto Meri

Tyhjä: 1
Juhani Strandén

Poissa: 1
Veronika Honkasalo

Kaupunginvaltuusto hyväksyi valtuutettu Atte Harjanteen ehdottaman toivomusponnen.

3 äänestys

Valtuutettu Laura Kolben ehdottama toivomusponsi JAA, vastustus EI

JAA-ehdotus: Valtuutettu Laura Kolben ehdottama toivomusponsi EI-ehdotus: Vastustaa

Jaa-äännet: 82

Hilkka Ahde, Mahad Ahmed, Alviina Alametsä, Outi Alanko-Kahiluoto, Ted Apter, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Sirpa Asko-Seljavaara, Niita Austero, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Mika Ebeling, Nora Grotenfelt, Mia Haglund, Sandra Hagman, Juha Hakola, Jussi Halla-aho, Timo Harakka, Atte Harjanne, Harry Harkimo, Joel Harkimo, Eveliina Heinäluoma, Fardoos Helal, Titta Hiltunen, Jenni Hjelt, Mari Holopainen, Shawn Huff, Nuutti Hyttinen, Ville Jalovaara, Mikael Jungner, Atte Kaleva, Elina Kauppila, Marko Kettunen, Otso Kivekäs, Tapio Klemetti, Laura Kolbe, Laura Kolehmainen, Pia Kopra, Laura Korpinen, Marika Koski, Heimo Laaksonen, Pekka Löfman, Petra Malin, Nina Miettinen, Sami Muttilainen, Björn Månsson, Tuomas Nevanlinna, Matti Niiranen, Dani Niskanen, Hannu Oskala, Tom Packalén, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Amanda Pasanen, Dennis Pasterstein, Mikko Paunio, Terhi Peltokorpi, Katri Penttinen, Suvi Pulkkinen, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Risto Rautava, Sari Sarkomaa, Pekka Sauri, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Oula Silvennoinen, Seida Sohrabi, Osmo Soininvaara, Juhani Strandén, Ilkka Taipale, Byoma Tamrakar, Aino Tuominen, Tuomas Tuomi-Nikula, Erkki Tuomioja, Reetta Vanhanen, Laura Varjokari, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Maarit Vierunen, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Ei-äännet: 1

Otto Meri

Tyhjä: 1

Tarik Ahsanullah

Poissa: 1

Veronika Honkasalo

Kaupunginvaltuusto hyväksyi valtuutettu Laura Kolben ehdottaman toivomusponnen.

Eriävät mielipiteet

Valtuutettu Elina Kauppila jätti eriävän mielipiteen seuraavin perustein:

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Y-tunnus

0201256-6

25.09.2024

Kumpulanmäen vaahterametsä on Suomen suurimpia vaahterametsiä, ja esitettävä kaava hävittää suuren osan siitä. Siitä käytetään kaavaesityksessä osittain sanaa "puisto", mutta kyseessä on metsä, jalopuumetsikkö. Tämän metsän kaatamisen perusteluna on käytetty mm. sitä, että sen puusto ei ole vanhaa. Vaikuttaa olevan aiheellista pysähtyä miettimään, miten metsästä tulee vanhaa. Jos me nimittäin säästämme vain vanhat metsät, ei meillä synny uusia vanhoja metsiä lainkaan. Tosiasiassa tämä vaahterametsä on jo nyt arvokasta. Osa asiantuntijoista on sitä mieltä, että koko vaahterametsä täyttää luonnonsuojelulain 64 §:n kriteerit ja on luonnontilaiseen verrattavaa jalopuumetsikköä. Huomion arvoista on, että toisin kuin pohjaesitys antaa ymmärtää, asiantuntijat eivät aluetta tutkiessaan ole huomanneet, että siellä erottuisi kaksi erilaista metsätyyppiä, suojeltavaa jalopuumetsää, joka säästetään ja toista vaahterametsää, jonka päälle nyt rakennettaisiin tässä esityksessä.

Luonto on kaikkialla arvokasta — itseisarvoista — ja ekokriisin aikakaudella meillä on velvollisuus ottaa sen arvo vakavasti. Olemme myös kirjanneet omiksi luonnonsuojelun tavoitteiksemme luontokadon pysäyttämisen, lähiluonnon varjelun ja strategiaamme monimuotoisen luonnon suojelun. Juuri nyt meillä on päätöksenteossa konkreettisesti yksi ihan oikea paikka, jossa voi tulevaisuudessa olla joko vanha monimuotoinen vaahterametsä tai kerrostaloalue.

Tämän vuoksi ehdotettua kaavaa, jonka alle osa vaahterametsästä jäisi, ei pidä hyväksyä.

Valtuutetut Alviina Alametsä, Outi Alanko-Kahiluoto, Sandra Hagman, Mari Holopainen, Nuutti Hyttinen, Pia Kopra, Laura Korpinen, Sami Muttillainen ja Mikko Paunio jättivät eriävän mielipiteen samoin edellä mainituin perusteluin.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi
Anna Villeneuve, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan ja asemakaavan muutoksen nro 12744 kartta, päivätty 7.12.2021, muutettu 11.10.2022
- 2 Asemakaavan ja asemakaavan muutoksen nro 12744 selostus, päivätty 7.12.2021, muutettu 11.10.2022, päivitetty Kylk:n 11.10.2022 päätöksen mukaiseksi
- 3 Vuorovaikutusraportti 7.12.2021, täydennetty 4.10.2022 ja asukastilai-

	suuden (11.9.2019) muistio ja Luonnonhoitosuunnitelman ja luontokartoituksen alueet
4	Osa päätöshistoriaa
5	Muistutukset ja kirje
6	Liikennesuunnitelma (piir.nro 7214/7.12.2021) päivitetty 4.10.2022
7	Havainnekuva, 7.12.2021

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Otteet

Ote	Otteen liitteet
Helen Sähköverkko Oy	Esitysteksti
Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä	Esitysteksti
Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä HSY	Esitysteksti
Kymp/Talouden tuki	Esitysteksti
Säteilyturvakeskus STUK	Esitysteksti
Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus	Esitysteksti Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen Liite 1 Liite 2 Liite 3 Liite 4 Liite 5 Liite 6 Liite 7
Kaavamuutoksen hakijat	Esitysteksti Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaavaratkaisun keskeinen sisältö

Asemakaavan muutos (kaavaratkaisu) koskee Kumpulanmäellä sijaitsevaa Helsingin yliopiston kampusaluetta sekä puisto- ja katualueita.

Kaavaratkaisu mahdollistaa uuden, toiminnoiltaan monipuolisen asuinalueen rakentamisen Kumpulanmäelle sekä viereisten puistoalueiden kehittämisen.

Tavoitteena on rakentaa Kumpulanmäestä vetovoimainen, kestävä, toiminnoiltaan monipuolinen ja elävä kampusalue ja liittää alue osaksi lähiympäristön kehittyvää ja täydentyvää kaupunkirakennetta. Kumpulanmäen täydennysrakentaminen on omaleimaista ja liittyy materiaaleiltaan alueen historiaan sekä ilmentää kestävästä rakentamistapaa. Huolellisesti rinnemaastoon sovitettu uudisrakentaminen muodostaa vetovoimaista kaupunkitilaa ja liittyy toiminnallisesti ja tilallisesti ympäristöönsä.

Alue tukeutuu hyviin joukkoliikenneyhteyksiin, jotka täydentyvät tulevaisuudessa raideliikenteen osalta. Tavoitteena on rakentaa Kustaa Vaasan tien varteen uutta urbaania ja vihreää, katutasossa elävää bulevardikaupunkia.

Kaavaratkaisussa on erityisesti ratkaistu kaupunkirakenteen tiivistäminen ja kaupunkivihreän säilyttäminen, Vallilanlaakson maisematilan vaaliminen, esteettömät kulkuyhteydet ja kortteleiden rakentuminen vaativaan rinnemaastoon sekä jalankulun ja pyöräilyn yhteyksien parantaminen.

Ilmastonäkökulma on otettu huomioon kaavaratkaisussa energiatehokkuusvaatimuksilla, viherkatoilla, puurakentamisella, viherkertoimella ja maanvaraisilla pihoidilla.

Alueelle on suunniteltu neljä asuinkorttelia, yksi toimitila- ja asuinkortteli, päiväkotit, pysäköintitalo sekä puisto- ja katualuetta.

Uutta asuinkorttelien kerrosalaa on 53 250 k-m², josta liiketilaa on 1 300 k-m², palveluiden (päiväkotit) kerrosalaa on 1 500 k-m² ja toimitilakerrosalaa on 9 500 k-m², josta liiketilaa 200 k-m² ja yhteiskäyttöistä palvelutilaa 200 k-m². Asuintonttien keskimääräinen tehokkuusluku on $e=2,6$. Asukasmäärän lisäys on noin 1 200 asukasta.

Kaavaratkaisun yhteydessä on laadittu liikennesuunnitelma (piir. nro 7214), jossa korostetaan jalankulkuyhteyttä Kustaa Vaasan tieltä rinteeseen poikki kampukselle.

Kaavaratkaisun toteuttaminen vaikuttaa erityisesti siten, että raideliikenteeseen tukeutuva kaupunkirakenne tiivistyy, Kumpulanmäki rakentuu toiminnoiltaan monipuoliseksi ja eläväksi kampusalueeksi ja jalankulun ja pyöräilyn yhteydet Kustaa Vaasan tieltä sekä Vallilanlaaksosta Kumpulanmäelle paranevat.

Päätökset kaavaratkaisun pohjana

Helsingin yleiskaavan 2016 mukaan alue on pääosin kantakaupunki aluetta C2, jota kehitetään toiminnallisesti sekoittuneena asumisen, kaupan ja julkisten palvelujen, toimitilojen, hallinnon, puistojen, virkistys- ja liikuntapalvelujen sekä kaupunkikulttuurin alueena. Alue on pieneltä osin virkistys- ja viheraluetta, asuntovaltaista aluetta A1 ja asuntovaltaista aluetta A4. Alueen eteläosaan on merkitty raideliikenteen runkoyhteys. Helsingin maanalaisen yleiskaavan 2021 mukaan alueella on maanalainen tila, jonka olemassaolo on otettava huomioon ja toiminta- ja kehittämisedellytykset turvattava.

Kaavaratkaisu on em. yleiskaavojen mukainen.

Toisin kuin kaavaselostuksen s. 45 on mainittu rakennusjärjestyksestä (2010), kaupungin päivitetty rakennusjärjestys on tullut voimaan 7.6.2023.

Kaavaratkaisu edesauttaa kaupungin strategisten tavoitteiden toteutusta siten, että toteutetaan täydennysrakentamista nykyisen ja tulevan raideliikenteen verkoston solmukohtaan ja edistetään asuntotuotantotavoitteiden ja asumisen ja maankäytön toteuttamis- eli AM-ohjelman toteuttamista sekä lähipalveluiden saatavuutta ja työpaikkojen elinvoiman tukemista.

Alueen lähtökohdat ja nykytilanne

Alueen historian vanhinta kerrostumaa edustaa Gumtäktin torpan paikka Nylanderinpuiston etelärinteellä. Alueen autioituneen itäosan metsärinteellä on terasseja ja kolme mahdollista rakennuksen pohjaa. Kumpulan kartanon entinen leipomo 1800-luvulta on Jyrängöntien varrella. Sotien jälkeen Kumpulanmäelle Kustaa Vaasan tieltä nousevaan rinteeseen rakennettiin 57 Ruotsista lahjoituksena saatua parakkitaloa.

Alue on tällä hetkellä pääosin rakentamatonta, metsittynyttä korttelialuetta, puistoa ja katualuetta. Korttelialueella on kallioon louhittu kiihdytinlaboratorio sekä siihen kuuluva maanpäällinen osa, ilmakehän tutkimusta palveleva masto sekä mittauskenttä. Alueeseen kuuluu lisäksi osia Nylanderin puistosta.

Alueella on voimassa useita asemakaavoja vuosilta 1985–2004. Kaavojen mukaan alue on opetus-, tutkimus- ja näihin verrattavaa toimintaa palvelevaa korttelialuetta, hallinto- ja tutkimuslaitosten korttelialuetta, puistoa, joukkoliikenteelle varattua katualuetta ja katualuetta.

Helsingin Yliopistokiinteistöt Oy ja Senaatti-kiinteistöt omistavat tontit 24973/5 ja 6. Helsingin kaupunki omistaa katu- ja viheralueet. Kaava-

ratkaisu on tehty hakemuksen johdosta ja kaavaratkaisun sisältö on neuvoteltu hakijan kanssa.

Kaavaratkaisun kustannukset

Kaavaratkaisun toteuttamisesta aiheutuu kaupungille kustannuksia ilman arvonlisäveroa seuraavasti:

Kadut ja aukiot	4 milj. euroa
Puistot	0,8 milj. euroa
YHT. n.	5 milj. euroa

Kaavaratkaisu nostaa alueen arvoa. Uusi kerrosala kohdistuu valtaosin yksityisellä maanomistuksen alueelle sekä pieneltä osin kaupungin maalle. Kaupunki saa yksityisessä omistuksessa olevien tonttien osalta maankäyttökorvauksia.

Kaavaratkaisun johdosta on käyty kaupunginhallituksen päätöksen 26.4.2021 § 310 mukaisesti maankäyttösopimusneuvottelut. Kaupungin puolesta sopimukset on hyväksytty kaupunkiympäristölautakunnan päätöksellä 5.12.2023 § 563 ja kaupunginhallituksen päätöksellä 22.4.2024 § 244. Sopimukset ovat lainvoimaisia ja ne on allekirjoitettu.

Kaavaehdotuksen julkinen nähtävilläolo (MRL 65 §)

Kaavaehdotus oli julkisesti nähtävillä 22.12.2021 – 3.2.2022.

Kaavaehdotuksesta tehtiin yhdeksän muistutusta. Ennen nähtävilläoloaikaan saapui yksi kirje. Muistutuksissa esitetyt huomautukset kohdistuivat:

- lasipintojen linnustovaikutuksiin, metsien (Vaahterametsän), jalopuulehtojen ja puuston säilyttämiseen, luonto- ja maisemavaikutuksiin, luontovaikutusten arvioinnin puutteisiin sekä viheralueiden kaavamerkintöihin
- pienhiukkaspäästöihin ja asumisen terveellisyteen
- rakentamisen tarpeeseen, rakennusten mittakaavaan ja kulttuuri-maisemaan soveltuvuuteen, puurakentamisen ympäristöön sopivuuteen, kerrosalan liialliseen määrään sekä päiväkodin sijaintiin
- suunniteltujen raitioteiden liittymäraiteen toteuttamisen tavoitteisiin ja laatuun Hämeentien ja Kustaa Vaasan tien risteysalueella, raitiotieverkoston vaihdottomiin sujuviin yhteyksiin, autoliikenteen tarpeiden huomioimiseen, kevyen liikenteen siltatarpeisiin Kustaa Vaasan Tien yli, portaikoiden sulana pitoon, viihtyisyyteen, työmaa-aikaisten häiriövaikutusten minimointiin, liikenne- ja liikkumisturvallisuuteen,

- joukkoliikenteen palvelutasoon ja yhteyksiin Kalasataman palveluihin sekä liikkumisen turvallisuuteen
- kadun nimeen Geologinrinne/Geologbrinken muutosehdotus: Geotieteilijänrinne/Geovetarbrinken
  - ekosysteemipalvelujen tarpeeseen ja ilmastonmuutoksen hillintään sekä
  - kaavamääräysten ja merkintöjen muutostoiveisiin.

Kirjeessä esitetyt huomautukset kohdistuivat Kustaa Vaasan tien katutilaan ja esitettyyn rakentamistapaan kallioleikkauksen päälle tien varrellä.

Nähtävilläolon jälkeen saatiin palautetta liittyen korttelin 24985 tarkempaan viitesuunnitteluun liittyviin kaavamääräysten ja merkintöjen muutostoiveisiin sekä tontin 24979/2 rajatarkistukseen.

Lausunnot saatiin seuraavilta tahoilta:

- Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus)
- Säteilyturvakeskus (STUK)
- Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä (HSY)
- Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL)
- Kaupunginmuseo

Lausunnoissa esitetyt huomautukset kohdistuivat: Hulevesiin liittyviin kaavamääräyksiin ja -merkintöihin, liikenne-, melu- ja värinäselvitysten perusteisiin (mm. liikennemäärien ennustevuoden 2050 tarkistamiseen, tieliikenteen enimmäisäänitasoihin ja runkomeluun), puustoisien rinteiden eheyteen, metsän ja luonnonkallion säilyttämiseen, katutilan vehreän luonteen säilyttämiseen, rakennusten mittakaavaan, polkujen ja valaistuksen vaikutuksiin muinaisjäännösalueella sekä kulttuuriympäristön vaalimiseen Kustaa Vaasan tien varrella.

Lisäksi seuraavat tahot ilmoittivat, ettei ole lausuttavaa:

- Helen Sähköverkko Oy
- Museovirasto (Lausunтовastuu siirretty Helsingin kaupunginmuseolle)

Toimenpiteet julkisen nähtävilläolon jälkeen

Vuorovaikutusraportissa on esitetty yhteenvedot kaavaehdotuksesta saaduista muistutuksista, kirjeistä ja viranomaisten lausunnoista sekä vastineet niissä esitettyihin huomautuksiin.

Huomautuksissa esitetyt asiat on otettu huomioon, kaavan tavoitteet huomioon ottaen, tarkoituksenmukaisilta osin.

Kaavakartan merkintöihin tai määräyksiin ja muuhun aineistoon tehtiin julkisen nähtävilläolon jälkeen muutoksia, jotka on esitetty yksityiskohdaisesti kaavaselostuksen viimeisessä luvussa. Ne on myös koottu tehdyt muutokset -liitteeseen.

Julkisen nähtävilläolon jälkeen tehdyistä muutoksista on neuvoteltu asianomaisten tahojen kanssa. Niitä, joiden etua muutokset koskevat, on kuultu erikseen sähköpostilla ja Teams-palavereissa.

Tarkemmat perustelut

Tarkemmat kaavaratkaisun perustelut ilmenevät liitteenä olevasta asemakaavaselostuksesta liitteineen.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi
Anna Villeneuve, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan ja asemakaavan muutoksen nro 12744 kartta, päivätty 7.12.2021, muutettu 11.10.2022
- 2 Asemakaavan ja asemakaavan muutoksen nro 12744 selostus, päivätty 7.12.2021, muutettu 11.10.2022, päivitetty Kylk:n 11.10.2022 päätöksen mukaiseksi
- 3 Vuorovaikutusraportti 7.12.2021, täydennetty 4.10.2022 ja asukastilaisuuden (11.9.2019) muistio ja Luonnonhoitosuunnitelman ja luontokartoituksen alueet
- 4 Osa päätöshistoriaa
- 5 Muistutukset ja kirje
- 6 Liikennesuunnitelma (piir.nro 7214/7.12.2021) päivitetty 4.10.2022
- 7 Havainnekuva, 7.12.2021

Oheismateriaali

- 1 Sijaintikartta
- 2 Ilmakuva
- 3 Tehdyt muutokset 4.10.2022
- 4 Maankäyttösopimus ja kiinteistökaupan esisopimus Senaatti-kiinteistöt allekirj. ak 12744 (Kylk)
- 5 Maankäyttösopimus ja kiinteistökaupan esisopimus Yliopisto-kiinteistöt allekirj. ak 12744
- 6 Kaavamutoshakemus, Pietari Kalmin katu 2 ja 4
- 7 Kaavamutoshakemus, Pietari Kalmin katu 2

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hy-

25.09.2024

Asia/7

väksyminen

Otteet

Ote

Helen Sähköverkko Oy
Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä
Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä HSY
Kymp/Talouden tuki
Säteilyturvakeskus
STUK
Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Otteen liitteet

Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen
Liite 1
Liite 2
Liite 3
Liite 4
Liite 5
Liite 6
Liite 7
Esitysteksti
Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Kaavamuutoksen hakijat

Tiedoksi

Asemakaavoitus
Kaupunginmuseo
Kaupunkiympäristölautakunta
Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto
Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 09.09.2024 § 530

HEL 2019-001535 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy 24. kaupunginosan (Kumpula) osaa korttelia 24981 koskevan asemakaavan ja 24. kaupunginosan (Kumpula) korttelin 24973 tonttien 5 ja 6 sekä puisto- ja katualueiden asemakaavan muutoksen (muodostuvat uudet korttelit 24979–24985) 7.12.2021 päivätyn ja 4.10.2022 muutetun piirustuksen nro 12744 mukaisena ja asemakaavaselostuksesta ilmenevin perustein.

Käsittely

09.09.2024 Ehdotuksen mukaan

Asian aikana kuultavana oli tiimipäällikkö Kaisa Jama. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

17.06.2024 Poistettiin

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi
Anna Villeneuve, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 11.10.2022 § 563

HEL 2019-001535 T 10 03 03

Hankenumero 0945_3

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle

- 7.12.2021 päivätyn ja 4.10.2022 muutetun asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksen nro 12744 hyväksymistä. Asemakaava koskee 24. kaupunginosan (Kumpula) osaa korttelia 24981 ja asemakaavan muutos koskee 24. kaupunginosan (Kumpula) korttelin 24973 tontteja 5 ja 6 sekä puisto- ja katualueita (muodostuvat uudet korttelit 24979–24985).

Lisäksi lautakunta päätti

- ettei ehdotusta aseteta uudelleen nähtäville.
- antaa vuorovaikutusraportista ilmenevät vastineet saatuihin lausuntoihin ja muistutuksiin sekä nähtävilläoloajan ulkopuolella kirjallisesti

esitettyihin mielipiteisiin. Päätösasiakirjat ja vuorovaikutusraportti ovat luettavissa kaupunkiympäristön toimialan asiakaspalvelussa, Työpajankatu 8 (puh. 09 310 22111), sekä internet-sivuilla: Päätöksenteko

www.hel.fi/kaupunkiymparisto/fi

- ilmoittaa päätöksestään ja vuorovaikutusraportista muodostuvan MRL 65 §:n mukaisen kunnan perustellun kannanoton niille kaavasta muistutuksen tehneille, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa.

Käsittely

11.10.2022 Ehdotuksen mukaan

Kaupunkiympäristölautakunta päätti käsitellä toimialajohtajan kolmannen esityksen kokouksen kahdeksantena asiana.

Asian aikana kuultavina olivat arkkitehti Petri Saarikoski, tiimipäällikkö Kaisa Jama, diplomi-insinööri Reetta Kuronen ja liikenneinsinööri Riikka Österlund. Asiantuntijat poistuivat kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Palautusehdotus:

Marleena Isomaa: Kyseessä on asemakaavan muutosehdotus, jossa hävitettäisiin puustoalue vilkkaasti liikennöidyn tien varrelta, opiskelijakampuksen alueelta. Tämä on vastoin sitä kaupunkien rakentamisstrategiaa, jota noudatetaan tällä hetkellä kaikissa valveutuneissa EU-maissa. Opiskelijoiden asumisviihtyvyyteen ei tule suhtautua vähättelevästi. Kyseinen puustoalue vaikuttaa nuorten aikuisten henkiseen ja fyysiseen terveyteen, suojaten liikenteen melulta sekä parantaen alueen ilmanlaatua. Esitetyssä kaavaehdotuksessa annetaan virheellinen kuva siitä, että kortteleiden keskelle jäävä puustoalue säilyisi. Rakennusvaiheessa puut joudutaan kaatamaan, jotta työmaalla pystytään operoimaan. Kyseinen kaavaehdotus tuleekin palauttaa ja kaavaehdotukseen tulee tehdä muutokset, jossa Kustaa Vaasan tien ja kortteleiden väliin jätetään vähintään 30 metrin puustovyöhyke. On selvä että kaupunkia halutaan rakentaa ripeästi ja sujuvasti. Mutta esitetyissä asemakaavan muutosehdotuksissa tulee jo lähtökohtaisesti huomioida paremmin kaavan ominaisuudet ja sijainti, sekä alueella asuvien asumisviihtyisyys. Mikä tarkoittaa käytännössä myös sitä että samaa korttelimallia ei voida esittää toistuvasti, alueen ominaisuuksista riippumatta.

Marleena Isomaan palautusehdotusta ei kannatettu, joten se raukesi.

25.09.2024

Vastaehdotus:

Anni Sinnemäki: Lautakunta katsoo, että päiväkotihanketta ei tule käynnistää korvaamaan olemassa olevia päiväkoteja vaan että se käynnistetään silloin kun näille uusille paikoille on tarve.

Kannattaja: Otso Kivekäs

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Anni Sinnemäen vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna.

Jaa-äännet: 9

Silja Borgarsdottir Sandelin, Marleena Isomaa, Atte Kaleva, Olli-Pekka Koljonen, Hannu Koponen, Sami Kuusela, Otto Meri, Jenni Pajunen, Risto Rautava

Ei-äännet: 4

Otso Kivekäs, Noora Laak, Saana Rossi, Anni Sinnemäki

Kaupunkiympäristölautakunta päätti hyväksyä esittelijän ehdotuksen äänin 9 - 4.

04.10.2022 Pöydälle

14.12.2021 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

07.12.2021 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Petri Saarikoski, arkkitehti, puhelin: 73544

petri.saarikoski(a)hel.fi

Kaisa Jama, tiimipäällikkö, puhelin: 310 22980

kaisa.jama(a)hel.fi

Riikka Österlund, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37312

riikka.osterlund(a)hel.fi

Reetta Kuronen, diplomi-insinööri (teknistaloudelliset asiat), puhelin: 310 27148

reetta.kuronen(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus Kaupunkimitauspalvelut Kartat ja paikkatiedot Yksikön päällikkö 20.10.2021 § 44

HEL 2019-001535 T 10 03 03

Päätös

25.09.2024

Yksikön päällikkö päätti hyväksyä asemakaavan 12744 pohjakartan kaupunginosassa 24 Kumpula. Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Päätöksen perustelut

Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialan kaupunkimittauspalvelut on valmistanut asemakaavan pohjakartan:

Asemakaavan numero: 12744
Kaupunginosa: 24 Kumpula
Kartoituksen työnumero: 16/2021
Pohjakartta valmistunut: 9.6.2021
Tasokoordinaatisto: ETRS-GK25
Korkeusjärjestelmä: N2000

Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden asiakkuusjohtaja on päätöksellä (4§/1.6.2017) siirtänyt hallintosäännön 16 luvun 8 § 2 momentin 7 kohdan toimivallan hyväksyä kaavoja varten valmistetut pohjakartat kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden kaupungingeodeetille sekä kartat ja paikkatiedot -yksikön päällikölle.

Lisätiedot

Merja Kyyrö, vastaava kartoittaja, puhelin: 310 31911
merja.kyyro(a)hel.fi
Timo Tolkki, yksikön päällikkö, puhelin: 310 31883
timo.tolkki(a)hel.fi

Nimistötoimikunta 02.06.2021 § 46

HEL 2019-001535 T 10 03 03

Johtava arkkitehti Salla Hoppu esitteli.

Nimistötoimikunta päätti esittää alueelle seuraavia uusia nimiä:

Fyysikonrinne – Fysikerbrinken

(jalankulkuyhteys)

Perustelu: Ryhmänimi (Kumpulan kampuksen ammattinimikkeet).

Geologinrinne – Geologbrinken

(jalankulkuyhteys)

Perustelu: Ryhmänimi (Kumpulan kampuksen ammattinimikkeet).

Maantieteilijänkuja – Geografgränden

(katu)

Perustelu: Ryhmänimi (Kumpulan kampuksen ammattinimikkeet).

Matemaatikonrinne – Matematikerbrinken

(jalankulkuyhteys)

Perustelu: Ryhmänimi (Kumpulan kampuksen ammattinimikkeet).

Peter Forsskålin polku – Peter Forsskåls stig

(jalankulku- ja pyöräily-yhteys)

Perustelu: Muistonimi. Kumpulan kartanossa lapsuusvuotensa viettä-
neen filosofian professori, luonnontutkija, kasvitieteilijä, tutkimusmatkai-
lija, painovapauden puolustaja Peter Forsskålin (1732–1763) mukaan.
Nimistötoimikunta on käsitellyt Peter (myös Petter, Pehr, Petrus)
Forsskålin muistamista koskevia aloitteita 15.9.2004 ja 17.2.2016.
Vaihtoehtoisista etunimistä ja myös sukunimestä on valittu Kansallis-
biografia- ja Nationalencyklopedin-verkkojulkaisuissa esiintyvä muoto.

Lisäksi nimistötoimikunta päätti esittää alueelle yhden vaihtoehtoisen
nimiparin, josta kaavoittaja voi valita suunnitelman edettyä kohteelle
sopivimman nimen:

Ilmatieteilijänaukio – Meteorologplatsen

(aukio)

Ryhmänimi (Kumpulan kampuksen ammattinimikkeet).

25.09.2024

Asia/7

tai

Ilmatieteilijänpuistikko – Meteorologparken

(puisto)

Ryhmänimi (Kumpulan kampuksen ammattinimikkeet).

Lisätiedot

Johanna Lehtonen, nimistösuunnittelija, puhelin: 310 37386
johanna.lehtonen(a)hel.fi

§ 190

Valtion tukemaan asuntotuotantoon vuokrattujen tonttien maanvuokrasopimusten muuttamisen periaatteet peruskorjaustilanteessa

HEL 2024-008113 T 10 00 00

Päätös

Kaupunginvaltuusto vahvisti seuraavat valtion tukemaan asuntotuotantoon vuokrattujen asuntonttien maanvuokrasopimusten muuttamisen periaatteet peruskorjaustilanteessa:

1. Vuokra-aikaa jatketaan enintään 40 vuotta, mikäli se on valtion tukeman kohteen peruskorjausta varten otettavan valtion korkotukilainan kannalta tarpeen
2. Maanvuokra säilyy sopimuksessa sovitulla tasolla alkuperäisen vuokra-ajan päättymiseen saakka, minkä jälkeen kaupungilla on oikeus tarkistaa maanvuokraa ko. ajankohdan käypään arvoon, ellei sille ole Ara-kohteiden tonttihinnoitteluun liittyviä tai muita esteitä
3. Muuten noudatetaan olemassa olevan sopimuksen ja toimivaltaisen viranomaisen mahdollisesti päättämiä lisäehtoja.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Susanna Hyvärinen, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 60716
susanna.hyvarinen(a)hel.fi
Anni Hautala, kiinteistölakimies, puhelin: 09 310 23775
anni.hautala(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Tausta

Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus (Ara) on valtion virasto, joka myöntää asumiseen ja rakentamiseen valtion tukia ja avustuksia. Ara tarjoaa korkotukea asuintalojen perusrakennuksiin hankkeille, joilla pi-

25.09.2024

dennetään kiinteistöjen käyttöikää sekä parannetaan asunto-oloja. Korkotukilainat ovat lainoja, joissa valtio osallistuu lainan korkokustannuksiin.

Vuokra- ja asumisoikeustalojen perusparannushankkeet on mahdollista rahoittaa Aran myöntämällä korkotukilainalla.

Ara on aikaisemmin edellyttänyt kaupungin vuokratonteilla olevilta kohteilta, että niiden maanvuokrasopimukset ovat voimassa vähintään 30 vuotta lainan myöntämisestä.

Ara on muuttanut käytäntöään siten, että rahoituksen saamiseksi maanvuokrasopimuksen vuokra-ajan tulisi olla voimassa vielä 5 vuotta lainan takaisinmaksun jälkeen. Tämän vuoksi nykyinen menettelytapa, jossa vuokra-aikaa jatketaan 30 vuodella, ei enää ole riittävä.

Toimivalta

Kaupunginvaltuusto vahvistaa hallintosäännön 7 luvun 1 §:n 8 kohdan mukaan yli 30 vuoden pituisten maanvuokrasopimusten yleiset vuokrausperiaatteet.

Hallintosäännön 16 luvun 1 §:n 2 momentin 2 kohdan mukaan kaupunkiympäristölautakunta päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, jonka mukaan viranhaltija päättää antaa vuokralle toimialan hallinnassa olevia kiinteistöjä yli 30 vuoden määräaikaisin maanvuokrasopimuksin tai toistaiseksi voimassa olevin maanvuokrasopimuksin, joissa on yli yhden vuoden irtisanomisaika, jos kaupunginvaltuusto on vahvistanut yleiset vuokrausperiaatteet.

Kaupunkiympäristölautakunta on 4.4.2023 § 194 siirtänyt kiinteistöjen yli 30 vuodeksi vuokralle antamista koskevaa toimivaltaa viranhaltijoille.

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt 2.2.2022 § 22 Asuntotonttien sekä asumista palvelevien tonttien maanvuokrauksen yleiset periaatteet, jotka koskevat kaupunkiympäristölautakunnan soveltamisohjeiden 29.3.2022 § 199 mukaan uudisrakennettavia tai uudisrakentamiseen rinnastettavia tontteja ja kiinteistöjen osa-alueita, joille laaditaan maanvuokralain 3 luvun mukainen asuntoalueen maanvuokrasopimus. Periaatteet eivät koske voimassa olevia maanvuokrasopimuksia tai niiden jatkamista.

Ehdotettu muutos

Kaupunginvaltuuston tulisi hyväksyä yleiset vuokrausperiaatteet voimassa olevien vuokrasopimusten jatkamiselle, jotta kaupunkiympäristölautakunnalla tai päättämällään viranhaltijalla olisi oikeus jatkaa valtion tukemaan asuntotuotantoon vuokrattujen rakennettujen asuntotonttien

vuokra-aikaa 40 vuodella, silloin, kun se on tarpeen valtiontukeman kohteen peruskorjausta varten otettavan valtion korkotukilainan kannalta.

Kaupunkiympäristölautakunnan tarkoitus on, että se ei enää käsittelee yksittäisten Ara-tonttien vuokra-aikojen jatkamisia perusparannustilanteiden sitä edellyttäessä, vaan toimivaltaa delegoimalla hallintosäännön 16 luvun 1 §:n 2 momentin mukaisesti maanvuokrasopimusten jatkaminen tapahtuisi viranhaltijapäätöksin.

Vuokran määrä muutoksessa

Kaupunkiympäristölautakunta päätti 8.12.2020 § 725 muuttaa kaupunginhallituksen 1.4.2019 § 220 hyväksymien tontinluovutuslinjausten soveltamisohjeen 3.2 c-kohtaa vähäisesti siten, että jatkettaessa tontin vuokra-aikaa vuokrasopimukseen tehtävin muutoksin kesken vuokra-kauden tontin maanvuokraa ei tarkisteta vuokra-ajan jatkamisen yhteydessä, vaan vasta siinä yhteydessä, kun alkuperäinen vuokra-aika olisi päättynyt.

Jatkettaessa tontin vuokra-aikaa vuokrasopimukseen tehtävin muutoksin kesken vuokra-kauden, tontin maanvuokraa ei tarkisteta vuokra-ajan jatkamisen yhteydessä, vaan vasta silloin, kun alkuperäinen vuokra-aika päättyisi.

Näin ollen maanvuokra säilyy sopimuksessa sovitulla tasolla alkuperäisen vuokra-ajan päättymiseen saakka, minkä jälkeen kaupungilla on oikeus tarkistaa maanvuokra ko. ajankohdan käypään arvoon, ellei sille ole Ara-kohteiden tonttihinnoitteluun liittyviä tai muita esteitä. Vuokranantajalla on oikeus alkuperäisen sopimuskauden päättyttyä määritellä tai tarvittaessa määrätä myös esimerkiksi vuokra-aika ja muut sopimusehdot kaupunginvaltuuston ja kaupunkiympäristölautakunnan tuolloin voimassa olevien päättyvien tonttien uudelleen vuokraamista koskevien myöhemmin erikseen tehtävien päätösten sekä tuolloin käytössä olevan asuntoalueen maanvuokrasopimuslomakkeen ehtojen mukaisesti. Edellä mainitut vuokrien korotukset tulee tehdä kuitenkin Aran vahvistamaan kohtuulliseen hintatasoon.

Muuta

Ehdotettu menettelytapa mahdollistaa vuokra- ja asumisoikeustalojen perusparannushankkeiden rahoittamisen jatkossakin Aran myöntämällä korkotukilainalla.

Maanvuokrasopimusten jatkaminen rajataan koskemaan vain Ara-rahoitteisia perusparannushankkeita. Muiden kuin Ara-sääntelyn piirissä olevien kohteiden vuokra-ajan jatkaminen tapahtuisi kuten ennenkin.

Olemassa olevan sopimuksen ja toimivaltaisen viranomaisen mahdollisesti päättämiä lisäehtoja ovat maaperään liittyviä vastuukysymyksiä tarkentava maaperäehto ja maanlämmön käyttämistä mahdollistava maalämpöehto.

Tontit, joita tässä tarkoitetaan, ovat pääasiassa Helsingin kaupungin asunnot Oy:lle vuokrattuja vanhoja tontteja.

Kaupunkiympäristölautakunta hyväksyi yksimielisesti asian 13.8.2024 § 366.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Susanna Hyvärinen, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 60716
susanna.hyvarinen(a)hel.fi
Anni Hautala, kiinteistölakimies, puhelin: 09 310 23775
anni.hautala(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunta
Maaomaisuuden kehittäminen ja tontit
Tontit-yksikkö

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 16.09.2024 § 557

HEL 2024-008113 T 10 00 00

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto vahvistaa seuraavat valtion tukemaan asuntotuotantoon vuokrattujen asuntotonttien maanvuokrasopimusten muuttamisen periaatteet peruskorjaustilanteessa:

1. Vuokra-aikaa jatketaan enintään 40 vuotta, mikäli se on valtion tukeman kohteen peruskorjausta varten otettavan valtion korkotukilainan kannalta tarpeen

2. Maanvuokra säilyy sopimuksessa sovitulla tasolla alkuperäisen vuokra-ajan päättymiseen saakka, minkä jälkeen kaupungilla on oikeus tarkistaa maanvuokraa ko. ajankohdan käypään arvoon, ellei sille ole Ara-kohteiden tonttihinnoitteluun liittyviä tai muita esteitä
3. Muuten noudatetaan olemassa olevan sopimuksen ja toimivaltaisen viranomaisen mahdollisesti päättämiä lisäehtoja.

Käsittely

16.09.2024 Ehdotuksen mukaan

Esteelliset: Tuula Saxholm

Esteellisyyden syy: yhteisöjääviys (hallintolaki 28.1 § 5 kohta)

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Susanna Hyvärinen, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 60716
susanna.hyvarinen(a)hel.fi
Anni Hautala, kiinteistölakimies, puhelin: 09 310 23775
anni.hautala(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 13.08.2024 § 366

HEL 2024-008113 T 10 00 00

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että

1. Asuntotonttien maanvuokrauksesta päättävä toimivaltainen viranhaltija oikeutetaan jatkamaan asuntotonttien maanvuokrasopimuksia enintään 40 vuodella, mikäli se on valtion tukeman kohteen peruskorjausta varten otettavan valtion korkotukilainan kannalta tarpeen.
2. Kohteen rakennusoikeuden määrällä ei ole toimivaltaa rajoittavaa vaikutusta.
3. Maanvuokra säilyy nykyisellä tasolla alkuperäisen vuokra-ajan päättymiseen saakka, minkä jälkeen kaupungilla on oikeus tarkistaa maanvuokraa ko. ajankohdan käypään arvoon, ellei sille

25.09.2024

Asia/8

ole Ara-kohteiden tonttihinnoitteluun liittyviä tai muita esteitä.

4. Muuten noudatetaan olemassa olevan sopimuksen ja toimivaltaisen viranhaltijan mahdollisesti päättämiä lisäehtoja.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Anni Hautala, kiinteistölakimies, puhelin: 09 310 23775
anni.hautala(a)hel.fi

25.09.2024

Asia/9

§ 191

Pohjoismaisen yhtenäiskoulun perusparannuksen ja laajennuksen hankesuunnitelma

HEL 2024-003765 T 10 06 00

Päätös

Kaupunginvaltuusto hyväksyi Pohjoismaisen yhtenäiskoulun perusparannuksen ja laajennuksen 7.2.2024 päivätyn hankesuunnitelman siten, että hankkeen laajuus on noin 7 691 brm² ja enimmäishinta arvonnalisäverottomana on 29 360 000 euroa joulukuun 2023 kustannustasossa.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Suvi Rämö, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Hankesuunnitelma, Yhtenäiskoulun perusparannus ja Nordiska Skolan laajennus, 07.02.2024

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Hankkeen tarpeellisuus

Pohjoismaisen yhtenäiskoulun nykyiset tilat Käpylässä osoitteessa Louhentie 3 ovat tekniseltä kunnoltaan ja toiminnoiltaan mittavan perusparannuksen tarpeessa. Tilat ovat myös riittämättömät koulun käyttöön, eivätkä ne kaikilta osin vastaa toiminnallisia tavoitteita.

Käpylän, Koskelan ja Kumpulan osa-alueilla 7–15-vuotiaiden suomen tai muun kielisten lasten määrän ennustetaan nousevan vuoteen 2037 mennessä noin 120 lapsella verrattuna 2022 toteumaan. Pohjoismaisen yhtenäiskoulun perusopetustoimintaa varten tarvitaan tiloja luokille 1–9 ja erityisopetustoimintaa varten kahdelle erityisluokalle (1 tuettu erityisluokka, 1 alueellinen erityisluokka). Lisäksi koulun tiloihin tarvi-

taan ajanmukaisia tiloja henkilöstölle ja ruokahuollolle sekä yhteiskäyttöisiä tiloja asukas- ja iltatoimintaa varten.

Pohjoismaisen yhtenäiskoulun tilat palvelevat 365 oppilasta (tilanne 5/2024). Koulussa on 7. luokalta alkaen kotitalous- ja liikuntapainotus. Lisäksi koulussa järjestetään kaksikielistä Nordiska Skolan -opetusta, jossa painotetaan pohjoismaista yhteistyötä, yhdessä oppimista ja kestävää kehitystä.

Kasvatus- ja koulutuspalvelujen tarvetta ja paikkojen riittävyyttä seurataan säännöllisesti alue- ja kaupunkitasolla. Palveluverkon suunnittelussa on otettu huomioon rakenteilla ja olemassa oleva tilakapasiteetti. Toimipisteen laajuudessa on huomioitu Nordiska Skolan -opetuksen tarpeet, koko palvelualueen pitkän tähtäimen kehitys sekä väestön- nuste, asuin- ja liikerakentaminen ja liikennejärjestelyt.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta on 27.2.2024, 45 § hyväksynyt hankkeen tarveselvityksen.

Hankesuunnitelma

Pohjoismainen yhtenäiskoulu perusparannetaan ja sen yhteyteen rakennetaan laajennukset Nordiska Skolania ja koulun toiminnan kannalta keskeisiä tiloja varten.

Koulurakennus ja sen laajennukset suunnitellaan ja rakennetaan tämän päivän normaalia laatutasoa noudattaen voimassa olevien rakennusmääräysten sekä Helsingin kaupungin omien suunnitteluohjeiden mukaisesti. Tilat suunnitellaan terveellisiksi, turvallisiksi ja viihtyisiksi.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tarpeen perusteella yhtenäiseen peruskouluun suunnitellaan tilapaikat yhteensä 675 lapselle. Perusopetustoimintaa varten järjestetään perusopetustilat luokille 1–9, aineopetusluokkia ja oppilashuoltotilat. Lisäksi järjestetään tilat painotettua liikunnan ja kotitalouden opetusta sekä kahta erityisopetusryhmää varten.

Perusparantamisen ja uudisrakentamisen myötä käyttöön saadaan ajanmukaiset ja viihtyisät tilat, joissa voidaan järjestää monipuolista toimintaa. Rakennukseen tulee ajanmukaisia tiloja henkilöstölle ja ruokahuollolle sekä yhteiskäyttöisiä tiloja asukas- ja iltatoimintaa varten.

Koulun piha-alueen toiminnallisuutta parannetaan uusilla liikunta- ja leikkivälineillä. Piha-alueen turvallisuutta parannetaan meluaidoin ja erottamalla huoltoliikenne koulun ulkoalueiden toiminnoista erilleen.

Hankkeen liikuntatilat on suunniteltu vastaamaan kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tarpeita opetushallituksen mitoitussuosituksen mukai-

sesti ja koulun tilat mahdollistavat yhteisöllisyyden ja asukaskäytön lisäämisen alueella. Hankkeen tarvekuvausvaiheessa ei kuitenkaan ole kartoitettu kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan mahdollisia palvelu- ja liikuntaverkkosuunnittelun tarpeita alueella. Vuodesta 2023 alkaen tällainen läpikäynti on vakiinnutettu toimialojen yhteishankkeiden kaupunkiyhteiseen palveluverkkotyöskentelyyn ja nelivaiheisen talonrakentamishjelman valmistelutyöhön

Hankkeesta on laadittu 7.2.2024 päivätty hankesuunnitelma kaupunkiympäristön toimialan sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimialojen yhteistyönä. Hankkeen suunnittelun aikana on kuultu asiantuntijoina rakennusvalvontapalvelujen, kaupunginmuseon, ympäristöpalvelun ja pelastuslaitoksen edustajia, kasvatuksen ja koulutuksen toimialan työsuojelun yhteistoimintahenkilöstöä sekä esteettömyysasiamiestä.

Hankesuunnitelma on liitteenä 1.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan henkilöstön osallistaminen

Henkilöstö on osallistunut hankkeen valmisteluun tuoden tilasuunniteluun pedagogisen ja toiminnallisen näkökulman. Osallistamisen myötä saatu palaute otetaan huomioon suunnitelmien laadinnassa. Henkilöstöä osallistetaan käyttäjäkokousten kautta myös suunnitelmien jatkokehittämiseen.

Hankkeen laajuus

Hankkeen laajuus on 7 691 brm², 6 251 htm².

Kustannukset

Hankkeen rakentamiskustannukset ovat arvonlisäverottomana yhteensä enintään 29 360 000 euroa joulukuun 2023 kustannustasossa.

Koulun perusparannuksen arvonlisäverottomat rakentamiskustannukset ovat 16,16 milj. euroa, eli 3 391 euroa/brm² (4 766 brm²) ja laajenusosan arvonlisäverottomat rakentamiskustannukset 13,20 milj. euroa eli 4 513 euroa/brm² (2 925 brm²).

Tilakustannus kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle

Kokonaistilavuokra kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle on 2,1 milj. euroa vuodessa (28,0 euroa/htm²/kk) joulukuun 2023 kustannustasossa. Tästä pääomavuokran osuus on 22,5 euroa/htm² kuukaudessa. Neliövuokran perusteena on huoneistoala 6 251 htm².

Nykyinen sisäinen vuokra on noin 838 881 euroa vuodessa (17,68 euroa/htm²/kk). Neliövuokran perusteena on nykyinen vuokrattu huoneistoala 3 954 htm².

Vuokralaskelma on hankesuunnitelman teknisenä liitteenä. Lopullinen pääomavuokra tarkistetaan urakkavaiheen kustannusten mukaan.

Ylläpitovuokra tarkistetaan valmistumisajankohdan ylläpitovuokraa vastaavaksi.

Hankkeen rahoitus

Talousarvion 2024 liitteenä olevassa talonrakennushankkeiden rakentamishjelmassa on hankkeen suunnittelulle ja toteutukselle varattu yhteensä 27,68 milj. euroa vuosiksi 2024–2033 siten, että hankkeen laajuus on 6 750 brm² ja toteutus on vuosina 2025–2027.

Hankkeen toteutuksen edellyttämä kasvanut rahoitustarve otetaan huomioon uuden rakentamishjelman valmistelussa.

Hankkeen toteutus ja aikataulu

Hankkeen toteutus- ja ylläpitovastuut ovat kaupunkiympäristön toimialan rakennukset ja yleiset alueet- palvelukokonaisuudella.

Rakennustöiden on tarkoitus alkaa 6/2025 ja valmistua 6/2027.

Väistötilat

Koulun koko toiminta siirretään väistötiloihin perusparannuksen ja laajennuksen toteutuksen ajaksi (06/2025–06/2027). Kaupunginhallitus hyväksyi 2.10.2023, 591 § osoitteessa Mäkelänkatu 84 sijaitsevien tilojen vuokrauksen jatkamisen perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen väistötilakäyttöön. Väistötilaratkaisu on valmisteltu kaupunkiympäristön toimialan ja kasvatuksen ja koulutuksen toimialan yhteistyönä.

Väistötilojen vuokra-arvio on 79 165 euroa kuukaudessa eli yhteensä noin 950 000 euroa vuodessa helmikuun 2024 kustannustasossa. Väistötilat tarvitaan perusparannuksen ja laajennuksen valmistumiseen saakka.

Väistötilojen kustannukset eivät sisälly hankesuunnitelmassa esitettyihin rakentamiskustannuksiin.

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto sekä lapsivaikutusten arviointi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta on 14.5.2024, 108 § antanut hankesuunnitelmasta puoltavan lausunnon ja todennut, että hankesuunnitel-

ma vastaa kasvatuksen ja koulutuksen toiminnallisia tavoitteita. Lausunto on kokonaisuudessaan päätöshistoriassa.

Tilojen ja pihan toteutuksella varmistetaan lapsille turvallinen ja terveellinen toimintaympäristö. Liikenteen suunnittelulla varmistetaan lasten turvalliset kevyen liikenteen yhteydet rakennukseen ja sen lähialueille. Suunnittelussa on otettu huomioon lasten turvallinen siirtyminen lähialueen virkistys-, liikunta- ja kulttuuripalveluihin.

Toimivalta

Hallintosäännön 7 luvun 1 §:n 3 kohdan mukaan kaupunginvaltuusto päättää kaupungin hankkeita koskevista hankesuunnitelmista, kun kustannusarvio ylittää 10 miljoonaa euroa

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Suvi Rämö, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Hankesuunnitelma, Yhtenäiskoulun perusparannus ja Nordiska Skolan laajennus, 07.02.2024

Oheismateriaali

1 Hankesuunnitelman liitteet 1–7
2 Väistötiloja koskeva kaupunginhallituksen päätös 2.10.2023 § 591

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto
Kasvatus- ja koulutuslautakunta

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 09.09.2024 § 532

HEL 2024-003765 T 10 06 00

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

25.09.2024

Kaupunginvaltuusto hyväksyy Pohjoismaisen yhtenäiskoulun perusparannuksen ja laajennuksen 7.2.2024 päivätyn hankesuunnitelman siten, että hankkeen laajuus on noin 7 691 brm² ja enimmäishinta arvonlisäverottomana on 29 360 000 euroa joulukuun 2023 kustannustasossa.

02.09.2024 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Suvi Rämö, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 14.05.2024 § 108

HEL 2024-003765 T 10 06 00

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaostolle puoltavan lausunnon 07.02.2024 päivätystä Yhtenäiskoulun perusparannuksen ja laajennuksen hankesuunnitelmasta (liite 1).

Kasvatus- ja koulutuslautakunta on hyväksynyt 27.02.2024 osoitteen Louhentie 3 rakennettavan Yhtenäiskoulun perusparannuksen ja laajennuksen tarveselvityksen. Hankesuunnitelma on tarveselvityksen mukainen.

Lautakunta edellyttää erityistä huomiota ja tarkkuuta kiinnitettävien tilojen valmistumiseen sovituissa aikatauluissa, mikä on edellytys lakisääteisten palvelujen toteuttamiselle.

Lisäksi kasvatus- ja koulutuslautakunta lausuu hankesuunnitelmasta seuraavaa:

Hankesuunnitelma vastaa kasvatuksen ja koulutuksen toiminnallisia tavoitteita. Tilojen suunnittelussa ja toteutuksessa tulee edelleen työskennellä yhdessä käyttäjätoimialan kanssa. Tilojen suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota äänieristykseen, äänenvaimennukseen ja valaistukseen. Tilat ja pintarakenteet tulee suunnitella helposti siivotaviksi, huollettaviksi ja korjattaviksi.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta painottaa hankkeen kustannusseuranan ja laadunvalvonnan tärkeyttä koko prosessin aikana. Niillä on suuri

25.09.2024

Asia/9

vaikutus terveelliseen ja turvalliseen oppimisympäristöön sekä toimialan käyttökustannuksiin.

Esittelijä

perusopetusjohtaja
Outi Salo

Lisätiedot

Sari Lehtonen, projektiarkkitehti, puhelin: 310 15124
sari.k.lehtonen(a)hel.fi
Kimmo Mustonen, perusopetuksen aluepäällikkö, puhelin: 310 23148
kimmo.mustonen(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto 04.04.2024
§ 38

HEL 2024-003765 T 10 06 00

Louhentie 3, 00610 Helsinki, Pysyvä rakennustunnus: 5838, Hankenumero: 2821P21527

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto esitti kaupunginhallitukselle osoitteeseen Louhentie 3, 00610 Helsinki toteutettavan Yhtenäiskoulun perusparannuksen ja Nordiska Skolan laajennuksen 07.02.2024 päivätyn hankesuunnitelman hyväksymistä siten, että hankkeen enimmäishinta-arvio arvonlisäverottomana on 29 360 000 euroa joulukuun 2023 kustannustasossa ja laajuus on noin 7 691 brm² ehdolla, että kasvatus- ja koulutuslautakunta antaa hankesuunnitelmasta puoltavan lausunnon.

Käsittely

04.04.2024 Ehdotuksen mukaan

Asian aikana kuultavana oli projektinjohtaja Juha Polvinen. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Esittelijä

vs. tekninen johtaja
Hannu Seppälä

Lisätiedot

Juha Polvinen, projektinjohtaja, puhelin: 09 310 21291
juha.polvinen(a)hel.fi
Sonja Liljeblad, tiimipäällikkö, puhelin: 09 310 38472
sonja.liljeblad(a)hel.fi

§ 192

Koskelan ala-asteen ja päiväkoti Herttuan perusparannuksen ja laajennuksen hankesuunnitelma

HEL 2023-013220 T 10 06 00

Päätös

Kaupunginvaltuusto hyväksyi Koskelan ala-asteen ja päiväkoti Herttuan perusparannuksen ja laajennuksen 12.12.2023 päivätyn hankesuunnitelman siten, että hankkeen laajuus on noin 5 668 brm² ja enimmäishinta arvonlisäverottomana on 26 450 000 euroa elokuun 2023 kustannustasossa.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Suvi Rämö, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Hankesuunnitelma Koskelan ala-asteen ja päiväkodin perusparannuksen ja laajennuksen hankesuunnitelma 12.12.2023

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Hankkeen tarpeellisuus

Koskelan ala-asteen ja päiväkoti Herttuan nykyiset tilat ovat kokonaisuudessaan laajan perusparannuksen tarpeessa. Lisäksi tilat ovat riittämättömät kasvavalle käyttäjämäärälle eivätkä ne kaikilta osin vastaa toiminnallisia tavoitteita. Käpylän, Koskelan ja Kumpulän alueen palveluverkkotarkastelussa on todettu tarve toteuttaa tilat yhteensä noin 250 varhaiskasvatusikäiselle päiväkoti Herttuaan ja 250 oppilaalle Koskelan ala-asteen kouluun.

Päiväkodin nykyinen tilapaikkojen määrä on noin 100 ja ala-asteen oppilasmäärä on noin 100. Koulu toimii osoitteessa Juhana-herttuan tie 13 ja päiväkoti osoitteessa Juhana-herttuan tie 13b.

Koskelan ala-asteen koululla on käytössään varsinaisten tilojen lisäksi lisätilat osoitteessa Käpyläntie 8. Perusparannuksen ja laajennuksen valmistuttua lisätiloista on mahdollista luopua.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta on 12.12.2023 § 283 hyväksynyt hankkeen tarveselvityksen.

Hankesuunnitelma

Hankesuunnitelma koskee Koskelan ala-asteen ja päiväkoti Herttuan nykyisten rakennusten laajaa teknistä ja toiminnallista perusparannusta sekä uudisrakennuksena toteutettavaa laajennusta. Laajennus yhdistää perusparannettavat nykyiset rakennukset toiminnallisesti yhdeksi kokonaisuudeksi. Tilat suunnitellaan 250 perusopetuksen oppilaalle ja 250 varhaiskasvatusiässä olevalle lapselle.

Hankkeessa uusitaan talotekniset asennukset ja parannetaan energia-
tehokkuutta. Lisäksi korjataan vaurioituneet julkisivut, ikkunat ja vesikatto sekä kosteusvaurioituneita rakenteita. Hankkeen yhteydessä ajanmukaistetaan tiloja ja varustetaan esteettömät tilat koulun ja päiväkodin toiminnalle.

Perusparannus ja laajennus suunnitellaan ja toteutetaan tämän päivän normaalia laatutasoa noudattaen voimassa olevien rakennusmääräysten sekä kaupungin omien suunnitteluohjeiden mukaisesti. Tilat suunnitellaan terveellisiksi, turvallisiksi ja viihtyisiksi. Tiloilla mahdollistetaan nykyisen varhaiskasvatussuunnitelman mukaisen toiminnan järjestäminen. Perusparannuksen ja laajennuksen myötä käyttöön saadaan ajanmukaiset ja viihtyisät tilat, joissa voidaan järjestää monipuolista toimintaa.

Hankkeen edellyttämä asemakaavan muutos on saanut lainvoiman huhtikuussa 2024. Asemakaavassa korttelialue on jaettu erikseen varhaiskasvatuksen, esiopetuksen ja koulun oppilaiden kesken alueisiin siten, että koulun piha-alue sijoittuu jatkossakin Juhana-herttuan tien puoleiselle osalle ja varhaiskasvatuksen nykyisen päiväkodin länsi- ja pohjoispuolelle laajentuen nykyisen leikkipuiston alueelle. Päiväkodin ja koulun piha-alueen toiminnot erotetaan toisistaan portilla varustetulla aidalla.

Uudisrakennuksen ja perusparannettavan koulun välisen pihakannen yhteyttä hyödynnetään koulun oppilaiden liikunta- ja toimintatilana. Pihakannelta on yhteys uudisrakennuksen puku- ja pesutiloihin.

Tilat suunnitellaan siten, että niissä on mahdollista järjestää asukkaiden ja paikallisten yhteisöjen toimintaa ja tapahtumia.

Piha-alueiden suunnittelussa säilytetään mahdollisimman paljon tontilla olevaa kasvillisuutta, huomioidaan toiminnan tarpeet eri sääolosuhteissa ja varmistetaan toimivat yhteydet lähiviheralueille.

Hankkeesta on laadittu 12.12.2023 päivätty hankesuunnitelma kaupunkiympäristön toimialan ja kasvatuksen ja koulutuksen toimialan yhteistyönä. Hankkeen suunnittelun aikana on kuultu asiantuntijoina rakennusvalvontapalvelujen, ympäristöpalvelujen, kaupunginmuseon ja pelastuslaitoksen edustajia, kasvatuksen ja koulutuksen toimialan työsuojelun yhteistoimintahenkilöstöä sekä esteettömyysasiamiestä.

Hankesuunnitelma on liitteenä 1.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan henkilöstön osallistaminen

Varhaiskasvatus-, perusopetus- ja kehittämisspalveluiden edustajat ovat osallistuneet hankkeen valmisteluun tuoden tilasuunnitteluun pedagogisen ja toiminnallisen näkökulman. Henkilöstöä osallistetaan yleis- ja toteutussuunnitteluvaiheessa myös suunnitelmien jatkokehittämiseen käyttäjäkokousten kautta.

Hankkeen laajuus

Hankkeen laajuus on 5 668 brm², 4 929 htm².

Rakentamiskustannukset

Hankkeen rakentamiskustannukset ovat arvonlisäverottomana yhteensä enintään 26 450 000 euroa elokuun 2023 kustannustasossa.

Koulun perusparannuksen rakentamiskustannukset ovat noin 6,9 milj. euroa (4 726 euroa/brm²) ja päiväkodin noin 6,1 milj. euroa (4 507 euroa/brm²). Koulun ja päiväkodin laajennusosan kustannukset ovat noin 13,4 milj. euroa (4 689 euroa/brm²).

Hankkeen kustannuksia nostavat mm. kohteen erityispiirteistä johtuvat haastavat perustamisolosuhteet sekä laajat rakennus- ja talotekniset korjaustarpeet. Edellä mainittujen tekijöiden kustannusvaikutus on arvonlisäverottomana noin 930 000 euroa, joka sisältyy hankkeen kokonaiskustannuksiin.

Tilakustannus kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle

Perusparannettujen ja laajennettujen tilojen sisäinen kuukausivuokra on 29,8 euroa/htm². Tästä pääomavuokran osuus on 24,2 euroa/htm² ja ylläpitovuokran osuus 4,1 euroa/htm² kuukaudessa. Kuukausivuokra on yhteensä noin 146 919 euroa ja vuosivuokra noin 1,8 milj. euroa vuodessa. Neliövuokran perusteena on huoneistoala 4 929 htm².

Koulun sisäisen vuokran osuus on noin 1,1 milj. euroa vuodessa (2 976 htm²) ja päiväkodin noin 700 000 euroa vuodessa (1 953 htm²).

Nykyinen koulun ja päiväkodin sisäinen vuokra on 18,9 euroa/htm² kuukaudessa eli noin 450 000 euroa vuodessa. Neliövuokran perusteena on nykyinen vuokrattu huoneistoala 1 980 htm².

Lopullinen pääomavuokra tarkistetaan urakkavaiheen kustannusten mukaan. Ylläpitovuokra tarkistetaan valmistumisajankohdan ylläpitovuokraa vastaavaksi.

Hankkeen rahoitus

Talousarvion 2024 liitteenä olevassa talonrakennushankkeiden rakentamishjelmassa vuosiksi 2024–2033 on hankkeen suunnittelulle ja toteutukselle varattu yhteensä 23,5 milj. euroa siten, että toteutus on vuosina 2026–2028.

Hankkeen toteutuksen edellyttämä kasvanut rahoitustarve otetaan huomioon uutta rakentamishjelmaehdotusta valmisteltaessa.

Hankkeen toteutus ja aikataulu

Hankkeen toteutus- ja ylläpitovastuut ovat kaupunkiympäristön toimialan rakennukset ja yleiset alueet -palvelukokonaisuuden tilat-palveluilla.

Rakennustöiden on tarkoitus alkaa 6/2026 ja valmistua 6/2028. Toiminta tiloissa alkaa tavoiteaikataulun mukaan 8/2028.

Väistötilat

Koskelan ala-asteen ja päiväkotin Herttuan toiminta osoitteessa Juhana-herttuan tie 13 siirtyy väistötiloihin perusparannuksen ja laajennuksen valmistumiseen saakka. Väistötilat järjestetään osoitteeseen Mäkelänkatu 84.

Kaupunginhallitus päätti 2.10.2023, 591 § Mäkelänkatu 84 tilojen vuokrauksen jatkamisesta perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen väistötilakäyttöön. Väistötilaratkaisu on valmisteltu kaupunkiympäristön toimialan sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan yhteistyönä tilojen käyttäjiä osallistaen. Päätös on oheismateriaalissa.

Väistötilakokonaisuuden vuokra-arvio on 17,06 euroa/m² kuukaudessa eli noin 150 000 euroa vuodessa. Vuokra käyttäjää kohden määräytyy kulloisenkin väistövaiheen oppilas- ja lapsimäärän mukaan.

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto sekä lapsivaikutusten arviointi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta on 14.5.2024 § 110 antanut hanke-suunnitelmasta puoltavan lausunnon. Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa, että hanke vastaa hyvin kasvatuksen ja koulutuksen toiminnallisia tavoitteita. Lisäksi kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää tärkeänä, että Mäkelänkadun väistötilojen sijaitessa varsin kaukana Koskelasta, kiinnitetään erityistä huomiota siihen, että kaikkein pienimmille oppilaille turvataan väistötilat Käpyläntieltä. Lausunto on kokonaisuudessaan asian päätöshistoriassa.

Tilojen ja pihan toteutuksella varmistetaan lapsille turvallinen ja terveellinen toimintaympäristö. Liikenteen suunnittelulla varmistetaan lasten turvalliset kevyen liikenteen yhteydet rakennukseen ja sen lähialueille. Suunnittelussa on otettu huomioon lasten turvallinen siirtyminen lähialueen virkistys-, liikunta- ja kulttuuripalveluihin.

Toimivalta

Hallintosäännön 7 luvun 1 §:n 3 kohdan mukaan kaupunginvaltuusto päättää kaupungin hankkeita koskevista hankesuunnitelmista, kun kustannusarvio ylittää 10 miljoonaa euroa.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Suvi Rämö, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Hankesuunnitelma Koskelan ala-asteen ja päiväkodin perusparannuksen ja laajennuksen hankesuunnitelma 12.12.2023

Oheismateriaali

1 Hankesuunnitelman liitteet 1–6
2 Kaupunginhallituksen päätös 2.10.2023 § 591 väistötiloista

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto
Kasvatus- ja koulutuslautakunta

Päätöshistoria

25.09.2024

Kaupunginhallitus 09.09.2024 § 531

HEL 2023-013220 T 10 06 00

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy Koskelan ala-asteen ja päiväkotit Herttuan perusparannuksen ja laajennuksen 12.12.2023 päivätyn hankesuunnitelman siten, että hankkeen laajuus on noin 5 668 brm² ja enimmäishinta arvonlisäverottomana on 26 450 000 euroa elokuun 2023 kustannustasossa.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Suvi Rämö, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 14.05.2024 § 110

HEL 2023-013220 T 10 06 00

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaostolle puoltavan lausunnon 12.12.2024 päivätystä Koskelan ala-asteen ja päiväkotit Herttuan hankesuunnitelmasta (liite 1).

Kasvatus- ja koulutuslautakunta on hyväksynyt hankkeen tarveselvityksen 12.12.2023. Hankesuunnitelma on tarveselvityksen mukainen.

Lautakunta edellyttää erityistä huomiota ja tarkkuuta kiinnitettävien tilojen valmistumiseen sovituissa aikatauluissa, mikä on edellytys lakisääteisten palvelujen toteuttamiselle.

Lisäksi kasvatus- ja koulutuslautakunta lausuu hankesuunnitelmasta seuraavaa:

Hankesuunnitelma vastaa kasvatuksen ja koulutuksen toiminnallisia tavoitteita. Tilojen suunnittelussa ja toteutuksessa tulee edelleen työskennellä yhdessä käyttäjätoimialan kanssa. Tilojen suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota äänieristykseen, äänenvaimennukseen ja valaistukseen. Tilat ja pintarakenteet tulee suunnitella helposti siivotaviksi, huollettaviksi ja korjattaviksi.

25.09.2024

Kasvatus- ja koulutuslautakunta painottaa hankkeen kustannusseuranan ja laadunvalvonnan tärkeyttä koko prosessin aikana. Niillä on suuri vaikutus terveelliseen ja turvalliseen oppimisympäristöön sekä toimialan käyttökustannuksiin.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää tärkeänä, että Mäkelänkadun väistötilojen sijaitessa varsin kaukana Koskelasta, kiinnitetään erityistä huomiota siihen, että kaikkein pienimmille oppilaille turvataan väistötilat Käpyläntieltä.

Käsittely

14.05.2024 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Sini Korpinen: Lisätään kappale:

Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää tärkeänä, että Mäkelänkadun väistötilojen sijaitessa varsin kaukana Koskelasta, kiinnitetään erityistä huomiota siihen, että kaikkein pienimmille oppilaille turvataan väistötilat Käpyläntieltä.

Kannattaja: Mirita Saxberg

Kasvatus- ja koulutuslautakunta hyväksyi yksimielisesti Sini Korpinen vastaehdotuksen.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Tommi Kantanen, projektiarkkitehti, puhelin: 310 21663
tommi.kantanen(a)hel.fi

Sirpa Juuri, varhaiskasvatuksen aluepäällikkö, puhelin: 310 43226
sirpa.juuri(a)hel.fi

Kimmo Mustonen, perusopetuksen aluepäällikkö, puhelin: 310 23148
kimmo.mustonen(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto 07.03.2024 § 22

HEL 2023-013220 T 10 06 00

Juhana-herttuantie 13, 00600 Helsinki, Pysyvä rakennustunnus: 6121 ja 6122, Hankenumero:
2821P21795

Esitys

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Y-tunnus

0201256-6

25.09.2024

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto esitti kaupunginhallitukselle osoitteeseen Juhana-herttuantie 13, 00600 Helsinki toteutettavan Koskelan ala-asteen ja päiväkodin perusparannuksen ja laajennuksen 12.12.2023 päivätyn hankesuunnitelman hyväksymistä siten, että hankkeen enimmäishinta arvonlisäverottomana on 26 450 000 euroa elokuu 2023 kustannustasossa ja laajuus noin 5 668 brm² ehdolla, että kasvatus- ja koulutuslautakunta antaa hankesuunnitelmasta puoltavan lausunnon.

Käsittely

07.03.2024 Ehdotuksen mukaan

Asian aikana kuultavana oli projektinjohtaja Juha Polvinen. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Esittelijä

tekninen johtaja
Kari Pudas

Lisätiedot

Juha Polvinen, projektinjohtaja, puhelin: 09 310 21291
juha.polvinen(a)hel.fi
Sonja Liljeblad, tiimipäällikkö, puhelin: 09 310 38472
sonja.liljeblad(a)hel.fi

§ 193

Vihreän valtuustoryhmän ryhmäaloite keskustan elävöittämiseksi lapsille, nuorille ja perheille

HEL 2024-003152 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto katsoi aloitteen loppuun käsitellyksi.

Samalla kaupunginvaltuusto hyväksyi seuraavan toivomusponnen:

Kaupunginvaltuusto edellyttää selvittävän mahdollisuutta syventää yhteistyötä keskustan eri toimijoiden, yritysten ja järjestöjen kanssa keskustan elävöittämiseksi lapsille, nuorille ja perheille. (Silja Borgarsdottir Sandelin)

Käsittely

Valtuutettu Silja Borgarsdottir Sandelin ehdotti valtuutettu Katri Penttisen kannattamana hyväksyttäväksi seuraavan toivomusponnen:

Kaupunginvaltuusto edellyttää selvittävän mahdollisuutta syventää yhteistyötä keskustan eri toimijoiden, yritysten ja järjestöjen kanssa keskustan elävöittämiseksi lapsille, nuorille ja perheille.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi kaupunginhallituksen ehdotuksen.

4 äänestys

Valtuutettu Silja Borgarsdottir Sandelinin ehdottama toivomusponsi
JAA, vastustus EI

JAA-ehdotus: Valtuutettu Silja Borgarsdottir Sandelinin ehdottama toivomusponsi

EI-ehdotus: Vastustaa

Jaa-äännet: 74

Hilkka Ahde, Mahad Ahmed, Tarik Ahsanullah, Alviina Alametsä, Outi Alanko-Kahiluoto, Ted Apter, Paavo Arhinmäki, Nita Austero, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Veli-Pekka Dufva, Mika Ebeling, Nora Grotenfelt, Mia Haglund, Sandra Hagman, Juha Hakola, Atte Harjanne, Harry Harkimo, Joel Harkimo, Eveliina Heinäluoma, Fardoos Helal, Titta Hiltunen, Jenni Hjelt, Mari Holopainen, Shawn Huff, Ville Ja-

lovaara, Mikael Jungner, Atte Kaleva, Elina Kauppila, Marko Kettunen, Otso Kivekäs, Tapio Klemetti, Laura Kolbe, Laura Kolehmainen, Marika Koski, Heimo Laaksonen, Pekka Löfman, Ajak Majok, Petra Malin, Otto Meri, Nina Miettinen, Sami Mutttilainen, Björn Månsson, Tuomas Nevanlinna, Matti Niiranen, Dani Niskanen, Tom Packalén, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Amanda Pasanen, Dennis Pasterstein, Terhi Peltokorpi, Katri Penttinen, Suvi Pulkkinen, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Risto Rautava, Pekka Sauri, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Oula Silvennoinen, Seida Sohrabi, Osmo Soininvaara, Juhani Strandén, Ilkka Taipale, Byoma Tamrakar, Aino Tuominen, Tuomas Tuomi-Nikula, Reetta Vanhanen, Laura Varjokari, Sanna Vesikansa, Maarit Vierunen, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Ei-äännet: 1

Laura Korpinen

Tyhjä: 9

Pentti Arajärvi, Sirpa Asko-Seljavaara, Jussi Halla-aho, Timo Harakka, Nuutti Hyttinen, Pia Kopra, Hannu Oskala, Mikko Paunio, Erkki Tuomioja

Poissa: 1

Sinikka Vepsä

Kaupunginvaltuusto hyväksyi valtuutettu Silja Borgarsdottir Sandelinin ehdottaman toivomusponnen.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Anna Villeneuve, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Liitteet

1 Ryhmäaloite 28.02.2024 Pasanen Amanda Vetovoimainen keskusta lapsille, nuorille ja perheille

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Vihreiden valtuustoryhmä esittää ryhmäaloitteessaan, että kaupunki käynnistää uusia toimia keskustan elävöittämiseksi lapsille, nuorille ja perheille. Osana työtä tulee selvittää laadukkaan ja elämyksellisen leikkipuiston toteuttamista keskustaan.

Kaupunginhallitus viittaa kaupunkiympäristölautakunnan sekä kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausuntoihin ja toteaa, että kantakaupungin kaupunkitilan kokonaisvaltainen tarkastelu lasten, nuorten ja perheiden näkökulmasta on tärkeää keskustan elävöittämiseksi. Niin puistojen, katujen, kulttuurilaitosten kuin ulkoliikuntapaikkojen on oltava esteettömiä ja viihtyisiä. Kaupunki on ottanut käyttöön lapsivaikutusten arvioinnin, jolla toteutetaan YK:n lapsen oikeuksien sopimuksen ja lainsäädännön edellyttämää lapsen edun arviointia. Kaupunkiympäristö ja keskusta, jossa lapset ja nuoret viihtyvät, on ympäristö, jossa kaikki viihtyvät.

Kaupunkiympäristön toimiala jatkaa työtään elämyksellisen leikkipuiston tai -paikan toteuttamiseksi keskustaan. Samalla toimiala jatkaa usean puiston peruskorjausten suunnittelua ja toteuttamista, joiden yhteydessä niissä sijaitsevia leikkipaikkoja ja -puistoja kunnostetaan. Myös uusien leikkipaikkojen toteuttamista jatketaan. Lisäksi toimiala edistää käveltävää kaupunkitilaa, joka tukee lasten ja nuorten turvallista liikkumista sekä luo paikkoja pysähtyä, oleilla ja leikkiä.

Kaupunginhallitus toteaa, että laadukkaat teemaleikkipuistot toimivat vetovoimaisena kohteena ja käyntikorttina sekä keskustalle että eri alueille ja houkuttelevat käyttäjiä keskustaan. Esimerkkinä Töölönlahden puiston kesäpuistokokeilussa toteutettu leikkipaikka on ollut erittäin suosittu. Kaupunginhallitus toteaa, että suunniteltaessa Töölönlahden puiston pysyviä uudistuksia tulee leikkipaikkaa laajentaa ja toteuttaa kunnianhimoinen ja seikkailuhenkinen leikkipaikka, joka houkuttelee eri-ikäisiä leikkiin. Alueelle on tärkeä mahdollistaa myös kahvilatoimintaa.

Lisäksi kaupunginhallitus toteaa, että suunniteltaessa leikkipuistojen peruskorjauksia ja uusia leikkipaikkoja tulee panostaa monipuolisuuden ja etsiä ratkaisuja, joilla luodaan tarinallisia ja mielikuvitusta ruokkivia leikkipaikkoja monen ikäisille lapsille.

Kaupunginhallitus toteaa myös, että Helsingissä on tarpeen koordinoida aiempaa enemmän leikkialueiden, ulkoliikuntapaikkojen, kahviloiden ja terassien ja muiden myös aikuisille kiinnostavia aktiviteetteja luovien toimintojen sijoittamista lähekkäin, jotta lapsilla ja heidän huoltajillaan on mahdollisuus leikkiin, kohtaamisiin, ulkoiluun ja harrastamiseen yhtäaikaisesti.

25.09.2024

Kaupunginhallitus kannustaa kaupunkiympäristön sekä kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialoja tekemään yhdessä töitä esimerkiksi Annantalon edustan Annanpuistikon saamiseksi paremmin lasten, nuorten ja perheiden käyttöön, jolloin myös Annantalon toiminta voisi laajeta sisätiloista ulkoalueille.

Jotta lapset, nuoret ja perheet tulisivat jatkossa paremmin huomioituiksi, on tarpeen koordinoida aiempaa enemmän eri toimintojen sijoittamista lähekkäin sekä panostettava osallistamiseen, jotta lasten, nuorten ja perheiden tarpeet ja toiveet tulisivat kuulluiksi. Kaupunginhallitus kannattaa kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan ehdotusta kaupungin ja elinkeinoelämän yhteistyöryhmälle ([HELY-ryhmä](#)) annettavasta toimeksiannosta tuottaa konkreettisia ideoita ja ratkaisuja keskustan elävöittämiseksi lapsille, nuorille ja perheille.

Kaupunginhallitus näkee, että elämyksellisen kaupunkikeskustan kehittämisellä voidaan edistää myös Helsingin matkailua ja vetovoimaa ulkomaisille turisteille.

Hallintosäännön 30 luvun 12 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut enemmän kuin puolet valtuustoryhmän jäsenistä ja joka on otsoikoitu ryhmäaloitteeksi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Anna Villeneuve, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Liitteet

1 Ryhmäaloite 28.02.2024 Pasanen Amanda Vetovoimainen keskusta lapsille, nuorille ja perheille

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

HELY-työryhmä

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 09.09.2024 § 533

HEL 2024-003152 T 00 00 03

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto

Puhelin

+358 9 310 1641

Y-tunnus

0201256-6

25.09.2024

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:
Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

09.09.2024 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Tuomas Rantanen: 1) Lisätään kappaleen 5 jälkeen:

Kaupunginhallitus toteaa, että laadukkaat teemaleikkipuistot toimivat vetovoimaisena kohteena ja käyntikorttina sekä keskustalle että eri alueille ja houkuttelevat käyttäjiä keskustaan. Esimerkkinä Töölönlahden puiston kesäpuistokokeilussa toteutettu leikkipaikka on ollut erittäin suosittu. Kaupunginhallitus toteaa, että suunniteltaessa Töölönlahden puiston pysyviä uudistuksia tulee leikkipaikkaa laajentaa ja toteuttaa kunnianhimoinen ja seikkailuhenkinen leikkipaikka, joka houkuttelee eri-ikäisiä leikkiin. Alueelle on tärkeä mahdollistaa myös kahvilatoimintaa.

Lisäksi kaupunginhallitus toteaa, että suunniteltaessa leikkipuistojen peruskorjauksia ja uusia leikkipaikkoja tulee panostaa monipuolisuuden ja etsiä ratkaisuja, joilla luodaan tarinallisia ja mielikuvitusta ruokkivia leikkipaikkoja monen ikäisille lapsille.

Kaupunginhallitus toteaa myös, että Helsingissä on tarpeen koordinoida aiempaa enemmän leikkialueiden, ulkoliikuntapaikkojen, kahviloiden ja terassien ja muiden myös aikuisille kiinnostavia aktiviteetteja luovien toimintojen sijoittamista lähemmäksi, jotta lapsilla ja heidän huoltajillaan on mahdollisuus leikkiin, kohtaamisiin, ulkoiluun ja harrastamiseen yhtäaikaisesti.

2) Lisätään kappaleen 7 jälkeen:

Kaupunginhallitus näkee, että elämyksellisen kaupunkikeskustan kehittämisellä voidaan edistää myös Helsingin matkailua ja vetovoimaa ulkomaisille turisteille.

Kannattaja: Paavo Arhinmäki

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti Tuomas Rantasen vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen.

02.09.2024 Pöydälle

Esittelijä

25.09.2024

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Anna Villeneuve, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 11.06.2024 § 349

HEL 2024-003152 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Helsingin vihreän valtuustoryhmän aloitteessa esitetään, että kaupunki käynnistää uusia toimia keskustan elävöittämiseksi lapsille, nuorille ja perheille. Aloitteen mukaan osana työtä tulee selvittää laadukkaan ja elämyksellisen leikkipuiston toteuttamista keskustaan.

Ryhmäaloite on kaupunkiympäristön toimialan tavoitteiden ja strategisten painopisteiden mukainen. Tarve elämyksellisen leikkipuiston tai -paikan toteuttamisesta on tunnustettu, ja sille tullaan etsimään paikka keskustasta.

Lausunto on valmisteltu kaupunkiympäristön toimialan asiantuntijoiden kesken sekä yhteistyössä kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan kanssa.

Lapset ja kaupungin julkinen ulkotila

Kantakaupungin vetovoima koostuu tiiviin rakenteen urbaanista toiminnallisesta monipuolisuudesta ja laadusta, elävästä katutasosta kivijalkoineen, julkisista tiloista, kaikille avoimista aukioista ja puistoista sekä viihtyisistä rannoista.

Lasten näkökulmasta leikkivälineiden rinnalla kaupunkitilassa voi myös olla kaupunkitaidetta, kiinnostavia elementtejä ja yksityiskohtia: sekä materiaaleja ja värejä, jotka kannustavat leikkisyyteen ja samalla kaikenikäisiä ihmisiä käyttämään kaupunkitilaa. Hyviä esimerkkejä ovat Amos Rexin kummut, joiden luona lapset ja nuoret viihtyvät tai kesäkatukokeilut, joiden yhteydessä on tuotu leikkimistä ja lasten oleskelua tukevia elementtejä kaupunkitilaan. Kulttuurikeskusten, kuten Annantalon, ympäristöjen, aukoiden ja puistojen kehittämisessä on myös hyviä mahdollisuuksia elävöittää kaupunkitilaa yhteistyössä eri toimialojen kesken.

Keskustan elinvoimaprojektissa panostetaan käveltävään, turvalliseen ja viihtyisään kaupunkitilaan. Kävelyn edistäminen on nostettu keskustan strategiseksi vetovoimatekijäksi, ja se on huomioitu myös keskustavisiossa ja Helsingin kävelyn edistämishjelmassa. Käveltävyyden kehittäminen tukee lasten ja nuorten turvallista liikkumista, se luo paikkoja pysähtyä, oleilla ja leikkiä, sekä seurata mitä kaikkea kiinnostavaa ympäristössä tapahtuu. Tällainen kaupunkitila tukee myös leikkipaikkojen ja -puistojen sekä harrastuspaikkojen ulkopuolella lasten ja nuorten hyvää arkea.

Maankäytön keskustavisiossa vuodelta 2021 kehittämisen periaatteina on nostettu esille esimerkiksi seuraavia lasten ja nuorten sekä perheiden viihtyisyyttä tukevia suuntaviivoja: kaikki ovat tervetulleita keskustaan, keskusta on silmäkorkeudelta elävä, katutilan käyttöä priorisoidaan, keskustasta löytyy tapahtumapaikkoja ja keskustan kulttuurikeskittymää vahvistetaan. Kaavoituksella pyritään edistämään monipuolisia ja kaikille saavutettavia tiloja keskustassa.

Makasiinirannan alueelle on suunnitteilla sekä arkkitehtuuri- ja design-museo että uusi leikkipaikka. Rantaan osoitetaan leikkipaikka siten, että sen vieressä on mahdollisuus istuskella sekä kahvilaterassilla että penkeillä. Suunnitteluperiaatteet asettavat tavoitteeksi suunnitella ja rakentaa ulkotilat eri käyttäjäryhmiä varten laadukkaiksi ja viihtyisiksi. Makasiinirantaan saadaan uutta julkista rantaa. Tavoitteena on tehdä siitä toiminnallisesti monimuotoista sovitettuna alueen kulttuurihistorialliseen arvoon ja muihin vaatimuksiin.

Kaupunkiympäristölautakunnan 7.5.2024 hyväksymässä Helsingin uudessa arkkitehtuuriohjelmassa linjataan, että Helsingissä edistetään myös lapsilähtöistä kaupunkisuunnittelua.

Keskustan kehittämisessä tehdään yhteistyötä kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan kanssa.

Keskustassa on useita kaupungin toimijoita. Osana keskustan elävöittämistä ja kehittämistä vetovoimaisemmaksi tulee toimialojen tehdä tiivistä yhteistyötä ja edelleen kehittää koordinaatio- ja toimintamalleja nykyisiä selkeämmiksi.

Tulevaisuudessa on tarpeen koordinoida aiempaa enemmän leikkialueiden, ulkoliikuntapaikkojen, kahviloiden ja terassien ja muiden myös aikuisille kiinnostavia aktiviteetteja luovien toimintojen sijoittamista lähemmäksi, jotta lapsilla ja heidän huoltajillaan on mahdollisuus leikkiin, kohtaamiseen, ulkoiluun ja harrastamiseen yhtäaikaista. Keskustaan tulevan uuden leikkialueen sijaintia harkitaan jonkin jo olemassa olevan tai tulevan lapsia, nuoria ja perheitä palvelevan toimintapaikan tai -pisteen läheisyyteen.

Leikkipuistot ja viheralueet

Keskustassa ja sen lähialueilla on käynnissä tai käynnistymässä useita peruskorjauksia, joiden yhteydessä myös leikkipaikkoja ja -puistoja kunnostetaan. Näitä ovat esimerkiksi Kaisaniemenpuisto, Hesperianpuisto, Hesperian esplanadilla sijaitseva Taivallahden leikkipuisto, Töölönlahdenpuisto ja Sibeliuksenpuisto. Puistojen kunnostukset parantavat lasten, nuorten ja perheiden palveluja. Keskustan alueella käynnissä olevien ja käynnistyvien puistojen ja niihin liittyvien leikkipaikkojen peruskorjaushankkeiden lisäksi alueen asemakaavahankkeissa tutkitaan uuden, laadukkaan ja elämyksellisen leikkipuiston toteuttamista keskustaan. Myös Töölönlahden pohjoispuolella sijaitsevia alueita tarkastellaan uuden leikkiin varattavien paikkojen ja alueiden näkökulmasta.

Meneillään olevassa Töölönlahdenpuiston idea- ja konseptisuunnitelmassa haetaan laajasti yhteisiä tavoitteita Töölönlahdenpuiston suunnitteluun ja siihen, millainen puisto on tulevaisuudessa. Töölönlahdella korostuvat ympäristön ja luonnon merkitys sekä vehreyden lisääminen. Tämä edistää osaltaan lasten, nuorten ja perheiden viihtymistä keskustassa. Idea- ja konseptisuunnitelman valmistuu kesällä 2024. Tämän jälkeen alkaa varsinainen puistosuunnittelu. Nopeina toimenpiteinä keksiksi 2024 ja 2025 Töölönlahdenpuistoon lisätään kasvillisuutta ja uusia toimintapaikkoja. Puistoon tulee väliaikainen hiekka- ja vesileikkipiste.

Teemaleikkipuistot osana verkostoa: pilottikohde valmisteilla

Teema-ajattelua on hyödynnetty Helsingin mittavassa, noin 230 leikki- paikan ja lähes 70 leikkipuiston verkostossa aiemminkin.

Uusia leikkipuistotoja perustetaan harvakseltaan. Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala järjestää ja vastaa leikkipuistojen ohjatusta toiminnasta, ja kaupunkiympäristön toimialan tehtäviin kuuluvat sekä leikkipuiston rakennusten että leikki- ja pelialueiden ja muun ympäristön suunnittelu, rakentaminen ja kunnossapito. Uusia leikkipaikkoja on toteutettu viime aikoina uusien asuinalueiden puistoihin. Joka vuosi kunnostetaan useita leikkipuistoja ja -paikkoja, ja tulevaisuudessa teemallisuus otetaan Helsingissä entistä kokonaisvaltaisemmin osaksi leikkialueiden suunnittelukäytäntöjä.

Vuonna 2022 määriteltiin Helsingin leikkipalveluverkoston tavoitetila. Tavoitteena on täydentää verkostoa joko kehittämällä tai rakentamalla kaupunkiin noin kymmenen teemaleikkipuistoa tai -leikkipaikkaa, joissa jokaisella on oma leikkiin innostavaa teemansa. Se näkyy leikkivälineiden valinnassa ja alueen suunnittelussa.

Kaupunkiympäristön toimiala käynnisti tänä vuonna teemaleikkiverkoston tarkemman suunnittelun osana leikin palveluverkoston kehittämistä. Tämä työ valmistuu ensi syksynä. Työssä määritellään periaatteet koko kaupungin laajuiselle ja tasapuoliselle teemaleikin verkostolle. Koko kaupungin kattavan verkoston suunnittelussa tarkastellaan myös Helsinkiin jo rakennettuja teemallisia leikkipaikkoja ja -puistoja.

Teemaleikkipuistojen ja -paikkojen verkostotarkastelussa otetaan huomioon, että teemaleikkipuistot vaativat ylimääräistä resursointia, kuten esimerkiksi erikoisleikkivälineitä, osallisuusprosesseja, sekä teeman näkymistä puiston toiminnoissa.

Ensimmäinen uuden teemaleikkipuiston konseptin mukainen leikkipuisto valmistuu syksyllä 2024, kun Helsingin leikkipuistot täyttävät 110 vuotta. Tietokone-teemainen leikkipuisto Ruoholahti on suunniteltu yhteistyössä kirjailija, kuvittaja Linda Liukkaan ja maisema-arkkitehtitoimisto Näkymän kanssa. Puiston uniikkien leikkivälineiden toteuttajaksi valikoitui tanskalainen palkittu leikkivälinevalmistaja Monstrum.

Leikkipuisto Ruoholahti palvelee lasten lisäksi eri ikäisiä käyttäjiä. Se on julkisilla liikennevälineillä sujuvasti saavutettava kohde, jonne voi tulla tutustumaan tietokoneiden toimintaperiaatteisiin leikin avulla. Puiston suunnittelussa osallistettiin lapsiperheitä ja käyttäjiä useissa kohdin. Suunnittelun aikana järjestettiin verkkokysely kolmella kielellä, ja vastauksia saatiin 130. Suunnittelun aikana järjestettiin useita työpajoja leikkipuiston henkilökunnan ja lähikoulujen oppilaiden kanssa. Näin saatuja oppeja ja kokemusta hyödynnetään myös jatkossa suunniteltaessa leikkipuistoja.

Osallisuus suunnittelussa

Lapsilähtöisyyttä ja lasten osallisuuden vahvistamista osana Helsingin suunnittelua edistetään tällä hetkellä useissa kaupunkitasoisissa rakenteissa.

Helsingin kaupunki hakee parhaillaan Unicefin Lapsiystävällinen kunta -tunnustusta (LYK). Haussa ovat mukana kaikki kaupungin toimialat ja kaupunginkanslia. Keskeisessä roolissa LYK-työssä on lasten osallisuuden toteutuminen. Helsinki edistää kokonaisvaltaisesti lasten ja nuorten huomioon ottamista kaupungin toiminnassa ja kaupunkiympäristön suunnittelussa.

Helsinki kehittää käyttäjälähtöisen suunnittelun placemaking-mallia. Viimeksi on keskitytty kaupunki-uudistusalueiden julkisiin ulkotiloihin. Kaupunki on käynnistänyt yhdessä lasten ja nuorten kanssa useam-

man kaupunkitilan viihtyisyyttä parantavan kokeilun, jotka pohjaavat lasten ja nuorten kaupunkitilatutkimukseen.

Kaupunkiympäristön toimialalla on käynnistynyt Kävelyn edistämisohjelman (KH 14.3.2022) yhtenä toimenpiteenä Käveltävien katutilojen suunnitteluohjeen laatiminen, jossa edistetään julkisten tilojen tasa-arvoista avautumista esimerkiksi nuorille suunnitelluilla oleskelupaikoilla. Lautakunta kehotti huomioimaan suunnitteluohjeen tavoitteiden mukaisesti sen, että julkisiin ulkotiloihin on luotava myös erityisesti nuorille suunnattuja, houkuttelevia paikkoja kohdata ja viettää aikaa maksutta.

Käsittely

11.06.2024 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus 1:

Amanda Pasanen: Lisätään lausuntoehdotukseen: "Kaupunkiympäristön toimialalla on käynnistynyt Kävelyn edistämisohjelman (KH 14.3.2022) yhtenä toimenpiteenä Käveltävien katutilojen suunnitteluohjeen laatiminen, jossa edistetään julkisten tilojen tasa-arvoista avautumista esimerkiksi nuorille suunnitelluilla oleskelupaikoilla. Lautakunta kehottaa huomioimaan suunnitteluohjeen tavoitteiden mukaisesti sen, että julkisiin ulkotiloihin on luotava myös erityisesti nuorille suunnattuja, houkuttelevia paikkoja kohdata ja viettää aikaa maksutta."

Kannattaja: Silja Borgarsdottir Sandelin

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Amanda Pasasen vastaehdotuksen 1 mukaan muutetun ehdotuksen.

Vastaehdotus 2:

Amanda Pasanen: Muutetaan lausuntoehdotuksen 13 kappaleen virke: "Tulevaisuudessa on tarpeen koordinoita aiempaa enemmän ulkoliikuntapaikkojen ja leikkialueiden sijoittamisesta lähekkäin, jotta lapsilla ja heidän huoltajillaan on mahdollisuus leikkiin, ulkoiluun ja harrastamiseen yhtäaikaisesti."

Muotoon: "Tulevaisuudessa on tarpeen koordinoita aiempaa enemmän leikkialueiden, ulkoliikuntapaikkojen, kahviloiden ja terassien ja muiden myös aikuisille kiinnostavia aktiviteetteja luovien toimintojen sijoittamista lähekkäin, jotta lapsilla ja heidän huoltajillaan on mahdollisuus leikkiin, kohtaamisiin, ulkoiluun ja harrastamiseen yhtäaikaisesti."

Kannattaja: Silja Borgarsdottir Sandelin

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Amanda Pasasen vastaehdotuksen 2 mukaan muutetun ehdotuksen.

25.09.2024

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Maria Hyövähti, johtava maisema-arkkitehti: 09 310 37494
maria.hyovalti(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 11.06.2024 § 80

HEL 2024-003152 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuravan lausunnon:

Helsingin vihreä valtuustoryhmä esittää, että kaupunki käynnistää uusia toimia keskustan elävöittämiseksi lapsille, nuorille ja perheille. Osana työtä tulee selvittää laadukkaan ja elämyksellisen leikkipuiston toteuttamista keskustaan.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta toteaa, että kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalla on erinomaiset valmiudet olla mukana suunnittelemassa ja toteuttamassa ratkaisuja keskustan elävöittämiseksi sekä leikkipuiston ja mahdollisten muiden ideoiden toteuttamiseksi yhteistyössä sidosryhmien kanssa. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta toivookin aloitteen etenevän konkreettisiin toimenpiteisiin hyvässä yhteistyössä kaupunkiympäristölautakunnan ja muiden sidosryhmien kanssa. Lisäksi kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta esittää, että valtuustokauden alussa asetulle Helsingin kaupungin ja elinkeinoelämän yhteistyöryhmä ydin keskustan elinvoiman vahvistamiseksi -työryhmälle (HELY-ryhmä) annetaan toimeksiantona miettiä tarkempia konkreettisia ideoita ja ratkaisuja keskustan elävöittämiseksi lapsille, nuorille ja perheille. Lisäksi lautakunta ehdottaa pitkäjänteisemmän suunnitelman toteuttamista lasten, nuorten ja perheiden huomioimiseksi osana keskustan kehittämisen suunnittelua.

Kaupungin toiminnan ja vastuiden osalta aloitteessa esitetty selvitys laadukkaan ja elämyksellisen leikkipuiston toteuttamisesta keskustaan kuuluu kaupunkiympäristölautakunnalle, joka antaa aloitteesta oman lausuntonsa.

Lapset, nuoret ja perheet kohderyhmänä keskusta-alueella

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta vahvistaa aloitteessa esiin nostetun lapsiperheille suunnattujen elämysten ja kysynnän tarpeen ja toteaa, että keskustan vetovoimaisuuden lisäämisessä on sisällöllisesti ja toiminnallisesti useita näkökulmia ja ulottuvuuksia. Siten lasten, nuorten

ja perheiden osalta on ensiarvoisen tärkeää ja rauhassa pohdittava, miten heidän toiveensa ja tarpeet tulevat aidosti kuulluiksi ja huomioiduiksi. Osana Lapsiystävällinen kunta -työtä lasten ja nuorten osallisuuden ohjausryhmän toimesta on tuotettu kaupungin yhteinen suunnittelutyökalu, joka on tukena lasten ja nuorten kuulemisessa ja lapsiystävällisessä palautteenkeruussa. Lisäksi osana Lapsiystävällinen kunta -kehittämistyötä otetaan laajemmin käyttöön lapsivaikutusten arviointi, jolla toteutetaan YK:n lapsen oikeuksien sopimuksen ja lainsäädännön edellyttämää lapsen edun arviointia.

Keskustan ja muidenkin alueiden ja toimintojen kehittämisessä on olennaista huomioida eri-ikäiset lapset, mikä edesauttaa kohdentamaan palveluita ja toimenpiteitä entistä tarkemmin kohderyhmien tarpeisiin. Nämä voivat olla melko pieniä ja yksinkertaisiakin asioita, kuten eväs- ja wc-tiloja, mutta sellaisia, joilla on merkitystä heidän kokemukseensa tilasta ja siellä viihtymisestä. Esimeriksi osana Lapsiystävällinen kunta -kehittämistyötä on selvitetty alle kouluikäisten, 7–12-vuotiaiden, 13–15-vuotiaiden ja yli 15-vuotiaiden näkemyksiä muun muassa siitä, mitä heidän näkemysten mukaan tulisi kotikunnassa kehittää. Lisäksi on kysytty, mitä tarpeita ja toiveita eri ikäisillä ja taustoista tulevilla lapsilla on. Osana suunnittelu- ja kehittämishankkeita on siis hyvä huomioida jo olemassa oleva tieto, jota voidaan rikastuttaa tapauskohtaisilla tarkentavilla lisätiedoilla.

Lisäksi kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta korostaa, että keskusta-alueen kehittämisessä nuoret tulee huomioida omana kohderyhmänä. Tällä hetkellä on tunnistettu, että nuoret viihtyvät kauppakeskukissa ja erityisesti aikuistuvat nuoret itäisessä kantakaupungissa, eikä keskusta-alueella ole nuorille vetovoimaisia paikkoja taikka alueita Oodilla lukuun ottamatta. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta katsoo, että keskusta-alueella tulisi olla nuorille tarjolla toiminnallisempia tiloja, niin sisällä kuin ulkona, jossa nuoret voisivat enemmän toimia omaehtoisesti. Lisäksi keskusta-alueella voisi järjestää enemmän nimenomaan nuorille kohdennettuja tapahtumia, jotka toisivat nuoria keskustaan.

Keskusta-alueen infrarakentamisen kehittäminen keskustan elävöittämiseksi

Keskustaa tarkasteltaessa ja kehitettäessä on hyvä huomioida ja tunnistaa keskusta kaikkien helsinkiläisten alueeksi. Parhaimmillaan keskusta tuo ihmisiä yhteen alueista ja taustoista riippumatta ja siten osaltaan ennaltaehkäisee segregatiota. Esimerkiksi keskustakirjasto Oodilla on tärkeä rooli nimenomaan kaikkia helsinkiläisiä yhteen tuovana paikkana, minkä vahvistaa sen käyntikertojen tämänhetkinen noin kahdeksan prosentin kasvu edelliseen vastaavaan ajanjaksoon verrattuna. Vuonna 2023 Oodi keräsi yhteensä 2 477 668 käyntikertaa. Kirjastot ovat avoinna kaikille ja tämän viestin vahvistaminen esimerkiksi eri

kohderyhmien, kuten lasten, nuorten ja perheiden, tilankäyttötarpeita huomioimalla on kirjastopalveluille olennainen ja tärkeä.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hyväksyi 12.3.2024, § 33 Rikhardinkadun kirjaston tarveselvityksen, jossa todettiin, että hankkeessa tavoitellaan tilallisesti elämyksellistä kirjastoa, joka houkuttelee toiminnallaan ja palveluillaan kaikkia kaupunkilaisia, yhteistyökumppaneita ja kauempaakin tulevia vierailijoita. Hankkeessa laajennetaan erityisesti perheitä, lapsia ja nuoria palvelevien tilojen pinta-alaa ja huomioidaan paremmin heidän erikoistarpeensa. Kirjastossa halutaan myös tarjota enemmän tilaa lapsiperheiden palveluun. Kohderyhmää on osallistettu ja tarkoitus on kuulla heitä peruskorjaushankkeen edetessäkin.

Rikhardinkadunkirjastoa yhdessä Annantalon ja Oodin kanssa suunnitellaan toisiaan täydentäviksi, mikä mahdollistaa niiden hyödyntämisen alustana lasten ja nuorten palveluiden ekosysteemin toimijoille. Keskustassa sijaitseva lasten ja nuorten taidekeskus Annantalo tavoittaa merkittävästi helsinkiläisiä ja on vakiinnuttanut paikkansa lapsiperheiden kulttuurin keskuksena. Vuonna 2023 Annantalo keräsi yhteensä 117 383 käyntikertaa. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta esittää, että Annantalon etupiha-aluetta, Annanpuistikkoa, tulisi hyödyntää paremmin lasten, nuorten ja perheiden käyttöön, vastaten myös aloitteessa nostettuun toiveeseen toiminnan laajentamisesta sisätiloista ulkoalueille. Annantalon perusparannuskorjaus on tämänhetkisessä investointiohjelmassa aikataulutettu vuosille 2030–2032, mikä viimeistään mahdollistaisi tämän kaltaisten suunnitelmien toteuttamisen. Vastaavia mahdollisuuksia olisi Tori-korttelissa esimerkiksi kaupunginmuseon taikka kaupungintalon sisäpihoilla. Erityisesti kaupunginmuseon sisäpihan toiminnallisuutta toivottaisiin parannettavan lapsiperheet huomioiden toteuttamalla esimerkiksi placemaking-hanke yhdessä kaupunkiympäristötoimialan kanssa. Kaupunginmuseon Aleksanterinkadun toimipisteen käyntikerrat ovat kasvaneet noin kaksi prosenttia edellisvuoden vastaavaan ajanjaksoon verrattuna ja vuonna 2023 se keräsi yhteensä 313 071 käyntikertaa.

Ryhmäaloitteessa esiin nostettu suunnitelma Töölönlahden puiston uudistamisesta ja ehdotus sen yhteydessä toteuttavasta vetovoimaisesta leikkipuistosta kuuluu kaupunkiympäristölautakunnan hallintaan. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta toteaa, että Töölönlahden puiston kehittämisessä tulee huomioida sen luontoarvot sekä kulttuurihistoriallinen arvo, jonka osalta kaupunginmuseo on mielellään mukana suunnittelun eri vaiheissa toteuttaen perustehtävänsä helsinkiläisen kulttuuriympäristön vaalijana. Tämänhetkisissä idea- ja konseptisuunnitelmissa korostuvat laatu ja elämyksellisyys, minkä lisäksi suunnittelussa mukana olevat toimijat tukevat vahvasti sitä, että alueesta tulee vetovoimainen paikka nimenomaan erityisesti lapsille, nuorille ja perheille. Kulttuurin ja

vapaa-ajan toimialan alueelle sijoittuvat toimijat, kuten keskustakirjasto Oodi sekä kaupungin sidosryhmät, kuten alueen taide- ja kulttuurilaitokset ovat mukana suunnittelutyössä, jolla tähdätään alueen elävöittämiseen.

Aloitteessa nostettu ajatus ulkoliikuntapaikkojen ja lasten leikkipuistojen sijoittamisesta lähekkäin siten, että lapsilla ja heidän huoltajillaan on mahdollisuus ulkoiluun ja harrastamiseen yhtäaikaisesti on kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan näkökulmasta kannatettava. Suunnittelussa tulee huomioida turvallisuusmääräykset, jonka osana pitää huomioida muun muassa leikkipaikkojen ja liikuntapaikkojen välinen riittävä turvaetäisyys. Lisäksi on hyvä todeta, että erityisesti keskusta-alueelle sijoittuu useita kaupungin toimijoita ja toimintoja ja siten osana keskustan elävöittämistä ja kehittämistä vetovoimaisemmaksi on olennaista tehdä tiivistä yhteistyötä toimialojen kesken ja kehittää yhteistyön koordinaatio- ja toimintamalleja nykyistä selkeämmiksi. Esimerkiksi kulttuurin ja vapaa-ajan liikuntapalvelukokonaisuuden sekä kaupunkiympäristötoimialan välillä puistossa sijaitsevien ulkoliikuntapaikkojen, kuten ulkokuntosalien ja kenttien, ylläpidon osalta tehdään jo yhteistyötä, mutta samanaikaisesti tarpeiden ja toiveiden lisääntyessä yhteistyön kehittäminen ja selkeyttäminen olisi perusteltua niin kaupungin kuin kaupunkilaistenkin näkökulmasta. Samoin toimialan sisäiset synergiaedut tulee huomioida, kuten esimerkiksi kirjaston rooli liikuntavälineiden lainaajana, mikä mahdollistaa kaikkien mahdollisuudet pelata ja harrastaa lähialueiden liikunta- ja ulkoilupaikoilla. Yleisestikin kaupungin palveluja tulisi toteuttaa mahdollisuuksien mukaan siten, että ne tukisivat ja täydentäisivät toisiaan tarjoten kaupunkilaisille mutkattoman asiakas- ja palvelupolun. Siten esimerkiksi mahdollisen keskustaan suunniteltavan leikkipuiston sijaintia tulisi harkita sijoitettavan jonkin jo olemassa olevan lapsille, nuorille ja perheille toimivan toimipisteen läheisyyteen.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta katsoo, että erilaisten pallokenttien lisääminen keskusta-alueella on perusteltua, sillä ne lisäävät mahdollisuuksia omaehtoisen liikunnan harrastamiselle. Koripallokenttiä taikka vastaavia kenttiä keskusta-alueella on esimerkiksi Oodin edessä sekä Baanan eteläpäätyyn rakennettava uusi katukoripallokenttä, jotka molemmat ovat kaupunkiympäristötoimialan vastuulla, ja joiden toimivuutta tulee pohtia toimialojen yhteistyönä. Mahdollisten keskustaan suunniteltavien liikunnallisten toimintojen lisäämiseksi tulee hyödyntää kaupungin lähiliikuntapaikka- ja skeittipaikkaohjelmia, jotka on laadittu vuosille 2022–2032.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta toteaa, että mahdollisten uusien ulkokuntosalien toteuttamista keskustaan on todellisen käyttäjätarpeen näkökulmasta syytä harkita. Töölönlahdelle Linnunlaulun läheisyyteen aletaan rakentaa uutta ulkokuntosalia kesällä 2024, minkä lisäksi kah-

den muun Töölönlahdelle sijoittuvan ulkokuntosalin suunnittelu on käynnissä. Laajemmalla keskusta-alueelta löytyy ulkokuntosali Hieta-
lahden uimarannalta sekä Kaisaniemenrannasta. Lisäksi OmaStadi
2024 kierroksella toteutetaan 1–2 uutta ulkokuntosalia tai laajennetaan
nykyisiä ulkokuntosaleja eteläisen suurpiirin alueella. Pingiksen pelaa-
mista voidaan helpottaa sijoittamalla pingispöytiä siten, että pingisväli-
neitä on mahdollista käydä lainaamassa läheisestä kirjastosta tai vas-
taavasta paikasta. Lähiliikuntapaikkaohjelmassa keskustan alueita Töö-
lää lukuun ottamatta ei ole tunnistettu nykyisen lähiliikuntapaikkaver-
koston katvealueina.

Lausunnossa korostetaan myös turvallisen, viihtyisän ja leikkiin kutsu-
van kävely-ympäristön tärkeyttä lapsille. Kaupungin strategiassa 2021–
2025 kävelyn edistäminen on nostettu tärkeäksi keskustan vetovoima-
tekijäksi ja se on huomioitu myös keskustavisiossa sekä Helsingin en-
simmäisessä kävelyn edistämishjelmassa. Toimenpiteiden toteutta-
misvastuu on myös kaupunkiympäristötoimialalla, mutta kulttuurin ja
vapaa-ajan toimiala edesauttaa omalla asiantuntemuksellaan kaupun-
kiympäristön kehittymistä arki- ja hyötyliikkumista edistävään suuntaan.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta toteaa, että osana kävelykeskustan
laajentamista ja muutenkin kävely-ympäristön kehittämisessä on tärke-
ää huomioida lapset, nuoret ja perheet. Suunnittelussa olisi hyvä hu-
mioida ympäristön mahdollisuudet kaikenikäisten leikkiin ja fyysiseen
aktiivisuuteen kannustamiseksi. Yksittäisenä onnistuneena esimerkkinä
tällaisesta on keskustassa Amos Rexin yhteydessä olevat kumpareet,
jotka keräävät kaiken ikäisiä kiipeilemään. Samoin kävelymatkat ja -
etäisyydet tulisi nähdä mahdollisuuksina lisätä arkiliikkumista. Keskus-
ta-alueen kehittäminen elämykselliseksi ja kokemukselliseksi ympäris-
töksi palvelisi laajempaakin joukkoa, esimerkiksi matkailijoita ja turisteja
tarjoten heille kokemuksia kaupunkitilassa. Lisäksi osana kävely-
ympäristön kehittämistä on tärkeä huomioida esteettömyys ja saavutet-
tavuus, jotka palvelevat myös lapsiperheitä.

Huhtikuussa 2024 käynnistettiin uuden arkkitehtuuri- ja designmuseon
suunnittelukilpailu ja museon tuleva uudisrakennus tarjoaa houkuttele-
van kohteen myös lapsiperheille osana Helsingin merellistä julkisivua
Makasiinirannassa. Museo asettuu osaksi uutta eteläistä kaupunkia
kiertävää rantareittiä ja tarjoaa mahdollisuuden sekä kävelykeskustan
laajentamiseen, että myös tapahtumallisuuden kehittämiseen ulkotilas-
sa.

Keskusta-alueen kulttuuri-, taide- ja tapahtumatuotannon kehittäminen keskustan
elävöittämiseksi

Infrarakentamisen lisäksi tapahtumilla on merkittävä vaikutus virtojen suuntaamiseksi keskustaan. Keskusta-alue tarjoaa tälläkin hetkellä useita paikkoja järjestää ja toteuttaa erilaisia tapahtumia eri-ikäisille, minkä lisäksi Töölönlahden puistolle valmisteilla oleva idea- ja konseptisuunnitelma sekä peruskorjauksessa oleva Kaisaniemen puisto valmistuessaan edistävät ydinkeskustan tapahtuma-aluejärjontää monimuotoisille ja -kokoisille tapahtumille. Lisäksi kaupunkiympäristötoimiala on tehnyt suunnitelman tapahtumainfran parantamiseksi usealla keskusta-alueen torilla ja aukiolla, kuten Senaatintorilla, Narinkkatorilla, Kasarmitorilla sekä Kauppatorilla ja Mantan alueella Kukkatorilla. Työtä on tehty yhteistyössä kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan kulttuuripalvelukokonaisuuden sekä kaupunginkanslian elinkeino- ja viestintäosaston kanssa.

Aloitteessa on todettu keskustan omaleimaisuuden ja kiinnostavuuden lisäämisen olevan tärkeitä tekijöitä keskustan elinvoimaisuuden kannalta, mistä hyvänä esimerkkinä on LUX Helsingin kaltaiset tapahtumat. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta vahvistaa tämän ja toteaa, että erityisesti erilaiset ulkoilmatapahtumat tuovat ihmisiä yhteen ja luovat positiivisia kohtaamisia eri väestöryhmien välille, mihin perustuen myös eri ikäisten lasten ja nuorten sekä perheiden huomioiminen tapahtumien kohderyhminä on tärkeää. Kulttuuritapahtumien saavutettavuutta voitaisiin parantaa kokeilemalla esimerkiksi teatterin, oopperan, baletin ja konserttien suoratoistoa isolta ruudulta kaupunkilaisille ulkoilmatapahtumana. Lisäksi olisi hyvä rakentaa matala, yksinkertainen lava kunta-laisten omaehtoista kulttuuria, muun muassa tanssi-, sirkus- ja musiikkiesityksiä varten. Lisäksi tulisi pohtia myös pienempiä ja kevyesti toteutettavia ratkaisuja, kuten viljelylaatikoita ja sähkökaappien maalauksia, jotka osaltaan monipuolistaisivat ja värittäisivät kaupunkitilaa tarjoten myös perheen pienemmille mahdollisuuden ihmettelulle ja ihastelulle.

Tällä hetkellä esimerkiksi Savoy-teatteri, ja sen osana Espan lava huomioi lapset, nuoret ja lapsiperheet tarjonnassaan, vaikka se ei olekaan toiminnan ydinkohderyhmä. Erityisesti Espan lavan maksuton alle 12-vuotiaille suunnattu runsas ohjelma toimii myös miljöönensä helppouden puolesta lapsiperheille. Perheitä kiinnostaa myös taidepainotteisen perusopetuksen ja lukioiden esiintymiset Espan lavalla. Myös Savoy-teatterin ohjelmassa on vuosittain lastenkulttuuria esimerkiksi musiikin ja elokuvien muodossa.

Parhaimmillaan tapahtumat, taide, kulttuuri ja muut kohtaamisia mahdollistavat tilat ja ympäristöt luovat syitä saapua keskustaan, tuottavat kohtaamisia ja isojaakin ruuhkahuippuja ehkäisten siten myös segregatiota. Kaupungin omien sekä kaupungin tukemien ja mahdollistamien tapahtumien ja kulttuuripalvelujen lisäksi merkittävä osa tapahtuma- ja

kulttuuritarjonnasta on alan yksityisten yhteisöjen ja kaupunkilaisten omaehtoista toimintaa, jonka helpottaminen on kaupungin elävöittämissä kannalta tärkeä tavoite.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta katsoo tärkeäksi, että kaupungin tapahtuma-, taide- ja kulttuurimyönteistä toimintakulttuuria vahvistetaan entisestään, ylläpidetään ja kehitetään sallivaa ja mahdollisuuksia tunnistava palveluasennetta kaupunkilaisten ja kumppanien kanssa sekä kehitetään kaupungin omia palveluja asiakaslähtöisesti ja yhteistyössä kaupunkilaisten kanssa huomioiden myös lapset, nuoret ja perheet. Lisäksi lautakunta toteaa, ettei kaikkia tapahtumia ole kuitenkaan tarkoituksenmukaista tuoda ydinkeskustaan, sillä samanaikaisesti kaupungin tulee elävöittää kaupunginosia ympäri Helsinkiä ja tämän tasapainon löytäminen on tärkeää.

Yhteenveto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta toivoo aloitteen etenevän konkreettisiin toimenpiteisiin yhteistyössä kaupunkiympäristölautakunnan ja muiden sidosryhmien kanssa, minkä lisäksi lautakunta esittää toimeksiantona HELY-työryhmälle pohtia konkreettisia ideoita ja ratkaisuja keskustan elävöittämiseksi.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan keskeiset toimijat keskusta-alueella aloitteen kohderyhmän osalta ovat keskustakirjasto Oodi, Rikhardinkadunkirjasto, kaupunginmuseo ja sen yhteydessä toimiva Lasten kaupunki sekä lasten ja nuorten taidekeskus Annantalo. Näiden lisäksi keskusta-alueella on muitakin toimialan ylläpitämiä paikkoja, kuten ulkokuntosaleja, kumppanitoimijoina erityisesti taide- ja kulttuurilaitoksia ja lisäksi alueella toimii aktiivisesti kaupungin jalkautuva ja etsivä nuorisotyö.

Olennaista keskustan kehittämisessä aloitteessa esitetyn kohderyhmän näkökulmasta on huolellisesti osallistaa heitä suunnitteluun sekä aidosti kuulla heidän tarpeensa ja toiveensa. Lisäksi nuoret on tärkeää huomioida omana kohderyhmänään niin infrarakentamisen kuin tapahtumatuotannon osalta, samoin kuin eri-ikäiset lapset ja heidän tarpeensa.

Infrarakentamisen luo mahdollisuuksia, minkä lisäksi on tärkeä vahvistaa tapahtuma-, taide- ja kulttuurimyönteistä toimintakulttuuria. Annantalon ja sen etupiha-alueen hyödyntäminen nimenomaan lasten, nuorten ja perheiden näkökulmasta olisi tärkeää. Mahdollisten uusien ulkokuntosalien toteuttamista keskustaan on todellisen käyttäjätarpeen näkökulmasta syytä harkita. Keskustan, ja koko Helsingin, kävelyympäristön kehittäminen fyysisistä aktiivisuutta ja leikkiä lisääväksi on suositeltavaa lasten, nuorten ja perheiden näkökulmasta.

25.09.2024

Keskustaa kehitettäessä lasten, nuorten ja perheiden näkökulmasta on tärkeä pohtia ja selvittää juurisyitä, minkä takia keskustaan ei tällä hetkellä tulla, miten kohderyhmä kokee keskustan ja mitä he siltä odottavat. Lisäksi osana kohderyhmän osallistamista on tärkeä selvittää, mitä keskustalta toivotaan jatkossa ja mikä saisi heidät tulemaan keskustaan ja sen jälkeen ottaa heidät mukaan suunnittelun eri vaiheisiin, kuten esimerkiksi Rikhardinkadun kirjaston osalta on tehty. Selvittämällä tarkemmin syitä sekä osallistamalla kohderyhmiä voidaan paremmin löytää ratkaisuja keskustan elävöittämiseksi.

Käsittely

11.06.2024 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus 1:

Nina Miettinen: Lisäys kappaleeseen 19 ennen viimeistä virkettä:

"Kulttuuritapahtumien saavutettavuutta voisikin parantaa kokeilemalla esimerkiksi teatterin, oopperan, baletin ja konserttien suoratoistoa isolta ruudulta kaupunkilaisille ulkoilmatapahtumana."

Kannattaja: Tuomas Tuomi-Nikula

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hyväksyi Nina Miettisen vastaehdotuksen yksimielisesti.

Vastaehdotus 2:

Nina Miettinen: Korvataan kappaleen 14 pingistä käsittelevät 2 virkettä seuraavalla: "Pingiksen pelaamista voidaan helpottaa sijoittamalla pingispöytiä siten, että pingisvälineitä on mahdollista käydä lainaamassa läheisestä kirjastosta tai vastaavasta paikasta."

Kannattaja: Tuomas Tuomi-Nikula

Vastaehdotus 3:

Hilkka Ahde: Kappaleen 19 toiseksi viimeiseksi virkkeeksi lisätään:

Lisäksi olisi hyvä rakentaa matala, yksinkertainen lava kuntalaisten omaehtoista kulttuuria, muun muassa tanssi-, sirkus- ja musiikkiesityksiä varten.

Kannattaja: Mahad Ahmed

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hyväksyi Hilkka Ahteen vastaehdotuksen yksimielisesti.

Vastaehdotus 4:

Heimo Laaksonen: Poistetaan kappaleesta 14 pingistä koskevat kaksi virkettä.

Kannattaja: Paavo Arhinmäki

Äänestettiin ensin Heimo Laaksosen vastaehdotuksesta 4 esittelijän ehdotusta vastaan ja tämän jälkeen erikseen Nina Miettisen vastaehdotuksesta 2.

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Heimo Laaksosen vastaehdotuksen 4 mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 3

Anna Karhumaa, Esa Korkia-aho, Nina Suomalainen

Ei-äännet: 10

Hilkka Ahde, Mahad Ahmed, Paavo Arhinmäki, Titta Hiltunen, Lukas Korpelainen, Heimo Laaksonen, Nina Miettinen, Kimmo Niemelä, Dani Niskanen, Tuomas Tuomi-Nikula

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hyväksyi tässä äänestyksessä Heimo Laaksosen vastaehdotuksen 4 äänin 3 - 10.

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Nina Miettisen vastaehdotuksen 2 mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 5

Anna Karhumaa, Esa Korkia-aho, Heimo Laaksonen, Dani Niskanen, Nina Suomalainen

Ei-äännet: 8

Hilkka Ahde, Mahad Ahmed, Paavo Arhinmäki, Titta Hiltunen, Lukas Korpelainen, Nina Miettinen, Kimmo Niemelä, Tuomas Tuomi-Nikula

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hyväksyi tässä äänestyksessä Nina Miettisen vastaehdotuksen 2 mukaan muutetun ehdotuksen äänin 5 - 8.

28.05.2024 Pöydälle

25.09.2024

Asia/11

Esittelijä

vs. kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Kirsti Laine-Hendolin

Lisätiedot

Tanja Tuominen, erityissuunnittelija, puhelin: 09 310 50674
tanja.tuominen(a)hel.fi

§ 194

Valtuutettu Oula Silvennoisen aloite paremmasta virkakielestä ja kuntademokratiasta

HEL 2024-003158 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto katsoi aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Pi Krogell-Magni, viestintäpäällikkö, puhelin: 09 310 73511
pi.krogell-magni(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite 28.02.2024 Silvennoinen Oula Parempaa virkakieltä - parempaa kuntademokratiaa

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginvaltuutettu Oula Silvennoinen sekä 25 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunki ryhtyy määrätietoisin ja pitkäjänteisiin toimiin Kansallisten standardisointijärjestöjen liiton ISO:n kesällä 2023 hyväksymän selkeän kielen standardin periaatteiden omaksumiseksi sekä päätöksenteon pohjana toimivassa että kaupunkilaisille suunnatussa virkakielessä. Selkeän kielen standardin periaatteiden omaksumisen keinoksi aloitteessa ehdotetaan kielenhuoltajan viran perustamista kaupunginkansliaan.

Aloitteessa huomautetaan, että vaikeaselkoinen ja kankea virkakieli on suora este tasa-arvon toteutumiselle ja demokratian toiminnalle. Lisäksi aloitetta perustellaan sillä, että Helsingin päätöksenteko ja kaupungin viestintä asukkailleen perustuu ehdottomalta valtaosaltaan suomen ja ruotsinkieliselle kirjoitetulle kielelle. Näin ollen ymmärrettävä ja selkeä virkakieli on tärkeä edellytys kaupunkilaisten taloudellisten, sosiaalisten ja sivistyksellisten oikeuksien toteutumiselle.

Kaupungin viestinnän lähtökohtia

Kaupungin viestintää ohjataan kuntalaissa, julkisuuslaissa, perustuslaissa, kielilaissa, kaupungin hallintosäännössä sekä viestinnän linjauksissa ja ohjeissa. Laeissa ja ohjeissa, joilla viestintää ohjataan, korostetaan, että kaupungin viestinnässä käytetään selkeää, asiallista ja ymmärrettävää kieltä sekä otetaan huomioon eri asukasryhmien tarpeet.

Kuntalain 29 §:n mukaan kunnan on tiedotettava asukkaille, palvelujen käyttäjille, järjestöille ja muille yhteisöille kunnan palveluista, taloudesta, valmistelussa olevista asioista, niitä koskevista suunnitelmista, asioiden käsittelystä sekä päätöksistä ja niiden vaikutuksista. Viestinnässä on käytettävä selkeää ja ymmärrettävää kieltä ja otettava huomioon kunnan eri asukasryhmien tarpeet.

Kielilain mukaan Suomen kansalliskielet ovat suomi ja ruotsi. Kaupunki viestii toiminnastaan ja päätöksistään pääsääntöisesti kotimaisilla kielillä. Kaupunki tekee asukasviestintää myös muilla kielillä.

Kaupungin viestinnän ohjeet (Pri 19.06.2019) luovat lähtökohdan kaikelle kaupungin viestinnälle. Helsingin kaupungin viestinnän ohjeiden lähtökohtana ovat perustuslaki, kuntalaki sekä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettu laki (julkisuuslaki), erityisesti niiden sananvapautta, viestintää, vuorovaikutusta ja asiakirjojen julkisuutta koskevat säädökset.

Kaupungin viestinnän ohjeiden mukaan viestinnän tulee olla avointa, ajantasaista ja luotettavaa. Tavoitteena on, että kaupunkilaisilla, yhteisöillä ja yrityksillä on hyvissä ajoin tietoa kaupungin suunnitelmista, toiminnasta ja palveluista sekä mahdollisuus osallistua kaupungin kehittämiseen ja päätöksentekoon.

Selkeä yleiskieli käsitteenä

Kotimaisten kielten keskuksen (Kotus) mukaan virkakieli on kieltä, jota viranomaiset käyttävät työssään. Kuten viranomaisten tehtävät, virkakielikin on moninaista ja sitä käytetään monenlaisissa viestinnän kanavissa. Virkakieltä ovat esimerkiksi säädösten ja EU:n kieli, suunnitelmien, tiedotteiden, lomakkeiden, verkkosivujen ja suullisten asiointien kieli. Kotus kertoo, että virkakieli on yleiskieltä tiukemmin säänneltyä. Yleiskielen normien lisäksi sitä ohjaavat useat lait sekä arvot ja periaatteet, jotka ohjaavat muutenkin viranomaisten toimintaa. Tunnetuin virkakieltä sääntelevistä laeista on hallintolaki, jonka 9. pykälä velvoittaa viranomaiset käyttämään asiallista, selkeää ja ymmärrettävää kieltä.

Tänä vuonna julkaistu suomenkielinen ISO-standardi on käänös kansainvälisestä selkeän kielen ISO-standardista. Siihen on muokattu joi-

takin esimerkkejä suomen kieleen paremmin soveltuviksi, mutta muuten se on suora käännös kansainvälisestä versiosta. Kansainvälinen standardi on kansainvälisten selkeän kielen järjestöjen laatima, ja se on tehty eri kieliin ja eri tekstilajeihin soveltuvaksi. Se koskee nimenomaan selkeää yleiskieltä (plain language), ei selkokieltä (easy language).

Standardi laadittiin, jotta kansainvälisellä yhteistyöllä eri alojen kielenkäytön kehittämiseksi olisi yhteinen pohja ja perusta. Tavoitteena oli myös standardin avulla tehdä tekstien kehittämistyötä tunnetuksi ja tarjota siihen työkalu, joka on laajan kieliasiantuntijajoukon laatima ja hyväksymä.

Selkeän kielen ISO-standardi on suositus, eikä velvoittava, kuten monet ISO-standardit ovat. Standardin sisältämät periaatteet, suositukset ja ohjeet ovat sellaisia, jotka jo muutenkin linjaavat Suomessa tehtävää viranomaisten viestinnän kehittämistyötä. Standardi ei siis sinänsä suoraan muuta mitään työn sisältöjä tai linjauksia, vaan toimii pikemminkin taustatukena. Standardi on suunnattu kaikkien tahojen viestintään sekä tekstien tekoon, ei vain viranomaisten teksteihin.

Hyvän virkakielen ja valmistelutyön kehittäminen kaupungilla

Päätösvalmistelijat kiinnittävät huomiota virkakielen ja tekstien selkeyteen. Päätösteksteihin liittyy paljon juridisia termejä ja monimutkaisiakin asioita, joiden ymmärrettävyys tulee varmistaa. Päätöstekstien valmistelijoille on laadittu valmistelutekstien kirjoittamisen opas, joka ohjaa kirjoittamaan hyvää ja selkeää valmistelutekstiä ja kiinnittämään huomiota sekä muotoseikkoihin että sisällölliseen laatuun. Oppaan tavoitteena on yhtenäistää kaupungin päätösvalmistelua tarjoten kaikille kaupungin valmisteluteksteille yhteiset raamit. Oppaassa ohjataan kirjoittamaan valmisteluteksti asialliseen ja selkeään muotoon, käyttäen objektiivista, asiallista, ymmärrettävää ja selkeää virkakieltä. Tämä tarkoittaa, että kohderyhmän tulee vaivatta ymmärtää päätöksen ja sen perustelun sisältö. Asiat tulee ilmaista täsmällisesti kapulakieltä välttäen, ja kirjoitustyyli on pidettävä yksinkertaisena. Tekstissä käytetään virallisia sekä juridisia ilmaisuja, ja virallinen tyyli on säilytettävä läpi asiakirjan.

Päätökset kirjoitetaan suomen tai ruotsin kielellä. Päätösasiakirjojen kieliversioissa noudatetaan kielilakia, jonka mukaan valtuuston kokouskutsu ja pöytäkirja käännetään ruotsiksi. Kaupunginhallituksen ja lautakuntien asiakirjoja ei käännetä, mutta lautakuntien ruotsinkielisten jaostojen asiakirjat kirjoitetaan ruotsiksi. Viranhaltijapäätöksistä julkaistaan ruotsiksi esimerkiksi kasvatuksen ja koulutuksen ruotsinkielisen palvelukokonaisuuden johtajan päätökset.

Kaikkiin kaupunginkanslian kielenkääntäjien tekemiin ruotsinnoksiin sisältyy kieliasun tarkistus. Kielenhuolto on osa käänносprosessin laadunvarmistusta ja kaupungin kääntäjät ottavat tarvittaessa yhteyttä tekstin valmistelijaan tai kirjoittajaan mahdollisten epäselvien tai monitulkintaisten ilmaisujen tarkentamiseksi.

Hyvän virkakielen ja esitystekstien valmistelun koulutusta on järjestetty aika ajoin. Koulutuksissa on käyty läpi valmisteluprosessien lisäksi hyvää virkakieltä ja päätöstekstien selkeyteen on kiinnitetty huomiota. Hyvän virkakielen ja ymmärrettävien esitys- ja valmistelutekstien edistämiseksi kaupunki järjestää jatkossakin koulutusta. Kaupungilla on mahdollisuus järjestää koulutuksia joko itse tai esimerkiksi hyödyntämällä Kotimaisten kielten keskuksen (Kotus) räätälöityjä koulutuksia valmistelijoille ja päätösviestijöille.

Tämän lisäksi kaupunki ohjaa valmistelijoita ja päätösviestijöitä itsenäiseen opiskeluun Kotuksen ja Kielitoimiston materiaalien avulla sekä erilaisten muiden oppaiden omaehtoiseen tutustumiseen. Oppaita täydentävät myös Kotimaisten kielten keskuksen selkeän kielen standardi sekä kaupungin eri toimialojen omat päätösvalmisteluoppaat.

Helsingin kaupunki panostaa laadukkaaseen ja selkeään viestintään sekä hyvään virkakielen käyttöön. Muun muassa kaupungin verkkosivujen uudistuksessa määritellyt visio ja palvelulupaukset edistävät asiakas- ja asiointikokemusta sekä Hel.fi:tä helsinkiläisten tärkeänä mediana. Luottamuselinten kokouksissa toimivat päätösviestinnän asiantuntijat ovat paneutuneet erityisesti päätösasioiden viestintään, varmistaen ymmärrettävän ja tiivistetyn päätöstiedon kokousten jälkeen. Päätösviestinnässä panostetaan yleistajuisten päätösuutisten ja -tiedotteiden kirjoittamiseen.

Kielenhuoltajien käyttö eri viranomaisissa

Kaupunginkanslian tekemän selvityksen perusteella voidaan todeta, että kielenhuoltajan nimikkeellä työskenteleviä kielenhuollon ammattilaisia (suomen kieli) ei ole käytössä kunnissa ja kaupungeissa. Myöskään Kuntaliitossa ei ole kielentarkistajaa (suomen kieli). Kuntaliitossa ja kaksikielisissä kunnissa on ruotsin kääntäjien tiimi ja tiimin kääntämiin teksteihin sisältyy kieliasun tarkistus.

Valtionhallinnossa kielenhuollon ammattilaisia on ainakin valtioneuvoston kansliassa sekä eduskunnassa, joissa lakien, säädösten sekä muuhun oikeudellisen kirjoittamisen laatuun täytyy kiinnittää erityistä huomiota. Valtionhallinnossa työskentelee myös ruotsin kääntäjiä ja heidän sekä freelance-kääntäjien tekemiin käännościin tehdään kielen-tarkistus satunnaisina pistokokeina.

Tämänhetkisen arvion mukaan Helsingin kaupungilla ei ole tarvetta tai suunnitelmaa suomen kielen kielenhuoltajan tehtävän perustamiseksi. Kaupungilla kielenhuoltoa tekee osana työtehtäviään sekä viestinnän ja journalismin että eri kielten, kielitieteen ja käännöstieteiden ammattilaisia. Lisäksi viestinnän ja kääntämisen käytäntöihin kuuluu tekstien tarkistuttaminen työyhteisössä ennen julkaisua.

Kaupunginhallitus katsoo, että kaupunginkanslian tulee varmistaa, että aktiivinen kielenhuollon kehitys- ja koulutustyö kaupungin henkilöstön keskuudessa on selkeästi vastuutettu jollekulle organisaatiossa.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Pi Krogell-Magni, viestintäpäällikkö, puhelin: 09 310 73511
pi.krogell-magni(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite 28.02.2024 Silvennoinen Oula Parempaa virkakieltä - parempaa kuntademokratiaa

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 16.09.2024 § 560

HEL 2024-003158 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

16.09.2024 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Tuomas Rantanen: Lisätään esittelijän perusteluihin "Kaupunginhallitus katsoo, että kaupunginkanslian tulee varmistaa, että aktiivisen kielenhuollon kehitys- ja koulutustyö kaupungin henkilöstön keskuudessa on selkeästi vastuutettu jollekulle organisaatiossa."

Kannattaja: Minja Koskela

25.09.2024

Asia/12

09.09.2024 Pöydälle

02.09.2024 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Pi Krogell-Magni, viestintäpäällikkö, puhelin: 09 310 73511
pi.krogell-magni(a)hel.fi

§ 195

Valtuutettu Mirita Saxbergin aloite painotetun opetuksen luokkien lisäämiseksi lähikouluihin

HEL 2024-002446 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto katsoi aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Katja Rimpilä, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36256
katja.rimpila(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Painotetun opetuksen jakautuminen
- 2 Valtuustoaloite 14.02.2024 Saxberg Mirita Painotetun opetuksen luokkien lisääminen lähikouluihin

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Mirita Saxberg ja 24 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että eri oppiainein painotettua luokkamutoista opetusta on syytä lisätä lähikouluihin ympäri Helsinkiä, jotta voidaan käyttää painotettua opetusta osana alueellisen eriytymisen ehkäisyn työkalupakkia, tukea lasten ja nuorten oppimista sekä sosiaalisten taitojen kehitystä.

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan suomenkielinen jaosto on päättänyt (6.5.2014 § 51), että painotettuun opetukseen valintakokeella valittujen oppilaiden suhteellinen määrä koko kaupungin tasolla on vuosiluokilla 1–6 enintään 10 % ja vuosiluokilla 7–9 enintään 30 % kaikista oppilaisista. Koulussa voi olla enintään kaksi painotusta, johon hakeudutaan valintakokeella. Painotetun opetuksen lisäksi Helsingissä tarjotaan ruotsin kielikylypöpetusta, laajamittaista kaksikielistä opetusta, kielirikasteista ja englanninkielistä opetusta.

Oppivelvollinen voi pyrkiä oppilaaksi myös muuhun kuin kunnan osoittamaan lähikouluun. Perusopetuslain 28 § perusteella kouluun voidaan

ottaa oppilaita myös toissijaisten oppilaaksiottokriteerien eli esimerkiksi painotetun opetuksen valintakokeen perusteella.

Painotettu opetus alkaa joko ensimmäisellä, kolmannella tai seitsemännellä vuosiluokalla.

Helsingissä painotettua opetusta tarjotaan sekä kaupungin omissa kouluissa että yksityisissä sopimuskouluissa ja kahdessa yliopiston koulussa. Painotettua opetusta tarjotaan ympäri Helsinkiä. Eniten tarjontaa on läntisessä ja itäisessä suurpiirissä. Liitteessä 1 on kuvattuna painotetun opetuksen nykytilanne: painotetun opetuksen jakautuminen suurpiireittäin (taulukko 1), painotetun opetuksen verkon maantieteellinen jakautuminen (taulukko 2), painotetun opetuksen paikkojen kokonaismäärä kouluittain (taulukko 3) sekä painotetun opetuksen hakijamäärät vuosiluokka-asteittain syksyllä 2024 alkavaan opetukseen (taulukko 4).

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan suomen- ja ruotsinkieliset jaostot päättävät koulujen johtokuntien esityksestä painotetun opetuksen järjestämisestä. Painotettua opetusta lisättäessä huomioidaan painotuksien jakautuminen tasaisesti eri puolille kaupunkia saavutettavaksi.

Painotettuun opetukseen hakeutumisessa on eroja alueellisesti ja painotuksittain. Hakeutumisen edistämiseksi viestintää on tehostettu painotetun opetuksen hakuvaihtoehdoista ja valintakokeissa otetaan huomioon oppilaan tuen tarpeita. Tietoa tarjotaan monikielisesti.

Valmistavassa opetuksessa opiskelevat tai viimeisen 12 kuukauden sisällä valmistavassa opetuksessa opiskelleet saavat käyttää kolmannen luokan painotetun opetuksen valintakokeessa tulkkia ja seitsemännen luokan painotetun opetuksen valintakokeessa käännösohjelman.

Kaikilla tulee olla mahdollisuus hakea painotettuun opetukseen ja painotetun opetuksen tarjontaa lisätään tarpeen mukaan. Alueellisen segregaaation ehkäisemiseksi tulee huomiota kiinnittää painotetun opetuksen saavutettavuuteen ja viestinnällisiin toimenpiteisiin jatkossakin, jotta tavoitetaan entistä laajempi joukko oppilaita ja huoltajia. Tavoite on, että painotetun opetuksen hakijamäärät kasvavat ja kaikissa kouluissa toteutuu niissä tarjottava painotettu opetus.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa lausunnossaan, että painotetun opetuksen vaikutuksia lasten eriytymiskehitykseen tulee arvioida ja samalla seurata Keravalla yläkoulun oppilaille käyttöön otetun uuden kaikille oppilaille suunnatun painotuspolkumallin kokemuksia.

Aloitevastaus perustuu kasvatus- ja koulutuslautakunnalta saatuun lausuntoon.

25.09.2024

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 ja 4 momentin mukaan kaupunginhallitus vastaa aloitteeseen, jonka on allekirjoittanut vähintään 25 valtuutettua ja esittää sen kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Katja Rimpilä, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36256
katja.rimpila(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Painotetun opetuksen jakautuminen
- 2 Valtuustoaloite 14.02.2024 Saxberg Mirita Painotetun opetuksen luokkien lisääminen lähikouluihin

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 16.09.2024 § 563

HEL 2024-002446 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

09.09.2024 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Katja Rimpilä, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36256
katja.rimpila(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 21.05.2024 § 121

HEL 2024-002446 T 00 00 03

Lausunto

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Y-tunnus

0201256-6

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle valtuutettu Mirita Saxbergin ja 24 muun valtuutetun valtuustoaloitteesta koskien perusopetuksen painotetun opetuksen luokkien lisäämistä lähikouluihin sekä jokaisen oppilaan mahdollisuutta osallistua painotettuun opetukseen:

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan suomenkielinen jaosto on päättänyt (6.5.2014 § 51), että painotettuun opetukseen valintakokeella valittujen oppilaiden suhteellinen määrä koko kaupungin tasolla on vuosiluokilla 1–6 enintään 10 % ja vuosiluokilla 7–9 enintään 30 % kaikista oppilaisista. Koulussa voi olla enintään kaksi painotusta, johon hakeudutaan valintakokeella. Painotetun opetuksen lisäksi Helsingissä tarjotaan ruotsin kielikyöpyopetusta, laajamittaista kaksikielistä opetusta, kielirikasteista ja englanninkielistä opetusta.

Oppivelvollinen voi pyrkiä oppilaaksi myös muuhun kuin kunnan osoittamaan lähikouluun. Perusopetuslain 28 § perusteella kouluun voidaan ottaa oppilaita myös toissijaisten oppilaaksiottokriteerien eli esimerkiksi painotetun opetuksen valintakokeen perusteella. Valintakokeella selvitetään oppilaan valmiuksia opiskella hakemassaan painotuksessa. Valintakokeiden perusteella valitaan painotettuun opetukseen parhaiten valintakokeessa menestyneet oppilaat.

Painotettu opetus alkaa joko ensimmäisellä, kolmannella tai seitsemännellä vuosiluokalla. Painotettu opetus jatkuu oppilaan koko opinpolun ajan perusopetuksen loppuun, joten painotetun opetuksen lisääminen suunnitellaan siten, että ala-asteen kouluissa alkaneet painotukset jatkuvat myös vuosiluokilla 7–9 opinpolun mukaisesti.

Helsingissä painotettua opetusta tarjotaan sekä kaupungin omissa kouluissa että yksityisissä sopimuskouluissa. Helsingin kaupungin 82 suomenkielisestä peruskoulusta painotettua opetusta annetaan 28 koulussa ja 14 ruotsinkielisestä peruskoulusta painotettua opetusta annetaan yhdessä koulussa. Oman oppilaaksiottoalueen omaavista 11 yksityisestä sopimuskoulusta ja 2 yliopiston koulusta painotettua opetusta tarjotaan yhdeksässä peruskoulussa. Liitteessä 1 on kuvattuna painotetun opetuksen nykytilanne: painotetun opetuksen jakautuminen suurpiireittäin (taulukko 1), painotetun opetuksen verkon maantieteellinen jakautuminen (taulukko 2), painotetun opetuksen paikkojen kokonaismäärä kouluittain (taulukko 3) sekä painotetun opetuksen hakijamäärät vuosiluokka-asteittain syksyllä 2024 alkavaan opetukseen (taulukko 4).

Painotetun opetuksen verkko jakautuu tasaisesti ympäri Helsinkiä. Painotettua opetusta tarjotaan eniten läntisessä ja itäisessä suurpiirissä. Hakijoiden määrä eri painotuksiin vaihtelee alueittain ja painotuksittain.

Kaikissa kouluissa ei ala painotettua opetusta joka vuosi johtuen hakijamäärän vähäisyydestä.

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan suomen- ja ruotsinkieliset jaostot päättävät koulujen johtokuntien esityksestä painotetun opetuksen järjestämisestä. Koulut voivat esittää painotetun opetuksen aloittamista. Painotetun opetuksen verkkoa on kasvatettu viimeksi Itäkeskuksen peruskoulun seitsemänneltä alkavalla liikuntapainotuksella 1.8.2024 alkaen.

Kaikki koulujen johtokuntien esitykset painotetusta opetuksesta käsitellään pohjautuen olemassa oleviin päätöksiin ja kriteereihin. Painotettua opetusta lisättäessä tulee huomioida painotuksien jakautuminen tasaisesti eri puolille kaupunkia saavutettavaksi.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää tärkeänä, että kaikilla oppilailla on mahdollisuus hakea painotettuun opetukseen ja painotetun opetuksen tarjontaa lisätään tarpeen mukaan.

Painotetun opetuksen hakeutumisessa on eroja alueellisesti ja painotuksittain. Tilanteen parantamiseksi on lisätty viestintää ja valintakoikeissa otetaan huomioon oppilaan tuen tarpeita. Viestintää on tehostettu painotetun opetuksen hakuvaihtoehtoista, jotta painotettu opetus olisi aikaisempaa saavutettavampaa kaikille oppilaille. Painotetusta opetuksesta tietoa tarjotaan monikielisesti.

Valmistavassa opetuksessa opiskelevat tai viimeisen 12 kuukauden sisällä valmistavassa opetuksessa opiskelleet saavat käyttää kolmannen luokan painotetun opetuksen valintakokeessa tulkkia ja seitsemännen luokan painotetun opetuksen valintakokeessa käännösohjelmia.

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan mielestä alueellisen segregaaation ehkäisemiseksi painotetun opetuksen verkon kasvattamisen lisäksi huomiota tulee jatkossakin kiinnittää painotetun opetuksen saavutettavuuteen ja viestinnällisiin toimenpiteisiin, joilla tavoitetaan laajempi joukko oppilaita ja huoltajia. Tavoite on, että painotetun opetuksen hakijamäärät kasvavat ja kaikissa kouluissa toteutuu niissä tarjottava painotettu opetus.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta katsoo, että painotetun opetuksen vaikutuksia lasten eriytymiskehitykseen tulee arvioida ja samalla seurata Keravalla yläkoulun oppilaille käyttöön otetun uuden kaikille oppilaille suunnatun painotuspolkumallin kokemuksia.

Käsittely

21.05.2024 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

25.09.2024

Vastaehdotus:

Sini Korpinen: Lisätään kohdan 12 loppuun: "Tavoite on, että painotetun opetuksen hakijamäärät kasvavat ja kaikissa kouluissa toteutuu niissä tarjottava painotettu opetus."

Kannattaja: Veli-Pekka Dufva

Kasvatus- ja koulutuslautakunta hyväksyi Sini Korpisen vastaehdotuksen yksimielisesti.

Vastaehdotus:

Petra Malin: Lisätään lausunnon loppuun:

Kasvatus- ja koulutuslautakunta katsoo, että painotetun opetuksen vaikutuksia lasten eriytymiskehitykseen tulee arvioida ja samalla seurata Keravalla yläkoulun oppilaille käyttöön otetun uuden kaikille oppilaille suunnatun painotuspolkumallin kokemuksia.

Kannattaja: Ozan Yanar

Kasvatus- ja koulutuslautakunta hyväksyi Petra Malinin vastaehdotuksen yksimielisesti.

14.05.2024 Pöydälle

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Melina Lukkarinen, pedagoginen asiantuntija, puhelin: +358931035093
melina.lukkarinen(a)hel.fi

§ 196

Valtuutettu Sandra Hagmanin ja valtuutettu Seida Sohrabin aloitteet lasten kännyköiden käytöstä ja ruutuajasta

HEL 2024-001760 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto katsoi aloitteet loppuun käsitellyiksi.

Samalla kaupunginvaltuusto hyväksyi seuraavat toivomusponnet:

- 1 Kaupunginvaltuusto edellyttää selvitetävän mahdollisuutta, että kasvatuksen ja koulutuksen toimiala toteuttaa lukuvuoden mittaisen kampanjan kaikissa Helsingin peruskouluissa digihyvinvoinnin edistämiseksi. Kampanja olisi linjassa uusien järjestyssääntöjen kanssa. Sen päätavoitteena on vähentää huomattavasti lasten ja nuorten puhelinten käyttöä koulupäivän aikana.

Kaupunginvaltuusto edellyttää selvitetävän myös mahdollisuutta edistää digihyvinvointia laajasti kaupungin hallintorajat ylittävänä toimintana. Kirjojen, vihkojen ja kynän käyttö toimisi edelleen pääasiallisina oppimisen välineinä kouluissa. Keskitymiskykyä ja mielenterveyttä tuetaan osana digihyvinvoinnin tavoitteita. (Seida Sohrabi)

- 2 Kaupunginvaltuusto edellyttää selvitetävän mahdollisuutta valmistella Suomen suurimpien kaupunkien ja eurooppalaisten pääkaupunkien yhteistä aloitetta, joka on suunnattu mobiiliviestimien käyttöjärjestelmien valmistajille. Niiltä edellytettäisiin, että tietyn ikärajan alittavien käyttäjien sovellusten asetuksissa olisi lähtökohtaisesti (default) tietty aikaraja, esimerkiksi puoli tuntia. Näin kannusteet (nudge) ruutuajan suhteen käännettäisiin ylösalaisin: vain perehtyneimmät vanhemmat kykenevät lisäämään ruutuaikaa, kun nyt tilanne on päinvastainen. (Timo Harakka)

- 3 Kaupunginvaltuusto edellyttää selvitetävän mah-

dollisuutta tukea systemaattisemmin vanhempia rakentamaan yhteisöllisiä ruutuaika- ja älylaite-sääntöjä, esimerkiksi päiväkotien, alakoulujen tai leikkikenttätoiminnan yhteyksissä, koska ruutuai-kakysymys on ensisijaisesti yhteisöllinen. (Sandra Hagman)

Käsittely

Toivomusponnet

Valtuutettu Seida Sohrabi ehdotti valtuutettu Mari Holopaisen kannat-tamana hyväksyttäväksi seuraavan toivomusponnen:

Kaupunginvaltuusto edellyttää selvitetävän mah-dollisuutta, että kasvatuksen ja koulutuksen toi-miala toteuttaa lukuvuoden mittaisen kampanjan kaikissa Helsingin peruskouluissa digihyvinvoinnin edistämiseksi. Kampanja olisi linjassa uusien jär-jestyssääntöjen kanssa. Sen päätavoitteena on vähentää huomattavasti lasten ja nuorten puhelin-ten käyttöä koulupäivän aikana.

Kaupunginvaltuusto edellyttää selvitetävän myös mahdollisuutta edistää digihyvinvointia laajasti kaupungin hallintorajat ylittävänä toimintana. Kir-jojen, vihkojen ja kynän käyttö toimisi edelleen pääasiallisina oppimisen välineinä kouluissa. Kes-kittymiskykyä ja mielenterveyttä tuetaan osana digihyvinvoinnin tavoitteita.

Valtuutettu Laura Korpinen ehdotti valtuutettu Mari Holopaisen kannat-tamana hyväksyttäväksi seuraavan toivomusponnen:

Kaupunginvaltuusto edellyttää selvitetävän mah-dollisuutta vähentää koululaisten ruutuaikaa siten että lukioissa lapsille tarjottaisiin mahdollisuus pai-nettuihin kirjoihin, e-lisenssien sijasta.

Valtuutettu Timo Harakka ehdotti valtuutettu Sandra Hagmanin kannat-tamana hyväksyttäväksi seuraavan toivomusponnen:

Kaupunginvaltuusto edellyttää selvitetävän mahdollisuutta valmistella Suomen suurimpien kaupunkien ja eurooppalaisten pääkaupunkien yhteistä aloitetta, joka on suunnattu mobiiliviestimien käyttöjärjestelmien valmistajille. Niitä edellytettäisiin, että tietyn ikärajan alittavien käyttäjien sovellusten asetuksissa olisi lähtökohtaisesti (default) tietty aikaraja, esimerkiksi puoli tuntia. Näin kannusteet (nudge) ruutuajan suhteen käännettäisiin ylösalaisin: vain perehtyneimmät vanhemmat kykenevät lisäämään ruutuainaa, kun nyt tilanne on päinvastainen.

Valtuutettu Sandra Hagman ehdotti valtuutettu Mika Ebelingin kannattamana hyväksyttäväksi seuraavan toivomusponnen:

Kaupunginvaltuusto edellyttää selvitetävän mahdollisuutta tukea systemaattisemmin vanhempia rakentamaan yhteisöllisiä ruutuainaja- ja älylaitesääntöjä, esimerkiksi päiväkotien, alakoulujen tai leikkikenttätoiminnan yhteyksissä, koska ruutuainakakysymys on ensisijaisesti yhteisöllinen.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi ensin yksimielisesti kaupunginhallituksen ehdotuksen.

Äänestysjärjestys

Toivomusponnien hyväksymisestä äänestettiin erikseen.

Äänestykset

5 äänestys

Valtuutettu Seida Sohrabin ehdottama toivomusponsi JAA, vastustus EI

JAA-ehdotus: valtuutettu Seida Sohrabin ehdottama toivomusponsi
EI-ehdotus: Vastustaa

Jaa-äännet: 49

Tarik Ahsanullah, Alviina Alametsä, Outi Alanko-Kahiluoto, Sirpa Asko-Seljavaara, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Veli-Pekka Dufva, Mika Ebeling, Nora Grotenfelt, Sandra Hagman, Juha Hakola,

25.09.2024

Jussi Halla-aho, Timo Harakka, Atte Harjanne, Mari Holopainen, Shawn Huff, Nuutti Hyttinen, Atte Kaleva, Tapio Klemetti, Laura Kolbe, Laura Korpinen, Heimo Laaksonen, Pekka Löfman, Nina Miettinen, Sami Muttilainen, Björn Månsson, Matti Niiranen, Dani Niskanen, Tom Packalén, Jenni Pajunen, Amanda Pasanen, Dennis Pasterstein, Mikko Paunio, Terhi Peltokorpi, Katri Penttinen, Suvi Pulkkinen, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Mirita Saxberg, Oula Silvennoinen, Seida Sohrabi, Juhani Strandén, Byoma Tamrakar, Aino Tuominen, Tuomas Tuomi-Nikula, Reetta Vanhanen, Laura Varjokari, Maarit Vierunen, Ozan Yanar

Ei-äännet: 3

Titta Hiltunen, Jenni Hjelt, Marko Kettunen

Tyhjä: 27

Hilkka Ahde, Mahad Ahmed, Ted Apter, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Nita Austero, Mia Haglund, Fardoos Helal, Ville Jalovaara, Antti Kaajakari, Otso Kivekäs, Laura Kolehmainen, Pia Kopra, Marika Koski, Ajak Majok, Petra Malin, Otto Meri, Tuomas Nevanlinna, Hannu Oskala, Pia Pakarinen, Risto Rautava, Pekka Sauri, Daniel Sazonov, Ilkka Taipale, Meri Valkama, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa

Poissa: 6

Harry Harkimo, Joel Harkimo, Eveliina Heinäluoma, Mikael Jungner, Osmo Soininvaara, Erkki Tuomioja

Kaupunginvaltuusto hyväksyi valtuutettu Seida Sohrabin ehdottaman toivomusponnen.

6 äänestys

Valtuutettu Laura Korpisen ehdottama toivomusponsi JAA, vastustus EI

JAA-ehdotus: Valtuutettu Laura Korpisen ehdottama toivomusponsi

EI-ehdotus: Vastustaa

Jaa-äännet: 33

Harry Bogomoloff, Mika Ebeling, Sandra Hagman, Juha Hakola, Jussi Halla-aho, Atte Harjanne, Mari Holopainen, Shawn Huff, Nuutti Hyttinen, Antti Kaajakari, Atte Kaleva, Tapio Klemetti, Laura Kolbe, Laura Kolehmainen, Pia Kopra, Laura Korpinen, Nina Miettinen, Sami Muttilainen, Matti Niiranen, Dani Niskanen, Tom Packalén, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Mikko Paunio, Terhi Peltokorpi, Katri Penttinen, Suvi Pulkkinen, Mika Raatikainen, Seida Sohrabi, Juhani Strandén, Reetta Vanhanen, Laura Varjokari, Maarit Vierunen

25.09.2024

Ei-äännet: 2
Pentti Arajärvi, Mirita Saxberg

Tyhjä: 44
Hilkka Ahde, Mahad Ahmed, Tarik Ahsanullah, Alviina Alametsä, Outi Alanko-Kahiluoto, Ted Apter, Paavo Arhinmäki, Sirpa Asko-Seljavaara, Nita Austero, Silja Borgarsdottir Sandelin, Veli-Pekka Dufva, Nora Grotenfelt, Mia Haglund, Timo Harakka, Fardoos Helal, Titta Hiltunen, Jenni Hjelt, Ville Jalovaara, Marko Kettunen, Otso Kivekäs, Marika Koski, Heimo Laaksonen, Pekka Löfman, Ajak Majok, Petra Malin, Otto Meri, Björn Månsson, Tuomas Nevanlinna, Hannu Oskala, Amanda Pasanen, Dennis Pasterstein, Marcus Rantala, Risto Rautava, Pekka Sauri, Daniel Sazonov, Oula Silvennoinen, Ilkka Taipale, Byoma Tamrakar, Aino Tuominen, Tuomas Tuomi-Nikula, Meri Valkama, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Ozan Yanar

Poissa: 6
Harry Harkimo, Joel Harkimo, Eveliina Heinäluoma, Mikael Jungner, Osmo Soininvaara, Erkki Tuomioja

Kaupunginvaltuusto ei hyväksynyt valtuutettu Laura Korpisen ehdottamaa toivomusponntta.

7 äänestys

Valtuutettu Timo Harakan ehdottama toivomusponsi JAA, vastustus EI

JAA-ehdotus: Valtuutettu Timo Harakan ehdottama toivomusponsi
EI-ehdotus: Vastustaa

Jaa-äännet: 58
Hilkka Ahde, Mahad Ahmed, Alviina Alametsä, Ted Apter, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Sirpa Asko-Seljavaara, Nita Austero, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Veli-Pekka Dufva, Mika Ebeling, Nora Grotenfelt, Mia Haglund, Sandra Hagman, Timo Harakka, Atte Harjanne, Fardoos Helal, Titta Hiltunen, Jenni Hjelt, Mari Holopainen, Shawn Huff, Ville Jalovaara, Antti Kaajakari, Atte Kaleva, Otso Kivekäs, Tapio Klemetti, Laura Kolbe, Laura Kolehmainen, Marika Koski, Heimo Laaksonen, Ajak Majok, Petra Malin, Nina Miettinen, Sami Muttilainen, Björn Månsson, Tuomas Nevanlinna, Matti Niiranen, Dani Niskanen, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Dennis Pasterstein, Terhi Peltokorpi, Katri Penttinen, Suvi Pulkkinen, Pekka Sauri, Oula Silvennoinen, Seida Sohrabi, Ilkka Taipale, Byoma Tamrakar, Aino Tuominen, Tuomas Tuomi-Nikula, Meri Valkama, Reetta Vanhanen, Laura Varjokari, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Ozan Yanar

25.09.2024

Ei-äännet: 10

Jussi Halla-aho, Nuutti Hyttinen, Marko Kettunen, Pia Kopra, Laura Korpinen, Tom Packalén, Mikko Paunio, Mika Raatikainen, Mirita Saxberg, Juhani Strandén

Tyhjä: 11

Tarik Ahsanullah, Outi Alanko-Kahiluoto, Juha Hakola, Pekka Löfman, Otto Meri, Hannu Oskala, Amanda Pasanen, Marcus Rantala, Risto Rautava, Daniel Sazonov, Maarit Vierunen

Poissa: 6

Harry Harkimo, Joel Harkimo, Eveliina Heinäluoma, Mikael Jungner, Osmo Soininvaara, Erkki Tuomioja

Kaupunginvaltuusto hyväksyi valtuutettu Timo Harakan ehdottaman toivomusponnen.

8 äänestys

Valtuutettu Sandra Hagmanin ehdottama toivomusponsi JAA, vastustus EI

JAA-ehdotus: Valtuutettu Sandra Hagmanin ehdottama toivomusponsi
EI-ehdotus: Vastustaa

Jaa-äännet: 68

Hilkka Ahde, Mahad Ahmed, Tarik Ahsanullah, Alviina Alametsä, Outi Alanko-Kahiluoto, Ted Apter, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Sirpa Asko-Seljavaara, Nita Austero, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Veli-Pekka Dufva, Mika Ebeling, Nora Grotenfelt, Mia Haglund, Sandra Hagman, Juha Hakola, Jussi Halla-aho, Timo Harakka, Atte Harjanne, Fardoos Helal, Titta Hiltunen, Jenni Hjelt, Mari Holopainen, Shawn Huff, Nuutti Hyttinen, Antti Kaajakari, Atte Kaleva, Otso Kivekäs, Tapio Klemetti, Laura Kolbe, Laura Kolehmainen, Laura Korpinen, Marika Koski, Heimo Laaksonen, Pekka Löfman, Ajak Majok, Petra Malin, Nina Miettinen, Sami Muttilainen, Björn Månsson, Tuomas Nevanlinna, Matti Niiranen, Dani Niskanen, Tom Packalén, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Amanda Pasanen, Dennis Pasterstein, Terhi Peltonkorpi, Katri Penttinen, Suvi Pulkkinen, Marcus Rantala, Pekka Sauri, Mirita Saxberg, Oula Silvennoinen, Seida Sohrabi, Ilkka Taipale, Byoma Tamrakar, Aino Tuominen, Tuomas Tuomi-Nikula, Meri Valkama, Reetta Vanhanen, Laura Varjokari, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Ozan Yanar

Ei-äännet: 1

Marko Kettunen

Tyhjä: 10

Ville Jalovaara, Pia Kopra, Otto Meri, Hannu Oskala, Mikko Paunio, Mika Raatikainen, Risto Rautava, Daniel Sazonov, Juhani Strandén, Maarit Vierunen

Poissa: 6

Harry Harkimo, Joel Harkimo, Eveliina Heinäluoma, Mikael Jungner, Osmo Soininvaara, Erkki Tuomioja

Kaupunginvaltuusto hyväksyi valtuutettu Sandra Hagmanin ehdottaman toivomusponnen.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Katja Rimpilä, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36256
katja.rimpila(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuustoaloite 31.01.2024 Hagman Sandra Ruutuajasta kuriin - toimintamalli Helsinkiin
- 2 Valtuustoaloite 27.03.2024 Sohrabi Seida Kokeilu: Helsingin koulut kännykkävapaiksi lukuvuodeksi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Tiivistelmä

Huoli lasten ja nuorten lisääntyneestä ruutuajasta on aiheellinen ja monipuolisen materiaalipaketin laatiminen yhdessä sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan sekä muiden yhteistyötahojen, kuten poliisin ja järjestö- ja tutkimustahojen kanssa on kannatettavaa. On myös kannatettava ajatus vahvistaa oppijoiden arkea siten, että kiinnitetään vielä aiempaa enemmän huomiota oppijoiden omien mobiililaitteiden tarpeettoman käytön vähentämiseen ja sitä kautta tarpeettoman ruutuajan vähentämiseen. Ruutuajan rajaamisen ja digihyvinnön teemat sisällytetään jo olemassa oleviin rakenteisiin ja oppisisältöihin eri ikäryhmät huomioiden.

Esimerkkejä tällaisista rakenteista ovat päiväkotien, koulujen ja oppilaitosten omat opetussuunnitelmat sekä kasvatuksen ja koulutuksen tuottama Oppijan digipolku. Kouluterveydenhuollon terveydenhoitajat toi-

mivat koulussa terveyden edistämisen ammattilaisina. Terveystarkastajat tapaavat oppilaita vuosittain terveystarkastuksissa, jotka sisältävät yksilöllistä terveysneuvontaa. Tapaamisissa käsitellään ruutuajan ja sosiaalisten suhteiden merkitystä oppilaan terveyden ja hyvinvoinnin kannalta.

On tärkeää kehittää uusia menetelmiä ja työkaluja kouluterveydenhuollon ja oppilashuollon työntekijöiden käyttöön sekä perheille tarkoitetuille sivustoille. Tietoisuuden lisääminen ja vanhempien kasvatustyön tukeminen on keskeistä hyvinvointia edistävää varhaisen vaiheen tukea, jota voidaan opiskelijahuollon ja toimialan keskitetyn tiedotuksen kautta vahvistaa.

Esittelijän perustelut

Aloitteessaan valtuutettu Sandra Hagman ja 26 muuta valtuutettua esittävät, että Helsinki alkaa kehittää Ruutu-aika kuriin -toimintamallia monialaisesti yhteistyössä järjestöjen, poliisin ja tutkijoiden kanssa. Aloitteessa esitetään, että huoltajien valistusta varten laaditaan materiaalia yhdessä poliisin sekä järjestö- ja tutkimustahojen kanssa. Lisäksi Helsingin tulee kehittää mallinnettuja toimintatapoja kouluille, joiden avulla voidaan rakentaa kännykkävapaata kouluarkea.

Valtuutettu Seida Sohrabi ja 26 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että oppimisen parantamiseksi Helsinki ottaa lukuvuodeksi käyttöön kokeilun, jossa koululaiset pitävät kännykensä poissa koulupäivän ajan.

Huoli lasten ja nuorten lisääntyneestä ruutuajasta on aiheellinen ja monipuolisen materiaalipaketin laatiminen yhdessä sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan sekä muiden yhteistyötahojen, kuten poliisin ja järjestö- ja tutkimustahojen kanssa on kannatettavaa. On myös kannatettava ajatus vahvistaa oppijoiden arkea siten, että kiinnitetään vielä aiempaa enemmän huomiota oppijoiden omien mobiililaitteiden tarpeettoman käytön vähentämiseen ja sitä kautta tarpeettoman ruutuajan vähentämiseen. Ruutuajan rajaamisen ja digihyvinvoinnin teemat sisällytetään jo olemassa oleviin rakenteisiin ja oppisisältöihin eri ikäryhmät huomioiden.

Näistä rakenteista esimerkkinä päiväkotien, koulujen ja oppilaitosten omat opetussuunnitelmat sekä kasvatuksen ja koulutuksen tuottama Oppijan digipolku. Kouluterveydenhuollon terveydenhoitajat toimivat koulussa terveyden edistämisen ammattilaisina. Terveystarkastajat tapaavat oppilaita vuosittain terveystarkastuksissa, jotka sisältävät yksilöllistä terveysneuvontaa. Tapaamisissa käsitellään ruutuajan ja sosiaalisten suhteiden merkitystä oppilaan terveyden ja hyvinvoinnin kannalta.

On tärkeää kehittää uusia menetelmiä ja työkaluja kouluterveydenhuollon ja oppilashuollon työntekijöiden käyttöön sekä perheille tarkoitetuille sivustoille. Tietoisuuden lisääminen ja vanhempien kasvatustyön tukeminen on keskeistä hyvinvointia edistävää varhaisen vaiheen tukea, jota voidaan opiskelijahuollon ja toimialan keskitetyn tiedotuksen kautta vahvistaa.

Digihyvinvointi päiväkotien, koulujen ja oppilaitosten opetussuunnitelmissa ja Oppijan digipolulla sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan yhteistyö Aivoliiton kanssa

Päiväkotien, koulujen, lukioiden ja ammatillisten oppilaitosten opetussuunnitelmat paikallisine täydennyksineen määrittävät ne sisällöt, joita Helsingissä toteutetaan. Varhaiskasvatussuunnitelman perusteissa (2022) todetaan, että digitaalisuus on osa yhteiskuntaa, jossa lapsi kasvaa. Digitaalista osaamista tarvitaan ihmisten välisessä vuorovaikutuksessa, yhteiskunnassa toimimisessa ja oppimisessa. Digitaalisen osaamisen vahvistaminen edistää lasten koulutuksellista tasa-arvoa. Varhaiskasvatuksen tehtävänä on yhteistyössä kotien kanssa tukea lapsen ymmärrystä digitaalisuudesta ja että henkilöstö ohjaa lapsia digitaalisten ympäristöjen monipuoliseen, vastuulliseen ja turvalliseen käyttöön. Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa (2014) ei erikseen mainita yksittäisten oppiaineiden sisällöissä ruutu-aikaa tai digihyvinvointia. Digihyvinvointi tulee kuitenkin esiin laaja-alaisen taitojen (L) kuvauksissa, kuten itsensä huolehtiminen ja arjen taidot (L3), sekä tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen (L5). Lukioiden opetussuunnitelman perusteet (2019) huomioi oppijoiden hyvinvoinnin ja sen edistämisen monin tavoin, vaikka digihyvinvointia ei erikseen mainitakaan. Ammatillisen koulutuksen tutkinnon perusteissa ei myöskään erikseen mainita digihyvinvointia, mutta yhteiskunta- ja työelämäosaaminen -osaan sisältyy suunnitelma oman terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi ja tavoite digihyvinvoinnista on osa tätä kokonaisuutta.

Opetushallituksen Uudet lukutaidot -kehittämishjelman tavoitteena on ollut vahvistaa lasten ja nuorten tieto- ja viestintäteknologian taitoja, medialukutaitoa sekä ohjelmoinnin osaamista varhaiskasvatuksessa sekä esi- ja perusopetuksessa. Tämä on ollut osa laajempaa opetus- ja kulttuuriministeriön käynnistämää Oikeus oppia -kehittämishjelmaa vuosille 2020–2023. Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala on tuottanut Uudet lukutaidot -hankkeen myötä Oppijan digipolku -työvälineen perusopetuksen koulujen ja opettajien käyttöön. Tässä perusopetuksen luokka-asteet 1–9 kattavassa oppimispolussa huomioidaan digihyvinvointi ja vastuullinen median käyttö jokaisen luokka-asteen sisällöissä ja tavoitteissa. Oman ruutuajan seuraaminen ja rajaaminen on tässäkin kokonaisuudessa osa digihyvinvointia ja sen tavoitteita. Oppijan digipolkua ryhdytään jalkauttamaan perusopetuksen kouluihin kevään 2024 aikana ja laajemmin lukuvuoden 2024–25 aikana. Oppijan digi-

polkua varhaiskasvatukseen ollaan parasta aikaa työstämässä ja se pitää sisällään samoja teemoja varhaiskasvatuksen näkökulma huomioon.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala tekee yhteistyötä Aivoliiton kanssa Kansallisen aivoterveysohjelman 2023–2029 puitteissa. Aivoliitto ja kasvatuksen ja koulutuksen toimiala toteuttivat yhdessä peruskouluyhteistyön pilotoinnin Arabian peruskoulussa. Tämän pilotoinnin tavoitteena oli puhelimen käytön vähentäminen lasten arjessa etsien sen tilalle yhdessä aikuisten kanssa myös vaihtoehtoisia ajanviettotapoja. Tavoitteena oli myös lisätä lasten, nuorten ja aikuisten tietoisuutta kännyköiden ja muiden älylaitteiden käytön vaikutuksista aivoterveysteen, sekä rakentaa lapsille ja nuorille aivojen hyvinvointia tukeva ympäristö, joka edistää oppimista ja hyvinvointia. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan ja Kansallisen aivoterveysohjelman yhteistyö laajeni keväällä 2024 ja syksyllä 2024 kasvatuksen ja koulutuksen toimiala järjestää yhteistyössä Aivoliiton kanssa koko kaupungin vanhempainillan aivoterveysteen edistämisestä. Vanhempainillassa käsitellään, mitä vanhemman tulee teemasta tietää ja miten vanhemmat yhdessä voivat tukea lasten aivoterveysttä. Aivoliiton kanssa tehtävän yhteistyön tavoitteena on kehittää kasvatuksen ja koulutuksen toimialan aivoterveystteen edistämisen periaatteita ja käytännön toimintatapoja.

Oppijoiden omat mobiililaitteet ja niiden käytön rajaaminen

Aluehallintovirasto on käsitellyt kännykkäparkkiasiaa vuonna 2018. Päätös 7.5.2018 toteaa seuraavaa: ”Puhelinten hallussapito kuuluu perustuslain 15 §:ssä turvattuun oikeuteen, eikä niiden hallussapitoa koulussa ole laissa erikseen kielletty, minkä vuoksi hallussapidosta ei voida määrätä koulun järjestyssäännöissä. Edellä esiin tuodun perusteella aluehallintovirasto toteaa, että koulun järjestyssäännöissä voidaan esittää suosituksena, että oppilaat jättävät puhelimensa oppituntien ajaksi niille tarkoitettuun laatikkoon. Oppilaalla on kuitenkin oikeus arvioida jokaisen oppitunnin alussa erikseen, haluaako hän pitää puhelimensa hallussaan vai jättää sen laatikkoon. Oppilaan käyttäessä puhelinta oppitunnin aikana kielloista huolimatta opetusta häiritsevällä tavalla, voi opettaja tässä tilanteessa poistaa puhelimen oppilaan hallusta oppitunnin ajaksi”.

Myös eduskunnan oikeusasiamies on käsitellyt oppilaiden kännyköiden keräämistä kännykkäparkkiin ja ratkaisussaan 25.5.2020 todennut seuraavaa: ”Perustuslain 15 §:ssä jokaiselle taattu omaisuuden suoja koskee myös perusopetuksen oppilaiden matkapuhelimia. Kenelläkään ei ole ilman lakiin perustuvia valtuuksia oikeutta vaatia oppilasta luovuttamaan puhelimensa hallintaa.”

Opetushallituksen voimassa olevat ohjeet (Tietokoneen, kännykän ja muiden mobiililaitteiden käyttöön liittyvistä oikeuksista ja velvollisuuksista koulussa) toteavat seuraavaa: ”Koulun järjestyssäännöissä ei voida kokonaan kieltää mobiililaitteiden tuomista kouluun, mutta järjestyssäännöillä voidaan rajoittaa mobiililaitteiden käyttöä opetuksen aikana.”

Edellä mainittuihin perustuen oppilaita ei voi velvoittaa säilyttämään kännyköitään vasten omaa tahtoaan oppitunnin tai koulupäivän ajan esimerkiksi kännykkäparkissa. Koulu voi antaa suosituksen kännykän jättämisestä vapaaehtoisesti kännykkäparkkiin.

Perusopetuslain nojalla koulun järjestyssäännöissä voidaan kuitenkin antaa lainsäädäntöä tarkentavia koulun turvallisuuden ja viihtyisyyden kannalta tarpeellisia määräyksiä käytännön järjestelyistä ja asianmukaisesta käyttäytymisestä. Järjestyssäännöillä ei kuitenkaan saa poiketa lainsäädännön ehdottomista säännöksistä, eikä niihin voida kirjata lakiin perustumattomia kurinpitokeinoja ja turvaamistoimenpiteitä. Koulun järjestyssäännöissä voidaan kieltää mobiililaitteen opetusta tai oppimista häiritsevä käyttö oppitunnilla. Koulu voi järjestyssäännöissään edellyttää, että mobiililaitte on häiriötä aiheuttamattomassa tilassa opetuksen aikana. Häiriötä aiheuttamattomalla tilalla tarkoitetaan, että laite on äänettömällä sekä värinä-, valo- ja muut toiminnot on asetettu pois käytöstä. Opetusta häiritsevänä voidaan kieltää myös kuvan ja äänen lähettäminen suoratoistona (ns. livestream) oppitunnilta ilman opetukseen liittyvää syytä. Mobiililaitteiden käyttöä ei voida kokonaan kieltää välitunneilla tai muina aikoina, jolloin opetusta ei anneta. Yksittäistapauksissa voidaan kuitenkin puuttua mobiililaitteiden käyttöön välitunneilla, jos laitetta käytetään esimerkiksi kiusaamis- tai häiritsemistarkoituksessa. Opetushallituksen ohjeiden mukaan koulussa voidaan myös ”laatia yhdessä oppilaiden ja heidän huoltajiensa kanssa järjestyssääntöjä tarkentavia pelisääntöjä tietokoneen, kännykän ja muiden mobiililaitteiden käytöstä koulussa. Oppilaat ja heidän huoltajansa voivat sitoutua noudattamaan pelisääntöjä ja allekirjoittaa ne, mutta muodollisesti kyse ei ole sopimuksesta. Perusoikeuksista ei voida luopua oppilasta tai huoltajaa sitovasti”.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla on toimintamalli, jonka mukaisesti koulut voivat rajata oppilaiden kännyköiden käyttöä koulun järjestyssäännöissä. Oppijoiden kännykät voidaan siis velvoittaa lain näkökulmat huomioiden pidettäväksi koulupäivän aikana poissa näkyvistä ja häiriöttömässä tilassa. Opettajan luvalla ja ohjeistuksella kännyköitä voidaan koulupäivän aikana kuitenkin käyttää oppimisen apuna, mutta tästä sovitaan aina erikseen ja tapauskohtaisesti. Perusopetuksessa rehtori tai opettaja saa ottaa haltuunsa oppilaalta opetusta häiritsevän laitteen. Tämä koskee myös mobiililaitetta, jos sen todetaan häiritsevän opetusta järjestyssääntöjen vastaisesti. Perusopetuksen suomen ja

ruotsinkielisiä kouluja on ohjeistettu loka- ja marraskuussa 2023 tekemään nämä päivitykset järjestyssääntöihin lukuvuoden 2023–24 aikana. Tällä hetkellä (huhtikuussa 2024) suurin osa suomen ja ruotsinkielistä perusopetuksen kouluista on yhtenäistännyt järjestyssääntöjään ohjeistuksen mukaisesti ja lopuissa kouluista tämä työ on vielä kesken.

Stadin AO on huomionnut omissa järjestyssäännöissään opiskelijoiden kännykän käytön opiskelupäivän aikana ja järjestyssäännöissä todetaan, että mobiililaitteita käytetään oppimistilanteessa ainoastaan opiskelun tukena. Lukiokoulutuksessa lukioiden järjestyssääntöjä tullaan päivittämään lukuvuodelle 2024–25 siten, että niissä linjataan mobiililaitteita käytettävän ainoastaan oppimisen tukena ja poikkeuksista sovietaan aina erikseen opettajan kanssa. Toisella asteella digitaalisten työvälineiden ja myös oman mobiililaitteen käyttö on kuitenkin suuressa roolissa ja iso osa opiskelumateriaalista on digitaalista. Toisen asteen opiskelijoista osa on jo täysi-ikäisiä opiskelijoita, joten perusopetuksen käytänteiden soveltaminen sellaisenaan ei ole mahdollista. Rehtori tai opettaja ei myöskään saa ottaa opiskelijan mobiililaitetta haltuunsa lukiossa tai ammatillisessa peruskoulutuksessa. Lukiossa ja ammatillisessa peruskoulutuksessa laitteella opetusta häiritsevä opiskelija voidaan kuitenkin määrätä poistumaan opetustilanteesta.

Digihyvinvointimateriaali opetuksen ja vanhempien tueksi

Opettajille ja kasvattajille suunnattuja materiaaleja voi käyttää opetuksen sisältöjen tukena päiväkodeissa, kouluissa ja oppilaitoksissa. Huoltajille suunnattuja materiaaleja voi käyttää päiväkotien, koulujen ja oppilaitosten erilaisissa huoltajille suunnatuissa tilaisuuksissa. Materiaalin tulee olla vapaasti käytettävissä myös esimerkiksi neuvoloissa, oppilashuollon palveluissa, kirjastoissa ja nuorisopalveluissa.

Materiaali antaa myös vanhemmille tärkeää tietoa digihyvinvoinnista. Vanhempainyhdistykset ja yksittäisten luokkien vanhempaintoimikunnat voivat halutessaan lähteä näiden materiaalien tuella rakentamaan luokan yhteisiä käytänteitä ja suosituksia vapaa-ajan ruutuajasta ja yön rauhoittamisesta netin käytöltä. Päiväkotien, koulun, oppilaitoksen ja opettajien ei voi kuitenkaan ottaa vastuuta vapaa-ajalla tapahtuvan ruutuajan seurannasta, ohjeistuksesta ja valvonnasta. Keskustelua digihyvinvoinnin tärkeydestä käydään kuitenkin aktiivisesti oppijoiden ja huoltajien kanssa ja huoltajien mukaan saaminen tähän keskusteluun on hyvin tärkeää.

Digihyvinvoinnin edistämällä on merkittävät vaikutukset hyvinvointiin ja oppimiseen. Sen edistäminen yhdessä muiden toimijoiden kanssa tulee olla keskeisiä tavoitteita.

Helsinki ryhtyy kaikissa kouluissa aktiivisiin toimiin, joiden avulla kännykän käyttöön voidaan kouluaikoina ja erityisesti oppituntien aikana selkeämmin puuttua. Helsinki tulee vaikuttamaan lainsäädäntöön ja opetushallituksen ohjeistuksiin. Opetus- ja kulttuuriministeriössä (OKM) valmistellaan syksyllä lakiesitystä puhelimen käytön laajemmasta rajoittamisesta. Ministeriö ja opetushallitus laativat tarkemmat ohjeet asiasta, kun lainsäädäntö on hyväksytty eduskunnassa.

Tavoitteena on, että koulun järjestyssäännöissä voitaisiin tarvittaessa nykyistä selkeämmin kieltää mobiililaitteiden käyttö ja kerätä laitteet pois erityisesti oppituntien ajaksi. Helsingin tulee jakaa kouluissa käytössä olevia hyviä malleja sekä seurata päivittyvää tutkimustietoa mobiililaitteiden käytön ikäsoveltuvuudesta, päivittää omia ohjeistuksiaan ja välittää tietoa aktiivisesti lasten ja vanhempien kanssa vuorovaikutuksessa.

Koulujen järjestyssääntöjä tulisi samoin tarpeen mukaan päivittää toimivien mallien myötä jo nyt nykyisen lainsäädännön mahdollistamalla tavalla. Kasvatus- ja koulutuslautakunta kannattaa myös kokeiluja, joiden avulla voidaan selvittää mobiililaitteiden vähentämisen vaikutuksia oppijoiden hyvinvointiin ja oppimiseen.

Varhaiskasvatuksen ja sosiaali-, terveys-, ja pelastustoimialan yhteistyö varhaiskasvatukseen lasten ja heidän perheidensä ohjaamisessa digihyvinvointiin ja ruutuajan rajaamiseen on kannatettavaa. Varhaiskasvatuksessa tämä voisi tapahtua esimerkiksi osana varhaiskasvatuskeskusteluja ja vanhempainiltoja.

Valtuutettu Hagmanin aloitteesta on saatu kasvatus- ja koulutuslautakunnan ja sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnan lausunnot. Valtuutettu Sohrabin aloitteesta on saatu kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 ja 4 momentin mukaan kaupunginhallitus vastaa aloitteeseen, jonka on allekirjoittanut vähintään 25 valtuutettua ja esittää sen kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Katja Rimpilä, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36256
katja.rimpila(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuustoaloite 31.01.2024 Hagman Sandra Ruutu aika kuriin - toimintamalli Helsinkiin
- 2 Valtuustoaloite 27.03.2024 Sohrabi Seida Kokeilu: Helsingin koulut

25.09.2024

Asia/14

kännykkävapaiksi lukuvuodeksi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 16.09.2024 § 562

HEL 2024-001760 T 00 00 03

HEL 2024-005255, HEL 2024-004646

Päätös

A)

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Hagmanin ja valtuutettu Sohra-
bin aloitteet loppuun käsitellyiksi.

B)

Kaupunginhallitus katsoi valtuutettu Holopaisen aloitteen loppuun käsi-
tellyksi.

Käsittely

16.09.2024 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Minja Koskela: Muutetaan seuraava kappale sekä tiivistelmästä että leipätekstistä: "Helsinki ei kuitenkaan lähde erikseen rakentamaan Ruutuajaksi kuriin -toimenpideohjelmia, vaan ruutuajan rajaamisen ja digihyvinvoinnin teemat sisällytetään jo olemassa oleviin rakenteisiin ja oppisisältöihin eri ikäryhmät huomioiden."

Muotoon: Ruutuajan rajaamisen ja digihyvinvoinnin teemat sisällytetään jo olemassa oleviin rakenteisiin ja oppisisältöihin eri ikäryhmät huomioiden.

Kannattaja: Daniel Sazonov

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti hyväksyä Minja Koskelan vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen.

09.09.2024 Pöydälle

25.09.2024

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Katja Rimpilä, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36256
katja.rimpila(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 21.05.2024 § 122

HEL 2024-001760 T 00 00 03

Lausunto

Sandra Hagman ja 26 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että Helsingin kaupungin tulee rakentaa toimenpideohjelma, lasten ja nuorten ruutuajan ja ruututurvallisuuden eteen. Aloitteessa esitetään, että huoltajien valistusta varten laaditaan materiaalia yhdessä poliisin sekä järjestö- ja tutkimustahojen kanssa. Lisäksi Helsingin tulee kehittää mallinnettuja toimintatapoja kouluille, joiden avulla voidaan rakentaa kännykkäväpaata kouluarkea.

Seida Sohrabi ja 26 muuta valtuutettua esittävä aloitteessaan, että oppimisen parantamiseksi Helsinki ottaa lukuvuodeksi käyttöön kokeilun, jossa koululaiset pitävät kännykensä poissa koulupäivän ajan.

Mari Holopainen ja 11 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että Helsingin kaupunki arvioi ja edistää tutkimustietoon pohjautujen toimintamalleja, joiden avulla tuetaan perheitä ja viedään eteenpäin lasten ja nuorten kasvua tukevia kohtuullisia ruutuajoja.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle aloitteista seuraavan lausunnon:

Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa, että huoli lasten ja nuorten lisääntyneestä ruutuajasta on aiheellinen ja kannattaa ajatusta monipuolisen materiaalipaketin laatimisesta yhdessä sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan sekä muiden yhteistyötahojen, kuten poliisin ja järjestö- ja tutkimustahojen kanssa. Kasvatus- ja koulutuslautakunta kannattaa myös ajatusta sellaisen oppijoiden arjen vahvistamisesta, jossa kiinnitetään vielä aiempaa enemmän huomiota oppijoiden omien mobiililaitteiden tarpeettoman käytön vähentämiseen ja sitä kautta tarpeettoman ruutuajan vähentämiseen. Kasvatus- ja koulutuslautakunta esittää, että Helsinki ei kuitenkaan lähde erikseen rakentamaan Ruutu aika kuriin -toimenpideohjelmaa, vaan kasvatuksen ja koulutuksen toimiala sisällyttää ruutuajan rajaamisen ja digihyvinvoinnin teemat jo olemassa oleviin rakenteisiin ja oppisisältöihin eri ikäryhmät huomioiden. Näistä rakenteista esimerkkinä päiväkotien, koulujen ja oppilaitosten omat opetus-

suunnitelmat sekä kasvatuksen ja koulutuksen tuottama Oppijan digipolku.

Digihyvinvointi päiväkotien, koulujen ja oppilaitosten opetussuunnitelmissa ja Oppijan digipolulla sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan yhteistyö Aivoliiton kanssa

Päiväkotien, koulujen, lukioden ja ammatillisten oppilaitosten opetussuunnitelmat paikallisine täydennyksineen määrittävät ne sisällöt, joita Helsingissä toteutetaan. Varhaiskasvatussuunnitelman perusteissa (2022) todetaan, että digitaalisuus on osa yhteiskuntaa, jossa lapsi kasvaa. Digitaalista osaamista tarvitaan ihmisten välisessä vuorovaikutuksessa, yhteiskunnassa toimimisessa ja oppimisessa. Digitaalisen osaamisen vahvistaminen edistää lasten koulutuksellista tasa-arvoa. Varhaiskasvatuksen tehtävänä on yhteistyössä kotien kanssa tukea lapsen ymmärrystä digitaalisuudesta ja että henkilöstö ohjaa lapsia digitaalisten ympäristöjen monipuoliseen, vastuulliseen ja turvalliseen käyttöön. Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa (2014) ei erikseen mainita yksittäisten oppiaineiden sisällöissä ruutuaikaa tai digihyvinvointia. Digihyvinvointi tulee kuitenkin esiin laaja-alaisten taitojen (L) kuvauksissa, kuten itsensä huolehtiminen ja arjen taidot (L3), sekä tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen (L5). Lukioden opetussuunnitelman perusteet (2019) huomioi oppijoiden hyvinvoinnin ja sen edistämisen monin tavoin, vaikka digihyvinvointia ei erikseen mainitakaan. Ammatillisen koulutuksen tutkinnon perusteissa ei myöskään erikseen mainita digihyvinvointia, mutta yhteiskunta- ja työelämäosaaminen -osaan sisältyy suunnitelma oman terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi ja tavoite digihyvinvoinnista on osa tätä kokonaisuutta.

Opetushallituksen Uudet lukutaidot -kehittämishojelman tavoitteena on ollut vahvistaa lasten ja nuorten tieto- ja viestintäteknologian taitoja, medialukutaitoa sekä ohjelmoinnin osaamista varhaiskasvatuksessa sekä esi- ja perusopetuksessa. Tämä on ollut osa laajempaa opetus- ja kulttuuriministeriön käynnistämää Oikeus oppia -kehittämishojelmaa vuosille 2020–2023. Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala on tuottanut Uudet lukutaidot -hankkeen myötä Oppijan digipolku -työvälineen perusopetuksen koulujen ja opettajien käyttöön. Tässä perusopetuksen luokka-asteet 1–9 kattavassa oppimispolussa huomioidaan digihyvinvointi ja vastuullinen median käyttö jokaisen luokka-asteen sisällöissä ja tavoitteissa. Oman ruutuajan seuraaminen ja rajaaminen on tässäkin kokonaisuudessa osa digihyvinvointia ja sen tavoitteita. Oppijan digipolkua ryhdytään jalkauttamaan perusopetuksen kouluihin kevään 2024 aikana ja laajemmin lukuvuoden 2024–25 aikana. Oppijan digipolkua varhaiskasvatukseen ollaan parasta aikaa työstämässä ja se pitää sisällään samoja teemoja varhaiskasvatuksen näkökulma huomioiden.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala tekee yhteistyötä Aivoliiton kanssa Kansallisen aivoterveysohjelman 2023–2029 puitteissa. Aivoliitto ja kasvatuksen ja koulutuksen toimiala toteuttivat yhdessä peruskouluyhteistyön pilotoinnin Arabian peruskoulussa. Tämän pilotoinnin tavoitteena oli puhelimen käytön vähentäminen lasten arjessa etsien sen tilalle yhdessä aikuisten kanssa myös vaihtoehtoisia ajanviettotapoja. Tavoitteena oli myös lisätä lasten, nuorten ja aikuisten tietoisuutta kännyköiden ja muiden älylaitteiden käytön vaikutuksista aivoterveysteen, sekä rakentaa lapsille ja nuorille aivojen hyvinvointia tukeva ympäristö, joka edistää oppimista ja hyvinvointia. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan ja Kansallisen aivoterveysohjelman yhteistyö laajenee keväällä 2024 ja syksyllä 2024 kasvatuksen ja koulutuksen toimiala järjestää yhteistyössä Aivoliiton kanssa koko kaupungin vanhempainillan aivoterveysteen edistämiseksi. Vanhempainillassa käsitellään, mitä vanhemman tulee teemasta tietää ja miten vanhemmat yhdessä voivat tukea lasten aivoterveysttä. Aivoliiton kanssa tehtävän yhteistyön tavoitteena on kehittää kasvatuksen ja koulutuksen toimialan aivoterveysteden edistämisen periaatteita ja käytännön toimintatapoja.

Oppijoiden omat mobiililaitteet ja niiden käytön rajaaminen

Aluehallintovirasto on käsitellyt kännykkäparkkiasiaa vuonna 2018. Päätös 7.5.2018 toteaa seuraavaa: ”Puhelinten hallussapito kuuluu perustuslain 15 §:ssä turvattuun oikeuteen, eikä niiden hallussapidosta ei voida määrätä koulun järjestyssäännöissä. Edellä esiin tuodun perusteella aluehallintovirasto toteaa, että koulun järjestyssäännöissä voidaan esittää suosituksena, että oppilaat jättävät puhelimensa oppituntien ajaksi niille tarkoitettuun laatikkoon. Oppilaalla on kuitenkin oikeus arvioida jokaisen oppituntin alussa erikseen, haluaako hän pitää puhelimensa hallussaan vai jättää sen laatikkoon. Oppilaan käyttäessä puhelinta oppituntin aikana kielloista huolimatta opetusta häiritsevällä tavalla, voi opettaja tässä tilanteessa poistaa puhelimen oppilaan hallusta oppituntien ajaksi”.

Myös eduskunnan oikeusasiamies on käsitellyt oppilaiden kännyköiden keräämistä kännykkäparkkiin ja ratkaisussaan 25.5.2020 todennut seuraavaa: ”Perustuslain 15 §:ssä jokaiselle taattu omaisuuden suoja koskee myös perusopetuksen oppilaiden matkapuhelimia. Kenelläkään ei ole ilman lakiin perustuvia valtuuksia oikeutta vaatia oppilasta luovuttamaan puhelimensa hallintaa.”

Opetushallituksen voimassa olevat ohjeet (Tietokoneen, kännykän ja muiden mobiililaitteiden käyttöön liittyvistä oikeuksista ja velvollisuuksista koulussa) toteavat seuraavaa: ”Koulun järjestyssäännöissä ei voi-

da kokonaan kieltää mobiililaitteiden tuomista kouluun, mutta järjestyssäännöillä voidaan rajoittaa mobiililaitteiden käyttöä opetuksen aikana.”

Edellä mainittuihin perustuen, oppilaita ei voi velvoittaa säilyttämään kännyköitään vasten omaa tahtoaan oppitunnin tai koulupäivän ajan esimerkiksi kännykkäparkissa. Koulu voi antaa suosituksen kännykän jättämisestä vapaaehtoisesti kännykkäparkkiin.

Perusopetuslain nojalla koulun järjestyssäännöissä voidaan kuitenkin antaa lainsäädäntöä tarkentavia koulun turvallisuuden ja viihtyisyyden kannalta tarpeellisia määräyksiä käytännön järjestelyistä ja asianmukaisesta käyttäytymisestä. Järjestyssäännöillä ei kuitenkaan saa poiketa lainsäädännön ehdottomista säännöksistä, eikä niihin voida kirjata lakiin perustumattomia kurinpitokeinoja ja turvaamistoimenpiteitä. Koulun Järjestyssäännöissä voidaan kieltää mobiililaitteen opetusta tai oppimista häiritsevä käyttö oppitunnilla. Koulu voi järjestyssäännöissään edellyttää, että mobiililaitte on häiriötä aiheuttamattomassa tilassa opetuksen aikana. Häiriötä aiheuttamattomalla tilalla tarkoitetaan, että laite on äänettömällä sekä värinä-, valo- ja muut toiminnot on asetettu pois käytöstä. Opetusta häiritsevänä voidaan kieltää myös kuvan ja äänen lähettäminen suoratoistona (ns. livestream) oppitunnilta ilman opetukseen liittyvää syytä. Mobiililaitteiden käyttöä ei voida kokonaan kieltää välitunneilla tai muina aikoina, jolloin opetusta ei anneta. Yksittäistapauksissa voidaan kuitenkin puuttua mobiililaitteiden käyttöön välitunneilla, jos laitetta käytetään esimerkiksi kiusaamis- tai häiritsemistarkoituksessa. Opetushallituksen ohjeiden mukaan koulussa voidaan myös ”laatia yhdessä oppilaiden ja heidän huoltajiensa kanssa järjestyssääntöjä tarkentavia pelisääntöjä tietokoneen, kännykän ja muiden mobiililaitteiden käytöstä koulussa. Oppilaat ja heidän huoltajansa voivat sitoutua noudattamaan pelisääntöjä ja allekirjoittaa ne, mutta muodollisesti kyse ei ole sopimuksesta. Perusoikeuksista ei voida luopua oppilasta tai huoltajaa sitovasti”.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla on toimintamalli, jonka mukaisesti koulut voivat rajata oppilaiden kännyköiden käyttöä koulun järjestyssäännöissä. Oppijoiden kännykät voidaan siis velvoittaa lain näkökulmat huomioiden pidettäväksi koulupäivän aikana poissa näkyvistä ja häiriöttömässä tilassa. Opettajan luvalla ja ohjeistuksella kännyköitä voidaan koulupäivän aikana kuitenkin käyttää oppimisen apuna, mutta tästä sovitaan aina erikseen ja tapauskohtaisesti. Perusopetuksessa rehtori tai opettaja saa ottaa haltuunsa oppilaalta opetusta häiritsevän laitteen. Tämä koskee myös mobiililaitetta, jos sen todetaan häiritsevän opetusta järjestyssääntöjen vastaisesti. Perusopetuksen suomen ja ruotsinkielisiä kouluja on ohjeistettu loka- ja marraskuussa 2023 tekemään nämä päivitykset järjestyssääntöihin lukuvuoden 2023–24 aikana. Tällä hetkellä (huhtikuussa 2024) suurin osa suomen ja ruotsinkie-

listä perusopetuksen kouluista on yhtenäistännyt järjestyssääntöjään ohjeistuksen mukaisesti ja lopuissa kouluista tämä työ on vielä kesken.

Stadin AO on huomionnut omissa järjestyssäännöissään opiskelijoiden kännykän käytön opiskelupäivän aikana ja järjestyssäännöissä todetaan, että mobiililaitteita käytetään oppimistilanteessa ainoastaan opiskelun tukena. Lukiokoulutuksessa lukioiden järjestyssääntöjä tullaan päivittämään lukuvuodelle 2024–25 siten, että niissä linjataan mobiililaitteita käytettävän ainoastaan oppimisen tukena ja poikkeuksista sovietaan aina erikseen opettajan kanssa. Toisella asteella digitaalisten työvälineiden ja myös oman mobiililaitteen käyttö on kuitenkin suuressa roolissa ja iso osa opiskelumateriaalista on digitaalista. Toisen asteen opiskelijoista osa on jo täysi-ikäisiä opiskelijoita, joten perusopetuksen käytänteiden soveltaminen sellaisenaan ei ole mahdollista. Rehtori tai opettaja ei myöskään saa ottaa opiskelijan mobiililaitetta haltuunsa lukiossa tai ammatillisessa peruskoulutuksessa. Lukiossa ja ammatillisessa peruskoulutuksessa laitteella opetusta häiritsevä opiskelija voidaan kuitenkin määrätä poistumaan opetustilanteesta.

Digihyvinvointimateriaali opetuksen ja vanhempien tueksi

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan talousarviossa ei ole varattu rahoitusta digihyvinvointimateriaalin tuottamiseen. Jos tällaista materiaalia päätetään kuitenkin ryhtyä tuottamaan, on se luontevaa tehdä yhteistyössä sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan kanssa. Materiaalin laadinnassa tulee tehdä yhteistyötä myös muiden toimijoiden, kuten poliisin ja järjestö- ja tutkimustahojen kanssa. Materiaalin tulee olla monikielistä, monikanavaista ja saavutettavaa huomioiden erilaiset ikä-, kohde- ja kieliryhmät.

Opettajille ja kasvattajille suunnattuja materiaaleja voi käyttää opetuksen sisältöjen tukena päiväkodeissa, kouluissa ja oppilaitoksissa. Huoltajille suunnattuja materiaaleja voi käyttää päiväkotien, koulujen ja oppilaitosten erilaisissa huoltajille suunnatuissa tilaisuuksissa. Materiaalin tulee olla vapaasti käytettävissä myös esimerkiksi neuvoloissa, oppilashuollon palveluissa, kirjastoissa ja nuorisopalveluissa.

Materiaali antaa myös vanhemmille tärkeää tietoa digihyvinvoinnista. Vanhempainyhdistykset ja yksittäisten luokkien vanhempaintoimikunnat voivat halutessaan lähteä näiden materiaalien tuella rakentamaan luokan yhteisiä käytänteitä ja suosituksia vapaa-ajan ruutuajasta ja yön rauhoittamisesta netin käytöltä. Päiväkotien, koulujen, oppilaitosten ja opettajien ei voi kuitenkaan ottaa vastuuta vapaa-ajalla tapahtuvan ruutuajan seurannasta, ohjeistuksesta ja valvonnasta. Keskustelua digihyvinvoinnin tärkeydestä käydään kuitenkin aktiivisesti oppijoiden ja huoltajien

kanssa ja huoltajien mukaan saaminen tähän keskusteluun on hyvin tärkeää.

Digihyvinvoinnin edistämisellä on merkittävät vaikutukset hyvinvointiin ja oppimiseen. Sen edistäminen yhdessä muiden toimijoiden kanssa tulee olla keskeisiä tavoitteita.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta kannattaa sitä, että Helsinki ryhtyy kaikissa kouluissa aktiivisiin toimiin, joiden avulla kännykän käyttöön voidaan kouluaikoina ja erityisesti oppituntien aikana selkeämmin puuttua. Helsingin tulee osaltaan vaikuttaa lainsäädäntöön ja opetushallituksen voimassa oleviin ohjeistuksiin.

Tavoitteena on, että koulun järjestyssäännöissä voitaisiin tarvittaessa nykyistä selkeämmin kieltää mobiililaitteiden käyttö ja kerätä laitteet pois erityisesti oppituntien ajaksi. Helsingin tulee jakaa kouluissa käytössä olevia hyviä malleja sekä seurata päivittyvää tutkimustietoa mobiililaitteiden käytön ikäsoveltuvuudesta, päivittää omia ohjeistuksiaan ja välittää tietoa aktiivisesti lasten ja vanhempien kanssa vuorovaikutuksessa.

Koulujen järjestyssääntöjä tulisi samoin tarpeen mukaan päivittää toimivien mallien myötä jo nyt nykyisen lainsäädännön mahdollistamalla tavalla. Kasvatus- ja koulutuslautakunta kannattaa myös kokeiluja, joiden avulla voidaan selvittää mobiililaitteiden vähentämisen vaikutuksia oppijoiden hyvinvointiin ja oppimiseen.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta kannattaa myös varhaiskasvatuksen ja sotepe-toimialan yhteistyötä varhaiskasvatusikäisten lasten ja heidän perheidensä ohjaamisessa digihyvinvointiin ja ruutuajan rajaamiseen. Varhaiskasvatuksessa tämä voisi tapahtua esimerkiksi osana vasu-keskusteluja ja vanhempainiltoja.

Käsittely

21.05.2024 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Mari Holopainen: Lisätään ennen tiivistelmää:

Digihyvinvoinnin edistämisellä on merkittävät vaikutukset hyvinvointiin ja oppimiseen. Sen edistäminen yhdessä muiden toimijoiden kanssa tulee olla keskeisiä tavoitteita.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta kannattaa sitä, että Helsinki ryhtyy kaikissa kouluissa aktiivisiin toimiin, joiden avulla kännykän käyttöön voidaan kouluaikoina ja erityisesti oppituntien aikana selkeämmin puuttua.

25.09.2024

Helsingin tulee osaltaan vaikuttaa lainsäädäntöön ja opetushallituksen voimassa oleviin ohjeistuksiin.

Tavoitteena on, että koulun järjestyssäännöissä voitaisiin tarvittaessa nykyistä selkeämmin kieltää mobiililaitteiden käyttö ja kerätä laitteet pois erityisesti oppituntien ajaksi. Helsingin tulee jakaa kouluissa käytössä olevia hyviä malleja sekä seurata päivittyvää tutkimustietoa mobiililaitteiden käytön ikäsoveltuvuudesta, päivittää omia ohjeistuksiaan ja välittää tietoa aktiivisesti lasten ja vanhempien kanssa vuorovaikutuksessa.

Koulujen järjestyssääntöjä tulisi samoin tarpeen mukaan päivittää toimivien mallien myötä jo nyt nykyisen lainsäädännön mahdollistamalla tavalla. Kasvatus- ja koulutuslautakunta kannattaa myös kokeiluja, joiden avulla voidaan selvittää mobiililaitteiden vähentämisen vaikutuksia oppijoiden hyvinvointiin ja oppimiseen.

Kannattaja: Sini Korpinen

Kasvatus- ja koulutuslautakunta hyväksyi Mari Holopaisen vastaehdotuksen yksimielisesti.

Vastaehdotus:

Petra Malin: Lisätään lausunnon loppuun:

Kasvatus- ja koulutuslautakunta kannattaa myös varhaiskasvatuksen ja sotepe-toimialan yhteistyötä varhaiskasvatusikäisten lasten ja heidän perheidensä ohjauksessa digihyvinvointiin ja ruutuajan rajaamiseen. Varhaiskasvatuksessa tämä voisi tapahtua esimerkiksi osana vasu-keskusteluja ja vanhempainiltoja.

Kannattaja: Sami Säynevirta

Kasvatus- ja koulutuslautakunta hyväksyi Petra Malinin vastaehdotuksen yksimielisesti.

14.05.2024 Pöydälle

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Tommi Tiittala, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 22900
tommi.tiittala(a)hel.fi

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta 21.05.2024 § 115

HEL 2024-001760 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle valtuutettu Sandra Hagmanin ja 26 muun valtuutetun aloitteesta koskien ruutu-aika kuriin -toimintamallia seuraavan lausunnon:

"Aloitteessa esitetään toimenpideohjelman rakentamista lasten ruutuajan ja ruututurvallisuuden parantamiseksi yhteistyössä eri toimijoiden kesken. Ehdotuksena on tarjota vanhemmille perusteellista opastusta ja ohjeistusta lasten ruutuajan hallintaan eri ikävaiheissa. Tämä sisältäisi monikielistä ja monikanavaista materiaalia, joka on saavutettavissa neuvoloissa, päiväkodeissa ja kouluissa. Lisäksi aloitteessa esitetään mallinnettujen toimintatapojen kehittämistä koulujen käyttöön, jotka auttavat niitä toteuttamaan kännykkävapaata kouluarkea yhteistyössä oppilaiden, vanhempien ja koulun henkilökunnan kanssa. Tavoitteena on helpottaa koulujen ja luokkien toimintaa ruutuajan hallinnassa.

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta toteaa, että huoli lasten ruutuajan lisääntymisestä on aiheellinen, ja lautakunta kannattaa ajatusta huoltajien laajemmasta tiedottamisesta sekä monikielisen ja ikäryhmätaoisen materiaalipaketin tuottamisesta yhdessä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan sekä muiden yhteistyötahojen, kuten poliisin ja järjestö- ja tutkimustahojen kanssa. Materiaalin tulisi olla monikielistä, monikanavaista ja saavutettavaa huomioiden erilaiset ikä-, kohde- ja kieliryhmät. Sosiaali- ja terveysalan ammattilaisille sekä huoltajille suunnattu materiaali voisi olla vapaasti käytettävissä myös esimerkiksi oppilashuollon palveluissa, kirjastoissa ja nuorisopalveluissa.

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta haluaa samalla kiinnitettävän huomiota myös ruutu-aikaan kouluopetuksessa. Luku- ja kirjoitustaito ja keskittymiskyky toimivat kivijalkana kaikelle muulle oppimiselle, eikä perinteisiä kirjoja ja vihkoja voi sen vuoksi sivuuttaa oppimismateriaaleina.

Mallinnetut ohjeet ja toimintatavat

Helsingin kaupunkistrategia ohjaa työtä lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämiseksi monin tavoin. Se korostaa tarvetta turvata kaikille lapsille ja nuorille terveellinen kasvuympäristö, joka tukee heidän kehitystään ja hyvinvointiaan. Strategia painottaa mielenterveysongelmien ehkäisyä ja varhaista puuttumista ongelmiin. Strategia pyrkii edistämään digitaalisen median vastuullista käyttöä ja tietoisuutta sen mahdollisista riskeistä.

Kouluterveydenhuollon terveydenhoitajat toimivat koulussa terveyden edistämisen ammattilaisina. Terveydenhoitajat tapaavat oppilaita vuosittain terveystarkastuksissa, jotka sisältävät yksilöllistä terveysneuvon-

taa. Tapaamisissa käsitellään ruutuajan ja sosiaalisten suhteiden merkitystä oppilaan terveyden ja hyvinvoinnin kannalta. Lisäksi kouluterveydenhuollossa tavataan oppilaita ja perheitä yksilöllisen tarpeen mukaisesti. Terveystarkastajan avoimella vastaanotolla oppilas voi tulla aikaa varaamatta keskustelemaan huolistaan ja mieltä askarruttavista asioista. Huoltajien osallistuessa terveystarkastuksiin heidän kanssaan keskustellaan lapsen ruutuajasta. Alakouluikäisen lapsen mediakasvatuksessa sekä koululla että kodilla on tärkeä osuus.

Lapsen ja nuoren kehitysympäristössä toimivilla aikuisilla ja ammattilaisilla on käytössä puheeksi oton työkalu HYVÄ-malli, joka auttaa lapsen tai nuoren vahvuuksien löytämisessä, huolen tunnistamisessa ja tarpeiden tukemisessa. HYVÄ-malli mahdollistaa luontevasti myös ruutuajan puheeksi ottamisen. Lapsiperheiden palveluissa tunnistetaan valtuustoaloitteessa esitetty huoli lasten ruutuajan lisääntymisestä. Vanhempien, koulujen sekä perhekeskuspalvelujen ammattilaisten yhteistyö on keskeistä, kun pyritään tukemaan lasten ja nuorten terveellistä kehitystä digitaalisessa maailmassa.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten sekä lapsivaikutusten arviointi

Lasten mielenterveysongelmat, ruutu-aikaan ja sosiaaliseen mediaan liittyvä haitalliselle sisällölle altistuminen sekä lukutaidon lasku ovat huolestuttavia trendejä. Aikuisten on toimittava aktiivisesti lasten hyvinvoinnin turvaamiseksi ja puututtava näihin ongelmiin, jotta jokainen lapsi ja nuori saa tarvitsemaansa tukea ja mahdollisuuden terveeseen kehitykseen ja oppimiseen. Mallinnetut toimintatavat kouluissa, terveydenhoitajien antama neuvonta ja tuki vastaanotoilla sekä vanhemmille suunnattu monikielinen ja ikäryhmätasoinen materiaali tasapainoisen ruutuajan hallintaan voivat vähentää ruutu-aikaa, auttaa tunnistamaan ja ehkäisemään mahdollisia ongelmia ja edistää siten lasten ja nuorten kokonaisvaltaista terveyttä ja hyvinvointia.”

Käsittely

21.05.2024 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asiassa tehtiin seuraava vastaehdotus:

Vastaehdotus 1:

Jäsen Laura Korpinen: Lisätään varsinaisen lausunnon kolmanneksi kappaleeksi: Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta haluaa samalla kiinnitettävän huomiota myös ruutu-aikaan kouluopetuksessa. Luku- ja kirjoitustaito ja keskittymiskyky toimivat kivijalkana kaikelle muulle oppimiselle, eikä perinteisiä kirjoja ja vihkoja voi sen vuoksi sivuuttaa oppimismateriaaleina.

25.09.2024

Kannattaja: puheenjohtaja Daniel Sazonov

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta hyväksyi yksimielisesti ilman äänestystä jäsen Laura Korpisen vastaehdotuksen.

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta antoi hyväksytyin vastaehdotuksen osalta esittelijän ehdotuksesta poikkeavan lausunnon.

Esittelijä

sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Terhi Tuominiemi-Lilja, perheiden erityispalvelujen päällikkö, puhelin: 09 310 55634
terhi.tuominiemi-lilja(a)hel.fi

Tuula Salmivaara-Pesonen, kouluterveydenhuollon päällikkö, puhelin: 09 310 46013
tuula.salmivaara-pesonen(a)hel.fi

§ 197

Valtuutettu Nora Grotenfeltin aloite varhaiskasvatuksen vuosityöaikapilotiksi

HEL 2024-002448 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto katsoi aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Katja Rimpilä, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36256
katja.rimpila(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite 14.02.2024 Grotenfelt Nora Varhaiskasvatuksen vuosityöaikapilotti / Årsarbetstidspilotering inom småbarnspedagogiken

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Nora Grotenfelt ja 25 muuta valtuutettua esittävät aloitteensa, että Helsinki pilotoi vuosityömallia siitä kiinnostuneiden varhaiskasvatuksessa työskentelevien opettajien, erikoisopettajien ja suomea tai ruotsia toisena kielenä opettavien S2/R2-opettajien kanssa.

Varhaiskasvatuksen henkilöstön joustavat sekä toiminnan luonteeseen soveltuvat työajat sekä valtuustoaloite vuosityöajasta ovat tärkeitä. Vuosityöajan käyttöönotosta ei kuitenkaan työnantaja voi yksin päättää, vaan työmarkkinaosapuolet Kunta- ja hyvinvointialueyönantajat (KT) ja Opetusalan Ammattijärjestö (OAJ) neuvottelevat virkaehtosopimukseen liittyvät paikalliset sopimukset. Nykyiset käytössä olevat työajan seurantarjestelmät eivät tue kalenterivuoden pituisen tasoittumisjakson suunnittelua ja seurantaa. Vuosityöaika vaatisi johtamiselta huomattavasti enemmän aikaa seurata työaikoja näin pitkällä ajanjaksolla. Lisäksi opettajien pitkä tasoittumisjakso heikentäisi varhaiskasvatuksen laadukasta tiimityötä eikä näin ollen olisi toiminnan järjestämisen kannalta järkevää. On tärkeää, että nykyistä työaikasuunnittelua toteute-

taan ja kehitetään siten, että se vastaa palvelun järjestämisen tarpeita, mutta myös tukee henkilöstön työhyvinvointia ja mahdollisuutta vaikuttaa oman työn ja työajan suunnitteluun. Helsinki jatkaa vuoropuhelua keskeisen sidosryhmien kanssa kehittäessään järjestelmää.

Aloitevastaus perustuu kasvatus- ja koulutuslautakunnalta saatuun lausuntoon.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 ja 4 momentin mukaan kaupunginhallitus vastaa aloitteeseen, jonka on allekirjoittanut vähintään 25 valtuutettua ja esittää sen kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Katja Rimpilä, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36256
katja.rimpila(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuustoaloite 14.02.2024 Grotenfelt Nora Varhaiskasvatuksen vuosi-
työaikapilotti / Årsarbetstidspilotering inom småbarnspedagogiken

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 16.09.2024 § 564

HEL 2024-002448 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

16.09.2024 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Marcus Rantala: Lisätään uusi lause esittelijän perusteluiden toisen kappaleen loppuun:

"Helsinki jatkaa vuoropuhelua keskeisten sidosryhmien kanssa, kehittäessään järjestelmää."

25.09.2024

Kannattaja: Daniel Sazonov

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti hyväksyä Marcus Rantalan vastahdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen.

09.09.2024 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Katja Rimpilä, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36256
katja.rimpila(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 13.08.2024 § 163

HEL 2024-002448 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon Nora Grotenfeltin ja 25 muun allekirjoittaneen valtuustoaloitteesta varhaiskasvatuksessa työskentelevien opettajien vuosityömallista:

Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää varhaiskasvatuksen henkilöstön joustavia sekä toiminnan luonteeseen soveltuvia työaikoja tärkeinä. Varhaiskasvatuksen työaika perustuu kunnallisen työ- ja virkaehtosopimukseen (kvtes) sekä opettajien virka- ja työehtosopimuksen (ovtes) erityismääräyksiin.

Varhaiskasvatuksessa työvuorosuunnitteluun vaikuttavat palvelun järjestäminen ja yksiköiden toiminnalliset tarpeet, kuten hoidossa olevien lasten läsnäolo. Lisäksi varhaiskasvatuksen opettajien työvuorosuunnitteluun ja työaikoihin vaikuttavat varhaiskasvatuslaista tulevat henkilöstömitoitusta koskevat säädökset, joita työnantajan on noudatettava. Helsingissä käytössä oleva kuuden viikon tasoittumisjakson käyttö työvuorosuunnittelussa on yleisesti kunta-alalla käytetty tapa toteuttaa varhaiskasvatuksen opettajien työaika. Varhaiskasvatuksen yksiköissä kuuden viikon tasoittumisjakso ja työpäivän enimmäismäärä vuorokausilepo huomioiden mahdollistaa henkilöstön näkökulmasta joustavan työaikasuunnittelun. Laadukkaan varhaiskasvatuksen tiimityön kannalta on olennaista, että hoitohenkilöstön ja opettajien työvuorot voidaan suunnitella ja toteuttaa saman pituisen tasoittumisjakson mukaan. Tällä tavalla voidaan myös varmistaa, että koulutettuja varhaiskasvatuksen opettajia on riittävästi läsnä esim. silloin kun, suurin osa lapsista on paikalla tai kesäisin. Kuuden viikon tasoittumisjakso mah-

25.09.2024

dollistaa työntekijöiden työhyvinvointia ja jaksamista sekä toiminnan tarpeita tukevan työajan. Sen sijaan Helsingissä varhaiskasvatuksen kiertävät erityisopettajat ja S2 opettajat voivat hyödyntää heillä käytössä olevan liukuvan yleistyöajan liukuma-aikoja työpäivien ja työviikkojen suunnittelussa ja toteutuksessa.

Vuosityöajassa työaika voitaisiin tasoittaa 52 viikon aikana, mutta haasteeksi nousisivat esim. ruuhkahuiput ja niistä palautuminen, jos opettajien olisi mahdollista tehdä pitkiä päiviä useampien viikkojen aikana. Vuosityöaika vaatisi analyttistä työvuorojen suunnittelua ja seurantaa sen varmistamiseksi, ettei sallittu työaika ylittyisi vuoden aikana ja että kuormitus pysyisi tasaisena. Tämä puolestaan tarkoittaisi päiväkodin johtajien näkökulmasta huomattavasti suurempia investointeja työaikaprosesseihin ajankäytöllisesti, mikä voisi lisätä heidän työn kuormitustaan. Lisäksi opettajien vuosityöaika voisi heikentää laadukasta varhaiskasvatusta, kun opettajaresurssia ei olisi käytettävissä tasausvapaiden aikana.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää valtuustoaloitetta tärkeänä, muttei nykyisellään mahdollisena. Vuosityöajan käyttöönotosta ei työnantaja kuitenkaan voisi yksin päättää, vaan työmarkkinaosapuolet (Kt ja OAJ) neuvottelevat virkaehtosopimukseen liittyvät paikalliset sopimukset. Nykyiset käytössä olevat työajan seurantajärjestelmät eivät tue kalenterivuoden pituisen tasoittumisjakson suunnittelua ja seurantaa. Vuosityöaika vaatisi johtamiselta huomattavasti enemmän aikaa seurata työaikoja näin pitkällä ajanjaksolla. Lisäksi opettajien pitkä tasoittumisjakso heikentäisi varhaiskasvatuksen laadukasta tiimityötä eikä näin ollen olisi toiminnan järjestämisen kannalta järkevää. On tärkeää, että nykyistä työaika-suunnittelua toteutetaan ja kehitetään siten, että se vastaa palvelun järjestämisen tarpeita, mutta myös tukee henkilöstön työhyvinvointia ja mahdollisuutta vaikuttaa oman työn ja työajan suunnitteluun.

Käsittely

13.08.2024 Ehdotuksen mukaan

Vastaehdotus:

Kristian Wahlbeck: Lisätään kohdan 5 loppuun:

Kasvatus- ja koulutuslautakunta pyytää, että kaupunki jatkaisi keskustelua ja asian selvittelyä yhdessä työmarkkinaosapuolten (Kt ja OAJ) kanssa.

Kristian Wahlbeckin vastaehdotusta ei kannatettu, joten se raukesi.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja

25.09.2024

Asia/15

Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Päivi Quandt, palvelussuhdepäällikkö, puhelin: 310 86235
paivi.quandt(a)hel.fi

§ 198

Kokouksen kuluessa jätetyt aloitteet

Päätös

Ryhmäaloitteet

- Vihreän valtuustoryhmän ryhmäaloite kulttuurikentän työpaikkojen turvaamisesta

Valtuutetun aloitteet

- valtuutettu Atte Kalevan aloite hiilijalanjäljen ottamisesta käyttöön esirakentamisen vähähiilisyyden ohjaamisessa
- valtuutettu Sandra Hagmanin aloiteomasta palvelutalosta sateenkaarisenioreille
- valtuutettu Juhani Strandénin aloite autoliikenteen sallimisesta Kruunuvuorensillalla
- valtuutettu Tarik Ahsanullahin aloite Ruoholahdentorin viihtyisyyden kehittämisestä
- valtuutettu Sami Muttilaisen aloite pysäkin lisäämisestä raitiovaunu 13:lle Nylanderinpuiston ja pyöräilystadionin väliselle osuudelle Vallilanlaaksoon
- valtuutettu Ted Apterin aloite kasvurauhan turvaamisesta sateenkaarinuorille
- valtuutettu Nina Miettisen aloite pysyvän varjon lisäämisestä leikkipuistoihin
- valtuutettu Oula Silvennoisen aloite mikromuovien torjumisesta
- valtuutettu Aino Tuomisen aloite väärinpysäköinnin ja väkijoukkoon ajamisen estämisestä keskustassa pollareita lisäämällä
- valtuutettu Aino Tuomisen aloite lehtipuhaltimien melurajoista siirtymäajan puitteissa meluhaitan vähentämiseksi
- valtuutettu Aino Tuomisen aloite työväenopiston toimipisteestä Lauttasaareen

-
- valtuutettu Aino Tuomisen aloite meriakvaariosta tai hyönteistarhasta Eteläsatamaan
  - valtuutettu Aino Tuomisen aloite Lauttasaaren Särkiniementien ja Tallbergin puistotien muuttamisesta kaduiksi
  - valtuutettu Marika Kosken aloite Lauttasaaren ala-asteen koulun ja Lahnaruhontien välisen puistokäytävän kunnostuksesta
  - valtuutettu Amanda Pasasen aloite vahingonkorvausvaateista pidättäytymisestä väkivallattoman kansalaistottelemattomuuden tapauksissa

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

25.09.2024

Ärende/1

§ 183

Namnupprop, laglighet och beslutsförhet

Beslut

Stadsfullmäktige konstaterade att sammanträdet var lagligen sammankallat och beslutsfört.

Namnupprop och förhinder

Ordföranden konstaterade att följande ersättare har kallats i de ledamöters ställe som anmält förhinder:

- Juhana Vartiainen, ersättare Matti Niiranen
- Wille Rydman, ersättare Laura Varjokari
- Matias Pajula, ersättare Katri Penttinen
- Maaret Castrén, ersättare Pekka Löfman
- Arja Karhuvaara, ersättare Heimo Laaksonen
- Seija Muurinen, ersättare Seida Sohrabi
- Mia Nygård-Peltola, ersättare Dennis Pasterstein
- Sini Korpinen, ersättare Tapio Klemetti
- Nina Suomalainen, ersättare Ted Apter
- Elina Valtonen, ersättare Tarik Ahsanullah
- Anni Sinnemäki, ersättare Oula Silvennoinen
- Fatim Diarra, ersättare Suvi Pulkkinen
- Emma Kari, ersättare Tuomas Tuomi-Nikula
- Tuomas Rantanen, ersättare Nina Miettinen
- Minna Lindgren, ersättare Hannu Oskala
- Johanna Nuorteva, ersättare Aino Tuominen
- Thomas Wallgren, ersättare Nita Austero
- Nasima Razmyar, ersättare Jenni Hjelt
- Tuula Haatainen, ersättare Fardoos Helal
- Elisa Gebhard, ersättare Marika Koski
- Veronika Honkasalo, ersättare Ajak Majok
- Mai Kivelä, ersättare Laura Kolehmainen
- Suldaan Said Ahmed, ersättare Anna Vuorjoki
- Minja Koskela, ersättare Sandra Hagman
- Mari Rantanen, ersättare Mikko Paunio
- Teija Makkonen, ersättare Marko Kettunen
- Pirkko Ruohonen-Lerner, ersättare Juhani Strandén
- Eva Biaudet, ersättare Byoma Tamrakar
- Mari Holopainen, ersättare Coel Thomas

Följande ledamöter var frånvarande vid namnuppropet:

25.09.2024

Ärende/1

- Timo Harakka
- Marika Koski
- Ajak Majok
- Ilkka Taipale

Laglighet och beslutsförhet

Ordföranden konstaterade att stadsfullmäktiges sammanträde utlysts i den ordning kommunallagen och förvaltningsstadgan förutsätter. Enligt namnuppropet är minst två tredjedelar av ledamöterna närvarande. På grundval av det ovanstående konstaterade ordföranden att sammanträdet är lagligen sammankallat och beslutsfört.

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Stadsfullmäktige konstaterar vilka ledamöter som anmält förhinder och vilka ersättare som inträder i deras ställe, förrättar namnupprop och konstaterar att sammanträdet är lagligt och beslutsfört.

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

25.09.2024

Ärende/2

§ 184

Val av protokolljusterare

Beslut

Ledamöterna Pentti Arajärvi och Laura Korpinen valdes till protokolljusterare med ledamöterna Jenni Pajunen och Joel Harkimo som ersättare.

Behandling

På förslag av ordföranden valdes enhälligt ledamöterna Pentti Arajärvi och Laura Korpinen till protokolljusterare med ledamöterna Jenni Pajunen och Joel Harkimo som ersättare.

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Stadsfullmäktige väljer två ledamöter till protokolljusterare och två ledamöter till ersättare för dessa.

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

25.09.2024

Ärende/3

§ 185

Val av ersättare i stadsmiljönämndens miljö- och tillståndssektion

HEL 2024-010500 T 00 00 02

Beslut

Stadsfullmäktige

- konstaterade att Arvind Ramachandrans förtroendeuppdrag som ersättare i stadsmiljönämndens miljö- och tillståndssektion har upphört på grund av att han förlorat sin valbarhet
- valde Sami Määtä till ersättare i stadsmiljönämndens miljö- och tillståndssektion för stadsfullmäktiges återstående mandattid.

Stadsfullmäktige justerade dessutom protokollet omedelbart vad detta ärende beträffar.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Pilvi Ainola, förvaltningsexpert, telefon: 09 310 38460
pilvi.ainola(a)hel.fi

Bilagor

1 Eroilmoitus 5.8.2024

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, fullmäktige

Utdrag

Utdrag

De i beslutet nämnda

Bilagor till utdrag

Förslagstext

Kommunalbesvär, fullmäktige

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Stadsfullmäktige valde 13.3.2024 (§ 57) Arvind Ramachandran (VF) till ersättare i stadsmiljönämndens miljö- och tillståndssektion för stadsfullmäktiges mandattid. Han har 5.8.2024 meddelat att han har förlorat sin valbarhet.

Enligt 74 § i kommunallagen (410/2015) är den som är anställd hos en sammanslutning eller stiftelse som bedriver verksamhet inom nämndens eller utskottets uppgiftsområde och där kommunen har bestämmande inflytande inte valbar.

Om en förtroendevald förlorar sin valbarhet ska det organ som utsett honom eller henne enligt 78 § i kommunallagen (410/2015) konstatera att förtroendeuppdraget har upphört. Beslutet ska verkställas omedelbart.

Till ett förtroendeuppdrag som blivit ledigt under pågående mandattid ska en ny förtroendevald utses för den återstående mandattiden. Den som utses ska vara valbar till en nämnd med stöd av 74 § i kommunallagen.

Enligt 70 § i kommunallagen får till ett förtroendeuppdrag väljas endast den som har gett sitt samtycke till att ta emot uppdraget. En förtroendevald ska på begäran av fullmäktige lämna en redogörelse för de omständigheter som kan vara av betydelse vid bedömningen av om han eller hon är valbar.

Enligt 2 kap. 10 § i förvaltningsstadgan väljer stadsfullmäktige ledamöterna och ersättarna i stadsmiljönämndens miljö- och tillståndssektion för sin mandattid.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Pilvi Ainola, förvaltningsexpert, telefon: 09 310 38460
pilvi.ainola(a)hel.fi

Bilagor

1 Eroilmoitus 5.8.2024

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, fullmäktige

Utdrag

Utdrag
De i beslutet nämnda

Bilagor till utdrag
Förslagstext
Kommunalbesvär, fullmäktige

För kännedom

Stadsmiljönämndens miljö- och tillståndssektion
Affärsverket ekonomiförvaltningstjänsten

25.09.2024

Ärende/3

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 16.09.2024 § 554

HEL 2024-010500 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto

- toteaa, että kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaoston varajäsenen Arvind Ramachandranin luottamustoimi on päättynyt vaalikelpoisuuden menettämisen vuoksi ja
- valitsee Sami Määtän kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaoston varajäseneksi kaupunginvaltuuston jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Käsittely

16.09.2024 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti Paavo Arhinmäen ehdotuksesta valita Sami Määtän varajäseneksi kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaostoon Outi Pauligin henkilökohtaiseksi varajäseneksi.

09.09.2024 Pöydälle

Esittelijä

hallintojohtaja
Kirsi Remes

Lisätiedot

Pilvi Ainola, hallintoasiantuntija, puhelin: 09 310 38460
pilvi.ainola(a)hel.fi

25.09.2024

Ärende/4

§ 186

Val av ersättare i fostrans- och utbildningsnämndens svenska sektion

HEL 2024-011235 T 00 00 02

Beslut

Stadsfullmäktige

- beviljade Morris Liemola avsked från förtroendeuppdraget som ersättare i fostrans- och utbildningsnämndens svenska sektion
- valde Dan Cederlöf till ersättare (personlig ersättare för Anna Högström) i fostrans- och utbildningsnämndens svenska sektion för stadsfullmäktiges mandattid.

Stadsfullmäktige justerade dessutom protokollet omedelbart vad detta ärende beträffar.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Sanna Lawrence, förvaltningsexpert, telefon: 09 310 27640
sanna.lawrence(a)hel.fi

Bilagor

1 Eroilmoitus 23.8.2024

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, fullmäktige

Utdrag

Utdrag

De i beslutet nämnda

Bilagor till utdrag

Förslagstext

Kommunalbesvär, fullmäktige

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Stadsfullmäktige valde 2.8.2021 (§ 239) Morris Liemola (SFP) till ersättare i fostrans- och utbildningsnämndens svenska sektion för stadsfullmäktiges mandattid. Morris Liemola har 23.8.2024 anhållit om avsked

25.09.2024

från förtroendeuppdraget som ersättare i fostrans- och utbildningsnämndens svenska sektion på grund av byte av hemkommun.

Enligt 70 § 3 mom. i kommunallagen kan den som har giltiga skäl avgå från ett förtroendeuppdrag. Det organ som utser den förtroendevalda beslutar om beviljande av avsked.

Till ett förtroendeuppdrag som blivit ledigt under pågående mandattid ska en ny förtroendevald utses för den återstående mandattiden. Den som utses ska vara valbar till en nämnd med stöd av 74 § i kommunallagen.

Enligt 70 § i kommunallagen får till ett förtroendeuppdrag väljas endast den som har gett sitt samtycke till att ta emot uppdraget. En förtroendevald ska på begäran av fullmäktige lämna en redogörelse för de omständigheter som kan vara av betydelse vid bedömningen av om han eller hon är valbar.

Enligt 2 kap. 8 § i förvaltningsstadgan väljer stadsfullmäktige ledamöter och ersättare i fostrans- och utbildningsnämndens svenska sektion så att ledamöterna och ersättarna i sektionen företräder den svenska språkgruppen.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Sanna Lawrence, förvaltningsexpert, telefon: 09 310 27640
sanna.lawrence(a)hel.fi

Bilagor

1 Eroilmoitus 23.8.2024

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, fullmäktige

Utdrag

Utdrag
De i beslutet nämnda

Bilagor till utdrag
Förslagstext
Kommunalbesvär, fullmäktige

För kännedom

Affärsverket ekonomiförvaltningstjänsten
Svenska sektionen

25.09.2024

Ärende/4

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 09.09.2024 § 529

HEL 2024-011235 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto

- myöntää Morris Liemolalle eron kasvatus- ja koulutuslautakunnan ruotsinkielisen jaoston varajäsenen luottamustoimesta ja
- valitsee Dan Cederlöfin varajäseneksi (Anna Högströmin henkilökohtainen varajäsen) kasvatus- ja koulutuslautakunnan ruotsinkieliseen jaostoon kaupunginvaltuuston toimikaudeksi.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

hallintojohtaja
Kirsi Remes

Lisätiedot

Sanna Lawrence, hallintoasiantuntija, puhelin: 09 310 27640
sanna.lawrence(a)hel.fi

25.09.2024

Ärende/5

§ 187

Val av nämndeman vid tingsrätten

HEL 2024-011350 T 00 01 06

Beslut

Stadsfullmäktige valde Matleena Moisio till nämndeman vid tingsrätten för stadsfullmäktiges mandattid.

Stadsfullmäktige justerade dessutom protokollet omedelbart vad detta ärende beträffar.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Sanna Lawrence, förvaltningsexpert, telefon: 09 310 27640
sanna.lawrence(a)hel.fi

Bilagor

1 Päätos 22.8.2024

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, fullmäktige

Utdrag

Utdrag

De i beslutet nämnda

Helsingfors tingsrätt

Bilagor till utdrag

Förslagstext

Kommunalbesvär, fullmäktige

Förslagstext

Kommunalbesvär, fullmäktige

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Stadsfullmäktige valde 5.4.2023 (§ 81) Miina Huotari (Gröna) till nämndeman vid tingsrätten.

Helsingfors tingsrätt har genom sitt beslut 22.8.2024 beviljat Miina Huotari avsked från uppdraget som nämndeman.

Till ett förtroendeuppdrag som blivit ledigt under pågående mandattid ska en ny förtroendevald utses för den återstående mandattiden.

25.09.2024

Ärende/5

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Sanna Lawrence, förvaltningsexpert, telefon: 09 310 27640
sanna.lawrence(a)hel.fi

Bilagor

1 Päättös 22.8.2024

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, fullmäktige

Utdrag

Utdrag

De i beslutet nämnda

Helsingfors tingsrätt

Bilagor till utdrag

Förslagstext

Kommunalbesvär, fullmäktige

Förslagstext

Kommunalbesvär, fullmäktige

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 16.09.2024 § 555

HEL 2024-011350 T 00 01 06

Päättös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto valitsee Matleena Moision käräjäoikeuden lautamieheksi kaupunginvaltuuston toimikaudeksi.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

hallintojohtaja
Kirsi Remes

Lisätiedot

Sanna Lawrence, hallintoasiantuntija, puhelin: 09 310 27640
sanna.lawrence(a)hel.fi

25.09.2024

Ärende/6

§ 188

Val av nämndeman vid tingsrätten

HEL 2024-011583 T 00 01 06

Beslut

Stadsfullmäktige valde Mari Mudie till nämndeman vid tingsrätten för stadsfullmäktiges mandattid.

Stadsfullmäktige justerade dessutom protokollet omedelbart vad detta ärende beträffar.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Sanna Lawrence, förvaltningsexpert, telefon: 09 310 27640
sanna.lawrence(a)hel.fi

Bilagor

1 Päättös 6.8.2024

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, fullmäktige

Utdrag

Utdrag

De i beslutet nämnda

Helsingfors tingsrätt

Bilagor till utdrag

Förslagstext

Kommunalbesvär, fullmäktige

Förslagstext

Kommunalbesvär, fullmäktige

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Stadsfullmäktige valde 8.9.2021 (§ 267) Kirsi Helin (Gröna) till nämndeman vid tingsrätten.

Helsingfors tingsrätt har genom sitt beslut 6.8.2024 beviljat Kirsi Helin avsked från uppdraget som nämndeman.

Till ett förtroendeuppdrag som blivit ledigt under pågående mandattid ska en ny förtroendevald utses för den återstående mandattiden.

25.09.2024

Ärende/6

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Sanna Lawrence, förvaltningsexpert, telefon: 09 310 27640
sanna.lawrence(a)hel.fi

Bilagor

1 Päätos 6.8.2024

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, fullmäktige

Utdrag

Utdrag

De i beslutet nämnda

Helsingfors tingsrätt

Bilagor till utdrag

Förslagstext

Kommunalbesvär, fullmäktige

Förslagstext

Kommunalbesvär, fullmäktige

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 16.09.2024 § 556

HEL 2024-011583 T 00 01 06

Päätos

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto valitsee Mari Mudien käräjäoikeuden lautamieheksi kaupunginvaltuuston toimikaudeksi.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

hallintojohtaja
Kirsi Remes

Lisätiedot

Sanna Lawrence, hallintoasiantuntija, puhelin: 09 310 27640
sanna.lawrence(a)hel.fi

25.09.2024

Ärende/7

§ 189

Detaljplan och detaljplaneändring nr 12744 för Gumtäktsbacken (omfattar trafikplan)

HEL 2019-001535 T 10 03 03

Beslut

Stadsfullmäktige godkände detaljplan för en del av kvarteret 24981 och detaljplaneändring för tomterna 5 och 6 i kvarteret 24973 och för park- och gatuområden i 24 stadsdelen (Gumtäkt) enligt ritning nr 12744, daterad 7.12.2021 och ändrad 4.10.2022, och på de grunder som framgår av detaljplanebeskrivningen (de nya kvarteren 24979–24985 bildas).

Dessutom godkände stadsfullmäktige följande två hemställningsklämmor:

- 1 Stadsfullmäktige förutsätter att staden utreder möjligheten att säkerställa att gångförbindelsen från campusområdet till busshållplatsen på Gustav Vasas väg förblir obehindrad under hela byggfasen. (Atte Harjanne)
- 2 Stadsfullmäktige förutsätter att staden utreder möjligheten att bevara så många värdeträd som möjligt som en del av ett hållbart byggsätt. (Laura Kolbe)

Behandling

Förslag om återremiss

Ledamoten Elina Kauppila understödd av ledamoten Sami Muttilainen föreslog att detaljplanen återremitteras för ny beredning så att byggandet enligt planen i sin helhet förläggs till ett område som redan är bebyggt eller belagt. Lönnskogen och grönområdena bevaras och lönnskogen skyddas.

1 omröstningen

Fortsatt behandling av ärendet JA, återremiss NEJ

JA-förslag: Behandlingen fortsätter

NEJ-förslag: Ledamoten Elina Kauppilas förslag om återremiss

Ja-röster: 66

Hilkka Ahde, Mahad Ahmed, Tarik Ahsanullah, Ted Apter, Pentti Arjervi, Paavo Arhinmäki, Sirpa Asko-Seljavaara, Nita Austero, Harry Bo-

25.09.2024

gomoloff, Silja Borgarsdóttir Sandelin, Mika Ebeling, Nora Grotenfelt, Mia Haglund, Juha Hakola, Timo Harakka, Atte Harjanne, Eveliina Heinäluoma, Fardoos Helal, Titta Hiltunen, Jenni Hjelt, Shawn Huff, Ville Jalovaara, Atte Kaleva, Otso Kivekäs, Tapio Klemetti, Laura Kolbe, Marika Koski, Heimo Laaksonen, Pekka Löfman, Petra Malin, Otto Meri, Nina Miettinen, Tuomas Nevanlinna, Matti Niiranen, Dani Niskanen, Hannu Oskala, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Amanda Pasanen, Dennis Pasterstein, Terhi Peltokorpi, Katri Penttinen, Suvi Pulkkinen, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Risto Rautava, Sari Sarkomaa, Pekka Sauri, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Oula Silvennoinen, Seida Soh-rabi, Osmo Soininvaara, Juhani Strandén, Ilkka Taipale, Byoma Tamrakar, Aino Tuominen, Tuomas Tuomi-Nikula, Erkki Tuomioja, Reetta Vanhanen, Laura Varjokari, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Maarit Vierunen, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Nej-röster: 15

Alviina Alametsä, Outi Alanko-Kahiluoto, Sandra Hagman, Jussi Halla-aho, Harry Harkimo, Joel Harkimo, Mari Holopainen, Nuutti Hyttinen, Mikael Jungner, Elina Kauppila, Pia Kopra, Laura Korpinen, Sami Muttilainen, Tom Packalén, Mikko Paunio

Blanka: 2

Marko Kettunen, Björn Månsson

Frånvarande: 2

Veronika Honkasalo, Laura Kolehmainen

Stadsfullmäktige fortsatte behandlingen av ärendet.

Hemställningsklämmar

Ledamoten Atte Harjanne understödd av ledamoten Otso Kivekäs föreslog följande hemställningskläm:

Stadsfullmäktige förutsätter att staden utreder möjligheten att säkerställa att gångförbindelsen från campusområdet till busshållplatsen på Gustav Vasas väg förblir obehindrad under hela byggfasen.

Ledamoten Laura Kolbe understödd av ledamoten Atte Kaleva föreslog följande hemställningskläm:

Stadsfullmäktige förutsätter att staden utreder möjligheten att bevara så många värde-träd som möjligt som en del av ett hållbart byggsätt.

Stadsfullmäktige godkände stadsstyrelsens förslag enhälligt.

Omröstningsordning

Hemställningsklämmarna togs separat upp till omröstning.

Omröstningar

2 omröstningen

Ledamoten Atte Harjannes förslag till hemställningskläm JA, motsätter sig NEJ

JA-förslag: Ledamoten Atte Harjannes förslag till hemställningskläm
NEJ-förslag: Motsätter sig

Ja-röster: 82

Hilkka Ahde, Mahad Ahmed, Tarik Ahsanullah, Alviina Alametsä, Outi Alanko-Kahiluoto, Ted Apter, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Sirpa Asko-Seljavaara, Nita Austero, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdóttir Sandelin, Mika Ebeling, Nora Grotenfelt, Mia Haglund, Sandra Haggman, Juha Hakola, Jussi Halla-aho, Timo Harakka, Atte Harjanne, Harry Harkimo, Joel Harkimo, Eveliina Heinäluoma, Fardoos Helal, Titta Hiltunen, Jenni Hjelt, Mari Holopainen, Shawn Huff, Nuutti Hyttinen, Ville Jalovaara, Mikael Jungner, Atte Kaleva, Elina Kauppila, Marko Kettunen, Otso Kivekäs, Tapio Klemetti, Laura Kolbe, Laura Kolehmainen, Pia Kopra, Laura Korpinen, Marika Koski, Heimo Laaksonen, Pekka Löfman, Petra Malin, Nina Miettinen, Sami Muttilainen, Björn Månsson, Tuomas Nevanlinna, Matti Niiranen, Dani Niskanen, Hannu Oskala, Tom Packalén, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Amanda Pasanen, Dennis Pasterstein, Mikko Paunio, Terhi Peltokorpi, Katri Penttinen, Suvi Pulkkinen, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Risto Rautava, Sari Sarkomaa, Pekka Sauri, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Oula Silvennoinen, Seida Sohrabi, Osmo Soininvaara, Ilkka Taipale, Byoma Tamrakar, Aino Tuominen, Tuomas Tuomi-Nikula, Erkki Tuomioja, Reetta Vanhanen, Laura Varjokari, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Maarit Vierunen, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Nej-röster: 1

Otto Meri

Blanka: 1

Juhani Strandén

Frånvarande: 1

Veronika Honkasalo

25.09.2024

Stadsfullmäktige godkände ledamoten Atte Harjannes förslag till hemställningskläm.

3 omröstningen

Ledamoten Laura Kolbes förslag till hemställningskläm JA, motsätter sig NEJ

JA-förslag: Ledamoten Laura Kolbes förslag till hemställningskläm

NEJ-förslag: Motsätter sig

Ja-röster: 82

Hilkka Ahde, Mahad Ahmed, Alviina Alametsä, Outi Alanko-Kahiluoto, Ted Apter, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Sirpa Asko-Seljavaara, Niita Austero, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdóttir Sandelin, Mika Ebeling, Nora Grotenfelt, Mia Haglund, Sandra Hagman, Juha Hakola, Jussi Halla-aho, Timo Harakka, Atte Harjanne, Harry Harkimo, Joel Harkimo, Eveliina Heinäluoma, Fardoos Helal, Titta Hiltunen, Jenni Hjelt, Mari Holopainen, Shawn Huff, Nuutti Hyttinen, Ville Jalovaara, Mikael Jungner, Atte Kaleva, Elina Kauppila, Marko Kettunen, Otso Kiväkäs, Tapio Klemetti, Laura Kolbe, Laura Kolehmainen, Pia Kopra, Laura Korpinen, Marika Koski, Heimo Laaksonen, Pekka Löfman, Petra Malin, Nina Miettinen, Sami Muttilainen, Björn Månsson, Tuomas Nevanlinna, Matti Niiranen, Dani Niskanen, Hannu Oskala, Tom Packalén, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Amanda Pasanen, Dennis Pasterstein, Mikko Paunio, Terhi Peltokorpi, Katri Penttinen, Suvi Pulkkinen, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Risto Rautava, Sari Sarkomaa, Pekka Sauri, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Oula Silvennoinen, Seida Sohrabi, Osmo Soininvaara, Juhani Strandén, Ilkka Taipale, Byoma Tamrakar, Aino Tuominen, Tuomas Tuomi-Nikula, Erkki Tuomioja, Retta Vanhanen, Laura Varjokari, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Maarit Vierunen, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Nej-röster: 1

Otto Meri

Blanka: 1

Tarik Ahsanullah

Frånvarande: 1

Veronika Honkasalo

Stadsfullmäktige godkände ledamoten Laura Kolbes förslag till hemställningskläm.

Avvikande meningar

Postadress

PB 1
00099 HELSINGFORS STAD
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Besöksadress

Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/stadsfullmaktige>

Telefon

+358 9 310 1641

FO-nummer

0201256-6

25.09.2024

Ärende/7

Ledamoten Elina Kauppila anmälde avvikande mening med följande motivering:

Gumtäktsbackens lönnskog är en av Finlands största lönnskogar och den föreslagna detaljplanen förstör en stor del av den. Till en del har ordet "park" använts om den men det är fråga om en skog, ett skogsbestånd bestående av ädelträd. Som motiveringar för att fälla skogen har framförts bland annat att trädbeståndet inte är gammalt. Det förefaller vara på sin plats att stanna upp och betänka hur en skog blir gammal. Om vi endast bevarar gamla skogar, kommer vi inte att få några nya gamla skogar alls. I själva verket är den här lönnskogen redan nu värdefull. En del av de sakkunniga anser att hela lönnskogen uppfyller kriterierna i 64 § i naturskyddslagen och utgör ett trädbestånd bestående av ädelträd som kan jämföras med ett trädbestånd i naturtillstånd. Det är värt att notera att tvärtemot det som texten i utgångsförslaget låter förstå, upptäckte de sakkunniga som undersökte området inte att två olika skogstyper skulle särskiljas i området, dels en ädelträdiskog som ska skyddas och dels annan lönnskog som nu bebyggs i detta förslag.

Naturen är värdefull överallt — den har ett egenvärde — och nu under den pågående ekologiska krisen är vi skyldiga att ta dess värde på allvar. Vi har också formulerat förhinderande av förlusten av biologisk mångfald och skydd av den omgivande naturen som våra mål för naturvården och bevarandet av naturens mångfald i vår strategi. Just nu fattar vi beslut om en alldeles konkret plats som i framtiden kan utgöra antingen gammal lönnskog med biologisk mångfald eller ett område för flervåningshus.

Därför borde den föreslagna detaljplanen, som skulle innebära slutet för en del av lönnskogen, inte godkännas.

Ledamöterna Alviina Alametsä, Outi Alanko-Kahiluoto, Sandra Hagman, Mari Holopainen, Nuutti Hyttinen, Pia Kopra, Laura Korpinen, Sami Muttilainen och Mikko Paunio anmälde avvikande mening med samma ovannämnda motivering.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Tanja Sippola-Alho, stadssekreterare, telefon: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi
Anna Villeneuve, stadssekreterare, telefon: 09 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Bilagor

1 Asemakaavan ja asemakaavan muutoksen nro 12744 kartta, päivätty

25.09.2024

- 2 7.12.2021, muutettu 11.10.2022
Asemakaavan ja asemakaavan muutoksen nro 12744 selostus, päivätty 7.12.2021, muutettu 11.10.2022, päivitetty Kylk:n 11.10.2022 päätöksen mukaiseksi
- 3 Vuorovaikutusraportti 7.12.2021, täydennetty 4.10.2022 ja asukastilaisuuden (11.9.2019) muistio ja Luonnonhoitosuunnitelman ja luontokartoituksen alueet
- 4 Osa paatoshistoriaa
- 5 Muistutukset ja kirje
- 6 Liikennesuunnitelma (piir.nro 7214/7.12.2021) päivitetty 4.10.2022
- 7 Havainnekuva, 7.12.2021

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, godkännande av generalplan, detaljplan, byggnadsordning

Utdrag

Utdrag	Bilagor till utdrag
Helen Elnät Ab	Förslagstext
Samkommunen Helsingforsregionens trafik	Förslagstext
Samkommunen Helsingforsregionens miljötjänster	Förslagstext
Kymp/ekonomistöd	Förslagstext
Strålsäkerhetscentralen	Förslagstext
STUK	
Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland	Förslagstext
	Kommunalbesvär, godkännande av generalplan, detaljplan, byggnadsordning
	Bilaga 1
	Bilaga 2
	Bilaga 3
	Bilaga 4
	Bilaga 5
	Bilaga 6
	Bilaga 7
De som sökt detaljplaneändring	Förslagstext
	Kommunalbesvär, godkännande av generalplan, detaljplan, byggnadsordning

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Detaljplaneändringens centrala innehåll

25.09.2024

Detaljplaneändringen gäller Helsingfors universitets campusområde på Gumtäktsbacken samt park- och gatuområden. Detaljplaneändringen gör det möjligt att bygga ett nytt bostadsområde med mångsidiga funktioner på Gumtäktsbacken och utveckla de intilliggande parkområdena.

Målet är att bygga Gumtäktsbacken till ett attraktivt, hållbart och livligt campusområde med mångsidiga funktioner och ansluta området till den stadsstruktur som utvecklas och kompletteras i näromgivningen. Kompletteringsbyggandet på Gumtäktsbacken blir särpräglad. Byggmaterialen berättar om områdets historia och representerar ett hållbart byggnadssätt. Nybyggnaderna förläggs omsorgsfullt i den sluttande terrängen så att de bildar ett attraktivt stadsrum och ansluter sig funktionellt och rumsmässigt till sin miljö.

Området har goda kollektivtrafikförbindelser och spårvägstrafiken i området utvidgas i framtiden. Målet är att bygga ny urban, grönskande och livlig boulevardstadsstruktur i gatunivå vid Gustav Vasas väg.

I detaljplaneändringen har man i synnerhet kommit med lösningar för hur man bygger tätare stadsstruktur, bevarar det gröna i staden, värnar om landskapsrummet i Vallgårdsdalen, anlägger tillgängliga förbindelser, bygger kvarter i en krävande sluttningsterräng samt förbättrar gång- och cykelförbindelserna.

Klimatsynpunkten har beaktats i detaljplaneändringen genom energieffektivitetskrav, gröna tak, byggande i trä, grönkoefficienten och gårdsområden på mark.

I området planeras fyra bostadskvarter, ett kvarter för såväl verksamhetslokaler som bostäder, ett daghem, en parkeringsanläggning samt park- och gatuområden.

Den nya våningsytan för bostadskvarter uppgår till 53 250 m² vy, varav 1 300 m² vy är för affärslokaler, 1 500 m² vy för servicelokaler (daghem) och 9 500 m² vy för verksamhetslokaler. Av våningsytan för verksamhetslokaler är 200 m² vy för affärslokaler och 200 m² vy för servicelokaler för gemensamt bruk. Det genomsnittliga exploateringstalet (e) för bostadstomterna är 2,6. Antalet invånare ökar med cirka 1 200.

I samband med detaljplaneändringen har en trafikplan (ritning nr 7214) utarbetats. I trafikplanen framhävs gångförbindelsen från Gustav Vasas väg via sluttningen till campusområdet.

Detaljplaneändringen har särskilt den inverkan att stadsstrukturen, som stöder sig på spårvägstrafiken, blir tätare, ett livligt campusområde med mångsidiga funktioner byggs på Gumtäktsbacken och gång- och cykel-

förbindelserna från Gustav Vasas väg och Vallgårdsdalen till Gumtäktsbacken förbättras.

Beslut som detaljplaneändringen bygger på

Enligt Generalplan 2016 för Helsingfors är området i huvudsak ett innerstadsområde med beteckningen C2 som ska utvecklas som en funktionell blandning av boende, kommersiell och offentlig service, verksamhetslokaler, förvaltning, parker, rekreations- och motionstjänster samt stadskultur. Området är i viss mån ett rekreations- och grönområde, ett bostadsdominerat område med beteckningen A1 och ett bostadsdominerat område med beteckningen A4. I södra delen av området anges en beteckning för en stamförbindelse för spårtrafik. Enligt den underjordiska generalplanen 2021 för Helsingfors finns det ett underjordiskt utrymme i området. Utrymmet ska beaktas och dess funktions- och utvecklingsförutsättningar ska tryggas.

Detaljplaneändringen stämmer överens med dessa generalplaner.

Till skillnad från det som konstateras om byggnadsordningen (2010) på sida 45 i detaljplanebeskrivningen har stadens byggnadsordning trätt i kraft 7.6.2023.

Detaljplaneändringen bidrar till att staden kan uppnå sina strategiska mål genom att förverkliga kompletteringsbyggande vid en knutpunkt för nuvarande och framtida spårvägsförbindelser och främja målen för bostadsproduktionen i enlighet med programmet för boende och därmed sammanhängande markanvändning, MB-programmet. Dessutom förbättras tillgången till närservice och arbetsplatsernas livskraft.

Områdets utgångspunkter och nuläge

Gumtäkts torps plats i parkens södra sluttning representerar det äldsta skiktet i områdets historia. I skogssluttningen i den övergivna östra delen av området finns terrasser och tre eventuella husgrunder. Gumtäkts gårds före detta bageri från 1800-talet ligger vid Jyränkövägen. Efter krigen byggdes 57 så kallade paviljonghus, donerade av Sverige, i Gumtäktsbackens sluttning vid Gustav Vasas väg.

Området består nu till största delen av obebyggt, skogbevuxet kvartersområde, parkområde och gatuområde. I kvartersområdet finns ett acceleratorlaboratorium, som har schaktats i berget, och en tillhörande byggnad ovan jord. I området finns även en mast för atmosfärforskning och ett mätfält. Till området hör även delar av Nylandersparken.

För området gäller flera detaljplaner från 1985–2004. Enligt dessa omfattar området kvartersområde för undervisning, forskning och annan

motsvarande verksamhet, kvartersområde för förvaltningsbyggnader och forskningsinstitutioner, parkområde, gatuområde reserverat för kollektivtrafik och gatuområde.

Helsingfors Universitetsfastigheter Ab och Senatfastigheter äger tomterna 5 och 6 i kvarteret 24973. Helsingfors stad äger gatu- och grönområdena. Detaljplaneändringen har utarbetats på ansökan och innehållet har förhandlats fram med sökanden.

Kostnader för detaljplaneändringen

Detaljplaneändringen medför följande kostnader för staden, exklusive mervärdesskatt:

Gator och öppna platser	4 miljoner euro
Parker	0,8 miljoner euro
Totalt cirka	5 miljoner euro

Detaljplaneändringen höjer områdets värde. Den nya våningsytan gäller i huvudsak markområden i privat ägo och i viss mån markområden i stadens ägo. Staden får markanvändningsersättningar för de privatägda tomterna.

Med anledning av förslaget till detaljplaneändring har förhandlingar om ett markanvändningsavtal förts i enlighet med stadsstyrelsens beslut 26.4.2021 (§ 310). Markanvändningsavtalen godkändes på stadens vägnar genom stadsmiljönämndens beslut (§ 563) 5.12.2023 och stadsstyrelsens beslut (§ 244) 22.4.2024. Markanvändningsavtalen har vunnit laga kraft och de har undertecknats.

Förslaget till detaljplan offentligt framlagt (MBL 65 §)

Detaljplaneförslaget var offentligt framlagt 22.12.2021–3.2.2022.

Nio anmärkningar gjordes mot detaljplaneförslaget. En skrivelse lämnades in före framläggningstiden. Påpekandena i anmärkningarna gällde:

- glasytornas effekter på fågelbeståndet, bevarandet av skogarna (lönnskogen på Gumtäktsbacken), ädelträdslundarna och trädbeståndet, effekterna på naturen och landskapet, bristerna i bedömningen av effekterna på naturen samt planbeteckningarna för grönområdena
- partikelutsläpp och sund boendemiljö

25.09.2024

- byggnadsbehovet, byggnadernas skala och lämplighet för ett kulturlandskap, träbyggandets lämplighet för miljön, den för stora mängden av våningsyta och daghemmets läge
- målen för och kvaliteten hos byggandet av de planerade spårvägarnas påfartsspår i Tavastvägens och Gustav Vasas vägs korsningssområde, smidiga bytesfria spårvägsförbindelser, beaktandet av fordonstrafikens behov, gång- och cykeltrafikens behov av en bro över Gustav Vasas väg, trappornas snösmältningssystem, trivseln, minimeringen av störningseffekterna under byggplatstiden, trafik- och motionssäkerheten samt kollektivtrafikens servicenivå och förbindelser till servicen i Fiskehamnen.
- ett förslag till ändring av gatunamnet Geologinrinne/Geologbrinken: Geotieteiljänrinne/Geovetarbrinken
- behovet av tjänster för geologiska system och dämpning av klimattförändringen
- önskemål om ändring av detaljplanebestämmelserna och detaljplanebeteckningarna.

Påpekandena i skrivelserna gällde Gustav Vasas vägs gaturum och det föreslagna byggnadssättet på bergskärningar utmed vägen.

Efter att förslaget var offentligt framlagt kom det in respons om önskemålen om detaljplanebestämmelser och beteckningar om mer preciserad referensplan för kvarteret 24985 och om kontroll av gränserna för tomten 2 i kvarteret 24979.

Följande aktörer gav utlåtande:

- Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland (NTM-centralen)
- Strålsäkerhetscentralen STUK
- samkommunen Helsingforsregionens miljötjänster (HRM)
- samkommunen Helsingforsregionens trafik (HRT)
- stadsmuseet

Påpekandena i utlåtandena gällde: detaljplanebestämmelserna om och detaljplanebeteckningarna för dagvatten, grunderna för trafik-, buller- och vibrationsutredningarna (bland annat kontroll av trafikmängderna för prognosåret 2050, maximiljudnivåer för vägtrafik och stombuller), den skogbevuxna sluttnings enhetlighet, bevarandet av skogen och det naturliga berget, bevarandet av grönskan i gaturummet, byggnadernas skala, stigarnas och belysningens effekter i området för fornminnen samt värnandet om kulturmiljön vid Gustav Vasas väg.

Dessutom meddelade följande aktörer att de inte har något att yttra:

- Helen Elnät Ab

25.09.2024

- Museiverket (Ansvaret för utlålandet överfördes till Helsingfors stadsmuseum.)

Åtgärder efter att detaljplaneförslaget varit offentligt framlagt

I rapporten om växelverkan anges anmärkningarna, skrivelsen och myndighetsutlåtandena om förslaget till detaljplan i sammandrag och genmälena till de påpekanden som framförts i dessa.

Det som framförts i påpekandena har beaktats med hänsyn till detaljplanens mål och i den mån det är ändamålsenligt.

Det gjordes ändringar i detaljplanekartans beteckningar eller bestämmelser och i det övriga materialet efter att detaljplanen varit offentligt framlagd. För ändringarna redogörs detaljerat i detaljplanebeskrivningens sista kapitel. De har också samlats i bilagan över ändringar (Tehdyt muutokset).

De ändringar som gjorts efter att förslaget varit offentligt framlagt har diskuterats med berörda parter. De vars intresse ändringarna gäller har blivit separat hörda per e-post och på möten på Teams.

Närmare motiveringar

Motiveringarna till detaljplaneändringen framgår mer i detalj av den bifogade detaljplanebeskrivningen med bilagor.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Tanja Sippola-Alho, stadssekreterare, telefon: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi
Anna Villeneuve, stadssekreterare, telefon: 09 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Asemakaavan ja asemakaavan muutoksen nro 12744 kartta, päivätty 7.12.2021, muutettu 11.10.2022
- 2 Asemakaavan ja asemakaavan muutoksen nro 12744 selostus, päivätty 7.12.2021, muutettu 11.10.2022, päivitetty Kylk:n 11.10.2022 päätöksen mukaiseksi
- 3 Vuorovaikutusraportti 7.12.2021, täydennetty 4.10.2022 ja asukastilaisuuden (11.9.2019) muistio ja Luonnonhoitosuunnitelman ja luontokartoituksen alueet
- 4 Osa päätöshistoriaa
- 5 Muistutukset ja kirje
- 6 Liikennesuunnitelma (piir.nro 7214/7.12.2021) päivitetty 4.10.2022
- 7 Havainnekuva, 7.12.2021

Bilagematerial

1	Sijaintikartta
2	Ilmakuva
3	Tehdyt muutokset 4.10.2022
4	Maankäyttö Sopimus ja kiinteistökaupan esisopimus Senaatti-kiinteistöt allekirj. ak 12744 (Kylk)
5	Maankäyttö Sopimus ja kiinteistökaupan esisopimus Yliopisto-kiinteistöt allekirj. ak 12744
6	Kaavamuutoshakemus, Pietari Kalmin katu 2 ja 4
7	Kaavamuutoshakemus, Pietari Kalmin katu 2

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, godkännande av generalplan, detaljplan, byggnadsordning

Utdrag

Utdrag

Helen Elnät Ab
Samkommunen Helsingforsregionens trafik
Samkommunen Helsingforsregionens miljö tjänster
Kymp/ekonomistöd
Strålsäkerhetscentralen
STUK
Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland

Bilagor till utdrag

Förslagstext
Förslagstext
Förslagstext
Förslagstext
Förslagstext
Förslagstext
Förslagstext
Kommunalbesvär, godkännande av generalplan, detaljplan, byggnadsordning
Bilaga 1
Bilaga 2
Bilaga 3
Bilaga 4
Bilaga 5
Bilaga 6
Bilaga 7
Förslagstext
Kommunalbesvär, godkännande av generalplan, detaljplan, byggnadsordning

De som sökt detaljplaneändring

För kännedom

Detaljpaneläggning
Stadsmuseet
Stadsmiljönämnden
Stadsmiljönämndens sektion för byggnader och allmänna områden

25.09.2024

Ärende/7

Stadsmiljönämndens miljö- och tillståndssektion

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 09.09.2024 § 530

HEL 2019-001535 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy 24. kaupunginosan (Kumpula) osaa korttelia 24981 koskevan asemakaavan ja 24. kaupunginosan (Kumpula) korttelin 24973 tonttien 5 ja 6 sekä puisto- ja katualueiden asemakaavan muutoksen (muodostuvat uudet korttelit 24979–24985) 7.12.2021 päivätyn ja 4.10.2022 muutetun piirustuksen nro 12744 mukaisena ja asemakaavaselostuksesta ilmenevin perustein.

Käsittely

09.09.2024 Ehdotuksen mukaan

Asian aikana kuultavana oli tiimipäällikkö Kaisa Jama. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

17.06.2024 Poistettiin

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi
Anna Villeneuve, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 11.10.2022 § 563

HEL 2019-001535 T 10 03 03

Hankennumero 0945_3

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle

25.09.2024

- 7.12.2021 päivätyn ja 4.10.2022 muutetun asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksen nro 12744 hyväksymistä. Asemakaava koskee 24. kaupunginosan (Kumpula) osaa korttelia 24981 ja asemakaavan muutos koskee 24. kaupunginosan (Kumpula) korttelin 24973 tontteja 5 ja 6 sekä puisto- ja katualueita (muodostuvat uudet korttelit 24979–24985).

Lisäksi lautakunta päätti

- ettei ehdotusta aseteta uudelleen nähtäville.
- antaa vuorovaikutusraportista ilmenevät vastineet saatuihin lausuntoihin ja muistutuksiin sekä nähtävilläoloajan ulkopuolella kirjallisesti esitettyihin mielipiteisiin. Päätösasiakirjat ja vuorovaikutusraportti ovat luettavissa kaupunkiympäristön toimialan asiakaspalvelussa, Työpajankatu 8 (puh. 09 310 22111), sekä internet-sivuilla: Päätöksenteko

www.hel.fi/kaupunkiymparisto/fi

- ilmoittaa päätöksestään ja vuorovaikutusraportista muodostuvan MRL 65 §:n mukaisen kunnan perustellun kannanoton niille kaavasta muistutuksen tehneille, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa.

Käsittely

11.10.2022 Ehdotuksen mukaan

Kaupunkiympäristölautakunta päätti käsitellä toimialajohtajan kolmannen esityksen kokouksen kahdeksantena asiana.

Asian aikana kuultavina olivat arkkitehti Petri Saarikoski, tiimipäällikkö Kaisa Jama, diplomi-insinööri Reetta Kuronen ja liikenneinsinööri Riikka Österlund. Asiantuntijat poistuivat kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Palautusehdotus:

Marleena Isomaa: Kyseessä on asemakaavan muutosehdotus, jossa hävitettäisiin puustoalue vilkkaasti liikennöidyn tien varrelta, opiskelijakampuksen alueelta. Tämä on vastoin sitä kaupunkien rakentamisstrategiaa, jota noudatetaan tällä hetkellä kaikissa valvutuneissa EU-maissa. Opiskelijoiden asumisviihtyvyyteen ei tule suhtautua vähättelevästi. Kyseinen puustoalue vaikuttaa nuorten aikuisten henkiseen ja fyysiseen terveyteen, suojaten liikenteen melulta sekä parantaen alueen ilmanlaatua. Esitetyssä kaavaehdotuksessa annetaan virheellinen kuva siitä, että kortteleiden keskelle jäävä puustoalue säilyisi. Rakennusvaiheessa puut joudutaan kaatamaan, jotta työmaalla pystytään

25.09.2024

operoimaan. Kyseinen kaavaehdotus tulee palauttaa ja kaavaehdotukseen tulee tehdä muutokset, jossa Kustaa Vaasan tien ja korttelien väliin jätetään vähintään 30 metrin puustovyöhyke. On selvä että kaupunkia halutaan rakentaa ripeästi ja sujuvasti. Mutta esitetyissä asemakaavan muutosehdotuksissa tulee jo lähtökohtaisesti huomioida paremmin kaavan ominaisuudet ja sijainti, sekä alueella asuvien asumisviihtyisyys. Mikä tarkoittaa käytännössä myös sitä että samaa korttelimallia ei voida esittää toistuvasti, alueen ominaisuuksista riippumatta.

Marleena Isomaan palautusehdotusta ei kannatettu, joten se raukesi.

Vastaehdotus:

Anni Sinnemäki: Lautakunta katsoo, että päiväkotihanketta ei tule käynnistää korvaamaan olemassa olevia päiväkoteja vaan että se käynnistetään silloin kun näille uusille paikoille on tarve.

Kannattaja: Otso Kivekäs

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Anni Sinnemäen vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna.

Jaa-äännet: 9

Silja Borgarsdottir Sandelin, Marleena Isomaa, Atte Kaleva, Olli-Pekka Koljonen, Hannu Koponen, Sami Kuusela, Otto Meri, Jenni Pajunen, Risto Rautava

Ei-äännet: 4

Otso Kivekäs, Noora Laak, Saana Rossi, Anni Sinnemäki

Kaupunkiympäristölautakunta päätti hyväksyä esittelijän ehdotuksen äänin 9 - 4.

04.10.2022 Pöydälle

14.12.2021 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

07.12.2021 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Petri Saarikoski, arkkitehti, puhelin: 73544
petri.saarikoski(a)hel.fi
Kaisa Jama, tiimipäällikkö, puhelin: 310 22980
kaisa.jama(a)hel.fi

25.09.2024

Riikka Österlund, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37312
riikka.osterlund(a)hel.fi

Reetta Kuronen, diplomi-insinööri (teknistaloudelliset asiat), puhelin: 310 27148
reetta.kuronen(a)hel.fi

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala Kulttuuripalvelukokonaisuus Kaupunginmuseo
Kulttuuriperintöyksikkö 31.1.2022

HEL 2019-001535 T 10 03 03

Helsingin kaupunkiympäristön toimiala / Maankäyttö ja kaupunkirakennepolitiikka / Asemakaavoitus on pyytänyt kaupunginmuseon lausuntoa Kumpulanmäen 7.12.2021 päivätystä asemakaavan ja asemakaavan muutoksen ehdotuksesta. Perustehtävänsä mukaisesti kaupunginmuseo tarkastelee hanketta kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta ja esittää kantanaan seuraavaa. Lausuntoa laatiessaan kaupunginmuseo on kuullut myös Museovirastoa.

Asemakaavan muutosalue sijaitsee Vallilanlaakson pohjoisreunalta nousevalla Kumpulanmäellä rajautuen lännessä Kumpulan kamppikseen ja Idässä Kustaa Vaasan tiehen. Muutos koskee Pietari Kalminkadun varressa sijaitsevia rakentamattomia tontteja sekä Kustaa Vaasan tiehen ja Vallilanlaakson raitiotien alueeseen rajautuvaa osaa Nylanderin puistoa ja Kumpulanmäeltä Kumpulanlaaksoon kulkevaa joukkoliikennekadun aluevarausta. Kumpulanmäki halutaan liittää osaksi tätä täydentyvää kaupunkirakennetta ja kehittää yliopiston kampusalue monipuoliseksi ja eläväksi kaupunginosaksi. Yliopiston toimintojen ja tutkimuslaitosten rinnalle suunnitellaan asumista, liike- ja toimintatiloja sekä palveluja. Kaavaselostuksen mukaan tavoitteena on toteuttaa maisemaltaan ja arkkitehtuuriltaan korkeatasoinen alue, joka asettuu luontevasti rinnemaastoon, muodostaa vetovoimaista kaupunkitilaa ja liittyy toiminnallisesti ja tilallisesti ympäristöönsä. Suunnittelussa otetaan huomioon alueen liittyminen kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen ympäristöön. Tavoitteena on myös rakentaa toimivat kävelyn ja pyöräilyn yhteydet Kustaa Vaasan tieltä sekä Vallilanlaakson suunnasta Kumpulanmäelle. Asemakaavan muutos pohjautuu Senaatti-kiinteistöjen, Helsingin Yliopistokiinteistöt Oy:n ja Helsingin kaupungin yhteisesti järjestämän arkkitehtuurikutsukilpailun voittaneen ehdotuksen ”Kaupungin porteilla – Tiedon portailla” (Schauman & Nordgren Architects Oy, MASU Planning Oy ja Schauman Arkkitehdit Helsinki Oy) pohjalta.

Esillä olevassa asemakaavaehdotuksessa on tavoitteiden mukaisesti useita erilaisia korttelialueita. Kortteli 24973 on ilmasto- ja merentutki-

muslaitos Dynamicumin ja siihen liittyvien piha-alueiden ja Erik Palmenin aukion osalta nykyiseen tapaan osoitettu hallinto- ja tutkimuslaitosrakennusten korttelialueeksi YH-1. Osalta, jolla voimassa olevassa asemakaavassa sijaitsee joukkoliikenteelle ja pysäköinnille osoitettu alue, on esitetty muutettavaksi autopaikkojen korttelialueeksi LPA, jolla rakennusten, rakennuksen tai sen osan suurin sallittu kerrosluku on viisi. Paikalle rakennettavaan paikoitustaloon on siten tarkoitus keskittää alueen pysäköinti. Uusi kortteli 24979 on olemassa olevan kiihdytinlaboratorion osalla Dynamicumin tapaan hallinto- ja tutkimuslaitosrakennusten korttelialuetta YH-1 ja sen viereen on päiväkodin rakentamisen mahdollistamiseksi esitetty uusi tontti julkisten lähipalvelurakennusten korttelialuetta YL, jolla suurin sallittu kerrosluku on kaksi. Myös Kumpulankartanon entiselle leipomorakennuksen osalle on esitetty uusi korttelialue 24980, jonka käyttötarkoitus on asuin-, liike- ja toimistorakennusten korttelialue AL. Olevalla rakennuksella on nykyiseen tapaan suojelumerkintä sr-2. Pietari Kalmin kadun ja kiihdytinlaboratorion ja Kustaa Vaasan tien väliselle vyöhykkeelle esitetään puolestaan viittä uutta asuinkerrostalojen korttelialuetta AK ja aivan suunnittelualueen pohjoiskulmaan toimitilarakennusten korttelialuetta KTY. Näistä muodostettaisiin uudet korttelit 24981, 24982, 24983, 24984 ja 29985. Asemakaava-alueen eteläosa on määritelty puistoksi ja asuinkerrostalokortteleiden väliset tilat istutettavaksi alueen osaksi, yleiselle jalankululle varatuiksi alueen osiksi ja portaiksi, joiden sijainti on merkitty ohjeellisena. Korttelia 24983 lukuun ottamatta asuinkerrostalojen korttelialueilla rakennusalat on merkitty siten, että kortteleista muodostuu umpikortteleita. Suurin sallittu kerrosluku rakennuksissa vaihtelee Pietari Kalmin kadun varren kuudesta Kustaa Vaasan tien puolelle osoitettuun kahdeksaan ja toimitilarakennusten korttelialueen yhdeksään.

Kaupunkikuvaa ja rakennusten ilmettä ohjataan useilla määräyksillä. Rakennusten ulkoasusta ja materiaaleista määrätään mm. seuraavaa: "Pietari Kalmin kadun varrella rakennuksen maantasokerroksen on oltava julkisivuiltaan paikalla muurattua poltettua tiiltä. Ylempien kerrosten on oltava julkisivuiltaan puuverhottuja. Kustaa Vaasan tien varrella rakennuksen kolmen alimman kerroksen on oltava julkisivuiltaan paikalla muurattua poltettua tiiltä. Ylempien kerrosten on oltava julkisivuiltaan puuverhottuja. LPA-korttelialueella rakennuksen on oltava julkisivuiltaan puuta. Julkisivun on oltava umpinainen tonttia 24973/7 vasten. Rakennus tulee liittymäkohdissa sovittaa yhteen naapurirakennusten kanssa. Tontin rajaseinässä saa olla ikkunoita ja muita aukkoja, jollei naapuritontilla ole tällä kohdalla rakennusala. Korttelin 24983 asuinrakennuksissa on oltava harjakatto, jonka on oltava konesaumattua peltiä. Ilmanvaihtokonehuoneet ja muut tekniset tilat tulee integroida rakennukseen eikä niitä saa sijoittaa katolle erillisiin rakennusosiin. Kadun ja puiston puoleisilla julkisivuilla parvekkeet tulee rakentaa sisään-

25.09.2024

vedettyinä yhtenäistä julkisivupintaa muodostavina. Parvekkeita ei saa kannattaa maasta." Pihosta ja ulkoalueista määrätään mm. seuraavaa: "Päiväkoti tulee sijoittaa tontille siten, että kalliota säästyy mahdollisimman paljon...Tonttia ei saa aidata. Liittyminen puistoon, katualueeseen tai toiseen tonttiin tulee toteuttaa saumattomasti. Suuret tasoerot tulee rakentaa terassein, joihin liittyy istutuksia. Tukimuurien on oltava luonnonkivipintaisia tai paikalla valettuja...Rakentamatta jäävät tontinosat, joita ei käytetä pelastusteinä, kulkuteinä, leikki- ja oleskelualueina, tulee istuttaa...Tontti- ja katualueilla louhinnan määrä tulee minimoida ja huomioida maastonmuodot." Lisäksi ääneneristykseen ja meluntorjuntaan sekä hulevesien hallintaan liittyen on paljon määräyksiä.

Suunnittelualueeseen ja sen läheisyyteen nivoutuu ja kytkeytyy siten hyvin monenlaisia kulttuurihistoriallisia arvoja. Kaava-alueen eteläosa on maakunnallisesti arvokasta kulttuuriympäristöä Helsingin empire-keskusta ja kivikaupunki. Tälle alueelle sijoittuvat Vallilan siirtolapuutarha ja Kumpulan kartanon alue. Vallilan siirtolapuutarha on suojeltu asemakaavalla (RP/s) ja on kulttuurihistoriallisesti ja puutarhataiteen kannalta arvokas siirtolapuutarha-alue, jolla ympäristö säilytetään. Kulttuurihistoriallisesti hyvin merkittävä on 1840-luvulta lähtien rakentunut Kumpulan kartanon alue, jolla toimii vuonna 2009 yleisölle avattu Kumpulan kasvitieteellinen puutarha osana Luonnontieteellistä keskusmuuseota. Kumpulan kartanon rakennukset ovat pääosin suojeltuja. Lännessä kaava-alue on pieneltä osin maakunnallisesti arvokasta kulttuuriympäristöä Käpylä-Koskela asuntoalue, joka on 1900-luvun alkuvuosikymmenten edustava ja yhtenäisenä säilynyt asuinalue. Hämeentie lukeutuu Helsingin yleisten alueiden arvoympäristöihin ja on Helsingin vanhimpia historiallisia katutiloja. Kuntähden kenttä on kulttuurihistoriallisesti, rakennustaiteellisesti ja maisemakulttuurin kannalta merkittävä virkistysalue ja puisto. Kumpulanmäen laella sijaitsee Helsingin yliopiston eksaktien luonnontieteiden tutkimuksen ja opetuksen keskus.

Asemakaavan muutoksen aiemmissa vaiheissa kaupunginmuseo on tuonut esiin edellä mainittuja suunnittelualueen arvoja ja erityisesti korostanut suunnittelualueen laajaa maisemallista merkitystä Kumpulan kartanon ja Vallilanlaakson viheralueiden suuntaan sekä pitkälle Hämeentielle ja Kustaa Vaasan tielle päin. Kumpulanmäen alue näyttäytyy laajalti ennen kaikkea hyvin vehreänä ja puustoisena, maisemaa pehmentävänä rinteenä. Kumpulanmäki on kulttuurimaisemaa ja näkymänä historiallinen, ikuistettu Kumpulan kartanoa kuvaaviin maalauksiin jo yli 150 vuotta sitten. Kaupunginmuseo pitää näin ollen erityisen tärkeänä, että suunnittelualueen eteläkärjessä sijaitseva Nylanderinpuiston maisema- ja kaupunkikuvassa ja kaupunkitilallisesti merkittävä puustoinen rinne säilyy eheänä ja mahdollisimman laajana. Kaavaselostuksessa todetaan, että rakentamisen keskittämällä Kustaa Vaasan tien varteen turvataan metsäverkoston alueellisen yhteyden

25.09.2024

toteutuminen kaava-alueen eteläosassa ja säilytetään suurin osa Nylanderipuiston arvometsästä. Uudet korttelialueet ylettyvät osittain myös Nylanderipuistoon. Kokonaisuudessaan puiston laajuus kasvaa voimassa olevien asemakaavojen puistoksi määriteltyyn alueeseen nähden. On kuitenkin todettava, että nykyisellään YOT-korttelialueeseen kuulu melko laajoja istutettavaksi määriteltyjä alueita tai muutoin rakentamattomana ne ovat viheralueen luonteisia. Puistoalueiden kannalta positiivinen muutos on voimassa olevan asemakaavan mukaisen joukkoliikennekadun ns. Pietari Kalmin kadun jatkeen poistaminen ja muuttaminen puistoalueeksi, mikä puolestaan edesauttaa Kumpulanlaakson puistoalueen kehittämistä.

Kaupunginmuseo on jo aiemmin todennut, että Kumpulanmäen vahvaa ja laajalle vaikuttavaa vihreää ominaisluonnetta tulee kunnioittaa myös asumista ja toimitilaa tarjoavien uudisrakennusten korttelirakennetta ratkaistaessa ja rakennusten sijoittelua suunniteltaessa. Näin ollen puustoista metsää ja luonnonkallioita tulee kaupunginmuseon näkemyksen mukaan säilyttää rakennusten välissä ja osana myös Kustaa Vaasan tien katutilaa ja sieltä avautuvia näkymiä. Kaavaselostuksessa todetaan, että Kustaa Vaasan tien puoleisten kortteleiden väliset porrasyhteydet ja muut katualueet toteutetaan mahdollisimman vehreinä. Samalla katualueilla säilytetään alueelle leimallisia kalliopaljastumia ja kalliroleikkauksia. Tiiviin korttelirakenteen vuoksi rinteeseen olemassa olevaa puustoa on haastavaa säilyttää, joten Kustaa Vaasan tielle tuodaan vehreyttä porrasyhteyksien sekä rakennusten edusalueiden istutuksilla. Alueelle leimallisten kalliroleikkausten ja kalliopaljastumien säilyttäminen on mahdollistettu mitoituksessa. Kaupunginmuseo kuitenkin toteaa, että nyt esillä olevassa ehdotuksessa uusien asuinkerrostalokortteleiden ja Kustaa Vaasan tien väliin varsinaisesti istutettavaksi alueen osaksi on määrätty ainoastaan osittain korttelin 24984 edustaa ja hyvin pieneltä osin korttelin 24985 edustaa. Muiden kortteleiden ja Kustaa Vaasan tien väliä on pääosin yhdistettyä jalankululle ja pyöräilylle sekä pelastus- ja huoltoajolle varattua alueen osaa, johon on määrätty vain muutamia istutettavia puita ohjeellisiin sijainteihin. Katutilan vihreä luonne ei tällä ratkaisulla tule säilymään, vaikka asuinkerrostalokortteleiden väleihin istutettavia alueiden osia ja istutettavaksi määrättyjä puita onkin osoitettu. Kaupunginmuseo on esittänyt myös uudisrakennuksien toteuttamista esitettyä pienimittakaavaisempaan ja niin etteivät uudisrakennusten julkisivut nouse muurimaisen korkeina seinäminä Kustaa Vaasan tien reunalla. Kaavaselostuksen mukaan: "Kustaa Vaasan tien varren luonne muuttuu metsäisestä rinteestä kaupunkimaiseksi korttelialueeksi kun 6-8 kerroksisten rakennusten umpikorttelit nousevat Kustaa Vaasan tieltä Pietari Kalmin kadulle. Rakennukset on sovitettu rinteeseen ja maaston mukaan porrastuvat asuintalot säilyttävät rinteeseen näkyvänä elementtinä kaupunkikuvassa. Tutka-

25.09.2024

pallo nousee edelleen rakennusten yläpuolelle.” Pietari Kalmin kadun varren muutos pysäköintikenttien ja metsän rajaamasta katutilasta rakennuksin ja katupuvin rajatuksi kaduksi ei näyntyä yhtä merkittävänä. Muutoksen tulee kuitenkin pysyä puuston latvusten takana niin, ettei se mäen laelta nouse kaukonäkyymiin.

Asemakaavahankkeen aluerajauksen eteläosassa sijaitsee muinaismuistolain (1963/295) rauhoittama kiinteä muinaisjäänös Gumtäkt torp (muinaisjäänösrekisterin kohde 1000017308). Kyseessä on Gumtåktin torpan paikka kalliomäen etelärinteellä, missä on havaittavissa terasseja ja rakennuksen pohjia. Kaavaehdotuksessa muinaisjäänösalue on huomioitu merkitsemällä se kaavakarttaan sm-merkinnällä ja asianmukaisella kaavamääräyksellä. Muinaisjäänös säilytetään osana puistoa. sm-alueelle Nylanderipuiston kaakkoisosaan on merkitty myös joitakin uusia polkulinjooja. Kaavaehdotukseen liittyvässä aineistossa mainitaan, että puistoalueen nykyistä polustoa parannetaan ja linjataan osin uudestaan siten, että kävelyreitit mahdollistavat helpon pääsyn Kumpulanmäeltä Jyrängöntielle ja edelleen Vallilanlaaksoon. Puistoon on osoitettu myös uusi esteetön kävelyreitti sekä pohjois-eteläsuuntainen polku portaineen. Polkujen toteuttamisessa pyritään hyödyntämään olemassa olevaa polustoa, mikä on hyvä lähtökohta. Kaavan toteuttamisella saattaa siis olla vähäisiä vaikutuksia muinaisjäänöseen. Mikäli polkujen ja niihin liittyvän valaistuksen toteuttamisella on vaikutuksia sm-alueelle, on suunnitelmista neuvoteltava kaupunginmuseon kanssa tarvittavien tutkimusten ja suojelualueelle sopivien rakennustapojen selvittämiseksi.

Kaupunginmuseo on useaan kertaan todennut, että suunnittelualueella sijaitsevat arkeologiset kohteet ja suunnittelualueen sijoittuminen ja rajautuminen kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokkaiden alueiden nivelkohtaan sekä maiseman merkitys ja vaikutus hyvin laajalti ympäristöönsä edellyttää suunnittelulta ja kaavalliselta ratkaisulta herkkyyttä, jotta paikan henki ja oma erityisluonne saadaan muutoksesta huolimatta säilymään. Nylanderipuiston puoleisella osalla näiden tavoitteiden voidaan katsoa esillä olevassa Kumpulanmäen asemakaavaehdotuksessa toteutuvan. Sen sijaan muutos Kustaa Vaasan tien varrella tulee kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta olemaan liian raju ja rakentamisen ja maaston muokkaamisen huomattavan määrän vuoksi myös peruuttamaton.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala Kulttuuripalvelukokonaisuus Kaupunginmuseo Kulttuuriperintöyksikkö 24.6.2021

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala Kulttuuripalvelukokonaisuus Kaupunginmuseo Kulttuuriperintöyksikkö 20.9.2019

Lisätiedot

25.09.2024

Ärende/7

Anne Salminen, tutkija, puhelin: 310 36501
anne.salminen(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus Kaupunkimittauspalvelut Kartat ja paikkatiedot Yksikön päällikkö 20.10.2021 § 44

HEL 2019-001535 T 10 03 03

Päätös

Yksikön päällikkö päätti hyväksyä asemakaavan 12744 pohjakartan kaupunginosassa 24 Kumpula. Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Päätöksen perustelut

Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialan kaupunkimittauspalvelut on valmistanut asemakaavan pohjakartan:

Asemakaavan numero: 12744
Kaupunginosa: 24 Kumpula
Kartoituksen työnumero: 16/2021
Pohjakartta valmistunut: 9.6.2021
Tasokoordinaatisto: ETRS-GK25
Korkeusjärjestelmä: N2000

Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden asiakkuusjohtaja on päätöksellä (4§/1.6.2017) siirtänyt hallintosäännön 16 luvun 8 § 2 momentin 7 kohdan toimivallan hyväksyä kaavoja varten valmistetut pohjakartat kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden kaupungingeodeetille sekä kartat ja paikkatiedot -yksikön päällikölle.

Lisätiedot

Merja Kyyrö, vastaava kartoittaja, puhelin: 310 31911
merja.kyyro(a)hel.fi
Timo Tolkki, yksikön päällikkö, puhelin: 310 31883
timo.tolkki(a)hel.fi

Nimistötoimikunta 02.06.2021 § 46

HEL 2019-001535 T 10 03 03

25.09.2024

Ärende/7

Johtava arkkitehti Salla Hoppu esitteli.

Nimistötoimikunta päätti esittää alueelle seuraavia uusia nimiä:

Fyysikonrinne – Fysikerbrinken

(jalankulkuyhteys)

Perustelu: Ryhmänimi (Kumpulan kampuksen ammattinimikkeet).

Geologinrinne – Geologbrinken

(jalankulkuyhteys)

Perustelu: Ryhmänimi (Kumpulan kampuksen ammattinimikkeet).

Maantieteilijänkuja – Geografgränden

(katu)

Perustelu: Ryhmänimi (Kumpulan kampuksen ammattinimikkeet).

Matemaatikonrinne – Matematikerbrinken

(jalankulkuyhteys)

Perustelu: Ryhmänimi (Kumpulan kampuksen ammattinimikkeet).

Peter Forsskålin polku – Peter Forsskåls stig

(jalankulku- ja pyöräily-yhteys)

Perustelu: Muistonimi. Kumpulan kartanossa lapsuusvuotensa viettäneiden filosofian professori, luonnontutkija, kasvitieteilijä, tutkimusmatkailija, painovapauden puolustaja Peter Forsskålin (1732–1763) mukaan. Nimistötoimikunta on käsitellyt Peter (myös Petter, Pehr, Petrus) Forsskålin muistamista koskevia aloitteita 15.9.2004 ja 17.2.2016. Vaihtoehtoisista etunimistä ja myös sukunimestä on valittu Kansallisbiografia- ja Nationalencyklopedin-verkkojulkaisuissa esiintyvä muoto.

25.09.2024

Ärende/7

Lisäksi nimistötoimikunta päätti esittää alueelle yhden vaihtoehtoisen nimiparin, josta kaavoittaja voi valita suunnitelman edettyä kohteelle sopivimman nimen:

Ilmatieteilijänaukio – Meteorologplatsen

(aukio)

Ryhmänimi (Kumpulan kampuksen ammattinimikkeet).

tai

Ilmatieteilijänpuistikko – Meteorologparken

(puisto)

Ryhmänimi (Kumpulan kampuksen ammattinimikkeet).

Lisätiedot

Johanna Lehtonen, nimistösuunnittelija, puhelin: 310 37386
johanna.lehtonen(a)hel.fi

§ 190

Principer för ändring av arrendeavtal för tomter utarrenderade för bostadsproduktion med statligt stöd vid ombyggnad

HEL 2024-008113 T 10 00 00

Beslut

Stadsfullmäktige fastställde principerna nedan för ändring av arrendeavtal för bostadstomter utarrenderade för bostadsproduktion med statligt stöd vid ombyggnad:

1. Arrendetiden förlängs med högst 40 år om det är behövt med tanke på ett statligt räntestödslån som upptas för ombyggnad av ett statligt stött objekt.
2. Arrendet hålls på den nivå som anges i avtalet till utgången av den ursprungliga arrendetiden, varefter staden har rätt att justera arrendet till det gängse värdet vid tidpunkten om detta inte förhindras av orsaker som anknyter till prissättningen av Araobjekt eller av andra orsaker.
3. I övrigt gäller tilläggsvillkoren i det befintliga avtalet och eventuella tilläggsvillkor föreskrivna av en behörig myndighet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Susanna Hyvärinen, stadssekreterare, telefon: 09 310 60716
susanna.hyvarinen(a)hel.fi
Anni Hautala, fastighetsjurist, telefon: 09 310 23775
anni.hautala(a)hel.fi

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, fullmäktige

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Bakgrund

Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet (Ara) är en statlig myndighet som beviljar statliga understöd och bidrag för boende och byggande. Ara erbjuder räntestöd för ombyggnad av bostadshus för

25.09.2024

projekt som förlänger fastigheternas livslängd och förbättrar bostadsförhållandena. Räntestödslån är lån vars räntekostnader delvis betalas av staten.

Ombyggnadsprojekt för hyres- och bostadsrättshus kan finansieras med räntestödslån som Ara beviljar.

Ara har tidigare förutsatt att arrendeavtalen för objekt på stadens arrendetomter ska gälla minst 30 år efter att lånet har beviljats.

Ara har ändrat sin praxis så att arrendetiden enligt arrendeavtalet ska gälla minst 5 år efter att lånet har återbetalats. Därför är nuvarande praxis, som går ut på att arrendetiden förlängs med 30 år, inte längre tillräcklig.

Befogenheter

Enligt 7 kap. 1 § 8 punkten i förvaltningsstadgan fastställer stadsfullmäktige allmänna arrendeprinciper för arrendeavtal på över 30 år.

Enligt 16 kap. 1 § 2 mom. 2 punkten i förvaltningsstadgan beslutar eller godkänner stadsmiljönämnden, om inte något annat är föreskrivet om befogenheterna, grunder och gränser enligt vilka en tjänsteinnehavare beslutar om att utarrendera fastigheter som förvaltas av sektorn med arrendeavtal för över trettio år eller arrendeavtal som gäller tills vidare med en uppsägningstid på över ett år, om stadsfullmäktige har fastställt allmänna arrendeprinciper.

Stadsmiljönämnden har 4.4.2023 (§ 194) delegerat befogenheter att utarrendera fastigheter för över trettio år till tjänsteinnehavare.

Stadsfullmäktige har 2.2.2022 (§ 22) godkänt allmänna principer för utarrendering av bostadstomter och tomter som betjänar boendet. Principerna gäller enligt stadsmiljönämndens anvisningar om tillämpning 29.3.2022 (§ 199) för tomter för nybyggnad, tomter som likställs med nybyggnad och för fastigheters delområden för vilka ett arrendeavtal för ett bostadsområde upprättas i enlighet med 3 kap. i jordlegolagen. Principerna gäller inte för arrendeavtal som är i kraft eller vid förlängning av arrendeavtal.

Förslag till ändring

Stadsfullmäktige bör godkänna allmänna arrendeprinciper för förlängning av gällande arrendeavtal för att stadsmiljönämnden eller en av nämnden bestämd tjänsteinnehavare ska ha rätt att förlänga arrendetiden för bebyggda bostadstomter utarrenderade för bostadsproduktion med statligt stöd med fyrtio år när det är behövligt med tanke på ett

statligt räntestödslån som upptas för ombyggnad av ett statligt stött objekt.

Stadsmiljönämnden har för avsikt att inte längre behandla förlängningar av arrendetiden för enskilda Ara-tomter när detta förutsätts vid ombyggnad. I stället avser nämnden att delegera befogenheterna i enlighet med 16 kap. 1 § 2 mom. i förvaltningsstadgan så att arrendetiden kan förlängas genom tjänsteinnehavarbeslut.

Arrendebelopp vid ändringen

Stadsmiljönämnden beslutade 8.12.2020 (§ 725) om en smärre ändring i punkten 3.2 c i anvisningarna om tillämpning av riktlinjerna för upplåtelse av tomter fastställda av stadsstyrelsen 1.4.2019 (§ 220). Ändringen innebär att tomtarrendet inte justeras vid förlängning av arrendetiden när arrendetiden förlängs genom ändring av arrendeavtalet under arrendetiden, utan först efter att den ursprungliga arrendetiden har löpt ut.

Tomtarrendet justeras inte vid förlängning av arrendetiden när arrendetiden förlängs genom ändring av arrendeavtalet under arrendetiden, utan först efter att den ursprungliga arrendetiden har löpt ut.

Arrendet hålls härmed på den nivå som anges i avtalet till utgången av den ursprungliga arrendetiden, varefter staden har rätt att justera arrendet till det gängse värdet vid tidpunkten om detta inte förhindras av orsaker som anknyter till prissättningen av Ara-objekt eller andra orsaker.

Arrendegivaren har rätt att efter utgången av den ursprungliga arrendetiden fastställa eller vid behov bestämma också till exempel arrendetiden och de övriga avtalsvillkoren i enlighet med stadsfullmäktiges och stadsmiljönämndens då gällande beslut om ny utarrendering av tomter som gäller utlöpande arrendeavtal eller beslut som fattas separat senare samt i enlighet med villkoren i den vid tidpunkten aktuella arrendeavtalsblanketten för bostadsområden. De ovannämnda arrendehöjningarna ska dock genomföras så att de stämmer överens med den rimliga prisnivån som Ara fastställt.

Övrigt

Det föreslagna förfaringssättet gör det möjligt att även i fortsättningen finansiera projekt för ombyggnad av hyres- och bostadsrättshus med räntestödslån beviljade av Ara.

Möjligheten att förlänga arrendeavtal begränsas så att den gäller bara ombyggnadsprojekt som genomförs med finansiering från Ara. Arren-

25.09.2024

detiden för andra objekt än sådana som omfattas av Ara-regleringen förlängs på samma sätt som hittills.

Tilläggsvillkor i det befintliga avtalet och eventuella tilläggsvillkor föreskrivna av en behörig myndighet är ett villkor om markbeskaffenhet som preciserar ansvarsfrågorna i anknytning till marken och ett villkor om jordvärme som gör det möjligt att utnyttja jordvärme.

De flesta av de tomter som avses här är gamla tomter som har utarrenderats till Helsingfors stads bostäder Ab.

Stadsmiljönämnden godkände ärendet enhälligt 13.8.2024 (§ 366).

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Susanna Hyvärinen, stadssekreterare, telefon: 09 310 60716
susanna.hyvarinen(a)hel.fi
Anni Hautala, fastighetsjurist, telefon: 09 310 23775
anni.hautala(a)hel.fi

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, fullmäktige

För kännedom

Stadsmiljönämnden
Tomter och utveckling av markegendom
Enheten tomter

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 16.09.2024 § 557

HEL 2024-008113 T 10 00 00

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto vahvistaa seuraavat valtion tukemaan asuntotuotantoon vuokrattujen asuntotonttien maanvuokrasopimusten muuttamisen periaatteet peruskorjaustilanteessa:

1. Vuokra-aikaa jatketaan enintään 40 vuotta, mikäli se on valtion tukeman kohteen peruskorjausta varten otettavan valtion korkotukilainan kannalta tarpeen

2. Maanvuokra säilyy sopimuksessa sovitulla tasolla alkuperäisen vuokra-ajan päättymiseen saakka, minkä jälkeen kaupungilla on oikeus tarkistaa maanvuokraa ko. ajankohdan käypään arvoon, ellei sille ole Ara-kohteiden tonttihinnoitteluun liittyviä tai muita esteitä
3. Muuten noudatetaan olemassa olevan sopimuksen ja toimivaltaisen viranomaisen mahdollisesti päättämiä lisäehtoja.

Käsittely

16.09.2024 Ehdotuksen mukaan

Esteelliset: Tuula Saxholm

Esteellisyyden syy: yhteisöjääviys (hallintolaki 28.1 § 5 kohta)

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Susanna Hyvärinen, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 60716
susanna.hyvarinen(a)hel.fi
Anni Hautala, kiinteistölakimies, puhelin: 09 310 23775
anni.hautala(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 13.08.2024 § 366

HEL 2024-008113 T 10 00 00

Eesitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että

1. Asuntotonttien maanvuokrauksesta päättävä toimivaltainen viranhaltija oikeutetaan jatkamaan asuntotonttien maanvuokrasopimuksia enintään 40 vuodella, mikäli se on valtion tukeman kohteen peruskorjausta varten otettavan valtion korkotukilainan kannalta tarpeen.
2. Kohteen rakennusoikeuden määrällä ei ole toimivaltaa rajoittavaa vaikutusta.
3. Maanvuokra säilyy nykyisellä tasolla alkuperäisen vuokra-ajan päättymiseen saakka, minkä jälkeen kaupungilla on oikeus tarkistaa maanvuokraa ko. ajankohdan käypään arvoon, ellei sille

25.09.2024

Ärende/8

---

ole Ara-kohteiden tonttihinnoitteluun liittyviä tai muita esteitä.

4. Muuten noudatetaan olemassa olevan sopimuksen ja toimivaltaisen viranhaltijan mahdollisesti päättämiä lisäehtoja.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Anni Hautala, kiinteistölakimies, puhelin: 09 310 23775
anni.hautala(a)hel.fi

25.09.2024

Ärende/9

§ 191

Projektplan för ombyggnad och utbyggnad av Nordiska skolan

HEL 2024-003765 T 10 06 00

Beslut

Stadsfullmäktige godkände projektplanen för ombyggnad och utbyggnad av Nordiska skolan, daterad 7.2.2024, enligt vilken projektet omfattar cirka 7 691 m² bruttoyta och byggkostnaderna för projektet uppgår till högst 29 360 000 euro exklusive mervärdesskatt i prisnivån för december 2023.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Suvi Rämö, stadssekreterare, telefon: 09 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Bilagor

1 Hanksuunnitelma, Yhtenäiskoulun perusparannus ja Nordiska Skolan laajennus, 07.02.2024

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, fullmäktige

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Projektets behövlighet

Nordiska skolans nuvarande lokaler på Louhivägen 3 i Kottby behöver en omfattande ombyggnad när det är fråga om lokalernas tekniska skick och funktioner. Lokalerna är dessutom inte tillräckliga för skolan och motsvarar inte verksamhetsmålen till alla delar.

I delområdena Kottby, Forsby och Gumtäkt uppskattas antalet finskspråkiga barn och barn med ett annat språk som modersmål i åldern 7–15 år att öka med cirka 120 från år 2022 till år 2037. Nordiska skolan behöver lokaler för grundläggande utbildning för årskurs 1–9 och för specialundervisning för två specialklasser (en specialklass för särskilt stöd och en lokal specialklass). Dessutom behöver skolan moderna lo-

kaler för anställda och matförsörjning samt gemensamma lokaler för invånar- och kvällsverksamhet.

Nordiska skolans lokaler betjänar cirka 365 elever (läget i maj 2024). Skolan ordnar intensifierad undervisning i huslig ekonomi och gymnastik från årskurs 7. Dessutom ordnar skolan så kallad Nordiska skolan-undervisning på två språk som har betoning på nordiskt samarbete, gemensamt lärande och hållbar utveckling.

Behovet av fostrans- och utbildningstjänster och platsernas tillräcklighet följs regelbundet upp på både områdes- och stadsnivå. I planeringen av servicenätet har man beaktat sådan lokalkapacitet som är under byggnad och den befintliga lokalkapaciteten. I planeringen av verksamhetsställets omfattning har Nordiska skolan-undervisningens behov, hela serviceområdets långsiktiga utveckling, befolkningsprognosen, byggande av bostäder och affärslokaler samt trafikarrangemang beaktats.

Fostrans- och utbildningsnämnden godkände 27.2.2024 (§ 45) behovsutredningen för projektet.

Projektplan

Nordiska skolan genomgår en ombyggnad och byggs ut med lokaler som är centrala för Nordiska skolan och dess verksamhet.

Skolhuset och utbyggnaderna planeras och byggs i överensstämmelse med dagens normala kvalitetsnivå och i enlighet med de gällande byggbestämmelserna och Helsingfors stads egna planeringsanvisningar. Lokalerna planeras så att de blir hälsosamma, säkra och trivsamma.

Utifrån fostrans- och utbildningssektorns behov planeras den enhetliga grundskolan för 675 barn. För den grundläggande utbildningsverksamheten ordnas lokaler för grundläggande utbildning i årskurs 1–9 samt lokaler för ämnesundervisning och elevvård. Dessutom ordnas lokaler för intensifierad undervisning i gymnastik och huslig ekonomi samt för två grupper för specialundervisning.

I och med ombyggnaden och nybyggnaden får skolan tidsenliga och trivsamma lokaler där man kan ordna mångsidig verksamhet. Byggnaden får tidsenliga lokaler för de anställda och matförsörjning samt gemensamma lokaler för invånar- och kvällsverksamhet.

Funktionaliteten hos skolgården förbättras med ny utrustning för sport och lek. Gårdsområdets säkerhet förbättras med bullerskärmar och genom att servicetrafiken och skolområdenas funktioner skiljs åt.

Gymnastiklokalerna i projektet har planerats så att de motsvarar fostrans- och utbildningssektorns behov i enlighet med utbildningsstyrelsens dimensioneringsanvisningar och skollokalerna gör det möjligt att öka den sociala gemenskapen och invånaranvändningen i området. I projektets behovsutredningsfas har kultur- och fritidssektorns eventuella behov att planera service- och idrottsnätet dock inte kartlagts. Sedan 2023 har en sådan genomgång etablerats i sektorernas gemensamma projekt för det stadsövergripande arbetet på servicenätet och i den fyrfasiga beredningen av husbyggnadsprogrammet.

För projektet har en projektplan, daterad 7.2.2024, utarbetats i samarbete mellan stadsmiljösektorn och fostrans- och utbildningssektorn. Under planeringen av projektet har representanter från byggnadstillsynstjänsterna, stadsmuseet, miljötjänsterna och räddningsverket, samarbetspersonalen vid fostrans- och utbildningssektorns arbetarskydd och tillgänglighetsombudet hörts som experter.

Projektplanen finns i bilaga 1.

De anställda inom fostrans- och utbildningssektorn engageras

Skolans personal har deltagit i beredningen av projektet och bidragit med ett pedagogiskt och funktionellt perspektiv på planeringen av lokalerna. Den respons som har kommit in genom delaktiggörandet beaktas i utarbetandet av planerna. Personalen engageras också i den fortsatta utvecklingen av planerna med hjälp av användarmöten.

Projektets omfattning

Projektet omfattar 7 691 m² bruttoyta och 6 251 m² lägenhetsyta.

Kostnader

Projektets byggkostnader uppgår till sammanlagt högst 29 360 000 euro, exklusive mervärdesskatt, i kostnadsnivån för december 2023.

Byggkostnaderna exklusive mervärdesskatt för skolombyggnaden uppgår till cirka 16,16 miljoner euro, dvs. 3 391 euro/m² bruttoyta (4 766 m² bruttoyta), och byggkostnaderna exklusive mervärdesskatt för utbyggnaden uppgår till cirka 13,20 miljoner euro, dvs. 4 513 euro/m² bruttoyta (2 925 euro/m² bruttoyta).

Lokalkostnad för fostrans- och utbildningssektorn

Den totala lokalhyran för fostrans- och utbildningssektorn beräknas uppgå till 2,1 miljoner euro om året (28,0 euro/m² lägenhetsyta i månaden) i kostnadsnivån för december 2023. Kapitalhyrans andel av total-

hyran är 22,5 euro/m² lägenhetsyta i månaden. Hyran per kvadratmeter grundar sig på en lägenhetsyta på 6 251 m².

Den nuvarande interna hyran är cirka 838 881 euro om året (17,68 euro/m² lägenhetsyta i månaden). Hyran per kvadratmeter grundar sig på den nuvarande uthyrda lägenhetsytan på 3 954 m².

Hyreskalkylen anges i en teknisk bilaga till projektplanen. Den slutliga kapitalhyran justeras efter kostnaderna i entreprenadskedet.

Underhållshyran justeras så att den motsvarar underhållshyran vid tidpunkten då projektet slutförs.

Projektfinansiering

I byggnadsprogrammet för husbyggnadsprojekt 2024–2033, som ingår som bilaga i 2024 års budget, har det reserverats sammanlagt 27,68 miljoner euro för att planera och genomföra projektet, utgående från att projektets omfattning är 6 750 m² bruttoyta och det genomförs under åren 2025–2027.

Att det nödvändiga finansieringsbehovet för projektet har ökat beaktas vid beredningen av ett nytt byggnadsprogram.

Projektets genomförande och tidsplan

Projektets genomförande- och underhållsansvar hör till stadsmiljösektorns servicehelhet byggnader och allmänna områden.

Avsikten är att byggarbetena inleds i juni 2025 och blir färdiga i juni 2027.

Tillfälliga lokaler

Skolans verksamhet flyttas i sin helhet till tillfälliga lokaler under ombyggnaden och utbyggnaden (juni 2025–juni 2027). Stadsstyrelsen godkände 2.10.2023 (§ 591) att lokalerna vid Backasgatan 84 fortsätter att hyras ut till den grundläggande utbildningen och småbarnspedagogiken för tillfällig användning. Projektplanen har beretts i samarbete mellan stadsmiljösektorn och fostrans- och utbildningssektorn.

Den beräknade hyran för de tillfälliga lokalerna uppgår till 79 165 euro i månaden, dvs. totalt cirka 950 000 euro om året i kostnadsnivån för februari 2024. Tillfälliga lokaler behövs tills ombyggnaden och utbyggnaden slutförts.

Kostnaderna för de tillfälliga lokalerna ingår inte i byggnadskostnaderna som är angivna i projektplanen.

25.09.2024

Ärende/9

Fostrans- och utbildningsnämndens utlåtande och bedömning av konsekvenserna för barn

Fostrans- och utbildningsnämnden har 14.5.2024 (§ 108) tillstyrkt projektplanen i sitt utlåtande och konstaterat att projektplanen motsvarar fostrans- och utbildningssektorns verksamhetsmål. Utlåtandet finns i sin helhet i beslutshistorien.

Vid byggandet av lokalerna och gården säkerställs en säker och hälsosam verksamhetsmiljö för barn. Vid trafikplaneringen säkerställs att barnen har säkra gång- och cykelförbindelser till byggnaden och dess närområden. Barnens möjligheter att säkert ta sig till rekreations-, idrotts- och kulturtjänsterna i närområdet har beaktats i planeringen.

Befogenheter

Enligt 7 kap. 1 § 1 mom. 3 punkten i förvaltningsstadgan beslutar stadsfullmäktige om projektplaner för projekt i stadens regi då de kalkylerade kostnaderna överstiger 10 miljoner euro.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Suvi Rämö, stadssekreterare, telefon: 09 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Bilagor

1 Hanksuunnitelma, Yhtenäiskoulun perusparannus ja Nordiska Skolan laajennus, 07.02.2024

Bilagematerial

1 Hanksuunnitelman liitteet 1–7
2 Väistöiloja koskeva kaupunginhallituksen päätös 2.10.2023 § 591

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, fullmäktige

För kännedom

Stadsmiljönämndens sektion för byggnader och allmänna områden
Fostrans- och utbildningsnämnden

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 09.09.2024 § 532

HEL 2024-003765 T 10 06 00

25.09.2024

Ärende/9

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy Pohjoismaisen yhtenäiskoulun perusparannuksen ja laajennuksen 7.2.2024 päivätyn hankesuunnitelman siten, että hankkeen laajuus on noin 7 691 brm² ja enimmäishinta arvonlisäverottomana on 29 360 000 euroa joulukuun 2023 kustannustasossa.

02.09.2024 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Suvi Rämö, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 14.05.2024 § 108

HEL 2024-003765 T 10 06 00

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaostolle puoltavan lausunnon 07.02.2024 päivätystä Yhtenäiskoulun perusparannuksen ja laajennuksen hankesuunnitelmasta (liite 1).

Kasvatus- ja koulutuslautakunta on hyväksynyt 27.02.2024 osoitteen Louhentie 3 rakennettavan Yhtenäiskoulun perusparannuksen ja laajennuksen tarveselvityksen. Hankesuunnitelma on tarveselvityksen mukainen.

Lautakunta edellyttää erityistä huomiota ja tarkkuuta kiinnitettävien tilojen valmistumiseen sovitussa aikataulussa, mikä on edellytys lakisääteisten palvelujen toteuttamiselle.

Lisäksi kasvatus- ja koulutuslautakunta lausuu hankesuunnitelmasta seuraavaa:

Hankesuunnitelma vastaa kasvatuksen ja koulutuksen toiminnallisia tavoitteita. Tilojen suunnittelussa ja toteutuksessa tulee edelleen työskennellä yhdessä käyttäjätoimialan kanssa. Tilojen suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota äänieristykseen, äänenvaimennukseen ja valaistukseen. Tilat ja pintarakenteet tulee suunnitella helposti siivotaviksi, huollettaviksi ja korjattaviksi.

25.09.2024

Kasvatus- ja koulutuslautakunta painottaa hankkeen kustannusseuranan ja laadunvalvonnan tärkeyttä koko prosessin aikana. Niillä on suuri vaikutus terveelliseen ja turvalliseen oppimisympäristöön sekä toimialan käyttökustannuksiin.

Esittelijä

perusopetusjohtaja
Outi Salo

Lisätiedot

Sari Lehtonen, projektiarkkitehti, puhelin: 310 15124
sari.k.lehtonen(a)hel.fi
Kimmo Mustonen, perusopetuksen aluepäällikkö, puhelin: 310 23148
kimmo.mustonen(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto 04.04.2024
§ 38

HEL 2024-003765 T 10 06 00

Louhentie 3, 00610 Helsinki, Pysyvä rakennustunnus: 5838, Hankenumero: 2821P21527

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto esitti kaupunginhallitukselle osoitteeseen Louhentie 3, 00610 Helsinki toteutettavan Yhtenäiskoulun perusparannuksen ja Nordiska Skolan laajennuksen 07.02.2024 päivätyn hankesuunnitelman hyväksymistä siten, että hankkeen enimmäishinta-arvio arvonlisäverottomana on 29 360 000 euroa joulukuun 2023 kustannustasossa ja laajuus on noin 7 691 brm² ehdolla, että kasvatus- ja koulutuslautakunta antaa hankesuunnitelmasta puoltavan lausunnon.

Käsittely

04.04.2024 Ehdotuksen mukaan

Asian aikana kuultavana oli projektinjohtaja Juha Polvinen. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Esittelijä

vs. tekninen johtaja
Hannu Seppälä

Lisätiedot

Juha Polvinen, projektinjohtaja, puhelin: 09 310 21291
juha.polvinen(a)hel.fi
Sonja Liljeblad, tiimipäällikkö, puhelin: 09 310 38472
sonja.liljeblad(a)hel.fi

25.09.2024

Ärende/10

§ 192

Projektplan för ombyggnad och tillbyggnad av Koskelan ala-aste och daghemmet Herttua

HEL 2023-013220 T 10 06 00

Beslut

Stadsfullmäktige godkände projektplanen för ombyggnad och tillbyggnad av lågstadieskolan Koskelan ala-aste och daghemmet Herttua, daterad 12.12.2023, enligt vilken projektet omfattar cirka 5 668 m² bruttoyta och byggkostnaderna för projektet uppgår till högst 26 450 000 euro exklusive mervärdesskatt i prisnivån för augusti 2023.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Suvi Rämö, stadssekreterare, telefon: 09 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Bilagor

1 Hanksuunnitelma Koskelan ala-asteen ja päiväkodin perusparannuksen ja laajennuksen hanksuunnitelma 12.12.2023

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, fullmäktige

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Projektets behövlighet

Lågstadieskolan Koskelan ala-astes och daghemmet Herttuas nuvarande lokaler behöver en övergripande och omfattande ombyggnad. Dessutom är lokalerna otillräckliga för det ökande antalet användare och motsvarar inte till alla delar verksamhetsmålen. I en granskning av servicenätet i Gumtäkt, Kottby och Forsby konstaterades att daghemmet Herttua behöver lokaler för cirka 250 barn i daghemsåldern och skolan Koskelan ala-aste lokaler för 250 elever.

I daghemmet finns nu platser för cirka 100 barn och lågstadiets elevantal uppgår till cirka 100. Skolan ligger på adressen Hertig Johans väg 13 och daghemmet på Hertig Johans väg 13b.

25.09.2024

Utöver de huvudsakliga lokalerna har skolan tilläggslokaler på Kottbyvägen 8. Efter ombyggnaden och tillbyggnaden kan skolan avstå från tilläggslokalerna.

Fostrans- och utbildningsnämnden godkände 12.12.2023 (§ 283) projektets behovsutredning.

Projektplan

Projektplanen gäller en omfattande teknisk och funktionell ombyggnad av Koskelan ala-astes och daghemmet Herttuas nuvarande byggnader samt en tillbyggnad. Tillbyggnaden kopplar ihop de nuvarande byggnaderna, som är föremål för ombyggnaden, till en funktionell helhet. Lokalerna planeras för 250 elever inom den grundläggande utbildningen och 250 barn i daghemsåldern.

Under projektet byts de hustekniska installationerna ut och förbättras energieffektiviteten. Dessutom repareras de skadade fasaderna, fönstren och yttertaket samt fuktskadade konstruktioner. I samband med projektet ska lokalerna moderniseras och tillgängliga lokaler utrustas för skolans och daghemmets verksamhet.

Ombyggnaden och tillbyggnaden planeras och genomförs i överensstämmelse med dagens normala kvalitetsnivå och i enlighet med gällande byggbestämmelser och stadens egna planeringsanvisningar. Lokalerna planeras så att de blir hälsosamma, säkra och trivsamma. Lokalerna gör det möjligt att ordna verksamhet i enlighet med den nuvarande planen för småbarnspedagogik. I och med ombyggnaden och tillbyggnaden får daghemmet tidsenliga och trivsamma lokaler där man kan ordna mångsidig verksamhet.

Den detaljplaneändring som projektet förutsätter vann laga kraft i april 2024. I detaljplanen har kvartersområdet delats in i separata områden för daghem, förskola och skolelever så att skolgården fortfarande ligger bredvid Hertig Johans väg medan daghemsgården ligger väster och norr om det nuvarande daghemmet, delvis på den nuvarande lekparkens område. Ett stängsel med en grind kommer att skilja åt daghems- och skolgården.

Gårdsdäcket mellan nybyggnaden och den ombyggda skolan används som idrotts- och verksamhetsområde för skolans elever. Från gårdsdäcket går det att nå nybyggnadens omklädnings- och tvättrum.

Lokalerna planeras så att invånare och lokala grupper kan ordna verksamhet och evenemang i dem.

25.09.2024

I planeringen av gårdsområdena bevaras så mycket som möjligt av växtligheten på tomten, beaktas verksamhetens krav i olika väderförhållanden och säkerställs fungerande förbindelser till de närliggande grönområdena.

En projektplan daterad 12.12.2023 har utarbetats i samarbete mellan stadsmiljösektorn och fostrans- och utbildningssektorn. Under planeringen av projektet har representanter från byggnadstillsynstjänsterna, miljötjänsterna, stadsmuseet och räddningsverket, samarbetspersonalen vid fostrans- och utbildningssektorns arbetarskydd och tillgänglighetsombudet hörts som experter.

Projektplanen finns i bilaga 1.

Fostrans- och utbildningspersonalen engageras i projektet

Representanter för småbarnspedagogiken, den grundläggande utbildningen och utvecklingstjänsterna har deltagit i beredningen av projektet och bidragit med ett pedagogiskt och funktionellt perspektiv på planeringen av lokalerna. Personalen engageras även i den fortsatta utvecklingen av planerna i användarworkshopar i faserna för översiktsplanering och byggplanering.

Projektets omfattning

Projektet omfattar 5 668 m² bruttoyta och 4 929 m² lägenhetsyta.

Byggekostnader

Projektets byggekostnader uppgår till sammanlagt högst 26 450 000 euro, exklusive mervärdesskatt, i kostnadsnivån för augusti 2023.

Ombyggnadens byggekostnader är cirka 6,9 miljoner euro (4 726 euro/m² bruttoyta) för skolans del och cirka 6,1 miljoner euro (4 507 euro/m² bruttoyta) för daghemmets del. Byggekostnaderna för skolans och daghemmets tillbyggnad uppgår till cirka 13,4 miljoner euro (4 689 euro/m² bruttoyta).

Projektkostnaderna höjs bland annat att grundläggningsförhållandena på grund av objektets särdrag är svåra samt av ett omfattande behov av byggnads- och hustekniska reparationer. Kostnadseffekten av dessa faktorer uppgår till cirka 930 000 euro exklusive mervärdesskatt och ingår i projektets totala kostnader.

Lokalkostnader för fostrans- och utbildningssektorn

Den interna hyran för de ombyggda lokalerna och tillbyggnaden är 29,8 euro/m² lägenhetsyta i månaden. Av detta är kapitalhyrans andel 24,2

25.09.2024

euro/m² lägenhetsyta och underhållshyrans andel 4,1 euro/m² lägenhetsyta i månaden. Den totala hyran uppgår till cirka 146 919 euro i månaden och årshyran blir cirka 1,8 miljoner euro. Hyran per kvadratmeter grundar sig på en lägenhetsyta på 4 929 m².

Skolans andel av den interna hyran uppgår till cirka 1,1 miljoner euro om året (2 976 m² lägenhetsyta) och daghemmets till cirka 700 000 euro om året (1 953 m² lägenhetsyta).

Den nuvarande interna hyran för skolan och daghemmet är 18,9 euro/m² lägenhetsyta i månaden, dvs. cirka 450 000 euro om året. Hyran per kvadratmeter grundar sig på den nuvarande hyrda lägenhetsytan på 1 980 m².

Den slutliga kapitalhyran justeras efter kostnaderna i entreprenadskedet. Underhållshyran justeras så att den motsvarar underhållshyran vid tidpunkten då projektet slutförs.

Projektfinansiering

I byggnadsprogrammet för husbyggnadsprojekt 2024–2033, som bifogats 2024 års budget, har det reserverats sammanlagt 23,5 miljoner euro för att planera och genomföra projektet under perioden 2026–2028.

Projektets ökade finansieringsbehov beaktas då förslaget till nytt byggnadsprogram bereds.

Projektets genomförande och tidsplan

Projektets genomförande- och underhållsansvar hör till lokalservicen inom stadsmiljösektorns servicehelhet byggnader och allmänna områden.

Avsikten är att byggarbetena inleds i juni 2026 och blir färdiga i juni 2028. Enligt tidsplanen inleds verksamheten i lokalerna i augusti 2028.

Tillfälliga lokaler

Skolan Koskelan ala-aste och daghemmet Herttua flyttar från Hertig Johans väg 13 till tillfälliga lokaler tills ombyggnaden och tillbyggnaden är färdiga. De tillfälliga lokalerna finns på adressen Backasgatan 84.

Stadsstyrelsen beslutade 2.10.2023 (591 §) fortsätta hyra ut lokaler vid Backasgatan 84 till den grundläggande utbildningen och småbarnspedagogiken för tillfällig användning. De tillfälliga lokalerna är en lösning som stadsmiljösektorn och fostrans- och utbildningssektorn beredde i samarbete med lokalernas användare. Beslutet finns i bilagematerialet.

25.09.2024

Ärende/10

Den beräknade hyran för de tillfälliga lokalerna uppgår till 17,06 euro/m² i månaden, dvs. cirka 150 000 euro om året. Hyran per användare bestäms enligt elev- och barnantalet i respektive användningsfas.

Fostrans- och utbildningsnämndens utlåtande och bedömning av konsekvenserna för barn

Fostrans- och utbildningsnämnden har 14.5.2024 (§ 110) tillstyrkt projektplanen i sitt utlåtande. Fostrans- och utbildningsnämnden konstaterar att projektet väl svarar mot de funktionella målsättningarna för fostern och utbildning. Dessutom anser fostrans- och utbildningsnämnden att det är viktigt att särskilt se till att de allra yngsta eleverna får tillfälliga lokaler vid Kottbyvägen, eftersom de tillfälliga lokalerna på Backasgatan ligger rätt så långt från Forsby. Utlåtandet finns i sin helhet i ärendets beslutshistoria.

Vid byggandet av lokalerna och gården säkerställs en säker och hälsosam verksamhetsmiljö för barn. Vid trafikplaneringen säkerställs att barnen har säkra gång- och cykelförbindelser till byggnaden och dess närområden. Barnens möjligheter att säkert ta sig till rekreations-, idrotts- och kulturtjänsterna i närområdet har beaktats i planeringen.

Befogenheter

Enligt 7 kap. 1 § 1 mom. 3 punkten i förvaltningsstadgan beslutar stadsfullmäktige om projektplaner för projekt i stadens regi då de kalkylerade kostnaderna överstiger 10 miljoner euro.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Suvi Rämö, stadssekreterare, telefon: 09 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Bilagor

1 Hanksuunnitelma Koskelan ala-asteen ja päiväkodin perusparannuksen ja laajennuksen hanksuunnitelma 12.12.2023

Bilagematerial

1 Hanksuunnitelman liitteet 1–6
2 Kaupunginhallituksen päätös 2.10.2023 § 591 väistötiloista

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, fullmäktige

För kännedom

Stadsmiljönämndens sektion för byggnader och allmänna områden

---

Fostrans- och utbildningsnämnden

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 09.09.2024 § 531

HEL 2023-013220 T 10 06 00

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy Koskelan ala-asteen ja päiväkotiherttuan perusparannuksen ja laajennuksen 12.12.2023 päivätyn hankesuunnitelman siten, että hankkeen laajuus on noin 5 668 brm² ja enimmäishinta arvonlisäverottomana on 26 450 000 euroa elokuun 2023 kustannustasossa.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Suvi Rämö, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 14.05.2024 § 110

HEL 2023-013220 T 10 06 00

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaostolle puoltavan lausunnon 12.12.2024 päivätystä Koskelan ala-asteen ja päiväkotiherttuan hankesuunnitelmasta (liite 1).

Kasvatus- ja koulutuslautakunta on hyväksynyt hankkeen tarveselvityksen 12.12.2023. Hankesuunnitelma on tarveselvityksen mukainen.

Lautakunta edellyttää erityistä huomiota ja tarkkuuta kiinnitettävien tilojen valmistumiseen sovitussa aikataulussa, mikä on edellytys lakisääteisten palvelujen toteuttamiselle.

Lisäksi kasvatus- ja koulutuslautakunta lausuu hankesuunnitelmasta seuraavaa:

25.09.2024

Hankesuunnitelma vastaa kasvatuksen ja koulutuksen toiminnallisia tavoitteita. Tilojen suunnittelussa ja toteutuksessa tulee edelleen työskennellä yhdessä käyttäjätoimialan kanssa. Tilojen suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota äänieristykseen, äänenvaimennukseen ja valaistukseen. Tilat ja pintarakenteet tulee suunnitella helposti siivottaviksi, huollettaviksi ja korjattaviksi.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta painottaa hankkeen kustannusseuranan ja laadunvalvonnan tärkeyttä koko prosessin aikana. Niillä on suuri vaikutus terveelliseen ja turvalliseen oppimisympäristöön sekä toimialan käyttökustannuksiin.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää tärkeänä, että Mäkelänkadun väistötilojen sijaitessa varsin kaukana Koskelasta, kiinnitetään erityistä huomiota siihen, että kaikkein pienimmille oppilaille turvataan väistötilat Käpyläntieltä.

Käsittely

14.05.2024 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Sini Korpinen: Lisätään kappale:

Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää tärkeänä, että Mäkelänkadun väistötilojen sijaitessa varsin kaukana Koskelasta, kiinnitetään erityistä huomiota siihen, että kaikkein pienimmille oppilaille turvataan väistötilat Käpyläntieltä.

Kannattaja: Mirita Saxberg

Kasvatus- ja koulutuslautakunta hyväksyi yksimielisesti Sini Korpinen vastaehdotuksen.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Tommi Kantanen, projektiarkkitehti, puhelin: 310 21663
tommi.kantanen(a)hel.fi

Sirpa Juuri, varhaiskasvatuksen aluepäällikkö, puhelin: 310 43226
sirpa.juuri(a)hel.fi

Kimmo Mustonen, perusopetuksen aluepäällikkö, puhelin: 310 23148
kimmo.mustonen(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto 07.03.2024
§ 22

25.09.2024

HEL 2023-013220 T 10 06 00

Juhana-herttuantie 13, 00600 Helsinki, Pysyvä rakennustunnus: 6121 ja 6122, Hankenumero: 2821P21795

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto esitti kaupunginhallitukselle osoitteeseen Juhana-herttuantie 13, 00600 Helsinki toteutettavan Koskelan ala-asteen ja päiväkodin perusparannuksen ja laajennuksen 12.12.2023 päivätyn hankesuunnitelman hyväksymistä siten, että hankkeen enimmäishinta arvonlisäverottomana on 26 450 000 euroa elokuu 2023 kustannustasossa ja laajuus noin 5 668 brm² ehdolla, että kasvatus- ja koulutuslautakunta antaa hankesuunnitelmasta puoltavan lausunnon.

Käsittely

07.03.2024 Ehdotuksen mukaan

Asian aikana kuultavana oli projektinjohtaja Juha Polvinen. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Esittelijä

tekninen johtaja
Kari Pudas

Lisätiedot

Juha Polvinen, projektinjohtaja, puhelin: 09 310 21291
juha.polvinen(a)hel.fi
Sonja Liljeblad, tiimipäällikkö, puhelin: 09 310 38472
sonja.liljeblad(a)hel.fi

25.09.2024

Ärende/11

§ 193

Gruppmotion av Gröna fullmäktigegruppen om att pigga upp stadens centrum för barn, unga och familjer

HEL 2024-003152 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige betraktade motionen som slutbehandlad.

Dessutom godkände stadsfullmäktige följande hemställningskläm:

Stadsfullmäktige förutsätter att staden utreder möjligheten att fördjupa sitt samarbete med olika aktörer, företag och organisationer för att pigga upp stadens centrum för barn, unga och familjer. (Silja Borgarsdóttir Sandelin)

Behandling

Ledamoten Silja Borgarsdóttir Sandelin understödd av ledamoten Katri Penttinen föreslog följande hemställningskläm:

Stadsfullmäktige förutsätter att staden utreder möjligheten att fördjupa sitt samarbete med olika aktörer, företag och organisationer för att pigga upp stadens centrum för barn, unga och familjer.

Stadsfullmäktige godkände stadsstyrelsens förslag.

4 omröstningen

Ledamoten Silja Borgarsdóttir Sandelins förslag till hemställningskläm
JA, motsätter sig NEJ

JA-förslag: Ledamoten Silja Borgarsdóttir Sandelins förslag till hemställningskläm

NEJ-förslag: Motsätter sig

Ja-röster: 74

Hilkka Ahde, Mahad Ahmed, Tarik Ahsanullah, Alviina Alametsä, Outi Alanko-Kahiluoto, Ted Apter, Paavo Arhinmäki, Nita Austero, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdóttir Sandelin, Veli-Pekka Dufva, Mika Ebeling, Nora Grotenfelt, Mia Haglund, Sandra Hagman, Juha Hakola, Atte Harjanne, Harry Harkimo, Joel Harkimo, Eveliina Heinäluoma, Fardoos Helal, Titta Hiltunen, Jenni Hjelt, Mari Holopainen, Shawn Huff, Ville Ja-

25.09.2024

lovaara, Mikael Jungner, Atte Kaleva, Elina Kauppila, Marko Kettunen, Otso Kivekäs, Tapio Klemetti, Laura Kolbe, Laura Kolehmainen, Marika Koski, Heimo Laaksonen, Pekka Löfman, Ajak Majok, Petra Malin, Otto Meri, Nina Miettinen, Sami Mutttilainen, Björn Månsson, Tuomas Nevanlinna, Matti Niiranen, Dani Niskanen, Tom Packalén, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Amanda Pasanen, Dennis Pasterstein, Terhi Peltokorpi, Katri Penttinen, Suvi Pulkkinen, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Risto Rautava, Pekka Sauri, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Oula Silvennoinen, Seida Sohrabi, Osmo Soininvaara, Juhani Strandén, Ilkka Taipale, Byoma Tamrakar, Aino Tuominen, Tuomas Tuomi-Nikula, Retta Vanhanen, Laura Varjokari, Sanna Vesikansa, Maarit Vierunen, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Nej-röster: 1

Laura Korpinen

Blanka: 9

Pentti Arajarvi, Sirpa Asko-Seljavaara, Jussi Halla-aho, Timo Harakka, Nuutti Hyttinen, Pia Kopra, Hannu Oskala, Mikko Paunio, Erkki Tuomioja

Frånvarande: 1

Sinikka Vepsä

Stadsfullmäktige godkände ledamoten Silja Borgarsdóttir Sandelins förslag till hemställningskläm.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Anna Villeneuve, stadssekreterare, telefon: 09 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Bilagor

1 Ryhmäaloite 28.02.2024 Pasanen Amanda Vetovoimainen keskusta lapsille, nuorille ja perheille

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Gröna fullmäktigegruppen föreslår i sin gruppmotion att staden inleder nya åtgärder för att pigga upp stadens centrum för barn, unga och familjer. Som en del av arbetet ska staden utreda huruvida en högklassig och upplevelserik lekpark kan byggas i stadens centrum.

Stadsstyrelsen hänvisar till utlåtandena från stadsmiljönämnden samt kultur- och fritidsnämnden och konstaterar att en övergripande granskning av stadsrummet i innerstadsområdet ur barns, ungdomars och familjers perspektiv är viktig för att kunna pigga upp stadens centrum. Såväl parker, gator, kulturinstitutioner som anläggningar för utomhusträning ska vara tillgängliga och trivsamma. Staden har tagit i bruk bedömningen av konsekvenser för barn, med vilken man gör en bedömning av barnets bästa, som både FN:s konvention om barnets rättigheter och lagstiftningen förutsätter. En stadsmiljö och ett centrum där barn och unga trivs är en miljö där alla trivs.

Stadsmiljösektorn fortsätter sitt arbete för att bygga en upplevelserik lekpark eller lekplats i centrum. Samtidigt fortsätter sektorn att planera och genomföra ombyggnaden av flera parker. Under arbetet renoveras sådana lekplatser och lekparkar som är belägna i dem. Sektorn fortsätter även att anlägga nya lekplatser. Dessutom främjar sektorn ett fotgängarvänligt stadsrum som stöder att barn och unga kan röra sig tryggt och skapar ställen där man kan stanna upp, ta det lugnt och leka.

Stadsstyrelsen konstaterar att högklassiga temalekplatser fungerar som attraktiva mål och visitkort både för stadscentrum och för olika områden, och de lockar användare till centrum. Till exempel har lekplatsen som anlades i Tölöviksparkens sommarparkförsök varit väldigt populär. Stadsstyrelsen konstaterar att vid planeringen av bestående förnyelser av parken ska lekplatsen byggas ut till en ambitiös och äventyrlig lekplats som lockar barn i olika åldrar att leka. Det är även viktigt att möjliggöra kaféverksamhet i området.

Dessutom konstaterar stadsstyrelsen att när Helsingfors planerar ombyggnad av lekparkar och nya lekplatser ska staden satsa på mångsidighet och söka lösningar för att skapa lekplatser som uppmuntar till berättande lek och stimulerar fantasin hos barn i olika åldrar.

Stadsstyrelsen konstaterar också att Helsingfors har anledning att ytterligare samordna sådana funktioner som skapar aktiviteter och intresserar även vuxna nära varandra, såsom lekplatser, anläggningar för utomhusträning, kaféer och uteserveringar, så att barn och deras vårdnadshavare har möjlighet till lek, möten, utomhusaktiviteter och hobbyer samtidigt.

25.09.2024

Stadsstyrelsen upmuntrar stadsmiljösektorn och kultur- och fritidssektorn att samarbeta exempelvis för att få Anneskvären framför Annegården i bättre användning bland barn, unga och familjer, vilket skulle bidra till att Annegården kunde utsträcka sin verksamhet utomhus.

För att barn, unga och familjer ska kunna beaktas bättre i fortsättningen är det nödvändigt att ytterligare samordna olika funktioner nära varandra samt att satsa på delaktighet så att barns, ungas och familjers behov och önskemål blir hörda. Stadsstyrelsen understöder kultur- och fritidsnämndens förslag om att ge Helsingfors stads och näringslivets samarbetsgrupp ([HELY-gruppen, på finska](#)) i uppdrag att komma med konkreta idéer och lösningar för att pigga upp stadens centrum för barn, unga och familjer.

Stadsstyrelsen anser att utvecklandet av ett upplevelserikt stadscentrum kan även främja turismen i Helsingfors och attrahera utländska turister.

Enligt 30 kap. 12 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en gruppmotion som undertecknats av mer än hälften av fullmäktigegruppens medlemmar och som har rubriken gruppmotion.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Anna Villeneuve, stadssekreterare, telefon: 09 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Bilagor

1 Ryhmäaloite 28.02.2024 Pasanen Amanda Vetovoimainen keskusta lapsille, nuorille ja perheille

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

För kännedom

HELY-arbetsgruppen

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 09.09.2024 § 533

HEL 2024-003152 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

09.09.2024 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Tuomas Rantanen: 1) Lisätään kappaleen 5 jälkeen:

Kaupunginhallitus toteaa, että laadukkaat teemaleikkipuistot toimivat vetovoimaisena kohteena ja käyntikorttina sekä keskustalle että eri alueille ja houkuttelevat käyttäjiä keskustaan. Esimerkkinä Töölönlahden puiston kesäpuistokokeilussa toteutettu leikkipaikka on ollut erittäin suosittu. Kaupunginhallitus toteaa, että suunniteltaessa Töölönlahden puiston pysyviä uudistuksia tulee leikkipaikkaa laajentaa ja toteuttaa kunnianhimoinen ja seikkailuhenkinen leikkipaikka, joka houkuttelee eri-ikäisiä leikkiin. Alueelle on tärkeä mahdollistaa myös kahvilatoimintaa.

Lisäksi kaupunginhallitus toteaa, että suunniteltaessa leikkipuistojen peruskorjauksia ja uusia leikkipaikkoja tulee panostaa monipuolisuuteen ja etsiä ratkaisuja, joilla luodaan tarinallisia ja mielikuvitusta ruokkivia leikkipaikkoja monen ikäisille lapsille.

Kaupunginhallitus toteaa myös, että Helsingissä on tarpeen koordinoida aiempaa enemmän leikkialueiden, ulkoliikuntapaikkojen, kahviloiden ja terassien ja muiden myös aikuisille kiinnostavia aktiviteetteja luovien toimintojen sijoittamista lähemmäksi, jotta lapsilla ja heidän huoltajillaan on mahdollisuus leikkiin, kohtaamisiin, ulkoiluun ja harrastamiseen yhtäaikaaisesti.

2) Lisätään kappaleen 7 jälkeen:

Kaupunginhallitus näkee, että elämyksellisen kaupunkikeskustan kehittämällä voidaan edistää myös Helsingin matkailua ja vetovoimaa ulkomaisille turisteille.

Kannattaja: Paavo Arhinmäki

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti Tuomas Rantasen vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen.

02.09.2024 Pöydälle

Esittelijä

25.09.2024

Ärende/11

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Anna Villeneuve, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 11.06.2024 § 349

HEL 2024-003152 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Helsingin vihreän valtuustoryhmän aloitteessa esitetään, että kaupunki käynnistää uusia toimia keskustan elävöittämiseksi lapsille, nuorille ja perheille. Aloitteen mukaan osana työtä tulee selvittää laadukkaan ja elämyksellisen leikkipuiston toteuttamista keskustaan.

Ryhmäaloite on kaupunkiympäristön toimialan tavoitteiden ja strategisten painopisteiden mukainen. Tarve elämyksellisen leikkipuiston tai -paikan toteuttamisesta on tunnistettu, ja sille tullaan etsimään paikka keskustasta.

Lausunto on valmisteltu kaupunkiympäristön toimialan asiantuntijoiden kesken sekä yhteistyössä kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan kanssa.

Lapset ja kaupungin julkinen ulkotila

Kantakaupungin vetovoima koostuu tiiviin rakenteen urbaanista toiminnallisesta monipuolisuudesta ja laadusta, elävästä katutasosta kivijalkoiseen, julkisista tiloista, kaikille avoimista aukioista ja puistoista sekä viihtyisistä rannoista.

Lasten näkökulmasta leikkivälineiden rinnalla kaupunkitilassa voi myös olla kaupunkitaidetta, kiinnostavia elementtejä ja yksityiskohtia: sekä materiaaleja ja värejä, jotka kannustavat leikkisyyteen ja samalla kaikenikäisiä ihmisiä käyttämään kaupunkitilaa. Hyviä esimerkkejä ovat Amos Rexin kummut, joiden luona lapset ja nuoret viihtyvät tai kesäkatukokeilut, joiden yhteydessä on tuotu leikkimistä ja lasten oleskelua tukevia elementtejä kaupunkitilaan. Kulttuurikeskusten, kuten Annantalon, ympäristöjen, aukoiden ja puistojen kehittämisessä on myös hyviä mahdollisuuksia elävöittää kaupunkitilaa yhteistyössä eri toimialojen kesken.

Keskustan elinvoimaprojektissa panostetaan käveltävään, turvalliseen ja viihtyisään kaupunkitilaan. Kävelyn edistäminen on nostettu keskustan strategiseksi vetovoimatekijäksi, ja se on huomioitu myös keskustavisiossa ja Helsingin kävelyn edistämishjelmassa. Käveltävyyden kehittäminen tukee lasten ja nuorten turvallista liikkumista, se luo paikkoja pysähtyä, oleilla ja leikkiä, sekä seurata mitä kaikkea kiinnostavaa ympäristössä tapahtuu. Tällainen kaupunkitila tukee myös leikkipaikkojen ja -puistojen sekä harrastuspaikkojen ulkopuolella lasten ja nuorten hyvää arkea.

Maankäytön keskustavisiossa vuodelta 2021 kehittämisen periaatteina on nostettu esille esimerkiksi seuraavia lasten ja nuorten sekä perheiden viihtyisyyttä tukevia suuntaviivoja: kaikki ovat tervetulleita keskustaan, keskusta on silmäkorkeudelta elävä, katutilan käyttöä priorisoidaan, keskustasta löytyy tapahtumapaikkoja ja keskustan kulttuurikeskittymää vahvistetaan. Kaavoituksella pyritään edistämään monipuolisia ja kaikille saavutettavia tiloja keskustassa.

Makasiinirannan alueelle on suunnitteilla sekä arkkitehtuuri- ja design-museo että uusi leikkipaikka. Rantaan osoitetaan leikkipaikka siten, että sen vieressä on mahdollisuus istuskella sekä kahvilaterassilla että penkeillä. Suunnitteluperiaatteet asettavat tavoitteeksi suunnitella ja rakentaa ulkotilat eri käyttäjäryhmiä varten laadukkaiksi ja viihtyisiksi. Makasiinirantaan saadaan uutta julkista rantaa. Tavoitteena on tehdä siitä toiminnallisesti monimuotoista sovitettuna alueen kulttuurihistorialliseen arvoon ja muihin vaatimuksiin.

Kaupunkiympäristölautakunnan 7.5.2024 hyväksymässä Helsingin uudessa arkkitehtuurihjelmassa linjataan, että Helsingissä edistetään myös lapsilähtöistä kaupunkisuunnittelua.

Keskustan kehittämisessä tehdään yhteistyötä kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan kanssa.

Keskustassa on useita kaupungin toimijoita. Osana keskustan elävöittämistä ja kehittämistä vetovoimaisemmaksi tulee toimialojen tehdä tiivistä yhteistyötä ja edelleen kehittää koordinaatio- ja toimintamalleja nykyisiä selkeämmiksi.

Tulevaisuudessa on tarpeen koordinoita aiempaa enemmän leikkialueiden, ulkoliikuntapaikkojen, kahviloiden ja terassien ja muiden myös aikuisille kiinnostavia aktiviteetteja luovien toimintojen sijoittamista lähemmäksi, jotta lapsilla ja heidän huoltajillaan on mahdollisuus leikkiin, kohtaamiseen, ulkoiluun ja harrastamiseen yhtäaikaaisesti. Keskustaan tulevan uuden leikkialueen sijaintia harkitaan jonkin jo olemassa olevan tai tulevan lapsia, nuoria ja perheitä palvelevan toimintopaikan tai -pisteen läheisyyteen.

Leikkipuistot ja viheralueet

Keskustassa ja sen lähialueilla on käynnissä tai käynnistymässä useita peruskorjauksia, joiden yhteydessä myös leikkipaikkoja ja -puistoja kunnostetaan. Näitä ovat esimerkiksi Kaisaniemenpuisto, Hesperianpuisto, Hesperian esplanadilla sijaitseva Taivallahden leikkipuisto, Töölönlahdenpuisto ja Sibeliuksenpuisto. Puistojen kunnostukset parantavat lasten, nuorten ja perheiden palveluja. Keskustan alueella käynnissä olevien ja käynnistyvien puistojen ja niihin liittyvien leikkipaikkojen peruskorjaushankkeiden lisäksi alueen asemakaavahankkeissa tutkitaan uuden, laadukkaan ja elämyksellisen leikkipuiston toteuttamista keskustaan. Myös Töölönlahden pohjoispuolella sijaitsevia alueita tarkastellaan uuden leikkiin varattavien paikkojen ja alueiden näkökulmasta.

Meneillään olevassa Töölönlahdenpuiston idea- ja konseptisuunnitelmassa haetaan laajasti yhteisiä tavoitteita Töölönlahdenpuiston suunnitteluun ja siihen, millainen puisto on tulevaisuudessa. Töölönlahdella korostuvat ympäristön ja luonnon merkitys sekä vehreyden lisääminen. Tämä edistää osaltaan lasten, nuorten ja perheiden viihtymistä keskustassa. Idea- ja konseptisuunnitelman valmistuu kesällä 2024. Tämän jälkeen alkaa varsinainen puistosuunnittelu. Nopeina toimenpiteinä kesiksi 2024 ja 2025 Töölönlahdenpuistoon lisätään kasvillisuutta ja uusia toimintapaikkoja. Puistoon tulee väliaikainen hiekka- ja vesileikkipiste.

Teemaleikkipuistot osana verkostoa: pilottikohde valmisteilla

Teema-ajattelua on hyödynnetty Helsingin mittavassa, noin 230 leikkipaikan ja lähes 70 leikkipuiston verkostossa aiemminkin.

Uusia leikkipuistotoja perustetaan harvakseltaan. Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala järjestää ja vastaa leikkipuistojen ohjatusta toiminnasta, ja kaupunkiympäristön toimialan tehtäviin kuuluvat sekä leikkipuiston rakennusten että leikki- ja pelialueiden ja muun ympäristön suunnittelu, rakentaminen ja kunnossapito. Uusia leikkipaikkoja on toteutettu viime aikoina uusien asuinalueiden puistoihin. Joka vuosi kunnostetaan useita leikkipuistoja ja -paikkoja, ja tulevaisuudessa teemallisuus otetaan Helsingissä entistä kokonaisvaltaisemmin osaksi leikkialueiden suunnittelukäytäntöjä.

Vuonna 2022 määriteltiin Helsingin leikkipalveluverkoston tavoitetila. Tavoitteena on täydentää verkostoa joko kehittämällä tai rakentamalla kaupunkiin noin kymmenen teemaleikkipuistoa tai -leikkipaikkaa, joissa jokaisella on oma leikkiin innostavaa teemansa. Se näkyy leikkivälineiden valinnassa ja alueen suunnittelussa.

Kaupunkiympäristön toimiala käynnisti tänä vuonna teemaleikkiverkoston tarkemman suunnittelun osana leikin palveluverkoston kehittämistä. Tämä työ valmistuu ensi syksynä. Työssä määritellään periaatteet koko kaupungin laajuiselle ja tasapuoliselle teemaleikin verkostolle. Koko kaupungin kattavan verkoston suunnittelussa tarkastellaan myös Helsinkiin jo rakennettuja teemallisia leikkipaikkoja ja -puistoja.

Teemaleikkipuistojen ja -paikkojen verkostotarkastelussa otetaan huomioon, että teemaleikkipuistot vaativat ylimääräistä resursointia, kuten esimerkiksi erikoisleikkivälineitä, osallisuusprosesseja, sekä teeman näkymistä puiston toiminnoissa.

Ensimmäinen uuden teemaleikkipuiston konseptin mukainen leikkipuisto valmistuu syksyllä 2024, kun Helsingin leikkipuistot täyttävät 110 vuotta. Tietokoneomainen leikkipuisto Ruoholahti on suunniteltu yhteistyössä kirjailija, kuvittaja Linda Liukkaan ja maisema-arkkitehtitoimisto Näkymän kanssa. Puiston uniikkien leikkivälineiden toteuttajaksi valikoitui tanskalainen palkittu leikkivälinevalmistaja Monstrum.

Leikkipuisto Ruoholahti palvelee lasten lisäksi eri ikäisiä käyttäjiä. Se on julkisilla liikennevälineillä sujuvasti saavutettava kohde, jonne voi tulla tutustumaan tietokoneiden toimintaperiaatteisiin leikin avulla. Puiston suunnittelussa osallistettiin lapsiperheitä ja käyttäjiä useissa kohdin. Suunnittelun aikana järjestettiin verkkokysely kolmella kielellä, ja vastauksia saatiin 130. Suunnittelun aikana järjestettiin useita työpajoja leikkipuiston henkilökunnan ja lähikoulujen oppilaiden kanssa. Näin saatuja oppeja ja kokemusta hyödynnetään myös jatkossa suunniteltaessa leikkipuistoja.

Osallisuus suunnittelussa

Lapsilähtöisyyttä ja lasten osallisuuden vahvistamista osana Helsingin suunnittelua edistetään tällä hetkellä useissa kaupunkitasoisissa rakenteissa.

Helsingin kaupunki hakee parhaillaan Unicefin Lapsiystävällinen kunta-tunnustusta (LYK). Haussa ovat mukana kaikki kaupungin toimialat ja kaupunginkanslia. Keskeisessä roolissa LYK-työssä on lasten osallisuuden toteutuminen. Helsinki edistää kokonaisvaltaisesti lasten ja nuorten huomioon ottamista kaupungin toiminnassa ja kaupunkiympäristön suunnittelussa.

Helsinki kehittää käyttäjälähtöisen suunnittelun placemaking-mallia. Viimeksi on keskitytty kaupunkiuudistusalueiden julkisiin ulkotiloihin. Kaupunki on käynnistänyt yhdessä lasten ja nuorten kanssa useamman kaupunkitilan viihtyisyyttä parantavan kokeilun, jotka pohjaavat lasten ja nuorten kaupunkitilatutkimukseen.

Kaupunkiympäristön toimialalla on käynnistynyt Kävelyn edistämishjelman (KH 14.3.2022) yhtenä toimenpiteenä Käveltävien katutilojen suunnitteluohjeen laatiminen, jossa edistetään julkisten tilojen tasa-arvoista avautumista esimerkiksi nuorille suunnitelluilla oleskelupaikoilla. Lautakunta kehotti huomioimaan suunnitteluohjeen tavoitteiden mukaisesti sen, että julkisiin ulkotiloihin on luotava myös erityisesti nuorille suunnattuja, houkuttelevia paikkoja kohdata ja viettää aikaa maksutta.

Käsittely

11.06.2024 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus 1:

Amanda Pasanen: Lisätään lausuntoehdotukseen: "Kaupunkiympäristön toimialalla on käynnistynyt Kävelyn edistämishjelman (KH 14.3.2022) yhtenä toimenpiteenä Käveltävien katutilojen suunnitteluohjeen laatiminen, jossa edistetään julkisten tilojen tasa-arvoista avautumista esimerkiksi nuorille suunnitelluilla oleskelupaikoilla. Lautakunta kehottaa huomioimaan suunnitteluohjeen tavoitteiden mukaisesti sen, että julkisiin ulkotiloihin on luotava myös erityisesti nuorille suunnattuja, houkuttelevia paikkoja kohdata ja viettää aikaa maksutta."

Kannattaja: Silja Borgarsdottir Sandelin

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Amanda Pasasen vastaehdotuksen 1 mukaan muutetun ehdotuksen.

Vastaehdotus 2:

Amanda Pasanen: Muutetaan lausuntoehdotuksen 13 kappaleen virke: "Tulevaisuudessa on tarpeen koordinoida aiempaa enemmän ulkoliikuntapaikkojen ja leikkialueiden sijoittamisesta lähekkäin, jotta lapsilla ja heidän huoltajillaan on mahdollisuus leikkiin, ulkoiluun ja harrastamiseen yhtäaikaaisesti."

Muotoon: "Tulevaisuudessa on tarpeen koordinoida aiempaa enemmän leikkialueiden, ulkoliikuntapaikkojen, kahviloiden ja terassien ja muiden myös aikuisille kiinnostavia aktiviteetteja luovien toimintojen sijoittamista lähekkäin, jotta lapsilla ja heidän huoltajillaan on mahdollisuus leikkiin, kohtaamisiin, ulkoiluun ja harrastamiseen yhtäaikaaisesti."

Kannattaja: Silja Borgarsdottir Sandelin

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Amanda Pasasen vastaehdotuksen 2 mukaan muutetun ehdotuksen.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

25.09.2024

Ärende/11

Lisätiedot

Maria Hyövälti, johtava maisema-arkkitehti: 09 310 37494
maria.hyovalti(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 11.06.2024 § 80

HEL 2024-003152 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuravan lausunnon:

Helsingin vihreä valtuustoryhmä esittää, että kaupunki käynnistää uusia toimia keskustan elävöittämiseksi lapsille, nuorille ja perheille. Osana työtä tulee selvittää laadukkaan ja elämyksellisen leikkipuiston toteuttamista keskustaan.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta toteaa, että kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalla on erinomaiset valmiudet olla mukana suunnittelemassa ja toteuttamassa ratkaisuja keskustan elävöittämiseksi sekä leikkipuiston ja mahdollisten muiden ideoiden toteuttamiseksi yhteistyössä sidosryhmien kanssa. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta toivookin aloitteen etenevän konkreettisiin toimenpiteisiin hyvässä yhteistyössä kaupunkiympäristölautakunnan ja muiden sidosryhmien kanssa. Lisäksi kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta esittää, että valtuustokauden alussa asetulle Helsingin kaupungin ja elinkeinoelämän yhteistyöryhmä ydinkeskustan elinvoiman vahvistamiseksi -työryhmälle (HELY-ryhmä) annetaan toimeksiantona mieltä tarkempia konkreettisia ideoita ja ratkaisuja keskustan elävöittämiseksi lapsille, nuorille ja perheille. Lisäksi lautakunta ehdottaa pitkäjänteisemmän suunnitelman toteuttamista lasten, nuorten ja perheiden huomioimiseksi osana keskustan kehittämisen suunnittelua.

Kaupungin toiminnan ja vastuiden osalta aloitteessa esitetty selvitys laadukkaan ja elämyksellisen leikkipuiston toteuttamisesta keskustaan kuuluu kaupunkiympäristölautakunnalle, joka antaa aloitteesta oman lausuntonsa.

Lapset, nuoret ja perheet kohderyhmänä keskusta-alueella

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta vahvistaa aloitteessa esiin nostetun lapsiperheille suunnattujen elämysten ja kysynnän tarpeen ja toteaa, että keskustan vetovoimaisuuden lisäämisessä on sisällöllisesti ja toiminnallisesti useita näkökulmia ja ulottuvuuksia. Siten lasten, nuorten ja perheiden osalta on ensiarvoisen tärkeää ja rauhassa pohdittava, miten heidän toiveensa ja tarpeet tulevat aidosti kuulluiksi ja huomioituiksi. Osana Lapsiystävällinen kunta -työtä lasten ja nuorten osallisuuden

25.09.2024

ohjausryhmän toimesta on tuotettu kaupungin yhteinen suunnittelutyökalu, joka on tukena lasten ja nuorten kuulemisessa ja lapsiystävällisessä palautteenkeruussa. Lisäksi osana Lapsiystävällinen kunta -kehittämistyötä otetaan laajemmin käyttöön lapsivaikutusten arviointi, jolla toteutetaan YK:n lapsen oikeuksien sopimuksen ja lainsäädännön edellyttämää lapsen edun arviointia.

Keskustan ja muidenkin alueiden ja toimintojen kehittämisessä on olennaista huomioida eri-ikäiset lapset, mikä edesauttaa kohdentamaan palveluita ja toimenpiteitä entistä tarkemmin kohderyhmien tarpeisiin. Nämä voivat olla melko pieniä ja yksinkertaisiakin asioita, kuten eväs- ja wc-tiloja, mutta sellaisia, joilla on merkitystä heidän kokemukseensa tilasta ja siellä viihtymisestä. Esimerkiksi osana Lapsiystävällinen kunta -kehittämistyötä on selvitetty alle kouluikäisten, 7–12-vuotiaiden, 13–15-vuotiaiden ja yli 15-vuotiaiden näkemyksiä muun muassa siitä, mitä heidän näkemysten mukaan tulisi kotikunnassa kehittää. Lisäksi on kysytty, mitä tarpeita ja toiveita eri ikäisillä ja taustoista tulevilla lapsilla on. Osana suunnittelu- ja kehittämishankkeita on siis hyvä huomioida jo olemassa oleva tieto, jota voidaan rikastuttaa tapauskohtaisilla tarkentavilla lisätiedoilla.

Lisäksi kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta korostaa, että keskusta-alueen kehittämisessä nuoret tulee huomioida omana kohderyhmänään. Tällä hetkellä on tunnistettu, että nuoret viihtyvät kauppa-keskuksissa ja erityisesti aikuistuvat nuoret itäisessä kantakaupungissa, eikä keskusta-alueella ole nuorille vetovoimaisia paikkoja taikka alueita Oodia lukuun ottamatta. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta katsoo, että keskusta-alueella tulisi olla nuorille tarjolla toiminnallisia tiloja, niin sisällä kuin ulkona, jossa nuoret voisivat enemmän toimia omaehtoisesti. Lisäksi keskusta-alueella voisi järjestää enemmän nimenomaan nuorille kohdennettuja tapahtumia, jotka toisivat nuoria keskustaan.

Keskusta-alueen infrarakentamisen kehittäminen keskustan elävöittämiseksi

Keskustaa tarkasteltaessa ja kehitettäessä on hyvä huomioida ja tunnistaa keskusta kaikkien helsinkiläisten alueeksi. Parhaimmillaan keskusta tuo ihmisiä yhteen alueista ja taustoista riippumatta ja siten osaltaan ennaltaehkäisee segregatiota. Esimerkiksi keskustakirjasto Oodilla on tärkeä rooli nimenomaan kaikkia helsinkiläisiä yhteen tuovana paikkana, minkä vahvistaa sen käyntikertojen tämänhetkinen noin kahdeksan prosentin kasvu edelliseen vastaavaan ajanjaksoon verrattuna. Vuonna 2023 Oodi keräsi yhteensä 2 477 668 käyntikertaa. Kirjastot ovat avoinna kaikille ja tämän viestin vahvistaminen esimerkiksi eri kohderyhmien, kuten lasten, nuorten ja perheiden, tilankäyttötarpeita huomioimalla on kirjastopalveluille olennainen ja tärkeä.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hyväksyi 12.3.2024, § 33 Rikhardinkadun kirjaston tarveselvityksen, jossa todettiin, että hankkeessa tavoitellaan tilallisesti elämyksellistä kirjastoa, joka houkuttelee toiminnallaan ja palveluillaan kaikkia kaupunkilaisia, yhteistyökumppaneita ja kauempaakin tulevia vierailijoita. Hankkeessa laajennetaan erityisesti perheitä, lapsia ja nuoria palvelevien tilojen pinta-alaa ja huomioidaan paremmin heidän erikoistarpeensa. Kirjastossa halutaan myös tarjota enemmän tilaa lapsiperheiden palveluun. Kohderyhmää on osallistettu ja tarkoitus on kuulla heitä peruskorjaushankkeen edetessäkin.

Rikhardinkadunkirjastoa yhdessä Annantalon ja Oodin kanssa suunnitellaan toisiaan täydentäviksi, mikä mahdollistaa niiden hyödyntämisen alustana lasten ja nuorten palveluiden ekosysteemin toimijoille. Keskustassa sijaitseva lasten ja nuorten taidekeskus Annantalo tavoittaa merkittävästi helsinkiläisiä ja on vakiinnuttanut paikkansa lapsiperheiden kulttuurin keskuksena. Vuonna 2023 Annantalo keräsi yhteensä 117 383 käyntikertaa. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta esittää, että Annantalon etupiha-alue, Annanpuistikkoa, tulisi hyödyntää paremmin lasten, nuorten ja perheiden käyttöön, vastaten myös aloitteessa nostettuun toiveeseen toiminnan laajentamisesta sisätiloista ulkoalueille. Annantalon perusparannuskorjaus on tämänhetkisessä investointiohjelmassa aikataulutettu vuosille 2030–2032, mikä viimeistään mahdollistaisi tämän kaltaisten suunnitelmien toteuttamisen. Vastaavia mahdollisuuksia olisi Tori-korttelissa esimerkiksi kaupunginmuseon taikka kaupungintalon sisäpihoilla. Erityisesti kaupunginmuseon sisäpihan toiminnallisuutta toivottaisiin parannettavan lapsiperheet huomioiden toteuttamalla esimerkiksi placemaking-hanke yhdessä kaupunkiympäristötoimialan kanssa. Kaupunginmuseon Aleksanterinkadun toimipisteen käyntikerrat ovat kasvaneet noin kaksi prosenttia edellisvuoden vastaavaan ajanjaksoon verrattuna ja vuonna 2023 se keräsi yhteensä 313 071 käyntikertaa.

Ryhmäaloitteessa esiin nostettu suunnitelma Töölönlahden puiston uudistamisesta ja ehdotus sen yhteydessä toteuttavasta vetovoimaisesta leikkipuistosta kuuluu kaupunkiympäristölautakunnan hallintaan. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta toteaa, että Töölönlahden puiston kehittämässä tulee huomioida sen luontoarvot sekä kulttuurihistoriallinen arvo, jonka osalta kaupunginmuseo on mielellään mukana suunnittelun eri vaiheissa toteuttaen perustehtävänsä helsinkiläisen kulttuuriympäristön vaalijana. Tämänhetkisissä idea- ja konseptisuunnitelmissa korostuvat laatu ja elämyksellisyys, minkä lisäksi suunnittelussa mukana olevat toimijat tukevat vahvasti sitä, että alueesta tulee vetovoimainen paikka nimenomaan erityisesti lapsille, nuorille ja perheille. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan alueelle sijoittuvat toimijat, kuten keskustakirjasto Oodi sekä kaupungin sidosryhmät, kuten alueen taide-

ja kulttuurilaitokset ovat mukana suunnittelutyössä, jolla tähdätään alueen elävöittämiseen.

Aloitteessa nostettu ajatus ulkoliikuntapaikkojen ja lasten leikkipuistojen sijoittamisesta lähekkäin siten, että lapsilla ja heidän huoltajillaan on mahdollisuus ulkoiluun ja harrastamiseen yhtäaikaisesti on kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan näkökulmasta kannatettava. Suunnittelussa tulee huomioida turvallisuusmääräykset, jonka osana pitää huomioida muun muassa leikkipaikkojen ja liikuntapaikkojen välinen riittävä turvaetäisyys. Lisäksi on hyvä todeta, että erityisesti keskusta-alueelle sijoittuu useita kaupungin toimijoita ja toimintoja ja siten osana keskustan elävöittämisestä ja kehittämistä vetovoimaisemmaksi on olennaista tehdä tiivistä yhteistyötä toimialojen kesken ja kehittää yhteistyön koordinaatio- ja toimintamalleja nykyistä selkeämmiksi. Esimerkiksi kulttuurin ja vapaa-ajan liikuntapalvelukokonaisuuden sekä kaupunkiympäristötoimialan välillä puistossa sijaitsevien ulkoliikuntapaikkojen, kuten ulkokuntosalien ja kenttien, ylläpidon osalta tehdään jo yhteistyötä, mutta samanaikaisesti tarpeiden ja toiveiden lisääntyessä yhteistyön kehittäminen ja selkeyttäminen olisi perusteltua niin kaupungin kuin kaupunkilaistenkin näkökulmasta. Samoin toimialan sisäiset synergiaedut tulee huomioida, kuten esimerkiksi kirjaston rooli liikuntavälineiden lainaajana, mikä mahdollistaa kaikkien mahdollisuudet pelata ja harrastaa lähialueiden liikunta- ja ulkoilupaikoilla. Yleisestikin kaupungin palveluja tulisi toteuttaa mahdollisuuksien mukaan siten, että ne tukisivat ja täydentäisivät toisiaan tarjoten kaupunkilaisille mutkattoman asiakas- ja palvelupolun. Siten esimerkiksi mahdollisen keskustaan suunniteltavan leikkipuiston sijaintia tulisi harkita sijoitettavan jonkin jo olemassa olevan lapsille, nuorille ja perheille toimivan toimipisteen läheisyyteen.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta katsoo, että erilaisten pallokenttien lisääminen keskusta-alueella on perusteltua, sillä ne lisäävät mahdollisuuksia omaehtoisen liikunnan harrastamiselle. Koripallokenttiä taikka vastaavia kenttiä keskusta-alueella on esimerkiksi Oodin edessä sekä Baanan eteläpäätyyn rakennettava uusi katukoripallokenttä, jotka molemmat ovat kaupunkiympäristötoimialan vastuulla, ja joiden toimivuutta tulee pohtia toimialojen yhteistyönä. Mahdollisten keskustaan suunniteltavien liikunnallisten toimintojen lisäämiseksi tulee hyödyntää kaupungin lähiliikuntapaikka- ja skeittipaikkaohjelmia, jotka on laadittu vuosille 2022–2032.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta toteaa, että mahdollisten uusien ulkokuntosalien toteuttamista keskustaan on todellisen käyttäjätarpeen näkökulmasta syytä harkita. Töölönlahdelle Linnunlaulun läheisyyteen aletaan rakentaa uutta ulkokuntosalia kesällä 2024, minkä lisäksi kahden muun Töölönlahdelle sijoittuvan ulkokuntosalin suunnittelu on käynnissä. Laajemmalta keskusta-alueelta löytyy ulkokuntosali Hieta-

lahden uimarannalta sekä Kaisaniemenrannasta. Lisäksi OmaStadi 2024 kierroksella toteutetaan 1–2 uutta ulkokuntosalia tai laajennetaan nykyisiä ulkokuntosaleja eteläisen suurpiirin alueella. Pingiksen pelaa- mista voidaan helpottaa sijoittamalla pingispöytiä siten, että pingisväli- neitä on mahdollista käydä lainaamassa läheisestä kirjastosta tai vas- taavasta paikasta. Lähiliikuntapaikkaohjelmassa keskustan alueita Töölöä lukuun ottamatta ei ole tunnistettu nykyisen lähiliikuntapaikka- verkoston katvealueina.

Lausunnossa korostetaan myös turvallisen, viihtyisän ja leikkiin kutsu- van kävely-ympäristön tärkeyttä lapsille. Kaupungin strategiassa 2021– 2025 kävelyn edistäminen on nostettu tärkeäksi keskustan vetovoima- tekijäksi ja se on huomioitu myös keskustavisiossa sekä Helsingin en- simmäisessä kävelyn edistämishjelmassa. Toimenpiteiden toteutta- misvastuu on myös kaupunkiympäristötoimialalla, mutta kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala edesauttaa omalla asiantuntemuksellaan kaupun- kiympäristön kehittymistä arki- ja hyötyliikkumista edistävään suuntaan.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta toteaa, että osana kävelykeskustan laajentamista ja muutenkin kävely-ympäristön kehittämisessä on tär- keää huomioida lapset, nuoret ja perheet. Suunnittelussa olisi hyvä hu- omioida ympäristön mahdollisuudet kaikenikäisten leikkiin ja fyysiseen aktiivisuuteen kannustamiseksi. Yksittäisenä onnistuneena esimerkkinä tällaisesta on keskustassa Amos Rexin yhteydessä olevat kumpareet, jotka keräävät kaiken ikäisiä kiipeilemään. Samoin kävelymatkat ja - etäisyydet tulisi nähdä mahdollisuuksina lisätä arkiliikkumista. Keskus- ta-alueen kehittäminen elämykselliseksi ja kokemukselliseksi ympäri- stöksi palvelisi laajempaakin joukkoa, esimerkiksi matkailijoita ja tu- risteja tarjoten heille kokemuksia kaupunkitilassa. Lisäksi osana kävely- ympäristön kehittämistä on tärkeä huomioida esteettömyys ja saavu- tettavuus, jotka palvelevat myös lapsiperheitä.

Huhtikuussa 2024 käynnistettiin uuden arkkitehtuuri- ja designmuseon suunnittelukilpailu ja museon tuleva uudisrakennus tarjoaa houkuttele- van kohteen myös lapsiperheille osana Helsingin merellistä julkisivua Makasiinirannassa. Museo asettuu osaksi uutta eteläistä kaupunkia ki- ertävää rantareittiä ja tarjoaa mahdollisuuden sekä kävelykeskustan laajentamiseen, että myös tapahtumallisuuden kehittämiseen ulkotilas- sa.

Keskusta-alueen kulttuuri-, taide- ja tapahtumatuotannon kehittäminen keskustan elävöittämiseksi

Infrarakentamisen lisäksi tapahtumilla on merkittävä vaikutus virtojen suuntaamiseksi keskustaan. Keskusta-alue tarjoaa tälläkin hetkellä useita paikkoja järjestää ja toteuttaa erilaisia tapahtumia eri-ikäisille,

25.09.2024

minkä lisäksi Töölönlahden puistolle valmisteilla oleva idea- ja konseptisuunnitelma sekä peruskorjauksessa oleva Kaisaniemen puisto valmistuessaan edistävät ydinkeskustan tapahtuma-aluepalveluita monimuotoisille ja -kokoisille tapahtumille. Lisäksi kaupunkiympäristötoimiala on tehnyt suunnitelman tapahtumainfran parantamiseksi usealla keskusta-alueen torilla ja aukiolla, kuten Senaatintorilla, Narinkkatorilla, Kasarmitorilla sekä Kauppatorilla ja Mantan alueella Kukkatorilla. Työtä on tehty yhteistyössä kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan kulttuuripalvelukokonaisuuden sekä kaupunginkanslian elinkeino- ja viestintäosaston kanssa.

Aloitteessa on todettu keskustan omaleimaisuuden ja kiinnostavuuden lisäämisen olevan tärkeitä tekijöitä keskustan elinvoimaisuuden kannalta, mistä hyvänä esimerkkinä on LUX Helsingin kaltaiset tapahtumat. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta vahvistaa tämän ja toteaa, että erityisesti erilaiset ulkoilmatapahtumat tuovat ihmisiä yhteen ja luovat positiivisia kohtaamisia eri väestöryhmien välille, mihin perustuen myös eri ikäisten lasten ja nuorten sekä perheiden huomioiminen tapahtumien kohderyhminä on tärkeää. Kulttuuritapahtumien saavutettavuutta voitaisiin parantaa kokeilemalla esimerkiksi teatterin, oopperan, baletin ja konserttien suoratoistoa isolta ruudulta kaupunkilaisille ulkoilmatapahtumana. Lisäksi olisi hyvä rakentaa matala, yksinkertainen lava kuntalaisten omaehtoista kulttuuria, muun muassa tanssi-, sirkus- ja musiikkiesityksiä varten. Lisäksi tulisi pohtia myös pienempiä ja kevyesti toteutettavia ratkaisuja, kuten viljelylaatikoita ja sähkökaappien maalauksia, jotka osaltaan monipuolistaisivat ja värittäisivät kaupunkitilaa tarjoten myös perheen pienemmille mahdollisuuden ihmettelulle ja ihastelulle.

Tällä hetkellä esimerkiksi Savoy-teatteri, ja sen osana Espan lava huomioi lapset, nuoret ja lapsiperheet tarjonnassaan, vaikka se ei olekaan toiminnan ydinkohderyhmä. Erityisesti Espan lavan maksuton alle 12-vuotiaille suunnattu runsas ohjelma toimii myös miljöönsä helppouden puolesta lapsiperheille. Perheitä kiinnostaa myös taidepainotteisen perusopetuksen ja lukioiden esiintymiset Espan lavalla. Myös Savoy-teatterin ohjelmassa on vuosittain lastenkulttuuria esimerkiksi musiikin ja elokuvien muodossa.

Parhaimmillaan tapahtumat, taide, kulttuuri ja muut kohtaamisia mahdollistavat tilat ja ympäristöt luovat syitä saapua keskustaan, tuottavat kohtaamisia ja isoakin ruuhkahuippuja ehkäisten siten myös segregatiota. Kaupungin omien sekä kaupungin tukemien ja mahdollistamien tapahtumien ja kulttuuripalvelujen lisäksi merkittävä osa tapahtuma- ja kulttuuritarjonnasta on alan yksityisten yhteisöjen ja kaupunkilaisten omaehtoista toimintaa, jonka helpottaminen on kaupungin elävöittämisen kannalta tärkeä tavoite.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta katsoo tärkeäksi, että kaupungin tapahtuma-, taide- ja kulttuurimyönteistä toimintakulttuuria vahvistetaan entisestään, ylläpidetään ja kehitetään sallivaa ja mahdollisuuksia tunnistava palveluasennetta kaupunkilaisten ja kumppanien kanssa sekä kehitetään kaupungin omia palveluja asiakaslähtöisesti ja yhteistyössä kaupunkilaisten kanssa huomioiden myös lapset, nuoret ja perheet. Lisäksi lautakunta toteaa, ettei kaikkia tapahtumia ole kuitenkaan tarkoituksenmukaista tuoda ydinkeskustaan, sillä samanaikaisesti kaupungin tulee elävöittää kaupunginosia ympäri Helsinkiä ja tämän tasapainon löytäminen on tärkeää.

Yhteenveto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta toivoo aloitteen etenevän konkreettisiin toimenpiteisiin yhteistyössä kaupunkiympäristölautakunnan ja muiden sidosryhmien kanssa, minkä lisäksi lautakunta esittää toimeksiantona HELY-työryhmälle pohtia konkreettisia ideoita ja ratkaisuja keskuksen elävöittämiseksi.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan keskeiset toimijat keskusta-alueella aloitteen kohderyhmän osalta ovat keskustakirjasto Oodi, Rikhardinkadunkirjasto, kaupungin museo ja sen yhteydessä toimiva Lasten kaupunki sekä lasten ja nuorten taidekeskus Annantalo. Näiden lisäksi keskusta-alueella on muitakin toimialan ylläpitämiä paikkoja, kuten ulkokuntosaleja, kumppanitoimijoina erityisesti taide- ja kulttuurilaitoksia ja lisäksi alueella toimii aktiivisesti kaupungin jalkautuva ja etsivä nuorisotyö.

Olennaista keskustan kehittämisessä aloitteessa esitetyn kohderyhmän näkökulmasta on huolellisesti osallistaa heitä suunnitteluun sekä aidosti kuulla heidän tarpeensa ja toiveensa. Lisäksi nuoret on tärkeää huomioida omana kohderyhmänään niin infrarakentamisen kuin tapahtumatuotannon osalta, samoin kuin eri-ikäiset lapset ja heidän tarpeensa.

Infrarakentamisen luo mahdollisuuksia, minkä lisäksi on tärkeä vahvistaa tapahtuma-, taide- ja kulttuurimyönteistä toimintakulttuuria. Annantalon ja sen etupiha-alueen hyödyntäminen nimenomaan lasten, nuorten ja perheiden näkökulmasta olisi tärkeää. Mahdollisten uusien ulkokuntosalien toteuttamista keskustaan on todellisen käyttäjätarpeen näkökulmasta syytä harkita. Keskustan, ja koko Helsingin, kävelyympäristön kehittäminen fyysisistä aktiivisuutta ja leikkiä lisääväksi on suositeltavaa lasten, nuorten ja perheiden näkökulmasta.

Keskustaa kehitettäessä lasten, nuorten ja perheiden näkökulmasta on tärkeä pohtia ja selvittää juurisyyt, minkä takia keskustaan ei tällä hetkellä tulla, miten kohderyhmä kokee keskustan ja mitä he siltä odotta-

vat. Lisäksi osana kohderyhmän osallistamista on tärkeä selvittää, mitä keskustalta toivotaan jatkossa ja mikä saisi heidät tulemaan keskustaan ja sen jälkeen ottaa heidät mukaan suunnittelun eri vaiheisiin, kuten esimerkiksi Rikhardinkadun kirjaston osalta on tehty. Selvittämällä tarkemmin syitä sekä osallistamalla kohderyhmiä voidaan paremmin löytää ratkaisuja keskustan elävöittämiseksi.

Käsittely

11.06.2024 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus 1:

Nina Miettinen: Lisäys kappaleeseen 19 ennen viimeistä virkettä:

"Kulttuuritapahtumien saavutettavuutta voisikin parantaa kokeilemalla esimerkiksi teatterin, oopperan, baletin ja konserttien suoratoistoa isolta ruudulta kaupunkilaisille ulkoilmatapahtumana."

Kannattaja: Tuomas Tuomi-Nikula

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hyväksyi Nina Miettisen vastaehdotuksen yksimielisesti.

Vastaehdotus 2:

Nina Miettinen: Korvataan kappaleen 14 pingistä käsittelevät 2 virkettä seuraavalla: "Pingiksen pelaamista voidaan helpottaa sijoittamalla pingispöytiä siten, että pingisvälineitä on mahdollista käydä lainaamassa läheisestä kirjastosta tai vastaavasta paikasta."

Kannattaja: Tuomas Tuomi-Nikula

Vastaehdotus 3:

Hilkka Ahde: Kappaleen 19 toiseksi viimeiseksi virkkeeksi lisätään:

Lisäksi olisi hyvä rakentaa matala, yksinkertainen lava kuntalaisten omaehtoista kulttuuria, muun muassa tanssi-, sirkus- ja musiikkiesityksiä varten.

Kannattaja: Mahad Ahmed

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hyväksyi Hilkka Ahteen vastaehdotuksen yksimielisesti.

Vastaehdotus 4:

Heimo Laaksonen: Poistetaan kappaleesta 14 pingistä koskevat kaksi virkettä.

Kannattaja: Paavo Arhinmäki

25.09.2024

Äänestettiin ensin Heimo Laaksosen vastaehdotuksesta 4 esittelijän ehdotusta vastaan ja tämän jälkeen erikseen Nina Miettisen vastaehdotuksesta 2.

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Heimo Laaksosen vastaehdotuksen 4 mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 3

Anna Karhumaa, Esa Korkia-aho, Nina Suomalainen

Ei-äännet: 10

Hilkka Ahde, Mahad Ahmed, Paavo Arhinmäki, Titta Hiltunen, Lukas Korpelainen, Heimo Laaksonen, Nina Miettinen, Kimmo Niemelä, Dani Niskanen, Tuomas Tuomi-Nikula

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hyväksyi tässä äänestyksessä Heimo Laaksosen vastaehdotuksen 4 äänin 3 - 10.

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Nina Miettisen vastaehdotuksen 2 mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 5

Anna Karhumaa, Esa Korkia-aho, Heimo Laaksonen, Dani Niskanen, Nina Suomalainen

Ei-äännet: 8

Hilkka Ahde, Mahad Ahmed, Paavo Arhinmäki, Titta Hiltunen, Lukas Korpelainen, Nina Miettinen, Kimmo Niemelä, Tuomas Tuomi-Nikula

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hyväksyi tässä äänestyksessä Nina Miettisen vastaehdotuksen 2 mukaan muutetun ehdotuksen äänin 5 - 8.

28.05.2024 Pöydälle

Esittelijä

vs. kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja

25.09.2024

Ärende/11

Kirsti Laine-Hendolin

Lisätiedot

Tanja Tuominen, erityissuunnittelija, puhelin: 09 310 50674
tanja.tuominen(a)hel.fi

25.09.2024

Ärende/12

§ 194

Ledamoten Oula Silvennoinens motion om bättre myndighetsspråk och kommundemokrati

HEL 2024-003158 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige betraktade motionen som slutbehandlad.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Pi Krogell-Magni, kommunikationschef, telefon: 09 310 73511
pi.krogell-magni(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuustoaloite 28.02.2024 Silvennoinen Oula Parempaa virkakieltä - parempaa kuntademokratiaa

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Oula Silvennoinen och 25 andra ledamöter föreslår i sin motion att staden vidtar resoluta och långsiktiga åtgärder för att i sitt myndighetsspråk börja tillämpa principerna i den standard för klarspråk som Internationella standardiseringsorganisationen ISO godkände sommaren 2023. Förslaget i motionen gäller såväl språket i stadens beslutsfattande som det språk som staden använder i kommunikationen med stadsbor. Ledamöterna föreslår att en språkvårdartjänst inrättas i stadskansliet som ett sätt att främja tillämpningen av principerna i klarspråksstandarderna.

I motionen påpekar ledamöterna att ett stelt och svårbegripligt myndighetsspråk utgör ett direkt hinder för jämlikhet och en fungerande demokrati. Dessutom motiveras motionen med att den absoluta majoriteten av beslutsfattandet i Helsingfors och stadens kommunikation med invånarna sker på skriven finska och svenska. Därmed är ett begripligt och klart myndighetsspråk en förutsättning för att stadsbornas ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter ska tillgodoses.

25.09.2024

Premisser för stadens kommunikation

Stadens kommunikation styrs av kommunallagen, offentlighetslagen, grundlagen, språklagen och stadens förvaltningsstadga samt av stadens riktlinjer för och anvisningar om kommunikation. I de lagar och anvisningar som styr kommunikationen poängteras att staden ska kommunicera på ett klart, sakligt och begripligt språk och beakta behoven hos olika befolkningsgrupper.

Enligt 29 § i kommunallagen ska kommunen informera kommuninvånarna, dem som utnyttjar kommunens tjänster, organisationer och andra sammanslutningar om kommunens tjänster och ekonomi, ärenden som bereds i kommunen, planer som gäller ärendena och behandlingen av ärendena, beslut som fattats och beslutens effekter. I kommunikationen ska det användas ett klart och begripligt språk och olika invånargrupperns behov ska beaktas.

Enligt språklagen är Finlands nationalspråk finska och svenska. Staden kommunicerar om sin verksamhet och sina beslut huvudsakligen på de inhemska språken. Staden använder även andra språk i sin invånarkommunikation.

All kommunikation som staden producerar utgår från stadens kommunikationsanvisningar (borgmästaren 19.6.2019). Helsingfors stads kommunikationsanvisningar utgår från grundlagen, kommunallagen och lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (offentlighetslagen), särskilt från deras föreskrifter om yttrandefrihet, kommunikation, växelverkan och handlingsoffentlighet.

Enligt stadens kommunikationsanvisningar ska kommunikationen vara öppen, aktuell och pålitlig. Målet är att stadsbor, sammanslutningar och företag i god tid ska få upplysningar om stadens planer, verksamhet och service samt en möjlighet att utveckla staden och delta i dess beslutsfattande.

Begreppet klarspråk

Enligt Institutet för de inhemska språken är myndighetsspråket det språk som myndigheterna använder i sitt arbete. I likhet med många myndighetsuppgifter är även myndighetsspråket mångsidigt och det används i många olika kommunikationskanaler. Exempel på myndighetsspråk är författningsspråket, EU-språket, språket i meddelanden och blanketter samt på webbplatser och det språk som används när man uträttar ärenden muntligen. Enligt Institutet för de inhemska språken är myndighetsspråket strängare reglerat än allmänspråket. Myndighetsspråket styrs inte bara av allmänspråkets normer utan även av flera lagar samt av värderingar och principer som också i övrigt styr

myndigheternas verksamhet. Den mest kända av de lagar som styr myndighetsspråket är förvaltningslagen, vars 9 § ålägger myndigheter att använda ett sakligt, klart och begripligt språk.

Den finska ISO-standard som publicerats i år är en översättning av den internationella ISO-standard för klarspråk. En del exempel har bearbetats så att de bättre passar in i finskan, men i övrigt rör det sig om en direkt översättning av den internationella versionen. Den internationella standarden har utarbetats av internationella klarspråksorganisationer och kan tillämpas på olika språk och texttyper. Den gäller specifikt klarspråk (plain language), inte lätt språk (easy language).

Standarden utarbetades som en gemensam grund för internationellt samarbete i utvecklingen av språkbruket inom olika branscher. Ett annat mål var att med hjälp av standarden öka medvetenheten om arbetet med att utveckla texter och erbjuda ett redskap för utvecklingen som utarbetats och godkänts av en stor grupp språkexperter.

I likhet med många andra ISO-standarder är standarden för klarspråk en icke-bindande rekommendation. Principerna, rekommendationerna och instruktionerna i standarden är sådana som redan styr utvecklingen av myndighetskommunikation i Finland. Standarden som sådan ändrar alltså ingenting i arbetets innehåll eller riktlinjer utan utgör snarare ett bakgrundsstöd. Standarden är till för alla slags kommunikation och arbete med texter, inte endast myndighetstexter.

Hur staden utvecklar beredningen och sitt goda myndighetsspråk

Vid beredningen av beslut ser beredarna till att myndighetsspråket och texterna är klara. I beslutstexter används många juridiska termer och behandlas komplicerade företeelser, och beredarna ska se till att de presenteras begripligt. De som bereder beslutstexter har tillgång till en guide till skrivande av beredningstexter. Guiden innehåller instruktioner om hur man skriver klar och högklassig beredningstext och beaktar såväl formfrågor som kvaliteten på innehållet. Syftet med guiden är att göra beslutsberedningen inom staden enhetligare och erbjuda gemensamma riktlinjer för alla beredningstexter inom staden. Guiden leder beredarna att ge sin text en saklig och klar form och använda ett objektivt, sakligt, begripligt och klart myndighetsspråk. Det betyder att det ska vara lätt för målgruppen att förstå innehållet i beslutet och dess motiveringar. Beredarna ska uttrycka sig exakt och enkelt och undvika överdrivet byråkratiskt språk. Officiella och juridiska uttryck ska användas i texten och hela dokumentet ska ha en officiell stil.

Besluten skrivs på finska eller svenska. I beslutshandlingarnas språkversioner tillämpas språklagen, enligt vilken fullmäktiges möteskallelse och protokoll översätts till svenska. Stadsstyrelsens och

25.09.2024

nämndernas handlingar översätts inte, men handlingarna i nämndernas svenska sektioner skrivs på svenska. Tjänsteinnehavarbeslut som publiceras på svenska är exempelvis besluten av direktören för svenska servicehelheten inom fostran och utbildning.

Språkdräkten granskas i alla översättningar som stadskansliets translatorer producerar. Språkvården är en del av översättningsprocessens kvalitetskontroll och stadens translatorer kontaktar vid behov beredaren eller skribenten för att precisera eventuella oklara eller mångtydiga formuleringar.

Ibland har staden ordnat utbildningar om gott myndighetsspråk och beredning av förslagstexter. I utbildningarna har man behandlat såväl beredningsprocesserna som gott myndighetsspråk och hur man skriver tydliga beslutstexter. Staden ska även i fortsättningen ordna utbildningar för att främja ett gott myndighetsspråk och begripliga förslags- och beredningstexter. Staden kan antingen ordna utbildningar själv eller exempelvis använda skräddarsydda utbildningar för beredare och beslutskommunikatörer som Institutet för de inhemska språken erbjuder.

Dessutom uppmanar staden beredarna och beslutskommunikatörerna att studera på egen hand med hjälp av material från Institutet för de inhemska språken och dess språkvårdsavdelning och självständigt sätta sig in i diverse andra guider. Guiderna kompletteras av den klarspråkstandard som Institutet för de inhemska språken rekommenderar och stadens sektors guider för beslutsberedning.

Helsingfors stad satsar på högklassig och klar kommunikation och ett gott myndighetsspråk. Vid omarbetningen av stadens webbplats fastställdes en vision och servicelöften, som är exempel på satsningar som förbättrar kundupplevelser, gör det behagligare för stadens kunder att utträta sina ärenden och stärker webbplatsen hel.fi:s position som ett viktigt medium för helsingforsarna. När stadens organ sammanträder deltar sakkunniga som har specialiserat sig på beslutskommunikation. De säkerställer att allmänheten efter sammanträdena får begriplig och kompakt information om besluten. Staden satsar på att informera allmänheten om sina beslut med lättbegripliga nyheter och beslutsmeddelanden.

Olika myndigheters användning av språkvårdare

Utifrån en utredning som stadskansliet gjort kan det konstateras att inga experter på språkvård med titeln språkvårdare (i finska) arbetar för kommuner eller städer. Inte heller Kommunförbundet har någon språkgranskare (i finska). Kommunförbundet och tvåspråkiga kommuner har team med svenska översättare, och i teamens arbetsrutiner ingår språkgranskning av översättningarna.

25.09.2024

Inom statsförvaltningen arbetar språkvårdsexperter åtminstone i statsrådets kansli och riksdagen, där kvaliteten på lagar, författningar och rättsliga texter kräver särskild uppmärksamhet. Även svenska översättare arbetar inom statsförvaltningen. Deras översättningar och de översättningar som produceras av frilansöversättare språkgranskas med sporadiska stickprov.

För närvarande bedöms Helsingfors stad inte ha något behov av att inrätta en språkvårdstjänst i finska. Staden har inte heller någon plan för att inrätta en sådan tjänst. Vid staden arbetar experter på kommunikation och journalism samt olika språk, språkvetenskap och översättningsvetenskaper med språkvård som en del av sina arbetsuppgifter. Dessutom hör kollegial granskning av texter före publikation till kommunikatörernas och översättarnas arbetsrutiner.

Stadsstyrelsen anser att stadskansliet bör säkerställa att det är tydligt vem i organisationen som är ansvarig för det aktiva arbetet med språkvårdsutveckling och utbildning i språkvård bland personalen.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Pi Krogell-Magni, kommunikationschef, telefon: 09 310 73511
pi.krogell-magni(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuustoaloite 28.02.2024 Silvennoinen Oula Parempaa virkakieltä - parempaa kuntademokratiaa

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 16.09.2024 § 560

HEL 2024-003158 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

25.09.2024

Ärende/12

16.09.2024 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Tuomas Rantanen: Lisätään esittelijän perusteluihin "Kaupunginhallitus katsoo, että kaupunginkanslian tulee varmistaa, että aktiivisen kielenhuollon kehitys- ja koulutustyö kaupungin henkilöstön keskuudessa on selkeästi vastuutettu jollekulle organisaatiossa."

Kannattaja: Minja Koskela

09.09.2024 Pöydälle

02.09.2024 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Pi Krogell-Magni, viestintäpäällikkö, puhelin: 09 310 73511
pi.krogell-magni(a)hel.fi

§ 195

Ledamoten Mirita Saxbergs motion om fler klasser för intensifierad undervisning i närskolorna

HEL 2024-002446 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige betraktade motionen som slutbehandlad.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Katja Rimpilä, stadssekreterare, telefon: 09 310 36256
katja.rimpila(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Painotetun opetuksen jakautuminen
- 2 Valtuustoaloite 14.02.2024 Saxberg Mirita Painotetun opetuksen luokkien lisääminen lähikouluihin

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Mirita Saxberg och 24 andra ledamöter framhåller i sin motion att det finns skäl att öka den intensifierade undervisningen i klass i olika läroämnen i närskolorna runt om i Helsingfors i syfte att kunna utnyttja den intensifierade undervisningen som ett av verktygen för att förebygga differentiering mellan områdena samt för att stödja lärandet och utvecklingen av social kompetens hos ungdomar.

Fostrans- och utbildningsnämndens finska sektion har 6.5.2014 (§ 51) beslutat att det relativa antalet elever antagna till den intensifierade undervisningen via inträdesprov är högst 10 % av alla elever i årskurserna 1–6 och högst 30 % av alla elever i årskurserna 7–9 på hela stadens nivå. En och samma skola kan tillhandahålla intensifierad undervisning i högst två läroämnen och eleverna antas genom inträdesprov. I Helsingfors erbjuds förutom intensifierad undervisning också språkbadsundervisning i svenska, omfattande undervisning på två språk, språkberikad undervisning och undervisning på engelska.

En läropliktig kan också ansöka om inträde till en annan skola än den närskola som kommunen anvisar. Enligt 28 § i lagen om grundläggande utbildning kan skolan anta elever också utifrån sekundära elevantagningskriterier, till exempel ett inträdesprov till intensifierad undervisning.

Den intensifierade undervisningen börjar i årskurs 1, 3 eller 7.

I Helsingfors ordnas intensifierad undervisning både i stadens egna skolor och i privata avtalsskolor samt i två skolor som hör till Helsingfors universitet. Intensifierad undervisning ordnas runt om i Helsingfors. Utbudet är störst i västra och östra stordistriktet. I bilaga 1 beskrivs den intensifierade undervisningens nuläge: fördelningen av den intensifierade undervisningen i distriktet (tabell 1), den geografiska fördelningen av nätet för intensifierad undervisning (tabell 2), det totala antalet elevplatser inom intensifierad undervisning enligt skola (tabell 3) och antal sökande till intensifierad undervisning som börjar hösten 2024 enligt årskurs (tabell 4).

Fostrans- och utbildningsnämndens finska och svenska sektion beslutar om ordnandet av den intensifierade undervisningen på förslag av skolornas direktorer. Om man ökar den intensifierade undervisningen ska man beakta att undervisningen fördelas jämnt och tillgängligt i olika delar av staden.

Det finns områdesvisa och läroämnesvisa skillnader i hur man söker till intensifierad undervisning. I syfte att främja möjligheterna att söka till den intensifierade undervisningen har kommunikationen om alternativet effektiviserats. Dessutom beaktas elevens stödbehov vid inträdesproven. Information finns på många språk.

De som får förberedande undervisning eller har fått förberedande undervisning inom de senaste 12 månaderna får använda tolk i inträdesprovet till intensifierad undervisning från och med årskurs 3 och ett översättningsprogram i inträdesprovet till intensifierad undervisning från och med årskurs 7.

Det ska vara möjligt för alla att söka till intensifierad undervisning och utbudet av intensifierad undervisning ökas enligt behov. I syfte att förebygga segregation mellan områden ska man fästa uppmärksamhet på att undervisningen är tillgänglig och på de kommunikativa åtgärderna även i fortsättningen för att nå ännu fler elever och vårdnadshavare. Målet är att antalet sökande till intensifierad undervisning ökar och att den intensifierade undervisning som skolorna tillhandahåller förverkligas.

25.09.2024

Fostrans- och utbildningsnämnden konstaterar i sitt utlåtande att effekterna av den intensifierade utbildningen på differentieringsutvecklingen hos unga ska bedömas. Samtidigt ska man följa upp erfarenheter av en modell för en studieväg för intensifierad undervisning för alla, som tagits i bruk i Kervo för eleverna i årskurs 7–9.

Svaret på motionen baserar sig på ett utlåtande från fostrans- och utbildningsnämnden.

Enligt 30 kap. 11 § 2 och 4 mom. i förvaltningsstadgan besvarar stadsstyrelsen en motion som undertecknats av minst 25 ledamöter och förelägger fullmäktige sitt svar.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Katja Rimpilä, stadssekreterare, telefon: 09 310 36256
katja.rimpila(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Painotetun opetuksen jakautuminen
- 2 Valtuustoaloite 14.02.2024 Saxberg Mirita Painotetun opetuksen luokkien lisääminen lähikouluihin

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 16.09.2024 § 563

HEL 2024-002446 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

09.09.2024 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Katja Rimpilä, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36256
katja.rimpila(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 21.05.2024 § 121

HEL 2024-002446 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle valtuutettu Mirita Saxbergin ja 24 muun valtuutetun valtuustoaloitteesta koskien perusopetuksen painotetun opetuksen luokkien lisäämistä lähikouluihin sekä jokaisen oppilaan mahdollisuutta osallistua painotettuun opetukseen:

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan suomenkielinen jaosto on päättänyt (6.5.2014 § 51), että painotettuun opetukseen valintakokeella valittujen oppilaiden suhteellinen määrä koko kaupungin tasolla on vuosiluokilla 1–6 enintään 10 % ja vuosiluokilla 7–9 enintään 30 % kaikista oppilaisista. Koulussa voi olla enintään kaksi painotusta, johon hakeudutaan valintakokeella. Painotetun opetuksen lisäksi Helsingissä tarjotaan ruotsin kielikylypyopetusta, laajamittaista kaksikielistä opetusta, kielirikasteista ja englanninkielistä opetusta.

Oppivelvollinen voi pyrkiä oppilaaksi myös muuhun kuin kunnan osoittamaan lähikouluun. Perusopetuslain 28 § perusteella kouluun voidaan ottaa oppilaita myös toissijaisten oppilaaksiottokriteerien eli esimerkiksi painotetun opetuksen valintakokeen perusteella. Valintakokeella selvitetään oppilaan valmiuksia opiskella hakemassaan painotuksessa. Valintakokeiden perusteella valitaan painotettuun opetukseen parhaiten valintakokeessa menestyneet oppilaat.

Painotettu opetus alkaa joko ensimmäisellä, kolmannella tai seitsemännellä vuosiluokalla. Painotettu opetus jatkuu oppilaan koko opinpolun ajan perusopetuksen loppuun, joten painotetun opetuksen lisääminen suunnitellaan siten, että ala-asteen kouluissa alkaneet painotukset jatkuvat myös vuosiluokilla 7–9 opinpolun mukaisesti.

Helsingissä painotettua opetusta tarjotaan sekä kaupungin omissa kouluissa että yksityisissä sopimuskouluissa. Helsingin kaupungin 82 suomenkielisestä peruskoulusta painotettua opetusta annetaan 28 koulussa ja 14 ruotsinkielisestä peruskoulusta painotettua opetusta annetaan yhdessä koulussa. Oman oppilaaksiottoalueen omaavista 11 yksityisestä sopimuskoulusta ja 2 yliopiston koulusta painotettua opetusta tarjotaan yhdeksässä peruskoulussa. Liitteessä 1 on kuvattuna painotetun opetuksen nykytilanne: painotetun opetuksen jakautuminen suurpiireittäin (taulukko 1), painotetun opetuksen verkon maantieteellinen jakautuminen (taulukko 2), painotetun opetuksen paikkojen kokonais-

määrä kouluittain (taulukko 3) sekä painotetun opetuksen hakijamäärät vuosiluokka-asteittain syksyllä 2024 alkavaan opetukseen (taulukko 4).

Painotetun opetuksen verkko jakautuu tasaisesti ympäri Helsinkiä. Painotettua opetusta tarjotaan eniten läntisessä ja itäisessä suurpiirissä. Hakijoiden määrä eri painotuksiin vaihtelee alueittain ja painotuksittain. Kaikissa kouluissa ei ala painotettua opetusta joka vuosi johtuen hakijamäärän vähäisyydestä.

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan suomen- ja ruotsinkieliset jaostot päättävät koulujen johtokuntien esityksestä painotetun opetuksen järjestämisestä. Koulut voivat esittää painotetun opetuksen aloittamista. Painotetun opetuksen verkkoa on kasvatettu viimeksi Itäkeskuksen peruskoulun seitsemänneltä alkavalla liikuntapainotuksella 1.8.2024 alkaen.

Kaikki koulujen johtokuntien esitykset painotetusta opetuksesta käsitellään pohjautuen olemassa oleviin päätöksiin ja kriteereihin. Painotettua opetusta lisättäessä tulee huomioida painotuksien jakautuminen tasaisesti eri puolille kaupunkia saavutettavaksi.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää tärkeänä, että kaikilla oppilailla on mahdollisuus hakea painotettuun opetukseen ja painotetun opetuksen tarjontaa lisätään tarpeen mukaan.

Painotetun opetuksen hakeutumisessa on eroja alueellisesti ja painotuksittain. Tilanteen parantamiseksi on lisätty viestintää ja valintakoikeissa otetaan huomioon oppilaan tuen tarpeita. Viestintää on tehostettu painotetun opetuksen hakuvaihtoehtoista, jotta painotettu opetus olisi aikaisempaa saavutettavampaa kaikille oppilaille. Painotetusta opetuksesta tietoa tarjotaan monikielisesti.

Valmistavassa opetuksessa opiskelevat tai viimeisen 12 kuukauden sisällä valmistavassa opetuksessa opiskelleet saavat käyttää kolmannen luokan painotetun opetuksen valintakokeessa tulkkia ja seitsemännen luokan painotetun opetuksen valintakokeessa käännösohjelman.

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan mielestä alueellisen segregaaation ehkäisemiseksi painotetun opetuksen verkon kasvattamisen lisäksi huomiota tulee jatkossakin kiinnittää painotetun opetuksen saavutettavuuteen ja viestinnällisiin toimenpiteisiin, joilla tavoitetaan laajempi joukko oppilaita ja huoltajia. Tavoite on, että painotetun opetuksen hakijamäärät kasvavat ja kaikissa kouluissa toteutuu niissä tarjottava painotettu opetus.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta katsoo, että painotetun opetuksen vaikutuksia lasten eriytymiskehitykseen tulee arvioida ja samalla seura-

ta Keravalla yläkoulun oppilaille käyttöön otetun uuden kaikille oppilaille suunnatun painotuspolkumallin kokemuksia.

Käsittely

21.05.2024 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Sini Korpinen: Lisätään kohdan 12 loppuun: "Tavoite on, että painotetun opetuksen hakijamäärät kasvavat ja kaikissa kouluissa toteutuu niissä tarjottava painotettu opetus."

Kannattaja: Veli-Pekka Dufva

Kasvatus- ja koulutuslautakunta hyväksyi Sini Korpisen vastaehdotuksen yksimielisesti.

Vastaehdotus:

Petra Malin: Lisätään lausunnon loppuun:

Kasvatus- ja koulutuslautakunta katsoo, että painotetun opetuksen vaikutuksia lasten eriytymiskehitykseen tulee arvioida ja samalla seurata Keravalla yläkoulun oppilaille käyttöön otetun uuden kaikille oppilaille suunnatun painotuspolkumallin kokemuksia.

Kannattaja: Ozan Yanar

Kasvatus- ja koulutuslautakunta hyväksyi Petra Malinin vastaehdotuksen yksimielisesti.

14.05.2024 Pöydälle

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Melina Lukkarinen, pedagoginen asiantuntija, puhelin: +358931035093
melina.lukkarinen(a)hel.fi

§ 196

Ledamöterna Sandra Hagmans och Seida Sohrabis motioner om barns mobilanvändning och skärmtid

HEL 2024-001760 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige betraktade motionerna som slutbehandlade.

Dessutom godkände stadsfullmäktige följande hemställningsklämmor:

- 1 Stadsfullmäktige förutsätter att staden utreder möjligheten att fostrans- och utbildningssektorn genomför en kampanj för att främja digitalt välbefinnande under ett läsår i alla stadens grundskolor. Kampanjen ska vara i linje med de nya ordningsreglerna och ha som huvudsakligt mål att klart minska mobiltelefonanvändningen hos barn och unga under skoldagen.

Stadsfullmäktige förutsätter dessutom att staden utreder möjligheten att på ett omfattande sätt främja digitalt välbefinnande i form av verksamhet mellan de olika förvaltningarna. Böcker, häften och penna skulle även fortsättningsvis vara de huvudsakliga inlärningsredskapen i skolorna. Koncentrationsförmågan och den mentala hälsan ska stödjas som en del av målet för digitalt välbefinnande. (Seida Sohrabi)

- 2 Stadsfullmäktige förutsätter att staden utreder möjligheten att Finlands största städer tillsammans med huvudstäderna i Europa bereder en motion som riktas till tillverkare av operativsystem i mobila kommunikationsmedel. Det skulle förutsättas av dem att det i applikationernas inställning i utgångsläget (default) fanns en fastställd tidsgräns för användare under en viss ålder, till exempel en halvtimme. Det här skulle uppmuntra (nudge) till ett omvänt förhållande till skärmtid: endast de föräldrar som är mest insatta kan öka skärmtiden. Nu är ju situationen omvänd. (Timo Harakka)

- 3 Stadsfullmäktige förutsätter att staden utreder möjligheten att mer systematiskt stöda föräldrar i att skapa gemenskapliga regler om skärmtid och smarta enheter till exempel i samband med lägre årskurser i lågstadiet och lekplatsverksamhet, eftersom skärmtiden i första hand är en gemenskaplig fråga. (Sandra Hagman)

Behandling

Hemställningsklämmor

Ledamoten Seida Sohrabi understödd av ledamoten Mari Holopainen föreslog följande hemställningskläm:

Stadsfullmäktige förutsätter att staden utreder möjligheten att fostrans- och utbildningssektorn genomför en kampanj för att främja digitalt välbefinnande under ett läsår i alla stadens grundskolor. Kampanjen ska vara i linje med de nya ordningsreglerna och ha som huvudsakligt mål att klart minska mobiltelefonanvändningen hos barn och unga under skoldagen.

Stadsfullmäktige förutsätter dessutom att staden utreder möjligheten att på ett omfattande sätt främja digitalt välbefinnande i form av verksamhet mellan de olika förvaltningarna. Böcker, häften och penna skulle även fortsättningsvis vara de huvudsakliga inlärningsredskapen i skolorna. Koncentrationsförmågan och den mentala hälsan ska stödjas som en del av målet för digitalt välbefinnande.

Ledamoten Laura Korpinen understödd av ledamoten Mari Holopainen föreslog följande hemställningskläm:

Stadsfullmäktige förutsätter att staden utreder möjligheten att minska skärmtiden bland skolelever så att barnen i gymnasiet skulle erbjudas möjlighet till tryckta böcker i stället för elektroniska licenser.

Ledamoten Timo Harakka understödd av ledamoten Sandra Hagman föreslog följande hemställningskläm:

Stadsfullmäktige förutsätter att staden utreder möjligheten att Finlands största städer tillsammans med huvudstäderna i Europa bereder en motion som riktar till tillverkare av operativsystem i mobila kommunikationsmedel. Det skulle förutsättas av dem att det i applikationernas inställning i utgångsläget (default) fanns en fastställd tidsgräns för användare under en viss ålder, till exempel en halvtimme. Det här skulle uppmuntra (nudge) till ett omvänt förhållande till skärmtid: endast de föräldrar som är mest insatta kan öka skärmtiden. Nu är ju situationen omvänd.

Ledamoten Sandra Hagman understödd av ledamoten Mika Ebeling föreslog följande hemställningskläm:

Stadsfullmäktige förutsätter att staden utreder möjligheten att mer systematiskt stöda föräldrar i att skapa gemenskapliga regler om skärmtid och smarta enheter till exempel i samband med lägre årskurser i lågstadiet och lekplatsverksamhet, eftersom skärmtiden i första hand är en gemenskaplig fråga.

Stadsfullmäktige godkände först stadsstyrelsens förslag enhälligt.

Omröstningsordning

Hemställningsklämmarna togs separat upp till omröstning.

Omröstningar

5 omröstningen

Ledamoten Seida Sohrabis förslag till hemställningskläm JA, motsätter sig NEJ

JA-förslag: Ledamoten Seida Sohrabis förslag till hemställningskläm
NEJ-förslag: Motsätter sig

Ja-röster: 49

Tarik Ahsanullah, Alviina Alametsä, Outi Alanko-Kahiluoto, Sirpa Askoseljavaara, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdóttir Sandelin, Veli-Pekka Dufva, Mika Ebeling, Nora Grotenfelt, Sandra Hagman, Juha Hakola, Jussi Halla-aho, Timo Harakka, Atte Harjanne, Mari Holopainen, Shawn Huff, Nuutti Hyttinen, Atte Kaleva, Tapio Klemetti, Laura Kolbe, Laura Korpinen, Heimo Laaksonen, Pekka Löfman, Nina Miettinen, Sami Muttilainen, Björn Månsson, Matti Niiranen, Dani Niskanen, Tom Packalén, Jenni Pajunen, Amanda Pasanen, Dennis Pasterstein, Mikko Paunio, Terhi Peltokorpi, Katri Penttinen, Suvi Pulkkinen, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Mirita Saxberg, Oula Silvennoinen, Seida Sohrabi, Juhani Strandén, Byoma Tamrakar, Aino Tuominen, Tuomas Tuomi-Nikula, Reetta Vanhanen, Laura Varjokari, Maarit Vierunen, Ozan Yanar

Nej-röster: 3

Titta Hiltunen, Jenni Hjelt, Marko Kettunen

Blanka: 27

Hilkka Ahde, Mahad Ahmed, Ted Apter, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Nita Austero, Mia Haglund, Fardoos Helal, Ville Jalovaara, Antti Kaajakari, Otso Kivekäs, Laura Kolehmainen, Pia Kopra, Marika Koski,

25.09.2024

Ajak Majok, Petra Malin, Otto Meri, Tuomas Nevanlinna, Hannu Oskala, Pia Pakarinen, Risto Rautava, Pekka Sauri, Daniel Sazonov, Ilkka Taipale, Meri Valkama, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa

Frånvarande: 6

Harry Harkimo, Joel Harkimo, Eveliina Heinäluoma, Mikael Jungner, Osmo Soininvaara, Erkki Tuomioja

Stadsfullmäktige godkände ledamoten Seida Sohrabis förslag till hemställningskläm.

6 omröstningen

Ledamoten Laura Korpinens förslag till hemställningskläm JA, motsätter sig NEJ

JA-förslag: Ledamoten Laura Korpinens förslag till hemställningskläm
NEJ-förslag: Motsätter sig

Ja-röster: 33

Harry Bogomoloff, Mika Ebeling, Sandra Hagman, Juha Hakola, Jussi Halla-aho, Atte Harjanne, Mari Holopainen, Shawn Huff, Nuutti Hyttinen, Antti Kaajakari, Atte Kaleva, Tapio Klemetti, Laura Kolbe, Laura Kolehmainen, Pia Kopra, Laura Korpinen, Nina Miettinen, Sami Muttilainen, Matti Niiranen, Dani Niskanen, Tom Packalén, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Mikko Paunio, Terhi Peltokorpi, Katri Penttinen, Suvi Pulkkinen, Mika Raatikainen, Seida Sohrabi, Juhani Strandén, Reetta Vanhanen, Laura Varjokari, Maarit Vierunen

Nej-röster: 2

Pentti Arajärvi, Mirita Saxberg

Blanka: 44

Hilkka Ahde, Mahad Ahmed, Tarik Ahsanullah, Alviina Alametsä, Outi Alanko-Kahiluoto, Ted Apter, Paavo Arhinmäki, Sirpa Asko-Seljavaara, Nita Austero, Silja Borgarsdóttir Sandelin, Veli-Pekka Dufva, Nora Grotenfelt, Mia Haglund, Timo Harakka, Fardoos Helal, Titta Hiltunen, Jenni Hjelt, Ville Jalovaara, Marko Kettunen, Otso Kivekäs, Marika Koski, Heimo Laaksonen, Pekka Löfman, Ajak Majok, Petra Malin, Otto Meri, Björn Månsson, Tuomas Nevanlinna, Hannu Oskala, Amanda Pasanen, Dennis Pasterstein, Marcus Rantala, Risto Rautava, Pekka Sauri, Daniel Sazonov, Oula Silvennoinen, Ilkka Taipale, Byoma Tamrakar, Aino Tuominen, Tuomas Tuomi-Nikula, Meri Valkama, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Ozan Yanar

25.09.2024

Frånvarande: 6

Harry Harkimo, Joel Harkimo, Eveliina Heinäluoma, Mikael Jungner, Osmo Soininvaara, Erkki Tuomioja

Stadsfullmäktige godkände inte ledamoten Laura Korpinens förslag till hemställningskläm.

7 omröstningen

Ledamoten Timo Harakkas förslag till hemställningskläm JA, motsätter sig NEJ

JA-förslag: Ledamoten Timo Harakkas förslag till hemställningskläm

NEJ-förslag: Motsätter sig

Ja-röster: 58

Hilkka Ahde, Mahad Ahmed, Alviina Alametsä, Ted Apter, Pentti Arjervi, Paavo Arhinmäki, Sirpa Asko-Seljavaara, Nita Austero, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdóttir Sandelin, Veli-Pekka Dufva, Mika Ebeling, Nora Grotenfelt, Mia Haglund, Sandra Hagman, Timo Harakka, Atte Harjanne, Fardoos Helal, Titta Hiltunen, Jenni Hjelt, Mari Holopainen, Shawn Huff, Ville Jalovaara, Antti Kaajakari, Atte Kaleva, Otso Kivekäs, Tapio Klemetti, Laura Kolbe, Laura Kolehmainen, Marika Koski, Heimo Laaksonen, Ajak Majok, Petra Malin, Nina Miettinen, Sami Muttilainen, Björn Månsson, Tuomas Nevanlinna, Matti Niiranen, Dani Niskanen, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Dennis Pasterstein, Terhi Peltokorpi, Katri Penttinen, Suvi Pulkkinen, Pekka Sauri, Oula Silvennoinen, Seida Sohrabi, Ilkka Taipale, Byoma Tamrakar, Aino Tuominen, Tuomas Tuomi-Nikula, Meri Valkama, Reetta Vanhanen, Laura Varjokari, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Ozan Yanar

Nej-röster: 10

Jussi Halla-aho, Nuutti Hyttinen, Marko Kettunen, Pia Kopra, Laura Korpinen, Tom Packalén, Mikko Paunio, Mika Raatikainen, Mirita Saxberg, Juhani Strandén

Blanka: 11

Tarik Ahsanullah, Outi Alanko-Kahiluoto, Juha Hakola, Pekka Löfman, Otto Meri, Hannu Oskala, Amanda Pasanen, Marcus Rantala, Risto Rautava, Daniel Sazonov, Maarit Vierunen

Frånvarande: 6

Harry Harkimo, Joel Harkimo, Eveliina Heinäluoma, Mikael Jungner, Osmo Soininvaara, Erkki Tuomioja

Stadsfullmäktige godkände ledamoten Timo Harakkas förslag till hemställningskläm.

---

8 omröstningen

Ledamoten Sandra Hagmans förslag till hemställningskläm JA, motsätter sig NEJ

JA-förslag: Ledamoten Sandra Hagmans förslag till hemställningskläm
NEJ-förslag: Motsätter sig

Ja-röster: 68

Hilkka Ahde, Mahad Ahmed, Tarik Ahsanullah, Alviina Alametsä, Outi Alanko-Kahiluoto, Ted Apter, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Sirpa Asko-Seljavaara, Nita Austero, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdóttir Sandelin, Veli-Pekka Dufva, Mika Ebeling, Nora Grotenfelt, Mia Haglund, Sandra Hagman, Juha Hakola, Jussi Halla-aho, Timo Harakka, Atte Harjanne, Fardoos Helal, Titta Hiltunen, Jenni Hjelt, Mari Holopainen, Shawn Huff, Nuutti Hyttinen, Antti Kaajakari, Atte Kaleva, Otso Kivekäs, Tapio Klemetti, Laura Kolbe, Laura Kolehmainen, Laura Korpinen, Marika Koski, Heimo Laaksonen, Pekka Löfman, Ajak Majok, Petra Malin, Nina Miettinen, Sami Muttilainen, Björn Månsson, Tuomas Nevanlinna, Matti Niiranen, Dani Niskanen, Tom Packalén, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Amanda Pasanen, Dennis Pasterstein, Terhi Peltokorpi, Katri Penttinen, Suvi Pulkkinen, Marcus Rantala, Pekka Sauri, Mirita Saxberg, Oula Silvennoinen, Seida Sohrabi, Ilkka Taipale, Byoma Tamrakar, Aino Tuominen, Tuomas Tuomi-Nikula, Meri Valkama, Reetta Vanhanen, Laura Varjokari, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Ozan Yanar

Nej-röster: 1

Marko Kettunen

Blanka: 10

Ville Jalovaara, Pia Kopra, Otto Meri, Hannu Oskala, Mikko Paunio, Mika Raatikainen, Risto Rautava, Daniel Sazonov, Juhani Strandén, Maarit Vierunen

Frånvarande: 6

Harry Harkimo, Joel Harkimo, Eveliina Heinäluoma, Mikael Jungner, Osmo Soininvaara, Erkki Tuomioja

Stadsfullmäktige godkände ledamoten Sandra Hagmans förslag till hemställningskläm.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Katja Rimpilä, stadssekreterare, telefon: 09 310 36256
katja.rimpila(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Valtuustoaloite 31.01.2024 Hagman Sandra Ruutu aika kuriin - toimintamalli Helsinkiin
- 2 Valtuustoaloite 27.03.2024 Sohrabi Seida Kokeilu: Helsingin koulut kännykkävapaiksi lukuvuodeksi
- 3 Sosiaali-, terveystyö- ja pelastuslautakunnan lausunto

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Sammandrag

Oron för att barn och unga tillbringar allt mer tid framför skärmar är befogad och det är en god idé att utarbeta ett mångsidigt materialpaket tillsammans med social-, hälsovårds- och räddningssektorn och andra samarbetspartner som polisen, organisationer och aktörer som bedriver forskning. Det vore också bra att stärka elevernas och de studerandes vardag genom att lägga ytterligare fokus på att minska den onödiga användningen av deras egna mobila enheter och därmed även mängden onödig skärmtid. Begränsning av skärmtiden och digitalt välbefinnande ska inkluderas i strukturer och lärostoff som redan finns med hänsyn till olika åldersgrupper.

Exempel på sådana strukturer är daghemmens, skolornas och läroanstalternas läroplaner samt Elevens digitala lärtid, som fostrans- och utbildningssektorn har tagit fram. I skolorna finns skolhälsovårdens hälsovårdare, som är experter på främjande av hälsa. Hälsovårdarna träffar eleverna vid årliga hälsoundersökningar där individuell hälsorådgivning ingår. Vid undersökningen talar hälsovårdaren och eleven om hur elevens hälsa och välbefinnande påverkas av skärmtid och sociala relationer.

Det är viktigt att utveckla nya metoder och redskap för de anställda vid skolhälsovården och elevvården samt för webbplatser med familjer som målgrupp. Genom att öka medvetenheten och stödja föräldrarnas fostrargärning kan man sätta in ett viktigt stöd för välbefinnandet på ett tidigt stadium, som kan stärkas med hjälp av centraliserad information från sektorn och studerandevården.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Sandra Hagman och 26 andra ledamöter föreslår i sin motion att Helsingfors börjar utveckla en verksamhetsmodell för att kon-

trollera skärmtiden i ett mångprofessionellt samarbete med organisationer, polisen och forskare. I motionen föreslår ledamöterna att staden tillsammans med polisen, organisationer och forskande aktörer utarbetar material för att upplysa vårdnadshavare. Dessutom bör Helsingfors utveckla modeller som skolorna kan tillämpa för att bygga upp en mobilfri skolvardag.

Ledamoten Seida Sohrabi och 26 andra ledamöter föreslår i sin motion att Helsingfors i syfte att förbättra inlärningsresultaten under ett läsår genomför ett försök där eleverna och de studerande inte har telefonerna framme under skoldagen.

Oron för att barn och unga tillbringar allt mer tid framför skärmar är befogad och det är en god idé att utarbeta ett mångsidigt materialpaket tillsammans med social-, hälsovårds- och räddningssektorn och andra samarbetspartner som polisen, organisationer och aktörer som bedriver forskning. Det vore också bra att stärka elevernas och de studerandes vardag genom att lägga ytterligare fokus på att minska den onödiga användningen av deras egna mobila enheter och därmed även mängden onödig skärmtid. Begränsning av skärmtiden och digitalt välbefinnande ska inkluderas i strukturer och lärostoff som redan finns med hänsyn till olika åldersgrupper.

Exempel på sådana strukturer är daghemmens, skolornas och läroanstalternas läroplaner samt Elevens digitala lärtig, som fostrans- och utbildningssektorn tagit fram. I skolorna finns skolhälsovårdens hälsovårdare, som är experter på främjande av hälsa. Hälsovårdarna träffar eleverna vid årliga hälsoundersökningar där individuell hälsorådgivning ingår. Vid undersökningen talar hälsovårdaren och eleven om hur elevens hälsa och välbefinnande påverkas av skärmtid och sociala relationer.

Det är viktigt att utveckla nya metoder och redskap för de anställda vid skolhälsovården och elevvården samt för webbplatser med familjer som målgrupp. Genom att öka medvetenheten och stödja föräldrarnas fostrargärning kan man sätta in ett viktigt stöd för välbefinnandet på ett tidigt stadium, som kan stärkas med hjälp av centraliserad information från sektorn och studerandevården.

Digitalt välbefinnande i daghemmens, skolornas och läroanstalternas läroplaner och på Elevens digitala lärtig samt fostrans- och utbildningssektorns samarbete med Hjärnförbundet

Daghemmens, skolornas, gymnasiernas och yrkesskolornas läroplaner med lokala tillägg fastslår vad som ska läras ut i Helsingfors. I grunderna för planen för småbarnspedagogik (2022) konstateras att digitalisering är en del av samhället som barnet växer upp i. Digital kompetens behövs för kommunikationen mellan människor, för delaktigheten i

samhället och för lärandet. Att stärka den digitala kompetensen främjar en jämlik utbildning för barnen. Småbarnspedagogiken har som uppdrag att i samarbete med hemmen stödja barnens förståelse för digitalisering, och personalen ska handleda barnen i att fungera i digitala miljöer på ett mångsidigt, ansvarsfullt och tryggt sätt. I grunderna för läroplanen för den grundläggande utbildningen (2014) nämns skärmtiden och det digitala välbefinnandet inte i de enskilda läroämnenas innehåll. Det digitala välbefinnandet tangeras dock i beskrivningarna av mångsidiga kompetenser (K) som vardagskompetens (K3) och digital kompetens (K5). I grunderna för gymnasiets läroplan (2019) beaktas de studerandes välbefinnande och främjandet av detta på många sätt trots att det digitala välbefinnandet inte särskilt nämns. Det digitala välbefinnandet nämns inte heller direkt i examensgrunderna för yrkesutbildningen, men i avsnittet kunnande om samhälle och arbetsliv ingår en plan för främjande av den egna hälsan och välbefinnandet. Digitalt välbefinnande är en del av den helheten.

Utbildningsstyrelsens utvecklingsprogram Nylitteracitet har haft som mål att stärka det informations- och kommunikationstekniska kunnandet, mediekompetensen och programmeringskunnandet bland barn och unga inom småbarnspedagogiken, förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen. Detta har ingått som en del i utvecklingsprogrammet Utbildning för alla, som undervisnings- och kulturministeriet lanserade för åren 2020–2023. Som en del av projektet Nylitteracitet har fostrans- och utbildningssektorn tagit fram ett redskap vid namn Elevens digitala lärtig för grundskolorna och lärarna i dessa. Elevens digitala lärtig omfattar grundskolans årskurser 1–9. Det digitala välbefinnandet och en ansvarsfull användning av medier är en del av innehållet och målen för varje årskurs. Även här ingår uppföljning och begränsning av den egna skärmtiden som en del av det digitala välbefinnandet och dess mål. Elevens digitala lärtig införs i stadens grundskolor under våren 2024 och i större skala under läsåret 2024–25. Arbetet med en motsvarande digital lärtig för småbarnspedagogiken pågår. Den kommer att innehålla samma teman som skolans med beaktande av det småbarnspedagogiska perspektivet.

Fostrans- och utbildningssektorn samarbetar med Hjärnförbundet inom det nationella programmet för hjärnhälsa 2023–2029. Hjärnförbundet och fostrans- och utbildningssektorn gjorde ett pilotförsök med samarbete i grundskolor i skolan Arabian peruskoulu. Syftet med försöket var att minska mobilanvändningen i barnens vardag och tillsammans med vuxna söka alternativa tidsfördriv. Andra mål var att öka medvetenheten bland barn, ungdomar och vuxna om hur mobiler och andra smarta enheter påverkar hjärnhälsan och att bygga upp en miljö som stöder barns och ungas hjärnhälsa och främjar inläring och välbefinnande. Samarbetet mellan fostrans- och utbildningssektorn och det nationella

programmet för hjärnhälsa breddades under våren 2024. Hösten 2024 ska fostrans- och utbildningssektorn tillsammans med Hjärnförbundet ordna en gemensam föräldrakväll för hela staden om främjande av hjärnhälsa. Vid föräldrakvällen behandlas saker som föräldrar bör veta om hjärnhälsa och hur föräldrar tillsammans kan stödja barnens hjärnhälsa. Syftet med samarbetet mellan fostrans- och utbildningssektorn och Hjärnförbundet är att utveckla sektorns principer och praxis för främjande av hjärnhälsa.

Egna mobila enheter och begränsning av deras användning

Regionförvaltningsverket behandlade frågan om telefonparkering år 2018. I beslutet den 7 maj 2018 konstateras: "Innehavet av telefoner omfattas av den rättighet som tryggas i 15 § i grundlagen. Innehav av telefoner i skolan är inte särskilt förbjudet i lag. Därför kan skolans ordningsregler inte innehålla några bestämmelser om innehav av telefoner. Utifrån detta konstaterar regionförvaltningsverket att skolans ordningsregler kan innehålla en rekommendation om att eleverna ska lämna telefonerna i en för ändamålet avsedd låda under lektionerna. Varje elev har emellertid rätt att i början av varje lektion särskilt avgöra om eleven vill behålla telefonen eller lägga den i lådan. Om en elev trots tillsägelser använder telefonen under lektionen på ett sätt som stör undervisningen får läraren konfiskera telefonen för resten av lektionen."

Även riksdagens justitieombudsman har behandlat frågan om att samla in elevernas telefoner i en telefonparkering och konstaterat följande i sitt avgörande den 25 maj 2020: "Det egendomsskydd som var och en garanteras i 15 § i grundlagen gäller även grundskoleelevernas mobiltelefoner. Ingen som saknar lagstadgade befogenheter har rätt att kräva att en elev ska lämna ifrån sig sin telefon."

I Utbildningsstyrelsens gällande anvisningar (Rättigheter och skyldigheter vid användningen av dator, mobiltelefon och andra mobila enheter i skolan) konstateras följande: "I skolans ordningsregler kan man inte helt förbjuda eleverna att ta med sig mobila enheter till skolan, men med ordningsreglerna kan man begränsa användningen av dem under pågående undervisning."

Utifrån det ovanstående går det inte att ålägga eleverna att mot sin vilja förvara sina telefoner exempelvis i en telefonparkering under lektionen eller skoldagen. Skolan kan rekommendera att eleverna frivilligt lämnar telefonerna i en telefonparkering.

Med stöd av lagen om grundläggande utbildning är det emellertid möjligt att i skolans ordningsregler precisera lagstiftningen med bestämmelser om praktiska arrangemang och sakligt beteende, om dessa be-

hövs för att garantera en trygg och trivsamt skolmiljö. Däremot är det inte tillåtet att i ordningsreglerna avvika från de ovillkorliga bestämmelserna i lagstiftningen eller inkludera icke lagstadgade disciplinära åtgärder eller åtgärder för att trygga säkerheten. Sådan användning av mobila enheter under lektionstid som stör undervisningen eller inläringen kan förbjudas i skolans ordningsregler. Skolan kan i sina ordningsregler kräva att den mobila enheten är i störningsfritt läge under pågående undervisning. Med störningsfritt läge avses att enheten är på ljudlöst läge samt att vibrations-, ljus- och andra funktioner är avstängda. Även direktuppspelning av bilder och ljud (livestream) stör undervisningen och kan förbjudas om det inte ingår i undervisningen. Användningen av mobila enheter kan inte förbjudas helt under raster eller andra tider då undervisning inte ges. I enskilda fall är det dock möjligt att ingripa i användningen av mobila enheter under rasterna, om apparaten används exempelvis för att mobba eller trakassera någon. Enligt Utbildningsstyrelsens anvisningar kan man i skolan även "tillsammans med eleverna och deras vårdnadshavare utarbeta spelregler som specificerar ordningsreglerna för användningen av dator, mobiltelefon och andra mobila enheter i skolan. Eleverna och deras vårdnadshavare kan förbinda sig att följa spelreglerna och skriva under dem, men formellt är det inte frågan om ett avtal. Man kan inte avstå från de grundläggande rättigheterna med ett avtal med bindande verkan för eleven eller vårdnadshavaren".

Fostrans- och utbildningssektorn har en verksamhetsmodell enligt vilken skolorna kan begränsa elevernas mobilanvändning i sina ordningsregler. Med hänsyn till lagens perspektiv kan eleverna alltså åläggas att under skoldagen ha telefonerna utom synhåll och i störningsfritt läge. Mobilen kan användas som stöd för inläringen under skoldagen om läraren tillåter det och ger instruktioner om användningen, men om sådan användning avtalas alltid separat från fall till fall. I grundskolan får rektorn eller läraren beslagta en apparat som stör undervisningen från eleven. Detta gäller även mobila enheter om en sådan konstateras störa undervisningen på ett sätt som strider mot ordningsreglerna. I oktober–november 2023 uppmanades de svenska och finska grundskolorna att göra dessa uppdateringar i sina ordningsregler under läsåret 2023–24. För närvarande (i april 2024) har merparten av de svenska och finska grundskolorna förenhetligt sina ordningsregler i enlighet med dessa instruktioner. I resten av skolorna pågår arbetet.

Yrkesinstitutet Stadin ammattiopisto har i sina ordningsregler beaktat de studerandes mobilanvändning under skoldagen. I ordningsreglerna konstateras att mobila enheter i inläringssituationer endast får användas som stöd för studierna. Gymnasiernas ordningsregler ska uppdateras till läsåret 2024–25 så att mobila enheter endast används som stöd för inläringen och alla undantag förutsätter en separat överenskom-

melse med läraren. På andra stadiet har användningen av digitala redskap och även egna mobila enheter emellertid en viktig roll och en stor del av studiematerialet är digitalt. Eftersom en del av de studerande på andra stadiet är myndiga kan grundskolornas praxis inte tillämpas som sådan. Rektorn eller läraren får inte heller beslagta en studerandes mobila enhet i gymnasierna och yrkesskolorna. I gymnasierna och i den grundläggande yrkesutbildningen kan en studerande som stör undervisningen med en apparat emellertid bli tillsagd att avlägsna sig från undervisningssituationen.

Material om digitalt välbefinnande som stöd för undervisningen och föräldrar

Material som riktas till lärare och fostrare kan användas som stöd för undervisningens innehåll i daghem, skolor och läroanstalter. Material som riktas till vårdnadshavare kan användas vid olika evenemang som daghem, skolor och läroanstalter ordnar för vårdnadshavarna. Materialet ska också vara fritt tillgängligt exempelvis i rådgivningen, elevvårdens tjänster, biblioteken och ungdomstjänsterna.

Materialet erbjuder även föräldrar viktig information om digitalt välbefinnande. Om de vill kan föräldraföreningar och enskilda klassers föräldrakommittéer utifrån detta material utarbeta gemensamma praxis och rekommendationer för klassen om skärmtid på fritiden och fredande av nätterna från internetanvändning. Daghemmet, skolan, läroanstalten eller lärarna kan emellertid inte ta ansvar för att följa upp, ge instruktioner om och övervaka skärmtiden på fritiden. Fostrans- och utbildningssektorn diskuterar dock aktivt vikten av digitalt välbefinnande med barnen, ungdomarna och vårdnadshavarna. Det är mycket viktigt att få med vårdnadshavarna i diskussionen.

Främjande av digitalt välbefinnande påverkar välbefinnandet och inläringen avsevärt. Att främja digitalt välbefinnande tillsammans med andra aktörer bör vara ett centralt mål.

Helsingfors ska vidta aktiva åtgärder i alla skolor för att göra det möjligt att tydligare ingripa i mobilanvändning under skoldagen och framför allt under lektionerna. Helsingfors ska påverka lagstiftningen och Utbildningsstyrelsens instruktioner. Under hösten bereder undervisnings- och kulturministeriet ett lagförslag om mer omfattande begränsningar av telefonanvändningen. Ministeriet och Utbildningsstyrelsen ska utarbeta utförliga instruktioner om detta när riksdagen har godkänt lagstiftningen.

Målet är att göra det möjligt att vid behov tydligare än nu förbjuda användningen av mobila enheter i skolans ordningsregler och samla in enheterna särskilt under lektionstid. Helsingfors bör fortsätta att tillämpa de goda modeller som används i skolorna samt hålla ett öga på nya

25.09.2024

rön om hurdan användning av mobila enheter som är lämplig i olika åldrar, uppdatera sina anvisningar och aktivt förmedla information i växelverkan med barn och föräldrar.

Vid behov bör skolornas ordningsregler likaså uppdateras redan nu utifrån fungerande modeller i den mån den nuvarande lagstiftningen tillåter. Fostrans- och utbildningsnämnden stöder även försök där man utreder hur en minskning av användningen av mobila enheter påverkar elevernas och de studerandes välbefinnande och inläring.

Det är en god idé att småbarnspedagogiken och social-, hälsovårds- och räddningssektorn samarbetar för att vägleda barn i daghemsåldern och deras familjer i frågor som gäller digitalt välbefinnande och begränsning av skärmtiden. I småbarnspedagogiken kan detta exempelvis göras under diskussionerna om planerna för småbarnspedagogik och föräldrakvällar.

Fostrans- och utbildningsnämnden och social-, hälsovårds- och räddningsnämnden har gett utlåtanden om ledamoten Hagmans motion. Fostrans- och utbildningsnämnden har gett ett utlåtande om ledamoten Sohrabis motion.

Enligt 30 kap. 11 § 2 och 4 mom. i förvaltningsstadgan besvarar stadsstyrelsen en motion som undertecknats av minst 25 ledamöter och förelägger fullmäktige sitt svar.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Katja Rimpilä, stadssekreterare, telefon: 09 310 36256
katja.rimpila(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Valtuustoaloite 31.01.2024 Hagman Sandra Ruutu aika kuriin - toimintamalli Helsinkiin
- 2 Valtuustoaloite 27.03.2024 Sohrabi Seida Kokeilu: Helsingin koulut kännykkävapaiksi lukuvuodeksi
- 3 Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnan lausunto

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 16.09.2024 § 562

25.09.2024

HEL 2024-001760 T 00 00 03

HEL 2024-005255, HEL 2024-004646

Päätös

A)

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Hagmanin ja valtuutettu Sohra-
bin aloitteet loppuun käsitellyiksi.

B)

Kaupunginhallitus katsoi valtuutettu Holopaisen aloitteen loppuun käsi-
tellyksi.

Käsittely

16.09.2024 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Minja Koskela: Muutetaan seuraava kappale sekä tiivistelmästä että
leipätekstistä: "Helsinki ei kuitenkaan lähde erikseen rakentamaan Ru-
utu aika kuriin -toimenpideohjelmää, vaan ruutuajan rajaamisen ja digi-
hyvinvoinnin teemat sisällytetään jo olemassa oleviin rakenteisiin ja
oppisisältöihin eri ikäryhmät huomioiden."

Muotoon: Ruutuajan rajaamisen ja digihyvinvoinnin teemat sisällyte-
tään jo olemassa oleviin rakenteisiin ja oppisisältöihin eri ikäryhmät hu-
omioiden.

Kannattaja: Daniel Sazonov

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti hyväksyä Minja Koskelan vas-
taehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen.

09.09.2024 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Katja Rimpilä, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36256
katja.rimpila(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 21.05.2024 § 122

HEL 2024-001760 T 00 00 03

Lausunto

Sandra Hagman ja 26 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että Helsingin kaupungin tulee rakentaa toimenpideohjelma, lasten ja nuorten ruutuajan ja ruututurvallisuuden eteen. Aloitteessa esitetään, että huoltajien valistusta varten laaditaan materiaalia yhdessä poliisin sekä järjestö- ja tutkimustahojen kanssa. Lisäksi Helsingin tulee kehittää mallinnettuja toimintatapoja kouluille, joiden avulla voidaan rakentaa kännykkäväpaata kouluarkea.

Seida Sohrabi ja 26 muuta valtuutettua esittävä aloitteessaan, että oppimisen parantamiseksi Helsinki ottaa lukuvuodeksi käyttöön kokeilun, jossa koululaiset pitävät kännykensä poissa koulupäivän ajan.

Mari Holopainen ja 11 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että Helsingin kaupunki arvioi ja edistää tutkimustietoon pohjautujen toimintamalleja, joiden avulla tuetaan perheitä ja viedään eteenpäin lasten ja nuorten kasvua tukevia kohtuullisia ruutuajoja.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle aloitteista seuraavan lausunnon:

Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa, että huoli lasten ja nuorten lisääntyneestä ruutuajasta on aiheellinen ja kannattaa ajatusta monipuolisen materiaalipaketin laatimisesta yhdessä sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan sekä muiden yhteistyötahojen, kuten poliisin ja järjestö- ja tutkimustahojen kanssa. Kasvatus- ja koulutuslautakunta kannattaa myös ajatusta sellaisen oppijoiden arjen vahvistamisesta, jossa kiinnitetään vielä aiempaa enemmän huomiota oppijoiden omien mobiililaitteiden tarpeettoman käytön vähentämiseen ja sitä kautta tarpeettoman ruutuajan vähentämiseen. Kasvatus- ja koulutuslautakunta esittää, että Helsinki ei kuitenkaan lähde erikseen rakentamaan Ruutu aika kuriin -toimenpideohjelmaa, vaan kasvatuksen ja koulutuksen toimiala sisällyttää ruutuajan rajaamisen ja digihyvinvoinnin teemat jo olemassa oleviin rakenteisiin ja oppisisältöihin eri ikäryhmät huomioiden. Näistä rakenteista esimerkkinä päiväkotien, koulujen ja oppilaitosten omat opetussuunnitelmat sekä kasvatuksen ja koulutuksen tuottama Oppijan digipolku.

Digihyvinvointi päiväkotien, koulujen ja oppilaitosten opetussuunnitelmissa ja Oppijan digipolulla sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan yhteistyö Aivoliiton kanssa

Päiväkotien, koulujen, lukioden ja ammatillisten oppilaitosten opetussuunnitelmat paikallisine täydennyksineen määrittävät ne sisällöt, joita Helsingissä toteutetaan. Varhaiskasvatussuunnitelman perusteissa

(2022) todetaan, että digitaalisuus on osa yhteiskuntaa, jossa lapsi kasvaa. Digitaalista osaamista tarvitaan ihmisten välisessä vuorovaikutuksessa, yhteiskunnassa toimimisessa ja oppimisessa. Digitaalisen osaamisen vahvistaminen edistää lasten koulutuksellista tasa-arvoa. Varhaiskasvatuksen tehtävänä on yhteistyössä kotien kanssa tukea lapsen ymmärrystä digitaalisuudesta ja että henkilöstö ohjaa lapsia digitaalisten ympäristöjen monipuoliseen, vastuulliseen ja turvalliseen käyttöön. Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa (2014) ei erikseen mainita yksittäisten oppiaineiden sisällöissä ruutu-aikaa tai digihyvinvointia. Digihyvinvointi tulee kuitenkin esiin laaja-alaisten taitojen (L) kuvauksissa, kuten itsensä huolehtiminen ja arjen taidot (L3), sekä tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen (L5). Lukioiden opetussuunnitelman perusteet (2019) huomioi oppijoiden hyvinvoinnin ja sen edistämisen monin tavoin, vaikka digihyvinvointia ei erikseen mainitakaan. Ammatillisen koulutuksen tutkinnon perusteissa ei myöskään erikseen mainita digihyvinvointia, mutta yhteiskunta- ja työelämäosaaminen -osaan sisältyy suunnitelma oman terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi ja tavoite digihyvinvoinnista on osa tätä kokonaisuutta.

Opetushallituksen Uudet lukutaidot -kehittämishjelman tavoitteena on ollut vahvistaa lasten ja nuorten tieto- ja viestintäteknologian taitoja, medialukutaitoa sekä ohjelmoinnin osaamista varhaiskasvatuksessa sekä esi- ja perusopetuksessa. Tämä on ollut osa laajempaa opetus- ja kulttuuriministeriön käynnistämää Oikeus oppia -kehittämishjelmaa vuosille 2020–2023. Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala on tuottanut Uudet lukutaidot -hankkeen myötä Oppijan digipolku -työvälineen perusopetuksen koulujen ja opettajien käyttöön. Tässä perusopetuksen luokka-asteet 1–9 kattavassa oppimispolussa huomioidaan digihyvinvointi ja vastuullinen median käyttö jokaisen luokka-asteen sisällöissä ja tavoitteissa. Oman ruutuajan seuraaminen ja rajaaminen on tässäkin kokonaisuudessa osa digihyvinvointia ja sen tavoitteita. Oppijan digipolkua ryhdytään jalkauttamaan perusopetuksen kouluihin kevään 2024 aikana ja laajemmin lukuvuoden 2024–25 aikana. Oppijan digipolkua varhaiskasvatukseen ollaan parasta aikaa työstämässä ja se pitää sisällään samoja teemoja varhaiskasvatuksen näkökulma huomioiden.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala tekee yhteistyötä Aivoliiton kanssa Kansallisen aivoterveysohjelman 2023–2029 puitteissa. Aivoliitto ja kasvatuksen ja koulutuksen toimiala toteuttivat yhdessä peruskoulu-yhteistyön pilotoinnin Arabian peruskoulussa. Tämän pilotoinnin tavoitteena oli puhelimen käytön vähentäminen lasten arjessa etsien sen tilalle yhdessä aikuisten kanssa myös vaihtoehtoisia ajanviettotapoja. Tavoitteena oli myös lisätä lasten, nuorten ja aikuisten tietoisuutta kännyköiden ja muiden älylaitteiden käytön vaikutuksista aivoterveysteen, sekä rakentaa lapsille ja nuorille aivojen hyvinvointia tukeva ympäristö, joka

edistää oppimista ja hyvinvointia. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan ja Kansallisen aivoterveystoiminnan yhteistyö laajenee keväällä 2024 ja syksyllä 2024 kasvatuksen ja koulutuksen toimiala järjestää yhteistyössä Aivoliiton kanssa koko kaupungin vanhempainillan aivoterveystoiminnan edistämisestä. Vanhempainillassa käsitellään, mitä vanhemman tulee teemasta tietää ja miten vanhemmat yhdessä voivat tukea lasten aivoterveystoimintaa. Aivoliiton kanssa tehtävän yhteistyön tavoitteena on kehittää kasvatuksen ja koulutuksen toimialan aivoterveystoiminnan edistämisen periaatteita ja käytännön toimintatapoja.

Oppijoiden omat mobiililaitteet ja niiden käytön rajaaminen

Aluehallintovirasto on käsitellyt kännykkäparkkiasiaa vuonna 2018. Päätös 7.5.2018 toteaa seuraavaa: ”Puhelinten hallussapito kuuluu perustuslain 15 §:ssä turvattuun oikeuteen, eikä niiden hallussapitoa koulussa ole laissa erikseen kielletty, minkä vuoksi hallussapidosta ei voida määrätä koulun järjestyssäännöissä. Edellä esiin tuodun perusteella aluehallintovirasto toteaa, että koulun järjestyssäännöissä voidaan esittää suosituksena, että oppilaat jättävät puhelimensa oppituntien ajaksi niille tarkoitettuun laatikkoon. Oppilaalla on kuitenkin oikeus arvioida jokaisen oppituntin alussa erikseen, haluaako hän pitää puhelimensa hallussaan vai jättää sen laatikkoon. Oppilaan käyttäessä puhelinta oppituntin aikana kielloista huolimatta opetusta häiritsevällä tavalla, voi opettaja tässä tilanteessa poistaa puhelimen oppilaan hallusta oppituntin ajaksi”.

Myös eduskunnan oikeusasiamies on käsitellyt oppilaiden kännyköiden keräämistä kännykkäparkkiin ja ratkaisussaan 25.5.2020 todennut seuraavaa: ”Perustuslain 15 §:ssä jokaiselle taattu omaisuuden suoja koskee myös perusopetuksen oppilaiden matkapuhelimia. Kenelläkään ei ole ilman lakiin perustuvia valtuuksia oikeutta vaatia oppilasta luovuttamaan puhelimensa hallintaa.”

Opetushallituksen voimassa olevat ohjeet (Tietokoneen, kännykän ja muiden mobiililaitteiden käyttöön liittyvistä oikeuksista ja velvollisuuksista koulussa) toteavat seuraavaa: ”Koulun järjestyssäännöissä ei voida kokonaan kieltää mobiililaitteiden tuomista kouluun, mutta järjestyssäännöillä voidaan rajoittaa mobiililaitteiden käyttöä opetuksen aikana.”

Edellä mainittuihin perustuen, oppilaita ei voi velvoittaa säilyttämään kännyköitään vasten omaa tahtoaan oppituntin tai koulupäivän ajan esimerkiksi kännykkäparkissa. Koulu voi antaa suosituksen kännykän jättämisestä vapaaehtoisesti kännykkäparkkiin.

Perusopetuslain nojalla koulun järjestyssäännöissä voidaan kuitenkin antaa lainsäädäntöä tarkentavia koulun turvallisuuden ja viihtyisyyden

kannalta tarpeellisia määräyksiä käytännön järjestelyistä ja asianmukaisesta käyttäytymisestä. Järjestyssäännöillä ei kuitenkaan saa poiketa lainsäädännön ehdottomista säännöksistä, eikä niihin voida kirjata lakiin perustumattomia kurinpitokeinoja ja turvaamistoimenpiteitä. Koulun Järjestyssäännöissä voidaan kieltää mobiililaitteen opetusta tai oppimista häiritsevä käyttö oppitunnilla. Koulu voi järjestyssäännöissään edellyttää, että mobiililaitte on häiriötä aiheuttamattomassa tilassa opetuksen aikana. Häiriötä aiheuttamattomalla tilalla tarkoitetaan, että laite on äänettömällä sekä värinä-, valo- ja muut toiminnot on asetettu pois käytöstä. Opetusta häiritsevänä voidaan kieltää myös kuvan ja äänen lähettäminen suoratoistona (ns. livestream) oppitunnilta ilman opetukseen liittyvää syytä. Mobiililaitteiden käyttöä ei voida kokonaan kieltää välitunneilla tai muina aikoina, jolloin opetusta ei anneta. Yksittäistapauksissa voidaan kuitenkin puuttua mobiililaitteiden käyttöön välitunneilla, jos laitetta käytetään esimerkiksi kiusaamis- tai häiritsemistarkoituksessa. Opetushallituksen ohjeiden mukaan koulussa voidaan myös ”laatia yhdessä oppilaiden ja heidän huoltajiensa kanssa järjestyssääntöjä tarkentavia pelisääntöjä tietokoneen, kännykän ja muiden mobiililaitteiden käytöstä koulussa. Oppilaat ja heidän huoltajansa voivat sitoutua noudattamaan pelisääntöjä ja allekirjoittaa ne, mutta muodollisesti kyse ei ole sopimuksesta. Perusoikeuksista ei voida luopua oppilasta tai huoltajaa sitovasti”.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla on toimintamalli, jonka mukaisesti koulut voivat rajata oppilaiden kännyköiden käyttöä koulun järjestyssäännöissä. Oppijoiden kännykät voidaan siis velvoittaa lain näkökulmat huomioiden pidettäväksi koulupäivän aikana poissa näkyvistä ja häiriöttömässä tilassa. Opettajan luvalla ja ohjeistuksella kännyköitä voidaan koulupäivän aikana kuitenkin käyttää oppimisen apuna, mutta tästä sovitaan aina erikseen ja tapauskohtaisesti. Perusopetuksessa rehtori tai opettaja saa ottaa haltuunsa oppilaalta opetusta häiritsevän laitteen. Tämä koskee myös mobiililaitetta, jos sen todetaan häiritsevän opetusta järjestyssääntöjen vastaisesti. Perusopetuksen suomen ja ruotsinkielisiä kouluja on ohjeistettu loka- ja marraskuussa 2023 tekemään nämä päivitykset järjestyssääntöihin lukuvuoden 2023–24 aikana. Tällä hetkellä (huhtikuussa 2024) suurin osa suomen ja ruotsinkielistä perusopetuksen kouluista on yhtenäistänyt järjestyssääntöjään ohjeistuksen mukaisesti ja lopuissa kouluista tämä työ on vielä kesken.

Stadin AO on huomionnut omissa järjestyssäännöissään opiskelijoiden kännykän käytön opiskelupäivän aikana ja järjestyssäännöissä todetaan, että mobiililaitteita käytetään oppimistilanteessa ainoastaan opiskelun tukena. Lukiokoulutuksessa lukioiden järjestyssääntöjä tullaan päivittämään lukuvuodelle 2024–25 siten, että niissä linjataan mobiililaitteita käytettävän ainoastaan oppimisen tukena ja poikkeuksista sovi-

taan aina erikseen opettajan kanssa. Toisella asteella digitaalisten työvälineiden ja myös oman mobiililaitteen käyttö on kuitenkin suuressa roolissa ja iso osa opiskelumateriaalista on digitaalista. Toisen asteen opiskelijoista osa on jo täysi-ikäisiä opiskelijoita, joten perusopetuksen käytänteiden soveltaminen sellaisenaan ei ole mahdollista. Rehtori tai opettaja ei myöskään saa ottaa opiskelijan mobiililaitetta haltuunsa lukiossa tai ammatillisessa peruskoulutuksessa. Lukiossa ja ammatillisessa peruskoulutuksessa laitteella opetusta häiritsevä opiskelija voidaan kuitenkin määrätä poistumaan opetustilanteesta.

Digihyvinvointimateriaali opetuksen ja vanhempien tueksi

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan talousarviossa ei ole varattu rahoitusta digihyvinvointimateriaalin tuottamiseen. Jos tällaista materiaalia päätetään kuitenkin ryhtyä tuottamaan, on se luontevaa tehdä yhteistyössä sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan kanssa. Materiaalin laadinnassa tulee tehdä yhteistyötä myös muiden toimijoiden, kuten poliisin ja järjestö- ja tutkimustahojen kanssa. Materiaalin tulee olla monikielistä, monikanavaista ja saavutettavaa huomioiden erilaiset ikä-, kohde- ja kieliryhmät.

Opettajille ja kasvattajille suunnattuja materiaaleja voi käyttää opetuksen sisältöjen tukena päiväkodeissa, kouluissa ja oppilaitoksissa. Huoltajille suunnattuja materiaaleja voi käyttää päiväkotien, koulujen ja oppilaitosten erilaisissa huoltajille suunnatuissa tilaisuuksissa. Materiaalin tulee olla vapaasti käytettävissä myös esimerkiksi neuvoloissa, oppilashuollon palveluissa, kirjastoissa ja nuorisopalveluissa.

Materiaali antaa myös vanhemmille tärkeää tietoa digihyvinvoinnista. Vanhempainyhdistykset ja yksittäisten luokkien vanhempaintoimikunnat voivat halutessaan lähteä näiden materiaalien tuella rakentamaan luokan yhteisiä käytänteitä ja suosituksia vapaa-ajan ruutuajasta ja yön rauhoittamisesta netin käytöltä. Päiväkoti, koulu, oppilaitos ja opettajat eivät voi kuitenkaan ottaa vastuuta vapaa-ajalla tapahtuvan ruutuajan seurannasta, ohjeistuksesta ja valvonnasta. Keskustelua digihyvinvoinnin tärkeydestä käydään kuitenkin aktiivisesti oppijoiden ja huoltajien kanssa ja huoltajien mukaan saaminen tähän keskusteluun on hyvin tärkeää.

Digihyvinvoinnin edistämällä on merkittävät vaikutukset hyvinvointiin ja oppimiseen. Sen edistäminen yhdessä muiden toimijoiden kanssa tulee olla keskeisiä tavoitteita.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta kannattaa sitä, että Helsinki ryhtyy kaikissa kouluissa aktiivisiin toimiin, joiden avulla kännykän käyttöön voidaan kouluaikoina ja erityisesti oppituntien aikana selkeämmin puuttua.

25.09.2024

Helsingin tulee osaltaan vaikuttaa lainsäädäntöön ja opetushallituksen voimassa oleviin ohjeistuksiin.

Tavoitteena on, että koulun järjestyssäännöissä voitaisiin tarvittaessa nykyistä selkeämmin kieltää mobiililaitteiden käyttö ja kerätä laitteet pois erityisesti oppituntien ajaksi. Helsingin tulee jakaa kouluissa käytössä olevia hyviä malleja sekä seurata päivittyvää tutkimustietoa mobiililaitteiden käytön ikäsoveltuvuudesta, päivittää omia ohjeistuksiin ja välittää tietoa aktiivisesti lasten ja vanhempien kanssa vuorovaikutuksessa.

Koulujen järjestyssääntöjä tulisi samoin tarpeen mukaan päivittää toimivien mallien myötä jo nyt nykyisen lainsäädännön mahdollistamalla tavalla. Kasvatus- ja koulutuslautakunta kannattaa myös kokeiluja, joiden avulla voidaan selvittää mobiililaitteiden vähentämisen vaikutuksia oppijoiden hyvinvointiin ja oppimiseen.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta kannattaa myös varhaiskasvatuksen ja sotepe-toimialan yhteistyötä varhaiskasvatusikäisten lasten ja heidän perheidensä ohjaamisessa digihyvinvointiin ja ruutuajan rajaamiseen. Varhaiskasvatuksessa tämä voisi tapahtua esimerkiksi osana vasu-keskusteluja ja vanhempainiltoja.

Käsittely

21.05.2024 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Mari Holopainen: Lisätään ennen tiivistelmää:

Digihyvinvoinnin edistämisellä on merkittävät vaikutukset hyvinvointiin ja oppimiseen. Sen edistäminen yhdessä muiden toimijoiden kanssa tulee olla keskeisiä tavoitteita.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta kannattaa sitä, että Helsinki ryhtyy kaikissa kouluissa aktiivisiin toimiin, joiden avulla kännykän käyttöön voidaan kouluaikoina ja erityisesti oppituntien aikana selkeämmin puuttua. Helsingin tulee osaltaan vaikuttaa lainsäädäntöön ja opetushallituksen voimassa oleviin ohjeistuksiin.

Tavoitteena on, että koulun järjestyssäännöissä voitaisiin tarvittaessa nykyistä selkeämmin kieltää mobiililaitteiden käyttö ja kerätä laitteet pois erityisesti oppituntien ajaksi. Helsingin tulee jakaa kouluissa käytössä olevia hyviä malleja sekä seurata päivittyvää tutkimustietoa mobiililaitteiden käytön ikäsoveltuvuudesta, päivittää omia ohjeistuksiin ja välittää tietoa aktiivisesti lasten ja vanhempien kanssa vuorovaikutuksessa.

25.09.2024

Ärende/14

Koulujen järjestyssääntöjä tulisi samoin tarpeen mukaan päivittää toimivien mallien myötä jo nyt nykyisen lainsäädännön mahdollistamalla tavalla. Kasvatus- ja koulutuslautakunta kannattaa myös kokeiluja, joiden avulla voidaan selvittää mobiililaitteiden vähentämisen vaikutuksia oppijoiden hyvinvointiin ja oppimiseen.

Kannattaja: Sini Korpinen

Kasvatus- ja koulutuslautakunta hyväksyi Mari Holopaisen vastaehdotuksen yksimielisesti.

Vastaehdotus:

Petra Malin: Lisätään lausunnon loppuun:

Kasvatus- ja koulutuslautakunta kannattaa myös varhaiskasvatuksen ja sotepe-toimialan yhteistyötä varhaiskasvatusikäisten lasten ja heidän perheidensä ohjaamisessa digihyvinvointiin ja ruutuajan rajaamiseen. Varhaiskasvatuksessa tämä voisi tapahtua esimerkiksi osana vasu-keskusteluja ja vanhempainiltoja.

Kannattaja: Sami Säynevirta

Kasvatus- ja koulutuslautakunta hyväksyi Petra Malinin vastaehdotuksen yksimielisesti.

14.05.2024 Pöydälle

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Tommi Tiittala, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 22900
tommi.tiittala(a)hel.fi

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta 21.05.2024 § 115

HEL 2024-001760 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle valtuutettu Sandra Hagmanin ja 26 muun valtuutetun aloitteesta koskien ruutu-aika kuriin -toimintamallia seuraavan lausunnon:

"Aloitteessa esitetään toimenpideohjelman rakentamista lasten ruutuajan ja ruututurvallisuuden parantamiseksi yhteistyössä eri toimijoiden kesken. Ehdotuksena on tarjota vanhemmille perusteellista opastusta ja ohjeistusta lasten ruutuajan hallintaan eri ikävaiheissa. Tämä sisältä-

isi monikielistä ja monikanavaista materiaalia, joka on saavutettavissa neuvoloissa, päiväkodeissa ja kouluissa. Lisäksi aloitteessa esitetään mallinnettujen toimintatapojen kehittämistä koulujen käyttöön, jotka auttavat niitä toteuttamaan kännykkävapaata kouluarkea yhteistyössä oppilaiden, vanhempien ja koulun henkilökunnan kanssa. Tavoitteena on helpottaa koulujen ja luokkien toimintaa ruutuajan hallinnassa.

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta toteaa, että huoli lasten ruutuajan lisääntymisestä on aiheellinen, ja lautakunta kannattaa ajatusta huoltajien laajemmasta tiedottamisesta sekä monikielisen ja ikäryhmätasaisen materiaalipaketin tuottamisesta yhdessä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan sekä muiden yhteistyötahojen, kuten poliisin ja järjestö- ja tutkimustahojen kanssa. Materiaalin tulisi olla monikielistä, monikanavaista ja saavutettavaa huomioiden erilaiset ikä-, kohde- ja kieliryhmät. Sosiaali- ja terveysalan ammattilaisille sekä huoltajille suunnattu materiaali voisi olla vapaasti käytettävissä myös esimerkiksi oppilashuollon palveluissa, kirjastoissa ja nuorisopalveluissa.

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta haluaa samalla kiinnitettävän huomiota myös ruutu-aikaan kouluopetuksessa. Luku- ja kirjoitustaito ja keskittymiskyky toimivat kivijalkana kaikelle muulle oppimiselle, eikä perinteisiä kirjoja ja vihkoja voi sen vuoksi sivuuttaa oppimismateriaaleina.

Mallinnetut ohjeet ja toimintatavat

Helsingin kaupunkistrategia ohjaa työtä lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämiseksi monin tavoin. Se korostaa tarvetta turvata kaikille lapsille ja nuorille terveellinen kasvuympäristö, joka tukee heidän kehitystään ja hyvinvointiaan. Strategia painottaa mielenterveysongelmien ehkäisyä ja varhaista puuttumista ongelmiin. Strategia pyrkii edistämään digitaalisen median vastuullista käyttöä ja tietoisuutta sen mahdollisista riskeistä.

Kouluterveydenhuollon terveydenhoitajat toimivat koulussa terveyden edistämisen ammattilaisina. Terveydenhoitajat tapaavat oppilaita vuosittain terveystarkastuksissa, jotka sisältävät yksilöllistä terveysneuvontaa. Tapaamisissa käsitellään ruutuajan ja sosiaalisten suhteiden merkitystä oppilaan terveyden ja hyvinvoinnin kannalta. Lisäksi kouluterveydenhuollossa tavataan oppilaita ja perheitä yksilöllisen tarpeen mukaisesti. Terveydenhoitajan avoimella vastaanotolla oppilas voi tulla aikaa varaamatta keskustelemaan huolistaan ja mieltä askarruttavista asioista. Huoltajien osallistuessa terveystarkastuksiin heidän kanssaan keskustellaan lapsen ruutuajasta. Alakouluikäisen lapsen mediakasvatuksessa sekä koululla että kodilla on tärkeä osuus.

Lapsen ja nuoren kehitysympäristössä toimivilla aikuisilla ja ammattilaisilla on käytössä puheeksi oton työkalu HYVÄ-malli, joka auttaa lapsen tai nuoren vahvuuksien löytämisessä, huolen tunnistamisessa ja tarpeiden tukemisessa. HYVÄ-malli mahdollistaa luontevasti myös ruutuajan puheeksi ottamisen. Lapsiperheiden palveluissa tunnistetaan valtuustoaloitteessa esitetty huoli lasten ruutuajan lisääntymisestä. Vanhempien, koulujen sekä perhekeskuspalvelujen ammattilaisten yhteistyö on keskeistä, kun pyritään tukemaan lasten ja nuorten terveellistä kehitystä digitaalisessa maailmassa.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten sekä lapsivaikutusten arviointi

Lasten mielenterveysongelmat, ruutu-aikaan ja sosiaaliseen mediaan liittyvä haitalliselle sisällölle altistuminen sekä lukutaidon lasku ovat huolestuttavia trendejä. Aikuisten on toimittava aktiivisesti lasten hyvinvoinnin turvaamiseksi ja puututtava näihin ongelmiin, jotta jokainen lapsi ja nuori saa tarvitsemaansa tukea ja mahdollisuuden terveeseen kehitykseen ja oppimiseen. Mallinnetut toimintatavat kouluissa, terveydenhoitajien antama neuvonta ja tuki vastaanotoilla sekä vanhemmille suunnattu monikielinen ja ikäryhmätasoinen materiaali tasapainoisen ruutuajan hallintaan voivat vähentää ruutu-aikaa, auttaa tunnistamaan ja ehkäisemään mahdollisia ongelmia ja edistää siten lasten ja nuorten kokonaisvaltaista terveyttä ja hyvinvointia.”

Käsittely

21.05.2024 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asiassa tehtiin seuraava vastaehdotus:

Vastaehdotus 1:

Jäsen Laura Korpinen: Lisätään varsinaisen lausunnon kolmanneksi kappaleeksi: Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta haluaa samalla kiinnitettävän huomiota myös ruutu-aikaan kouluopetuksessa. Luku- ja kirjoitustaito ja keskittymiskyky toimivat kivijalkana kaikelle muulle oppimiselle, eikä perinteisiä kirjoja ja vihkoja voi sen vuoksi sivuuttaa oppimismateriaaleina.

Kannattaja: puheenjohtaja Daniel Sazonov

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta hyväksyi yksimielisesti ilman äänestystä jäsen Laura Korpisen vastaehdotuksen.

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta antoi hyväksytyyn vastaehdotuksen osalta esittelijän ehdotuksesta poikkeavan lausunnon.

Esittelijä

sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan toimialajohtaja

25.09.2024

Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Terhi Tuominiemi-Lilja, perheiden erityispalvelujen päällikkö, puhelin: 09 310 55634
terhi.tuominiemi-lilja(a)hel.fi
Tuula Salmivaara-Pesonen, kouluterveydenhuollon päällikkö, puhelin: 09 310 46013
tuula.salmivaara-pesonen(a)hel.fi

§ 197

Ledamoten Nora Grotenfelts motion om ett försök med årsarbetstid inom småbarnspedagogiken

HEL 2024-002448 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige betraktade motionen som slutbehandlad.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Katja Rimpilä, stadssekreterare, telefon: 09 310 36256
katja.rimpila(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuustoaloite 14.02.2024 Grotenfelt Nora Varhaiskasvatuksen vuosi-työaikapilotti / Årsarbetstidspilotering inom småbarnspedagogiken

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Nora Grotenfelt och 25 andra ledamöter föreslår i sin motion att Helsingfors genomför ett pilotförsök för en årsarbetstidsmodell inom småbarnspedagogiken bland intresserade lärare, speciallärare och S2/R2-lärare som undervisar finska eller svenska som andraspråk.

Både fullmäktigemotionen om årsarbetstid och det att personalen inom småbarnspedagogiken har flexibla arbetstider som lämpar sig för verksamhetens natur är viktiga. Arbetsgivaren kan dock inte ensidigt besluta om att årsarbetstiden tas i bruk, utan arbetsmarknadens parter Kommun- och välfärdsområdesarbetsgivarna (KT) och Undervisningssektorns fackorganisation (OAJ) förhandlar om sådana lokala avtal som hör till tjänstekollektivavtal. De uppföljningssystem för arbetstid som är i bruk nu stöder inte planeringen och uppföljningen av en utjämningsperiod som varar i ett helt kalenderår. Om årsarbetstiden togs i bruk skulle det kräva mer tid av ledningen att följa arbetstider på en så lång tidsperiod. Dessutom skulle lärarnas långa utjämningsperiod försämra det högklassiga teamarbetet inom småbarnspedagogiken, och

25.09.2024

skulle därför inte vara motiverat med tanke på organiseringen av verksamheten. Det är viktigt att den nuvarande arbetstidsplaneringen genomförs och utvecklas på så sätt att den svarar mot behoven att ordna servicen, men så att den även stöder personalens arbetshälsa och möjlighet att påverka planeringen av det egna arbetet och den egna arbetstiden. Helsingfors fortsätter sin dialog med centrala intressentgrupper medan den utvecklar systemet.

Svaret till motionen baserar sig på ett utlåtande från fostrans- och utbildningsnämnden.

Enligt 30 kap. 11 § 2 och 4 mom. i förvaltningsstadgan besvarar stadsstyrelsen en motion som undertecknats av minst 25 ledamöter och förelägger fullmäktige sitt svar.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Katja Rimpilä, stadssekreterare, telefon: 09 310 36256
katja.rimpila(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuustoaloite 14.02.2024 Grotenfelt Nora Varhaiskasvatuksen vuosi-työaikapilotti / Årsarbetstidspilotering inom småbarnspedagogiken

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 16.09.2024 § 564

HEL 2024-002448 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

16.09.2024 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Marcus Rantala: Lisätään uusi lause esittelijän perusteluiden toisen kappaleen loppuun:

25.09.2024

"Helsinki jatkaa vuoropuhelua keskeisten sidosryhmien kanssa, kehittäessään järjestelmää."

Kannattaja: Daniel Sazonov

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti hyväksyä Marcus Rantalan vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen.

09.09.2024 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Katja Rimpilä, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36256
katja.rimpila(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 13.08.2024 § 163

HEL 2024-002448 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon Nora Grotenfeltin ja 25 muun allekirjoittaneen valtuustoaloitteesta varhaiskasvatuksessa työskentelevien opettajien vuosityömallista:

Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää varhaiskasvatuksen henkilöstön joustavia sekä toiminnan luonteeseen soveltuvia työaikoja tärkeinä. Varhaiskasvatuksen työaika perustuu kunnallisen työ- ja virkaehtosopimukseen (kvtes) sekä opettajien virka- ja työehtosopimuksen (ovtes) erityismääräyksiin.

Varhaiskasvatuksessa työvuorosuunnitteluun vaikuttavat palvelun järjestäminen ja yksiköiden toiminnalliset tarpeet, kuten hoidossa olevien lasten läsnäolo. Lisäksi varhaiskasvatuksen opettajien työvuorosuunnitteluun ja työaikoihin vaikuttavat varhaiskasvatuslaista tulevat henkilöstömitoitusta koskevat säädökset, joita työnantajan on noudatettava. Helsingissä käytössä oleva kuuden viikon tasoittumisjakson käyttö työvuorosuunnittelussa on yleisesti kunta-alalla käytetty tapa toteuttaa varhaiskasvatuksen opettajien työaikaa. Varhaiskasvatuksen yksiköissä kuuden viikon tasoittumisjakso ja työpäivän enimmäismäärä vuorokausilepo huomioiden mahdollistaa henkilöstön näkökulmasta joustavan työaikasunnittelun. Laadukkaan varhaiskasvatuksen tiimityön kannalta on olennaista, että hoitohenkilöstön ja opettajien työvuorot voidaan suunnitella ja toteuttaa saman pituisen tasoittumisjakson

25.09.2024

mukaan. Tällä tavalla voidaan myös varmistaa, että koulutettuja varhaiskasvatuksen opettajia on riittävästi läsnä esim. silloin kun, suurin osa lapsista on paikalla tai kesäisin. Kuuden viikon tasoittumisjakso mahdollistaa työntekijöiden työhyvinvointia ja jaksamista sekä toiminnan tarpeita tukevan työajan. Sen sijaan Helsingissä varhaiskasvatuksen kiertävät erityisopettajat ja S2 opettajat voivat hyödyntää heillä käytössä olevan liukuvan yleistyöajan liukuma-aikoja työpäivien ja työviikkojen suunnittelussa ja toteutuksessa.

Vuosityöajassa työaika voitaisiin tasoittaa 52 viikon aikana, mutta haasteeksi nousisivat esim. ruuhkahuiput ja niistä palautuminen, jos opettajien olisi mahdollista tehdä pitkiä päiviä useampien viikkojen aikana. Vuosityöaika vaatisi analyttistä työvuorojen suunnittelua ja seurantaa sen varmistamiseksi, ettei sallittu työaika ylittyisi vuoden aikana ja että kuormitus pysyisi tasaisena. Tämä puolestaan tarkoittaisi päiväkodin johtajien näkökulmasta huomattavasti suurempia investointeja työaika-prosesseihin ajankäytöllisesti, mikä voisi lisätä heidän työn kuormitustaan. Lisäksi opettajien vuosityöaika voisi heikentää laadukasta varhaiskasvatusta, kun opettajaresurssia ei olisi käytettävissä tasausvapaiden aikana.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää valtuustoaloitetta tärkeänä, muttei nykyisellään mahdollisena. Vuosityöajan käyttöönotosta ei työnantaja kuitenkaan voisi yksin päättää, vaan työmarkkinaosapuolet (Kt ja OAJ) neuvottelevat virkaehtosopimuksiin liittyvät paikalliset sopimukset. Nykyiset käytössä olevat työajan seurantajärjestelmät eivät tue kalenterivuoden pituisen tasoittumisjakson suunnittelua ja seurantaa. Vuosityöaika vaatisi johtamiselta huomattavasti enemmän aikaa seurata työaikoja näin pitkällä ajanjaksolla. Lisäksi opettajien pitkä tasoittumisjakso heikentäisi varhaiskasvatuksen laadukasta tiimityötä eikä näin ollen olisi toiminnan järjestämisen kannalta järkevää. On tärkeää, että nykyistä työaikasuunnittelua toteutetaan ja kehitetään siten, että se vastaa palvelun järjestämisen tarpeita, mutta myös tukee henkilöstön työhyvinvointia ja mahdollisuutta vaikuttaa oman työn ja työajan suunnitteluun.

Käsittely

13.08.2024 Ehdotuksen mukaan

Vastaehdotus:

Kristian Wahlbeck: Lisätään kohdan 5 loppuun:

Kasvatus- ja koulutuslautakunta pyytää, että kaupunki jatkaisi keskustelua ja asian selvittelyä yhdessä työmarkkinaosapuolten (Kt ja OAJ) kanssa.

Kristian Wahlbeckin vastaehdotusta ei kannatettu, joten se raukesi.

25.09.2024

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Päivi Quandt, palvelussuhdepäällikkö, puhelin: 310 86235
paivi.quandt(a)hel.fi

---

§ 198

Motioner inlämnade vid sammanträdet

Beslut

Gruppmotioner

- gruppmotion av Gröna fullmäktigegruppen om att trygga arbetstillfällen inom kulturbranschen

Fullmäktigemotioner

- ledamoten Atte Kalevas motion om att beräkna klimatavtrycket för att göra grundberedningen koldioxidsnål
- ledamoten Sandra Hagmans motion om ett eget servicehus för regnbågsseniorer
- ledamoten Juhani Strandéns motion om att tillåta biltrafik på Kronbergsbron
- ledamoten Tarik Ahsanullahs motion om att göra Gräsvikstorget trevligare
- ledamoten Sami Muttilainens motion om en hållplats för spårvagn 13 i Vallgårdsdalen mellan Nylandersparken och velodromen
- ledamoten Ted Apters motion om en trygg uppväxt för regnbågsunga
- ledamoten Nina Miettinsens motion om mer permanent skugga i lek-parker
- ledamoten Oula Silvennoinens motion om att bekämpa mikroplaster
- ledamoten Aino Tuominens motion om fler pollare i centrum för att hindra felparkering och bilförare från att köra in i folkmassor

-
- ledamoten Aino Tuominens motion om att bullerbegränsningar för lövblåsare för att minska bullerolägenheterna
  - ledamoten Aino Tuominens motion om ett verksamhetsställe för arbetarinstitutet på Drumsö
  - ledamoten Aino Tuominens motion om ett havsakvarium eller ett insektarium i Södra hamnen
  - ledamoten Aino Tuominens motion om att göra om Mörtnäsvägen och Tallbergs allén på Drumsö till gator
  - ledamoten Marika Koskis motion om istandsättning av parkgången mellan Lauttasaaren ala-asteen koulu och Braxengräsvägen
  - ledamoten Amanda Pasanens motion om att avstå från att kräva skadestånd för fredlig civil olydnad

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

25.09.2024

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 183, 184, 193, 194, 195, 196, 197 ja 198 §:t.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 136 §

2

VALITUSOSOITUS

Pöytäkirjan 185, 186, 187, 188, 190, 191 ja 192 §:t.

Tähän päätökseen haetaan muutosta kunnallisvalituksella.

Valitusoikeus

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianomainen)
- kunnan jäsen.

Valitusaika

Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksaannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettämisestä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusperusteet

25.09.2024

Kunnallisvalituksen saa tehdä sillä perusteella, että

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa
- päätös on muuten lainvastainen.

Valittajan tulee esittää valituksen perusteet ennen valitusajan päättymistä.

Valitusviranomainen

Kunnallisvalitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle.

Hallinto-oikeuden asiointiosoite on:

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
Postiosoite: Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI
Faksinumero: 029 56 42079
Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5
Puhelinnumero: 029 56 42000

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa: <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa on ilmoitettava:

1. päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös);
2. miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset);
3. vaatimusten perustelut;
4. mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

25.09.2024

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Oikaisuvaatimuksen tekijä saa valittaessaan oikaisuvaatimuspäätöksestä esittää vaatimuksilleen uusia perusteluja. Hän saa esittää uuden vaatimuksen vain, jos se perustuu olosuhteiden muutokseen tai oikaisuvaatimuksen tekemisen määräajan päättymisen jälkeen valittajan tietoon tulleeseen seikkaan.

Valitukseen on liitettävä:

1. valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
2. selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
3. asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireillepanijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään. Markkinaoikeuden ensimmäisenä asteena käsittelemässä asiassa maksu peritään riippumatta asian lopputuloksesta.

Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

Suojattu sähköposti: <https://securemail.hel.fi/>

Käytäthän aina suojattua sähköpostia, kun lähetät henkilökohtaisia tietoja.

25.09.2024

Muistathan asioiden yhteydessä mainita kirjaamisnumeron (esim. HEL 2021-000123), mikäli asiasta on jo vireillä Helsingin kaupungissa.

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi
Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13
Puhelinnumero: 09 310 13700

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

3 VALITUSOSOITUS

Pöytäkirjan 189 §.

Tähän päätökseen haetaan muutosta kunnallisvalituksella.

Valitusoikeus

Tähän päätökseen saa hakea muutosta

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen
- viranomaisen toimialaansa kuuluvissa asioissa
- maakunnan liitto ja kunta, joiden alueella kaavassa osoitetulla maankäytöllä on vaikutuksia
- rekisteröity paikallinen tai alueellinen yhteisö toimialaansa kuuluvissa asioissa toimialueellaan.

Valitusaika

Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Kunnan jäsenen, asianosaisen ja muun valittamaan oikeutetun katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

25.09.2024

Valitusperusteet

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt viranomaisena on ylittänyt toimivaltansa
- päätös on muuten lainvastainen.

Valitusviranomainen

Kunnallisvalitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle.

Hallinto-oikeuden asiointiosoite on:

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
Postiosoite: Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI
Faksinumero: 029 56 42079
Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5
Puhelinnumero: 029 56 42000

Hallinto-oikeuden aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.00-16.15.

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa: <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

25.09.2024

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valitus. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai ehyttä ole syytä epäillä.

Valitukseen on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireillepanijalta peritään oikeudenkäyntimaksun mukaan kuin tuomioistuinnaksulaissa (1455/2015) säädetään. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä. Maksua ei myöskään peritä eräissä asiaryhmissä eikä myöskään mikäli asianosainen on muualla laissa vapautettu maksusta. Maksuvelvollinen on vireillepanija ja maksu on valituskirjelmäkohtainen.

Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

Suojattu sähköposti: <https://securemail.hel.fi/>

Käytäthän aina suojattua sähköpostia, kun lähetät henkilökohtaisia tietoja.

Muistathan asiointiin yhteydessä mainita kirjaamisnumeron (esim. HEL 2021-000123), mikäli asiasi on jo vireillä Helsingin kaupungissa.

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13

Puhelinnumero: 09 310 13700

25.09.2024

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

ANVISNINGAR FÖR SÖKANDE AV ÄNDRING

1 FÖRBUD MOT SÖKANDE AV ÄNDRING

183, 184, 193, 194, 195, 196, 197 och 198 § i protokollet.

Ändring i beslutet får inte sökas eftersom beslutet gäller beredning eller verkställighet.

Tillämpat lagrum: 136 § i kommunallagen

2 BESVÄRSANVISNING

185, 186, 187, 188, 190, 191 och 192 § i protokollet.

Ändring i beslutet söks genom kommunalbesvär.

Besvärsrätt

Ändring i beslutet får sökas

- av den som ett beslut avser eller vars rätt, skyldighet eller fördel direkt påverkas av beslutet (part)
- av en kommunmedlem

Besvärstid

Kommunalbesvär ska anföras inom 30 dagar efter att man fått del av beslutet.

Besvärsskriften ska lämnas in till besvärsmyndigheten senast besvärstidens sista dag under besvärsmyndighetens öppettid.

Om beslutet har delgetts per post anses en part ha fått del av beslutet sju dagar efter att brevet sändes, om inte något annat påvisas. En kommunmedlem anses ha fått del av beslutet sju dagar efter att protokollet fanns tillgängligt i det allmänna datanätet.

Om beslutet har delgetts som elektroniskt meddelande anses en part ha fått del av beslutet tre dagar efter att meddelandet sändes, om inte något annat påvisas.

Dagen då man fått del av beslutet räknas inte in i besvärstiden. Om sista dagen av besvärstiden är en helgdag, självständighetsdagen,

25.09.2024

första maj, jul- eller midsommarafton eller en helgfri lördag får besvärshandlingarna lämnas in första vardagen därefter.

Besvärsgrunder

Kommunalbesvär får anföras på den grunden att

- beslutet har tillkommit i felaktig ordning
- den myndighet som fattat beslutet har överskridit sina befogenheter
- beslutet annars strider mot lag

Ändringssökanden ska framföra besvärsgrunderna innan besvärstiden går ut.

Besvärsmyndighet

Kommunalbesvär anföras hos Helsingfors förvaltningsdomstol.

Förvaltningsdomstolens kontaktuppgifter är:

E-postadress: helsinki.hao@oikeus.fi
Adress: Banbyggarvägen 5
00520 HELSINGFORS
Faxnummer: 029 56 42079
besöksadress: Banbyggarvägen 5
Telefonnummer: 029 56 42000

Besvär kan anföras även via förvaltnings- och specialdomstolarnas e-tjänst på adressen <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#/sv>

Formen för och innehållet i besvärsskriften

Besvär ska anföras skriftligen. Elektroniska dokument uppfyller kravet på skriftlig form.

I besvärsskriften ska uppges:

1. det beslut i vilket ändring söks, (det överklagade beslutet);
2. till vilka delar ändring söks i beslutet och vilka ändringar som yrkas (yrkandena);
3. grunderna för yrkandena;

25.09.2024

4. vad besvärsrätten grundar sig på om det överklagade beslutet inte avser ändringssökanden själv.

I besvären ska dessutom ändringssökandens namn och kontaktuppgifter uppges. Om en laglig företrädare eller ett ombud för ändringssökandens talan, ska också dennes kontaktuppgifter uppges. Medan besvären är anhängiga ska förvaltningsdomstolen utan dröjsmål underrättas om ändringar i kontaktuppgifterna.

Besvären ska också innehålla postadressen och en eventuell annan adress till vilken handlingar som hänför sig till rättegången kan sändas (processadress). Om ändringssökanden har uppgett flera processadresser, kan förvaltningsdomstolen välja till vilken av dem den skickar de handlingar som hänför sig till rättegången.

När den som har begärt omprövning anför besvär över det beslut som fattats med anledning av begäran om omprövning, får denne lägga fram nya grunder för sina yrkanden. Ändringssökanden får framställa nya yrkanden endast om de grundar sig på förändrade förhållanden eller på omständigheter som ändringssökanden fått kännedom om efter det att tidsfristen för begäran om omprövning gått ut.

Till besvärsskriften ska följande fogas:

1. det överklagade beslutet med besvärсанvisning;
2. utredning om när ändringssökanden har fått del av beslutet, eller annan utredning om när besvärstiden börjat löpa;
3. de handlingar som ändringssökanden åberopar som stöd för sina yrkanden, om dessa inte redan tidigare har lämnats till myndigheten.

Rättegångsavgift

En rättegångsavgift tas ut med stöd av lagen om domstolsavgifter (1455/2015) hos den som söker ändring. I ett ärende som marknadsdomstolen har behandlat som första instans tas avgiften ut oberoende av utgången.

Om förvaltningsdomstolen ändrar det överklagade beslutet till förmån för ändringssökanden tas ingen rättegångsavgift ut.

Protokoll

25.09.2024

Protokollsutdrag och -bilagor som hänför sig till beslutet skickas på begäran. Handlingar kan beställas från Helsingfors stads registratorskontor.

Skyddad e-post: <https://securemail.hel.fi/>

Använd alltid skyddad e-post när du skickar personliga uppgifter.

Nämn alltid diarienumret (t.ex. HEL 2021-000123) i ditt meddelande om ditt ärende redan har upptagits till behandling vid Helsingfors stad.

E-postadress: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postadress: PB 10
00099 HELSINGFORS STAD

Besöksadress: Norra esplanaden 11-13

Telefonnummer: 09 310 13700

Registratorskontoret är öppet måndag–fredag kl. 08.15–16.00

3

BESVÄRSANVISNING

189 § i protokollet.

Ändring i beslutet söks genom kommunalbesvär.

Besvär rätt

Ändring i beslutet får sökas

- av den som beslutet avser eller vars rätt, skyldighet eller fördel direkt påverkas av beslutet (part)
- av en kommunmedlem
- av en myndighet i ärenden som hör till dess verksamhetsområde
- av förbund på landskapsnivå och kommuner för vars område den markanvändning som anges i planen har konsekvenser
- av en registrerad lokal eller regional sammanslutning i ärenden som hör till dess verksamhetsområde.

Besvärstid

Besvär ska anföras inom 30 dagar från delfåendet av beslutet.

Besvärsskriften ska inlämnas till besvärsmyndigheten senast den sista dagen av besvärstiden under besvärsmyndighetens öppettid.

25.09.2024

En kommunmedlem, en part eller en annan aktör som har besvärsmätt anses ha fått del av beslutet sju dagar efter att protokollet fanns tillgängligt i det allmänna datanätet.

Dagen för delfåendet räknas inte in i besvärstiden. Om sista dagen av besvärstiden är en helgdag, självständighetsdagen, första maj, jul- eller midsommarafton eller en helgfri lördag får besvärshandlingarna inlämnas första vardagen därefter.

Besvärsgrunder

Besvär får anföras på den grunden att

- beslutet har tillkommit i felaktig ordning
- den myndighet som fattat beslutet har överskridit sina befogenheter
- beslutet annars strider mot lag.

Besvärsmyndighet

Besvär anföras hos Helsingfors förvaltningsdomstol.

Förvaltningsdomstolens besöksadress är:

E-postadress: helsinki.hao@oikeus.fi
Adress: Banbyggarvägen 5
00520 HELSINGFORS
Faxnummer: 029 56 42079
Telefonnummer: 029 56 42000

Förvaltningsdomstolen är öppen måndag–fredag kl. 8.00-16.15.

Besvär kan anföras även via förvaltnings- och specialdomstolarnas e-tjänst på adressen <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#/sv>

Formen för och innehållet i besvärsskriften

Besvär ska anföras skriftligt. Elektroniska dokument uppfyller kravet på skriftlig form.

I besvärsskriften, som ska riktas till besvärsmyndigheten, ska uppges

- det beslut i vilket ändring söks
- på vilka punkter ändring söks och vilka ändringar som yrkas
- på vilka grunder ändring söks.

25.09.2024

I besvärsskriften ska ändringssökandens namn och hemkommun uppges. Om ändringssökandens talan förs av hans eller hennes lagliga företrädare eller ombud eller om någon annan person har uppgjort besvären, ska i besvärsskriften även uppges namn och hemkommun för denna person.

I besvärsskriften ska vidare uppges den postadress och det telefonnummer under vilka meddelanden i saken kan tillställas ändringssökanden.

Besvärsskriften ska undertecknas av ändringssökanden, den lagliga företrädaren eller ombudet. Ett elektroniskt dokument behöver emellertid inte kompletteras med en underskrift om dokumentet innehåller uppgifter om avsändaren och om det inte finns anledning att betvivla dokumentets autenticitet och integritet.

Till besvärsskriften ska fogas

- det beslut i vilket ändring söks genom besvär, i original eller kopia
- ett intyg över vilken dag beslutet har delgivits eller en annan utredning över när besvärstiden har börjat
- de handlingar som ändringssökanden åberopar som stöd för sin begäran, om dessa inte redan tidigare har tillställts myndigheten.

Rättegångsavgift

Förvaltningsdomstolen tar ut en rättegångsavgift med stöd av lagen om domstolsavgifter (1455/2015) för behandlingen av ärendet. Om förvaltningsdomstolen ändrar det överklagade beslutet till förmån för ändringssökanden tas ingen rättegångsavgift ut. Avgifter tas inte ut i vissa ärendegrupper eller hos dem som enligt bestämmelser någon annanstans i lag är befriade från avgifter. Den som inlett ärendet är betalningsskyldig och avgiften gäller per besvärsskrift.

Protokoll

Protokollsutdrag och -bilagor som hänför sig till beslutet skickas på begäran. Handlingar kan beställas från Helsingfors stads registratorskontor.

Skyddad e-post: <https://securemail.hel.fi/>

Använd alltid skyddad e-post när du skickar personliga uppgifter.

Nämna alltid diarienumret (t.ex. HEL 2021-000123) i ditt meddelande om ditt ärende redan har upptagits till behandling vid Helsingfors stad.

E-postadress: helsinki.kirjaamo@hel.fi

25.09.2024

Postadress: PB 10
00099 HELSINGFORS STAD
Besöksadress: Helsingfors stads registratorskontor
Norra esplanaden 11-13
Telefonnummer: 09 310 13700

Registratorskontoret är öppet måndag–fredag kl. 08.15–16.00.

25.09.2024

HELSINGIN KAUPUNGINVALTUUSTO
HELSINGFORS STADSFULLMÄKTIGE

Reetta Vanhanen
puheenjohtaja
ordförande

183 - 193 §, osa 194 §, osa 196
§, 197 - 198 §

Ville Jalovaara
puheenjohtaja
ordförande

osa 194 §, 195 §, osa 196 §

Antti Peltonen
pöytäkirjanpitäjä
protokollförare

Pöytäkirja tarkastettu

Protokollet justerat

Pentti Arajärvi

Laura Korpinen

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.
Dokumentet är elektroniskt undertecknat.

25.09.2024

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä yleisessä tietoverkossa osoitteessa www.hel.fi 02.10.2024.

Protokollet har hållits tillgängligt i det allmänna datanätet på adressen www.hel.fi 02.10.2024.